

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΠΘ' - ΤΕΥΧΟΣ 10 - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2012
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ του Μακ. Αρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: Κλάδος Ἐκδόσεων τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καί Μορφωτικῆς
Ἑπιχειρήσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κηφισίας Ἀμαρουσίου καί Ὠρωποῦ κ. Κύριλλος

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ: Κωνσταντῖνος Χολέβας

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΔΟΚΙΜΙΩΝ: Κωνσταντῖνος Χολέβας, Λίτσα Ἰ. Χατζηφώτη, Βασίλειος Τζέρπος, Δρ Θ.

ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: Χρ. Κωβαῖος, Ἰασίου 1 – 115 21 Ἀθήνα. Τηλ.: 210-8160127 – Fax 210-8160128.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ: Ἰωάννου Γενναδίου 14, 115 21, ΑΘΗΝΑ. Τηλ: 210 72.72.253, Fax: 210 72.72.251
<http://www.ecclesia.gr> e-mail: periodika@ecclesia.gr

Γιά τήν ἀποστολή ἀνακοινώσεων καί εἰδήσεων ἀπευθύνεσθε:

- γιά τό περιοδικό ΕΚΚΛΗΣΙΑ: periodika@ecclesia.gr
- γιά τό περιοδικό ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ: efimerios@ecclesia.gr
- γιά τό περιοδικό ΘΕΟΛΟΓΙΑ: theologia@ecclesia.gr

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ	628
ΕΚΔΗΜΙΑΙ	
Ἡ Ἐκδημία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς κυροῦ Δαμασκηνοῦ (Ρουμελιώτη)	629
ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ	
<i>Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ Δανιήλ,</i> <i>Ἀνάγκες καί προβλήματα στήν θεία Λατρεία κατά τοὺς παρόντες</i> <i>καιροὺς (Α΄ Μέρος).....</i>	632
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ	
<i>Τοῦ Θεοδώρου Δ. Παπαγεωργίου,</i> <i>Ἄσκει «ἐποπτεῖαν» τό Κράτος ἐπί τῆς Ἐκκλησίας; .....</i>	649
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	656
ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ - ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ	678
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ	689
ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ	702

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2012 τοῦ περιοδικοῦ ΕΚΚΛΗΣΙΑ δημοσιεύει τό βιογραφικό τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς κυροῦ Δαμασκηνοῦ καί τόν Ἐπικήδειο, τόν ὁποῖο ἐκφώνησε ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Διαυλείας κ. Γαβριήλ, Ἀρχιερατάρχης τῆς Ἱεραῆς Συνόδου, κατά τήν ἐξόδιο Ἀκολουθία τῆς 8.11.2012.

Στή στήλη τῶν ΣΥΝΟΔΙΚΩΝ ΑΝΑΛΕΚΤΩΝ θά διαβάσετε τό πρῶτο μέρος τῆς εἰσηγήσεως πού πραγματοποίησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ κ. Δανιήλ στό ΙΒ΄ Πανελλήνιο Λειτουργικό Συμπόσιο, τό ὁποῖο διοργάνωσε ἡ Εἰδική Συνοδική Ἐπιτροπή Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως (Βόλος, 27-29 Σεπτεμβρίου 2010).

Στή στήλη τῶν ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΝ θά βρεῖτε κείμενο τοῦ κ. Θεοδώρου Παπαγεωργίου, Εἰδικοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μέ τό ἐρώτημα: Ἄσκει «Ἐποπτεῖαν» τό Κράτος ἐπί τῆς Ἐκκλησίας;

Ἡ ὕλη τοῦ τεύχους συμπληρώνεται μέ τά ὑπηρεσιακά κείμενα τῶν Κανονισμῶν καί τῶν Προκηρύξεων, καθώς καί μέ τίς συνήθεις εἰδησεογραφικές στήλες τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Χρονικῶν καί τῶν Διορθοδόξων-Διαχριστιανικῶν.

Ἡ Ἐκδημία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαρωνείας
καί Κομοτηνῆς κυροῦ Δαμασκηνοῦ (Ρουμελιώτη)

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μέ βαθειά συγκίνηση ἀναγγέλλει τήν πρός Κύριον ἐκδημία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς, κυροῦ Δαμασκηνοῦ. Ὁ ἐκλιπών Ἱεράρχης ἐξεδήμησε πρός Κύριον σέ ἡλικία 92 ἐτῶν (5.11.2012).

Ὁ Μακαριστός Μητροπολίτης Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς κυρός Δαμασκηνός γεννήθηκε στήν Οἰχάλια Μεσσηνίας τό 1920. Ἀπεφοίτησε ἀπό τήν Θεολογική Σχολή Ἀθηνῶν τό 1958. Χειροτονήθηκε Διάκονος τό 1951 καί Πρεσβύτερος τό 1958. Ὑπηρέτησε Διάκονος στήν Καλαμάτα καί στήν Ἀθήνα, καί Ἱεροκήρυξ στήν Ἱερά Μητρόπολη Μαρωνείας, διατελέσας καί Πρόεδρος τοῦ Χριστιανικοῦ Ὁμίλου Κυριῶν καί Νεανίδων. Διηύθυνε τό Ἐκκλησιαστικό Οἰκοτροφεῖο Ἀρρένων Κομοτηνῆς μέχρι τῆς ἐκλογῆς του ὡς Μητροπολίτου. Μητροπολίτης Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς χειροτονήθηκε τό 1974. Ἀνηγορεύθη ἐπίτιμος διδάκτωρ τοῦ Τμήματος Ἱστορίας καί Ἐθνολογίας τοῦ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης. Ἐξέδωσε τρεῖς ὀγκώδεις τόμους μέ στοιχεῖα τῆς ἐκκλησιαστικῆς, ἐθνικῆς καί κοινωνικῆς προσφοράς τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως.

Ἡ ἐξόδιος ἀκολουθία τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς ἐψάλλη στόν Ἱερό Καθεδρικό Ναό Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς, τήν Πέμπτη 8 Νοεμβρίου καί ὥρα 15.00, προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

**Ἐπικήδειος λόγος
γιά τόν ἀοίδιμο Μητροπολίτη
Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς
κυρόν Δαμασκηνόν (Ρουμελιώτην)**
Ἐκφωνηθεῖς ἀπό τόν Θεοφιλέστατο
Ἐπίσκοπο Διαυλείας κ. Γαβριήλ,
Ἀρχιγραμματέα τῆς Ἱεράς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
(Κομοτηνή, 8.11.2012)

Μακαριώτατε Πάτερ καί Δέσποτα, Σεπτέ Προκαθήμενε τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,
Σεβασμιώτατε ἐκπρόσωπε τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καί Τοποτηρητά τῆς χηρευούσης Ἱεράς Μητροπόλεως Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς,
Σεβασμιώτατοι ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,
Σεβαστοί Πατέρες καί ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,
Ἀξιότιμοι ἐκπρόσωποι τῶν πολιτικῶν, στρατιωτικῶν καί τῶν ὑπολοίπων θρησκευτικῶν ἀρχῶν,
Πενθηφόρε καί φιλόχριστε λαέ τοῦ Κυρίου,

Μέ βαθειά ὀδύνη ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀποχωρίζεται σήμερα καί κατευοδώνει πρός τήν οὐράνια πολιτεία ἓνα ἐκλεκτό καί ἄξιο μέλος τῆς, τόν πολυσέβαστο πολιοῦ Γέροντα καί μακαριστό Μητροπολίτη Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς κυρό Δαμασκηνό. Ὁ σεπτός προκείμενος Ἱεράρχης «ἐγήρασεν πλήρης ἡμερῶν καί ἐτελεύτησεν» (Παράλ. Β' 24, 15), καθὼς ὁ Κύριος τοῦ χάρισε τήν ἀνάπαυση ἀπό τούς κόπους καί τούς πόνους τῆς παρουσίας ζωῆς. Μιάς ζωῆς μεστής καί εὐλογημένης, ἐμπνευσμένης ἀπό τήν ἀγάπη, ὡς καρπό τοῦ Εὐαγγελίου, τήν ἐργατικότητα, ἡ ὁποία ἀναδεικνύει τόν ἄνθρωπο συνδημιουργό τοῦ Θεοῦ σέ ἔργα ἀγαθά, καί ἀκόμη ἀπό τή φι-

λανθρωπία, τή σύνεση, τήν ψυχική άνδρεια καί τή δύναμη τής πίστης. Τό ἔργο του ὑπῆρξε σπουδαῖο, εὐρύ καί πολυδιάστατο. Ἡ σχεδόν τεσσαρακονταετής ποιμαντορία του λαμπρύνεται μέ διαρκή καί πλούσια προσφορά. Περί αὐτοῦ μαρτυρεῖ καί μόνο τό γεγονός ὅτι ἀνάλωσε μέ ὀλοκληρωτική ἀφοσίωση τή θεοφιλή ζωή του γιά τήν πρόοδο τής τοπικῆς Ἐκκλησίας καί κοινωνίας. Ἐπί 54 συναπτά ἔτη διακονώντας στήν εὐλογημένη αὐτή Μητρόπολη, ἀπό τό 1958 ὡς ἱεροκήρυκας καί ἀπό τό 1974 ὡς Ἐπίσκοπος, ὑπῆρξε «φῶς ἐπί τήν λυχνίαν» τής Ἐκκλησίας καί ἐπί τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ. Διήνυσε τήν πορεία αὐτή μέ ἀνεξάντλητη ψυχική δύναμη, ὥσπου παρέδωσε τήν ὕστατη πνοή στά χέρια τοῦ Κυρίου, καταλείποντας στήν ἀγία του Ἐκκλησία ἕνα δυσαναπλήρωτο κενό.

Ὁ μακαριστός Μητροπολίτης Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς κυρός Δαμασκηνός, κατά κόσμον Πέτρος Ρουμελιώτης, γεννήθηκε τό 1920 στήν Οἰχάλια Μεσσηνίας, ἀπό εὐσεβῆ γεωργική οἰκογένεια. Ἀφοῦ ὀλοκλήρωσε τήν ἐγκύκλια ἐκπαίδευση, μετέβη σέ ἡλικία δεκατριῶν ἐτῶν στήν Ἀθήνα, ὅπου καί ἐργάστηκε. Ἀκολούθησαν τά δύσκολα χρόνια τοῦ πολέμου καί τής κατοχῆς. Κατά τήν περίοδο αὐτή, συνδέθηκε πνευματικά μέ τόν μελλοντικό Μητροπολίτη Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς καί μετέπειτα Νέας Ἰωνίας καί Φιλαδελφείας Τιμόθεο (Ματθαίακη). Στά χρόνια τής ἐμφύλιας σύρραξης, προσέφερε τίς στρατιωτικές ὑπηρεσίες του, γιά τίς ὁποῖες τιμήθηκε μέ μετάλλιο ἀνδρείας. Τό 1951, ὅμως, ἀφοσιώνεται στόν ἱερό κληρο καί τό «γεώργιον τοῦ Κυρίου», καί χειροτονεῖται διάκονος. Ὑπηρετήσε ἀρχικά στή Μητρόπολη Μεσσηνίας, τόν τόπο καταγωγῆς του, καί στή συνέχεια στήν Ἀθήνα, ὅπου φοίτησε στή Θεολογική Σχολή τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Μετά τό πέρας τῶν θεολογικῶν του σπουδῶν, διορίζεται ἱεροκήρυκας στήν Ἱερά Μητρόπολη Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς, θέση τήν ὁποία διετήρησε ἐπί δεκαἕξι συναπτά ἔτη. Κατά τή διάρκεια τής διακονίας του, ἀνέπτυξε εὐρύτατη ἐκκλησιαστική δράση, προσφέροντας σημαντικό ἔργο πνευματικῆς, ὑλικῆς καί ἐποπτικῆς μέριμνας, γιά τό ὁποῖο τιμήθηκε τόσο ἀπό τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, ὅσο καί ἀπό τό Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων, ἐνῶ ἀπέσπασε τήν εὐφημη μνεία τής Ἱεράς Συνόδου τής Ἐκκλησίας

τῆς Ἑλλάδος. Ἡ χαρισματική του προσωπικότητα ἔτυχε καί τής επίσημης ἀναγνωρίσεως τής Ἱεράς Συνόδου τής Ἱεραρχίας, ὅταν τό 1974 τόν ἀνέδειξε Μητροπολίτη Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς, παρέχοντάς του τήν εὐλογητή εὐκαιρία νά συνεχίσει τό πολῦτιμο ἔργο του.

Κατά τή μακρόχρονη ἀρχιερατεία του, τό πλούσιο ποιμαντικό καί προνοιακό ἔργο σέ κάθε πτυχή τῆς ἐκκλησιαστικῆς δράσεως, οἱ καρποφόροι ἱεροὶ του μόχθοι καί ἡ συνετή πατρική του μέριμνα δικαίωσαν πλήρως τήν ἐπιλογή τῆς Ἐκκλησίας. Καθοριστική ὑπῆρξε ἡ συμβολή του στήν ἀναδιοργάνωση καί ἀνάπτυξη τῆς Μητροπόλεως, ὅπου ἐτάχθη ἀπό τόν Θεό. Ὁ αἰδιδίμος Ἱεράρχης φρόντισε ἐξ ἀρχῆς γιά τή συμπλήρωση τῶν ἐφημεριακῶν κενῶν τῆς περιφερείας καί τῶν ἀκριτικῶν χωριῶν. Ἀνήγειρε καί ἐγκαινίασε πλῆθος ἱερῶν ναῶν, στούς ὁποῖους συγκαταλέγεται καί ὁ περικαλλῆς αὐτός Καθεδρικός Ναός τῆς Εὐαγγελιστρίας, μέ κέντρο τόν ὁποῖο προσέφερε, μέχρι τή δύση τῆς ζωῆς του, τίς ὑπηρεσίες του πρός τό ποίμνιό του σέ ὅλους τοὺς τομεῖς. Τά πολυάριθμα ἱδρύματα τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως, οἱ βρεφονηπιακοὶ σταθμοί, τά ἐνοριακά συσσίτια, οἱ ἐκκλησιαστικές κατασκηνώσεις στή Μαρωνεία, ὀφείλουν τήν ὑπαρξη καί τή λειτουργία τους στήν προσωπική του φροντίδα καί μέριμνα. Στό σπουδαῖο αὐτό ἔργο συναριθμοῦνται ἡ ἴδρυση τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ, τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου, καθώς καί ἡ ἀποκατάσταση τοῦ μνημείου τοῦ Πτωχοκομείου καί ἡ ἐγκατάσταση σέ αὐτό τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Μουσείου τῆς Μητροπόλεως. Καρποὶ τῆς μέριμνάς του γιά τόν μοναχισμό ὑπῆρξαν ἡ ἀνδρῶα Ἱερά Μονή τοῦ Ὁσίου Μαξίμου τοῦ Καυσοκαλύβη, ἡ ἴδρυση τῆς ὁποίας ἀναβίωσε τή σπουδαία βυζαντινή μοναστική παράδοση στό Παπίκιο ὄρος, καθώς καί ἡ γυναικεία Ἱερά Μονή Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Πανδρόσου.

Κατά τήν κρίσιμη περίοδο τῆς ἐπιστρατεύσεως τοῦ 1974 διετέλεσε τοποτηρητής τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων Ἀλεξανδρουπόλεως καί Διδυμοτείχου, συμβάλλοντας ἀποφασιστικά, μέ περιοδεῖες στόν Ἔβρο, στήν τόνωση τοῦ φρονήματος τοῦ στρατοῦ καί τοῦ ἀκριτικοῦ λαοῦ. Ὑπηρετήσε τήν Ἐκκλησία κατ' ἐπανάληψη στήν Ἱερά Σύνοδο, καί εἰδικότερα ὡς πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν αἰρέ-

σεων. Διετέλεσε επίσης πρόεδρος της Έταιρείας Θρακικών Έρευνών και της Συντονιστικής Επιτροπής Οργανώσεων του νομού Ροδόπης, θέση από την οποία αγωνίσθηκε για έθνικά και αναπτυξιακά ζητήματα της Θράκης. Ξεέδωσε τρεις ογκώδεις τόμους για την εκκλησιαστική, έθνική και κοινωνική διακονία της Μητροπόλεως. Σέ αναγνώριση της συνολικής του προσφοράς, αναγορεύθηκε επίτιμος διδάκτωρ του Τμήματος Ιστορίας και Έθνολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, τό όποιο τόν τίμησε μέ ειδικό άφιερωματικό τόμο για τά τριάντα χρόνια της άρχιερατείας του υπό τόν τίτλο «Θράκιος».

Τά τελευταία χρόνια της ζωής του, παρά την προχωρημένη ηλικία του, ό γηραιός Ίεράρχης συνέχισε άκατάβλητος τόν άγώνα του υπέρ της Έκκλησίας, της Θράκης και του Έλληνισμού, χωρίς νά παραλείπει νά ζητεϊ επίμονα και μέ άκαταπόνητη άποφασιστικότητα τή συνδρομή της Πολιτείας στά προβλήματα της ευθύνης του.

Άνατρέχοντας στή μακρά ποιμαντορική διακονία του κοιμηθέντος εκκλησιαστικού άνδρος, διαπιστώνουμε λοιπόν ότι στό πρόσωπό του εκλείπει ένας Ίεράρχης, ή ζωή και οι άγώνες του όποίου ταυτίστηκαν μέ αυτούς της εύλογημένης του άκριτικής Μητρόπολεως. Ταυτοχρόνως, ό σεβάσιμος Γέροντας ευδόκησε νά βιώσει από κοντά και νά καλλιεργήσει μέ επιτόπιες επισκέψεις του τόν ιερό πνευματικό δεσμό μέ τό σεπτό κέντρο της Όρθοδοξίας, τό Οίκουμενικό μας Πατριαρχείο, καθώς και τά υπόλοιπα Πρεσβυγενή Πατριαρχεία, όπως και την Έκκλησία της Κύπρου και τή μοναστική πολιτεία του Άγίου Όρους. Ειρηνικός και ταπεινός τή καρδιά, μέ αίσθηση της μετριότητας, αλλά και μαχητής ένζηλος και θυσιαστικός, όποτε παρίστατο ανάγκη, άνεδείχθη άξιος λειτουργός του ιερού θυσιαστηρίου.

Τήν ίδια φροντίδα και σύνεση επέδειξε ό αοίδιμος Ποιμενάρχης και στίς διαθησικαικές σχέσεις, μέ γνώμονα πάντα τό κοινό έθνικό συμφέρον. Οί Έλληνες της Θράκης έχουν συναποκομί-

σει τήν πολύτιμη εμπειρία της ειρηνικής και έποικοδομητικής συμβίωσης μεταξύ όρθοδόξων χριστιανών και μουσουλμάνων. Ό άμοιβαίος σεβασμός ήταν ή βάση της άρμονικής αυτής σχέσης, σέ πείσμα των δοκιμασιών που υπέστη κατά καιρούς. Ό μακαριστός Ίεράρχης πορεύθηκε πάντοτε μέ σεβασμό προς τή θρησκευτική και πολιτιστική ιδιαιτερότητα των συμπολιτών μας, οι όποιοι άνήκουν στή μουσουλμανική μειονότητα, και διατήρησε άριστες σχέσεις προς τήν τοπική θρησκευτική ήγεσία της. Η άγάπη προς τόν πλησίον και ή εμπέδωση της ένότητας όλων των ανθρώπων, πέρα από δυσμενείς διαιρετικούς φραγμαούς, βρίσκειται άλλωστε στον πυρήνα της θεολογικής μας παράδοσης. Υπό αυτό τό πρίσμα, ή διακονία του άειμνήστου Ποιμενάρχου έστιάστηκε στον ειλικρινή και δημιουργικό διάλογο για τήν αντιμετώπιση κοινών προβλημάτων, όπως ή φτώχεια, ό φανατισμός και τά έπακόλουθα της οικονομικής κρίσης, μέ προαγωγή της κοινωνικής συνοχής και άλληλεγγύης.

Μέ τή μνήμη της σεβαστής μορφής του μακαριστού Γέροντος κυρού Δαμασκηνού και όσων αυτός εργάστηκε για τήν πρόοδο της Μητροπόλεως Μαρωνείας και Κομοτηνής, καταξιώνοντας τήν επίγεια παρουσία του, συναισθανόμαστε τήν πολύτιμη παρακαταθήκη του έργου του και των καρπών του ιερού του όράματος. Η Έκκλησία μας δέν διαθέτει ύλική δύναμη. Η ισχύς Της συνίσταται στον Θεό, ό όποιος τήν πλουτίζει μέ ταπεινούς και σημαντικούς ανθρώπους, που εργάζονται μέ άγάπη, όραμα και πίστη. Αυτοί είναι ή ζωσα προσφορά της Έκκλησίας μέσα στην ιστορία, ή όποία πραγματοποιείται μέ προσωπικές θυσίες, μέ έπαγρύπνηση, μέ άγώνα και άσκηση. Η Χάρις του Θεού άς δικαιώνει και άς γονιμοποιεί τους τιμίους και ιερούς κόπους του αοιδίμου Μητροπολίτου Μαρωνείας και Κομοτηνής κυρού Δαμασκηνού. Θερωώς δεόμεθα προς τόν Κύριο νά αναπαύσει τό σεπτό του σκήνος, νά συναριθμήσει τήν μακαρία ψυχή του μεταξύ των δικαίων και νά άναδείξει αιώνια τήν μνήμη του.

«Ανάγκες και προβλήματα στην θεία Λατρεία κατά τούς παρόντες καιρούς»

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ Δανιήλ,
Προέδρου τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως

(Εἰσήγησις στό IB΄ Πανελλήνιο Λειτουργικό Συμπόσιο Στελεχῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων,
Βόλος, 27-29 Σεπτεμβρίου 2010)

Α΄ ΜΕΡΟΣ

Σεβασμιώτατοι, Αἰδεσιμολογιώτατοι,
Ἑλλογιώτατοι, Πατέρες καί Ἀδελφοί
χαίρετε ἐν Κυρίῳ

Στήν εἰσήγησή μας θά ἀποπειραθοῦμε νά καταγράψουμε τίς ἀνάγκες καί τά προβλήματα πού τίθενται στούς καιρούς μας καί ἀφοροῦν σέ θέματα θείας Λατρείας, πού καλοῦνται νά διευθετήσουν οἱ ὑπεύθυνοι γιά τήν καθοδήγησι τῶν πιστῶν Ποιμένες.

Στίς εἰσηγήσεις πού προηγήθηκαν, ἰχνηλατήθηκαν οἱ παράγοντες ἐκεῖνοι πού συντέλεσαν ἀποφασιστικά στήν διαμόρφωσι τῆς μορφῆς τῆς θείας Λατρείας, πού τελεῖται στούς παρόντες καιρούς στίς συνάξεις τῶν πιστῶν.

Θά ἀποφύγουμε νά ἀναφερθοῦμε σέ αὐτονόητες παραδοχές τῆς ἀξίας, τοῦ μεγαλείου, τῆς λαμπρότητας καί τῆς θεοπρέπειας τοῦ ἡθους, τοῦ χαρακτήρα τῆς λατρείας τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἐχοντας ὑπ' ὄψη μας ὅλα αὐτά τά δεδομένα καλούμαστε ὡς Ποιμένες νά ὀδηγήσουμε τό λογικό ποίμνιο μέ τήν θεία λατρεία στήν θέα τοῦ ἀνεκφράστου κάλλους τοῦ ἐνδόξως ὑπερλάμποντος Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ στήν κοινωνία τῆς θείας ζωῆς καί στήν μέθεξι τῶν ἀγαθῶν τῆς βασιλείας Αὐτοῦ.

Τά θέματα πού ἀπασχολοῦν συνήθως περισσότερο καί συχνότερο τήν ποιμαντική μας εἶναι:

1. Ὁ ἐκκλησιασμός, ἡ ἀπόρριψη τῆς κλήσεως ἀπό τόν Θεό νά συμμετάσχουν οἱ πιστοί στήν εὐχαριστιακή σὺνάξει

Ὡς ἐκκλησιασμοῦ ἐννοοῦμε τήν συμμετοχή τῶν

πιστῶν στίς εὐχαριστιακές καί λοιπές λατρευτικές συνάξεις, τήν συγκρότησι δηλαδή τῆς Ἐκκλησίας.

Μέ τήν θεία Λατρεία, κατά τήν διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας, μας, οἱ πιστοί ἐκφράζουν τήν εὐχαριστία τους γιά τήν ἔνσαρκη φανέρωσι τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ στόν κόσμον, γιά τό μυστήριο τῆς θείας οἰκονομίας καί τήν χαρά τους γιά τήν προσδοκωμένη δευτέρα ἐνδοξη φανέρωσή Του καί τήν συμμετοχή τους στήν δόξα πού θά ἀποκαλυφθεῖ. Πέραν τούτων ἡ θεία Λατρεία εἶναι:

- Πρόσκλησις στό δεῖπνον τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ (Ματθαίου κβ΄ 1-14· Λουκᾶ ιδ΄ 15-24).
- Συμμετοχή στήν σὺνάξει τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ (Ματθαίου ιη΄ 20),
- Ἄθλημα ἀναβάσεως στήν ἐμπειρία τῆς θεοπτίας (πρός Κολοσσαεῖς γ΄ 1-2).

Οἱ πιστοί συνεχῶς προσκαλοῦνται κατά τά γεγραμμένα:

- Νά συμμετάσχουν στήν ζωὴ τοῦ Θεοῦ ἐνωμένοι μέ τόν Κύριον Ἰησοῦ Χριστό (Ἰωάννου στ΄ 56, ιζ΄ 23).
- Νά γίνουν «συμπολίται τῶν ἁγίων καί οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ» (πρός Ἐφεσίους β΄ 19).
- Νά γίνουν «κοινωνοί θείας φύσεως» (Πέτρου Ε΄ α΄ 4).
- Νά εἰσέλθουν στά Ἅγια «ἐν τῷ αἵματι τοῦ Ἰησοῦ» (πρός Ἑβραίους ι΄ 14).
- Νά προσέλθουν μέ παρησῖα στό θρόνον τῆς Χάριτος (πρός Ἑβραίους γ΄ 16).
- Νά ὑψωθοῦν ἀπό τά γήινα στά οὐράνια, ἀπό τά μάταια στά ἀληθινά, ἀπό τά πρόσκαιρα στά

αίωνα, από τά φθαρτά στά ἄφθαρτα (πρός Κολοσσαεῖς γ' 1).

Ἐνῶ καλοῦνται πάντες, λίγοι ὅμως εἶναι ἐξησκημένοι στήν ἀληθινή αὐτή πρόσκληση, κατά τό «πολλοί γάρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δέ οἱ ἐκλεκτοί» (Ματθαίου κ' 16).

Οἱ περισσότεροι προσέρχονται ὑποδουλουμένοι στά στοιχεῖα τοῦ κόσμου (πρός Γαλάτας δ' 3). Ἄδυνατοῦντες νά ἀνανήψουν ἀπό τήν μέθη τῶν βιοτικῶν μεριμνῶν (Λουκᾶ κα' 34), νά ἐγερθοῦν ἀπό τόν ὕπνο τῆς ραθυμίας, νά γρηγορήσουν, νά συναναβοῦν μέ τόν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό (πρός Ἐβραίους β' 6).

Ἔσων οἱ ὀφθαλμοί εἶναι βεβαρημένοι «ὑπνω» καί δέν δυνηθοῦν νά γρηγορήσουν, τελικά, θά ἐγκαταλειφθοῦν ἀπό τόν Κύριο (Ματθαίου κοτ' 39-40).

Ὁ ἀποστολικός λόγος ἀντιδιαστέλλει τήν παλαιά λατρεία τῶν Ἰουδαίων πού στηριζόταν στό φόβο, ἀπό τήν λατρεία τῆς Ἐκκλησίας, πού οἰκειώνει τόν πιστό μέ τόν Θεό.

«Οὐ γάρ προσελήλυθατε ψηλαφωμένῳ ὄρει καί κεκαυμένῳ πυρὶ καί γνώφῳ καί σκότῳ καί θυέλλῃ καί σάλπιγγος ἤχῳ καί φωνῇ ῥημάτων, ἧς οἱ ἀκούσαντες παρητήσαντο μή προστεθῆναι αὐτοῖς λόγον· οὐκ ἔφερον γάρ τό διαστελλόμενον· ἅν θηρίον θίγη τοῦ ὄρους, λιθοβοληθήσεται· καί· οὕτω φοβερόν ἦν τό φανταζόμενον! Μωϋσῆς εἶπεν· ἔκφοβός εἰμι καί ἔντρομος· ἀλλά προσελήλυθατε Σιών ὄρει καί πόλει Θεοῦ ζῶντος, Ἰερουσαλήμ ἐπουρανίῳ, καί μυριάσιν ἀγγέλων, πανηγύρει καί ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων, καί κριτῇ Θεῷ πάντων, καί πνεύμασι δικαίων τετελειωμένων, καί διαθήκης νέας μεσίτη Ἰησοῦ, καί αἵματι ῥαντισμοῦ κρεῖττον λαλοῦντι παρά τόν Ἄβελ. Βλέπετε μή παραιτήσησθε τόν λαλοῦντα. εἰ γάρ ἐκείνοι οὐκ ἔφυγον τόν ἐπί τῆς γῆς παραιτησάμενοι τόν χρηματίζοντα, πολλῶ μᾶλλον ἡμεῖς οἱ τόν ἀπ' οὐρανῶν ἀποστρεφόμενοι· οὐ ἡ φωνή τήν γῆν ἐσάλειψε τότε, νῦν δέ ἐπήγγελται λέγων· ἔτι ἅπαξ ἐγώ σειῶ οὐ μόνον τήν γῆν, ἀλλά καί τόν οὐρανόν. τό δέ ἔτι ἅπαξ δηλοῖ τῶν σαλευομένων τήν μετάθεσιν ὡς πεποιημένων, ἵνα μείνη τά μή σαλευόμενα. Διό βασιλείαν ἀσάλευτον παραλαμβάνοντες ἔχωμεν χάριν, δι' ἧς λατρεύωμεν εὐαρέστως τῷ Θεῷ μετά αἰδοῦς καί εὐλαβείας· καί γάρ

ὁ Θεός ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον» (πρός Ἐβραίους ιβ' 18-19).

Παρά ταῦτα παρατηροῦμε, ὅτι πολλοί δέν βιώνουν τήν συμμετοχή τους στήν λατρεία τοῦ Θεοῦ κατά τήν παράδοση τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπηρεασμένοι ἀπό στρεβλές ἀπόψεις καί τήν ἐκκοσμίκευση παραλείπουν νά ἐκκλησιασθοῦν ἢ καί ἂν ἐκκλησιασθοῦν παραμένουν πεινῶντες καί διψῶντες πνευματικά.

Ὁ προφητικός λόγος ἐπεσήμανε τήν ἔλλειψη τῆς γνήσιας καί ἀληθινῆς κοινωνίας τοῦ ἀνθρώπου μέ τόν Θεό: «Ἐγγίξει μοι ὁ λαός οὗτος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ καί ἐν τοῖς χεῖλεσιν αὐτῶν τιμῶσι με, ἡ δέ καρδιά αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ· μάτην δέ σέβονται με διδάσκοντες ἐντάλματα ἀνθρώπων καί διδασκαλίας» (Ἡσαΐου κθ' 13).

Γι' αὐτό καί ὑποδεικνυόταν ἡ σωστή εὐάρεστη στόν Θεό Λατρεία.

Ὅφείλουμε νά μελετήσουμε τίς αἰτίες πού ἀποτρέπουν τοὺς πιστούς ἢ τοὺς ἐμποδίζουν νά συμμετέχουν στίς Ἱερές Ἀκολουθίες, κατά τήν συνηθισμένη καί γνωστή νοοτροπία «πιστεύω στόν Θεό, ἀλλά στήν Ἐκκλησία δέν πηγαίνω» καί νά λάβουμε τά ἀπαραίτητα μέτρα, διευκολύνοντας τοὺς πιστούς νά ἐννοήσουν τήν σημασία καί τήν ἀξία τοῦ ἐκκλησιασμοῦ, νά συνέρχονται στήν Ἐκκλησία.

Βέβαια τά μέτρα πού θά ληφθοῦν πρέπει νά ἔχουν τήν σφραγίδα τοῦ ἠθους καί τῆς παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας.

Τά μέτρα αὐτά ποικίλουν κατά περιοχές καί τίς ἀνάγκες τῶν πιστῶν.

2. Ἡ ἔλλειψη λειτουργικῆς ἀγωγῆς τῶν πιστῶν

Μετά τίς διαπιστώσεις γιά τήν ἀπόρριψη τῆς θείας κλήσεως καί τόν δισταγμό τῶν πιστῶν νά συμμετάσχουν στήν θεία Λατρεία παρατηροῦμε, ὅτι πολλοί πιστοί πού προσέρχονται στίς συνάξεις, στεροῦνται λειτουργικοῦ ἠθους.

Οἱ παράγοντες πού διαμόρφωσαν αὐτή τήν στείρα θρησκευτικότητα μᾶς εἶναι γνωστοί καί ἔχουν νομίζουμε ἐπαρκῶς ἐπισημανθεῖ, καταγραφεῖ καί σχολιασθεῖ.

Πολλοί ἐκλαμβάνουν τήν προσέλευσή τους στίς Ἱερές Ἀκολουθίες ὡς τυπική ὑποχρέωση καί ὄχι

ὡς συμμετοχή στήν σύναξη τῶν πιστῶν καί τήν φανέρωση τῆς Ἐκκλησίας, ὡς μέθεξι στήν θεία ζωή ἀπό τήν ὁποία καθαρίζονται, ἀγιάζονται, φωτίζονται, καί δοξάζονται μαζί μέ τόν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό.

Ἄλλοι πάλι ὑποτάσσουν τίς Ἱερές Ἀκολουθίες καί τά Ἱερά Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας στίς ἀπαιτήσεις γήινων καί ματαίων ἐπιδιώξεων πού ὁ Θεός βδελύσσεται καί ἀποστρέφεται.

Μία ἄλλη μερίδα πιστῶν ἔχει ἀναπτύξει μιά ἐθελοθησκεία μέ δικούς της τύπους καί μορφές, στήν ὁποία ἀναφέρεται ὁ ἀποστολικός λόγος:

«Ἄ ἐστι πάντα εἰς φθοράν τῇ ἀποχρήσει κατὰ τὰ ἐντάλματα καί διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων ἅτινα ἐστι λόγον μέν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθελοθησκείᾳ καί ταπεινοφροσύνη καί ἀφειδία σώματος, οὐκ ἐν τιμῇ τινι πρός πλησμονήν τῆς σαρκός» (πρός Κολοσσαεῖς β' 22-23).

Στήν καλλιέργεια τῆς λειτουργικῆς ἀγωγῆς ἀφιερῶσαμε τό προηγούμενο Πανελλήνιο Λειτουργικό Συμπόσιο, τοῦ ὁποίου τά Πορίσματα καταχωροῦμε στήν συνέχεια.

«1) Εἶναι ἐπιβεβλημένη γιά θεολογικούς - σωτηριολογικούς λόγους ἡ συμμετοχή τοῦ λαοῦ στή λειτουργική ζωή τῆς Ἐκκλησίας καί ἡ συνειδητοποίηση ὅτι κάθε πιστός μετέχει στήν ζωή τοῦ Χριστοῦ, ἀρχῆς γενομένης ἀπό τήν ἡμέρα τῆς βαπτίσεώς του.

Ἐποχρέωση τῶν Ποιμένων εἶναι νά κατανοήσουν τήν ἀξία τῆς κατηχήσεως στή λατρεία καί τίς ὠφέλειες πού πηγάζουν ἀπό τήν οὐσιαστική συμμετοχή τῶν πιστῶν σ' αὐτή.

Χρέος ὅλων εἶναι ἡ ἀξιοποίηση τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς καί ἡ ἐπίγνωση τῆς Θεοφάνειας καί τῆς Χριστοφάνειας μέσα στά λειτουργικά δρώμενα. Στή λατρεία ἀποκαλύπτεται ὁ Ἐνσαρκωμένος λόγος τοῦ Θεοῦ. Τό γεγονός τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου καί ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ βιώνονται ὡς ἓνα διαρκές παρόν. Ὁ Χριστός διδάσκει, θαυματοουργεῖ, σταυρώνεται, ἀνίσταται καί δοξάζεται γιά τήν σωτηρία τοῦ κόσμου. Ἔτσι πραγματώνεται ὁ σκοπός, γιά τόν ὁποῖο ὑπάρχει ἡ λειτουργική ζωή, ὅπως τόν ὀρίζει ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, ὅταν λέγει «Χριστῶ συνταφῆναι με δεῖ Χριστῶ συναναστῆναι με, συγκληρονόμον Αὐτῶ γενέσθαι (Λόγος εἰς τό Πάσχα καί εἰς τήν βραδύτητα).

2) Στούς παράγοντες πού συμβάλλουν στή διαμόρφωση τῆς λειτουργικῆς ἀγωγῆς, ἐκτός ἀπό τήν Ἐνορία, περιλαμβάνονται ἡ οἰκογένεια καί τό σχολεῖο, πού ὡστόσο δέν ἀποτελεῖ αὐτονόητα θετικά στοιχεῖα στήν καλλιέργεια τῆς λειτουργικῆς ἀγωγῆς, ἀλλά ὁ ρόλος τους ἐξαρτᾶται ἀπό τήν βούλησή τους γιά μιά συνειδητή ἐκκλησιαστική ζωή.

Οἱ Ἱεροὶ Ναοὶ εἶναι κατ' ἐξοχήν χῶροι τῆς λειτουργικῆς ἀγωγῆς τῶν πιστῶν. Εἰδικότερα στή νέα γενιά πρέπει νά δοθοῦν εὐκαιρίες, οὕτως ὥστε νά ἔλθει σέ ἐπίγνωση τοῦ τί γίνεται καί πῶς πρέπει ὁ πιστός νά συμμετέχει στά τελούμενα.

Στήν λατρεία τοῦ Θεοῦ συμβάλλει καταλυτικά ἡ οἰκογένεια, ἡ ὁποία μπορεῖ νά καλλιεργήσει τά λειτουργικά βιώματα. Ἡ λειτουργική ἀγωγή εἶναι βίωμα πού ἀρχίζει μέσα ἀπό τήν ἐμπειρία τῆς κοινῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας.

Κρίνεται ἀπαραίτητη ἡ συνεργασία τῶν Ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας μέ τίς ἀρμόδιες ἐκπαιδευτικές ἀρχές, ὥστε στά πλαίσια τῆς ἀμοιβαίας ἐμπιστοσύνης καί συνεργασίας νά δημιουργηθοῦν οἱ κατάλληλες συνθήκες καί προϋποθέσεις, γιά νά ξαναβρεῖ ἡ λειτουργική ἀγωγή τήν θέση της στό σύγχρονο σχολεῖο.

3) Μέ βάση τήν πατερική καί λειτουργική μας παράδοση ἀποδεικνύεται ὅτι διαχρονικό μέλημα τῆς Ἐκκλησίας ἦταν ἡ βαπτισματική ἀγωγή τοῦ ἀνθρώπου, δηλαδή ἡ ἐκπαίδευσή του γύρω ἀπό τό βαθύτερο νόημα τῶν τελουμένων κατὰ τό Μυστήριο τοῦ Βαπτίσματος καί ἡ μυσταγωγία του στό ἓνα καί μοναδικό μυστήριο τοῦ Χριστοῦ.

Τό περιεχόμενο τῆς βαπτισματικῆς ἀγωγῆς συνίσταται κυρίως στήν καλλιέργεια λειτουργικοῦ καί ἐκκλησιαστικοῦ ἤθους στά μέλη τῆς Ἐκκλησίας, στήν ἀνάλυση καί ἐμπέδωση τῶν θεολογικῶν ἀληθειῶν τοῦ Μυστηρίου τοῦ Βαπτίσματος, τοῦ μυστηρίου τῆς καινῆς γεννήσεως καί ἀναπλάσεως, τῆς συνταφῆς καί συναναστάσεως μέ τόν Χριστό, τοῦ φωτισμοῦ καί ἁγιασμοῦ τοῦ ἀνθρώπου, τῆς νέας πορείας του μέσα στήν ἐν Χριστῶ ἀνακαινισμένη ἀνθρωπότητα πού εἶναι ἡ Ἐκκλησία.

Στήν ἐκκοσμικευμένη κοινωνία μας, ὅπου ἡ λειτουργική κρίση εἶναι ἐμφανῆς καί ἡ κατανόηση

τῶν συμβόλων καί τῶν τελουμένων κατά τό Μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος εἶναι καθόλου ἱκανοποιητική, ἀναδεικνύεται ἡ ἱερατική διακονία τῆς λειτουργικῆς ἀγωγῆς τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Οἱ ὑπεύθυνοι αὐτοῦ τοῦ ἔργου ἱερεῖς, στηριγμένοι στήν παράδοση ὀφείλουν νά ἀναδείξουν στό σύγχρονον κόσμον (τούς ἀναδόχους, τήν οἰκογένεια, τήν ἐνορία) τή σπουδαιότητα τοῦ Μυστηρίου τοῦ Βαπτίσματος ὡς θεμελίου τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς καί τῆς ἐν Χριστῷ καταξίωσέως μας.

4. Τό ἴδιον τό Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας, μέ αὐτό πού εἶναι ἀπό τή φύση της, ἄγει τούς πιστούς στόν Πατέρα, δι' Υἱοῦ, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι. Στήν Καινή Διαθήκη ὁμως ὑπάρχουν καί περιπτώσεις ἐπιδείξεως ἀντί - εὐχαριστιακοῦ ἤθους σέ ἄμεσες ἢ ἔμμεσες εὐχαριστιακές συνάφειες (Ἰούδας, Πέτρος, Κυριακά Δεῖπνα στήν Κόρινθο κ.λπ.).

Ἡ Θεία Εὐχαριστία ἐμφανίζεται στήν Καινή Διαθήκη ὡς τό μυστήριον πού συνάγει “εἰς ἓν” τά διεσκορπισμένα παιδιά τοῦ Θεοῦ, τό εὐφρόσυνο μυστήριον τῆς ἐνώσεως τοῦ Θεοῦ μέ τό νέο λαό Του, τό μυστήριον ὅπου ἐπιγινώσκειται ὁ Χριστός, τό μυστήριον πού προσεγγίζεται διά τοῦ ἁγίου Πνεύματος, τό μυστήριον μέσα στό ὁποῖο αἴρεται ἡ τυραννία τοῦ θανάτου.

5) Διαπιστώνονται προβλήματα πού ἔχουν ἄμεση σχέση μέ αὐτούς πού προσέρχονται στό μυστήριον τοῦ Γάμου σήμερα, ὅπως εἶναι ἡ τάση ἐκκοσμίκευσης τῶν ἱερῶν μυστηρίων, ἡ παρεμβολή ἀρνητικῶν λαϊκῶν ἐθίμων, τά σύγχρονα «Φιλελεύθερα» νομικά πλαίσια συμβιώσεως, οἱ μεικτοί γάμοι καί ἡ ἐκάστοτε ἀναφαινώμενη οἰκονομική κρίση.

Τέτοιοι τρόποι καί μέσα μέ τά ὁποῖα εἶναι δυνατόν νά πραγματοποιηθεῖ ἡ λειτουργική ἀγωγή τῶν ἱερῶν Μυστηρίων τοῦ Γάμου καί τοῦ Εὐχελαίου, ὅπως καί τῶν λοιπῶν ἁγιαστικῶν ἀκολουθιῶν, ὑποδείχθηκαν στά προηγούμενα λειτουργικά συμπόσια (ἐνδεικτικῶς ἀναφέρονται τά Πρακτικά τοῦ Α' Πανελληνίου Λειτουργικοῦ Συμποσίου μέ θέμα τό «Ἁγιον Βάπτισμα» Ἀθήνα 2003 (8-10 Ὀκτωβρίου 1999 Πεντέλη καί τοῦ Δ' Πανελληνίου Λειτουργικοῦ Συμποσίου μέ θέμα «Ὁ Γάμος στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία», Ἀθήνα 2004 (3-6 Νοεμβρίου 2002).

6) Σημαντικό ρόλον στή λειτουργική ἀγωγή τῶν πιστῶν διαδραματίζει καί τό ἐκκλησιαστικό ἐορτολόγιον μέ τήν ἐπιτέλεση τῶν Δεσποτικῶν, Θεομητορικῶν ἐορτῶν καί τῶν μνημῶν τῶν ἁγίων πού οἰκοδομοῦν τούς πιστούς καί τούς συνδέουν μέ τούς ἁγίους.

Περί τοῦ χαρακτήρος τῶν ἐορτῶν καί τῆς ποιμαντικῆς ἀξιοποιήσεως αὐτῶν διαλαμβάνει τό Η' Πανελλήνιον Λειτουργικό Συμπόσιον πού ἔλαβε χώρα στόν Βόλο ἀπό 18-20 Σεπτεμβρίου 2006 (βλ. τόμος 16, σειρά «Ποιμαντική Βιβλιοθήκη»).

7) Σημαντικό θέμα τῆς λειτουργικῆς ἀγωγῆς εἶναι καί ἡ διδασκαλία περὶ θανάτου, ὅπως αὐτή κυρίως ἀποτυπώνεται στά γεγονότα καί τήν διδασκαλία τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Κύριος ἄξονας τῆς λειτουργικῆς ἀγωγῆς γιά τήν ἀντιμετώπιση τοῦ μυστηρίου τοῦ θανάτου εἶναι τό πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ, πού ἀποτελεῖ καί τό κύριον σημεῖον ἀναφορᾶς στήν ὑπέρβαση τοῦ θανάτου καί στήν ἐξ αὐτοῦ τοῦ γεγονότος ἀπορρέουσα παιδεία θανάτου τῆς Ἐκκλησίας (βλ. τόμος 19, σειρά «Ποιμαντική Βιβλιοθήκη»).

8) Οἱ περιστατικές εὐχές πού σχετίζονται μέ τήν ὕλική κτίση καί τό φυσικό περιβάλλον, προσλαμβάνουν σήμερα μία ἰδιαίτερη σημασία ἐξ αἰτίας τῆς ὀξύτητος πού προσέλαβε τά τελευταῖα χρόνια τό οἰκολογικό πρόβλημα. Γι' αὐτό ἡ διά μέσου τῶν εὐχῶν αὐτῶν ἀσκουμένη λειτουργική ἀγωγή ἀποτελεῖ πρώτης τάξεως οἰκολογική ἀγωγή, δικαιώνοντας ἔτσι τό χαρακτηρισμό τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας ὡς τῆς οἰκολογικῆς ἐκδόσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ. Μέ τήν ἐννοια αὐτή ὁ κατ' ἐξοχήν οἰκολογικός ἄνθρωπος εἶναι ὁ δοξολογικός ἄνθρωπος πού αἰσθάνεται τόν κόσμον ὡς δῶρον τοῦ Θεοῦ σ' αὐτόν, τόν ὁποῖο καί προσφέρει ὡς θυσία πνευματική στό Θεό.

9) Τό μάθημα τῶν θρησκευτικῶν πρέπει σήμερα νά ἐπιτελέσει τό δύσκολον, ἀλλά καθοριστικῆς σημασίας μορφωτικό καί ἀνθρωπιστικό του ἔργο, μέσα σέ ἓνα πολυδαίδαλον ἐκπαιδευτικό τοπίον, σέ μία ἐποχή εὐρύτερης συνειδητοποιήσεως τῶν ἀνθρωπολογικῶν, κοινωνικῶν, πολιτισμικῶν καί πνευματικῶν λειτουργιῶν τῆς θρησκείας καί ἐν ὄψει τῶν μεγάλων προκλήσεων τῶν καιρῶν. Στή χώρα μας τό μάθημα ἔχει ἀλλάξει ὄψη τίς τελευταῖες δεκαετίες. Ἀποβλέπει στό θρησκευτικό

έγγραμματισμό των μαθητών και μαθητριών στη βάση των κεντρικών αληθειών της ορθόδοξης χριστιανικής παραδόσεως. Όχι μόνον δέν μπορεί κατά ταυτα να θεωρηθεῖ «ξένο σῶμα» στό σύγχρονο σχολείο, ἀλλά συμβάλλει στούς γενικότερους ἀνθρωπιστικούς στόχους τῆς ἐκπαιδεύσεως καί ἐνισχύει τόν παιδαγωγικό προσανατολισμό τοῦ σχολείου.

10) Ὁ Ὁρθόδοξος Ναός εἶναι τό κέντρο τῆς λατρείας καί ἐν Χριστῷ ζωῆς. Εἶναι φυσικό, ἐπομένως, κάθε μορφή τέχνης μέσα σέ αὐτόν να ὑπηρετεῖ τή λατρεία καί τήν λειτουργική ἀγωγή.

Ἡ ἐκκλησία υἰοθέτησε κάθε μορφή τέχνης στήν θεία λατρεία καί αὐτό ἀποδεικνύει τήν σημασία πού ἔδινε καί ἀσφαλῶ πρέπει να δίνει, στήν αἰσθητική ἀγωγή τῶν πιστῶν, ὡς μέσο γιά τήν λειτουργική ἀγωγή τους.

11) Ἡ ἱερή ψαλμωδία εἶναι παγκόσμιος διαχρονικός θεσμός, μέσω τοῦ ὁποίου ἀφ' ἐνός ἐκφράζονται τά θρησκευτικά συναισθήματα τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τόν Θεό, ἀφ' ἑτέρου χρησιμοποιεῖται ὡς μέσον παιδαγωγίας τῆς θρησκευτικῆς κοινότητος μέσω τοῦ λόγου, τοῦ μέλους καί τοῦ ρυθμοῦ.

Ἡ αἰσθησιακή ἀντίληψη περὶ τῆς ψαλτικῆς μορφῆς, τόσο στή Δύση ὅσο καί στήν Ἀνατολή, πρέπει να ἀντικατασταθεῖ ἀπό τήν ἀναζήτηση τῶν θεολογικῶν καί καλλιτεχνικῶν ἀρχῶν, οἱ ὁποῖες θά καταστήσουν τήν ψαλμωδία οὐσιώδες μέσον προσευχῆς, δοξολογίας, λατρείας καί ἐν Χριστῷ σωτηριολογικῆς παιδαγωγίας.

12) Ἡ εὐταξία τῆς θείας λατρείας μετά ἀπό τήν ἱστορική καταγραφή καί τήν πείρα τῶν ἁγίων μᾶς διδάσκει τό ἀληθινό χριστιανικό ἦθος, αὐτό πού χαρακτηρίζεται ἀπό ὑπακοή, ταπείνωση, ἐργήγορη, προσοχή, σεβασμό στήν προσωπικότητα τοῦ ἀδελφοῦ, ἐπίγνωση τῆς σημασίας τῆς ἱεραρχικῆς δομῆς τῆς Ἐκκλησίας. Θεμελιῶδες στοιχεῖο τῆς εὐταξίας τῆς θείας λατρείας εἶναι ἡ ἀναγνώριση τοῦ γεγονότος, ὅτι κανεῖς δέν εἰσέρχεται στήν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ μόνος.

13) Ἐπειδή στή λειτουργική πράξη τῆς Ἐκκλησίας μας χρησιμοποιοῦνται πάμπολλα βιβλία, ὅπως τό Ὠρολόγιο, τά Μηναῖα, τό Πεντηκοστάριο κ.ἄ., μετατρέποντας τά βιβλία σέ ἠλεκτρονική μορφή διευκολύνεται ἡ πρόσβαση σέ αὐτά.

Ἡ τεχνολογία καί οἱ τέχνες γιά να εἶναι χρησιμες στήν λειτουργική ἀγωγή τῶν πιστῶν πρέπει να ἀποκαθαίρονται ἀπό τά μή λειτουργικά καί πνευματικά στοιχεῖα τους.

Προτάσεις

α'. Να εὐαισθητοποιηθοῦν οἱ φορεῖς τῆς Βαπτισματικῆς ἀγωγῆς, ἱερεῖς, ἀνάδοχοι, οἰκογένεια, ἐνορία γενικότερα καί να προβληματιστοῦν πάνω στό θέμα αὐτό, στηριγμένοι στήν πλούσια παράδοσή μας, λαμβάνοντας ὁμως ὑπόψιν καί τή σύγχρονη πραγματικότητα. Περί αὐτοῦ βλέπε καί τό Λειτουργικό Συμπόσιο περὶ Βαπτίσματος (τ. 6 «Ποιμαντική Βιβλιοθήκη»).

β'. Να μελετηθεῖ ἡ ἐνεργοποίηση καί ἡ οὐσιαστική χρήση τῶν παραθεωρημένων, σήμερα, συναξαρίων στήν λατρεία τῆς Ἐκκλησίας. Πρὸς τοῦτο ἴσως πρέπει να ληφθοῦν σοβαρά ὑπ' ὄψιν οἱ προτάσεις τοῦ Ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου.

γ'. Να ἀξιοποιηθεῖ στήν ἐπ' ἐκκλησίας διδασχὴ ἡ πλούσια ἐορτολογική καί ἀγιολογική παράδοση τῆς Ἐκκλησίας, κυρίως μέσω τοῦ κηρύγματος, τό ὁποῖο δύναται να ἐπεκταθεῖ θεολογικά σέ ἓνα θεματολόγιο ἀντλούμενο ἀπό τό ἐκκλησιαστικό ἐορτολόγιο.

δ'. Ἡ λειτουργική ἀγωγή θά εἶναι ἀποτελεσματική γιά τό Μυστήριό τῆς Θείας Εὐχαριστίας, ὅταν ἔχει ὡς βάση ὅλα τά βιβλικά κείμενα. Όχι μόνο τό Μυστικό Δεῖπνο, ἀλλά καί πολλά ἄλλα κείμενα μέ ἐσχατολογικό χαρακτήρα. Στή λειτουργική ἀγωγή γιά τό Μυστήριό τῆς Θείας Εὐχαριστίας ἀναφέρονται τά πορίσματα τοῦ Γ' Πανελληνίου Συμποσίου (Τόμος 8 «Ποιμαντική Βιβλιοθήκη»).

ε'. Ἡ ψαλμωδία διαδραματίζει σπουδαῖο ρόλο στήν λειτουργική μας ζωή, γι' αὐτό ἐπιβάλλεται να δίνεται ἰδιαίτερη ἔμφαση στά παράλληλα μαθήματα στά Ὡδεῖα καί στίς Σχολές Βυζαντικῆς Μουσικῆς.

στ'. Ἐπειδή τόσο οἱ Ποιμένες, ὅσο καί ὁ πιστός λαός δέν γνωρίζουν ἐπαρκῶς τόν σκοπό καί τόν ρόλο τῆς ψαλμωδίας στήν καθημερινή μας λειτουργική ζωή εἶναι ἀναγκαῖα ἡ ἐκ μέρους τῆς Διοικούσης Ἐκκλησίας ὀργάνωση ἐιδικῶν ὀμιλιῶν καί σεμιναρίων πρὸς γενική ἐνημέρωση καί ἐπιμόρφωση.

ζ'. Οί φορείς τῆς ψαλτικῆς τέχνης, κληρικοί, μουσικοδιδάσκαλοι, καθηγητές καί ἱεροψάλτες πρέπει -παράλληλα μέ τήν ἐκμάθηση τῆς ψαλτικῆς τέχνης- νά ἐκπαιδεύονται καί στήν θεολογική, ἐκκλησιολογική, σωτηριολογική ἀξία καί γλωσσική παιδεία τοῦ λειτουργικοῦ θεσμοῦ τῆς ψαλμωδίας, ὥστε νά ἀποκοτῶν περισσότερο θεολογική λειτουργική παιδεία καί ἀγωγή, νά κατανοοῦν τήν θεολογική (δογματικοθητική) σημασία τῆς ἰ. ψαλμωδίας καί ὄχι νά ἐπιδεικνύουν μονόπλευρη καλλιτεχνική ἐπίδοση καί ἀντίληψη. Πρός τήν κατεύθυνση αὐτή πρέπει νά λειτουργήσουν Σχολές διδασκαλίας τόσο στίς Ἱερές Μητροπόλεις, ὅσο καί στίς ἐνορίες. Γιά τήν εὐρυθμη λειτουργία τῶν Σχολῶν αὐτῶν ἀπαιτεῖται ἄμεσο ἐνδιαφέρον καί παρακολούθηση τοῦ διδακτικοῦ ἔργου, καθώς καί ἐπιλογή καταλλήλων διδασκάλων. Ἡ ἀνάγκη λειτουργίας παρόμοιων Σχολῶν καθίσταται ἐπιτακτικότερη γιά τούς ἐπαρχιακούς ἐνοριακούς Ναούς, στούς ὁποίους παρατηρεῖται μεγάλη ἔλλειψη κατηρτισμένων (μουσικῶς καί θεολογικῶς) ἱεροψαλτῶν.

η'. Ἡ προσβασιμότητα τῶν ἠλεκτρονικῶν βιβλίων ἀπό τό διαδίκτυο εἶναι σημαντική καί συνεισφέρει στή λειτουργική ἀγωγή τῶν πιστῶν. Πρός τήν κατεύθυνση αὐτή κρίνονται ὡς ἀπαραίτητα τά ἀκόλουθα:

(I). Οἱ τυπικές διατάξεις τῆς Ἐκκλησίας νά διατίθενται καί σέ ἠλεκτρονική μορφή.

(II). Νά ψηφιοποιηθοῦν τά λειτουργικά βιβλία.

(III). Τά Λειτουργικά Συμπόσια ἀποτελοῦν πρόσφορη ὕλη γιά τήν λειτουργική ἀγωγή καί ἤδη ἐκδηλώνεται ἐνδιαφέρον ἀπό εἰδικούς ἐπιστήμονες νά μεταφραστοῦν στήν Ἀγγλική.

Προτείνουμε ὡς πρῶτο βῆμα νά μεταφραστοῦν σέ δύο εὐρωπαϊκές γλώσσες τά πορίσματα τῶν πραγματοποιηθέντων Λειτουργικῶν Συμποσίων καί νά ἀναρτηθοῦν στό Διαδίκτυο».

Γιά τήν ἀνάπτυξη τῆς λειτουργικῆς συνειδήσεως τοῦ ἱερέως καί τήν ποιμαντική γιά τήν καλλιέργεια τῆς λειτουργικῆς ἀγωγῆς τῶν πιστῶν διαλαμβάνουμε σέ Εἰδική Εἰσήγηση, πού γιά διευκόλυνση ἐνσωματώνουμε στήν παρούσα Εἰσήγησή μας.

«Ἡ λατρεία τοῦ ζωντανοῦ Θεοῦ καί Λυτρωτοῦ μας ἀποτελεῖ ἓνα κύριο ἄξονα τῆς ζωῆς τῶν πιστῶν. Σ' αὐτή τήν διακονία ὁ ἱερέας κατέχει πρωτεύουσα καί κυριαρχική θέση, διότι ὡς λειτουργός

πρέπει νά καλλιεργεῖ ἑαυτόν καί ὡς ποιμένας καί τούς πιστούς.

Στήν εἰσήγησή μας καταγράφουμε μερικές ἀρχές, ὅπως τίς διδάσκει ἡ ἅγια Ἐκκλησία μας.

Στό πρῶτο μέρος τῆς εἰσηγήσεώς μας θά καθεύσουμε μερικές σκέψεις ἀπό τήν ἐμπειρία μας πού ἀποκτήσαμε ἀπό τήν διακονία μας στήν Ἐκκλησία μας καί τήν ταπεινή γνώμη μας γιά τό πῶς διαμορφώνεται ἡ λειτουργική συνείδηση τοῦ ἱερέως, δηλαδή μέ ποιό τρόπο συγκροτεῖται αὐτή.

1. Μέ τήν αὐτοσυνειδησία μας

Πρῶτο στοιχεῖο θεμελιῶδες πού διαμορφώνει τήν λειτουργική συνείδησή μας εἶναι ἡ αὐτοσυνειδησία μας. Νά γνωρίζουμε ποιό εἶμαστε:

Ἡ προφήτης καί βασιλιάς Δαβίδ ὅταν δέχθηκε τίς πλούσιες εὐλογίες τοῦ Θεοῦ στήν ζωή του, προσευχόμενος στόν Θεό καί ἐξομολογούμενος ρώτησε· «Τίς εἰμι ἐγώ, Κύριε μου Κύριε, καί τίς ὁ οἶκός μου, ὅτι ἠγάπησάς με ἕως τούτων;». Ε' Βασιλειῶν ζ' 18. Τήν ἴδια ἐρώτηση ὀφείλουμε νά κάνομε κι ἐμεῖς γιά νά φθάσουμε στήν αὐτογνωσία.

Στήν αὐτογνωσία μας συντελοῦν τά ἑξῆς:

- Ὅτι εἶμαστε λειτουργοί τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου.
  - Ὅτι τό λειτούργημά μας διέπεται ἀπό κανόνες τούς ὁποίους διετύπωσαν:
- α' Ὁ ἴδιος ὁ Κύριός μας, ὅπως στήν διδασκαλία Του περί τοῦ καλοῦ Ποιμένου (Ἰωάννου ι' 1-21) καί στήν τελευταία ὁμιλία Του στούς Ἀποστόλους στό ὑπερῶο τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου (Ἰωάννου ιγ' 1-20).
- β' Οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι στά κείμενά τους συμπεριέλαβαν καί σχετικές μέ τούς ἱερεῖς καί ποιμένες διατάξεις, ὅπως εἶναι οἱ Ποιμαντικές Ἐπιστολές τοῦ ἀποστόλου Παύλου, οἱ δύο πρὸς Τιμόθεον καί ἡ πρὸς Τίτον καί οἱ προτροπές τοῦ ἀποστόλου Πέτρου (Α' Πέτρου ε' 1-9).
- γ' Οἱ ἅγιοι πατέρες μας μέ τούς ἱερούς Κανόνες καί τίς τυπικές διατάξεις.
- Ὅτι ἡ ἱερωσύνη δέν δίδεται καί δέν ἀσκειῖται χωρίς προϋποθέσεις.
  - Ὅτι κέντρο τῆς λατρείας πού ἐπιτελοῦμε εἶναι ὁ Κύριος τῆς δόξης. Σ' Αὐτόν ἀναφέρονται τά πά-

να, όπως αναφέρεται στην ευχή της αγίας αναφοράς της θείας Λειτουργίας και στις λοιπές ευχές των ιερών ακολουθιών.

- «Ότι σ' αυτή την διακονία δέν κατασταθήκαμε ένεκα τών προσόντων ή της αγιότητάς μας, αλλά επειδή ό Θεός μάς κάλεσε.

‘Ο Κύριος δήλωσε στους μαθητές και αποστόλους Του «*ούχ ύμεις με εξέλέξασθε, άλλ' έγώ εξέλεξάμην ύμās, και έθηκα ίνα ύμεις υπάγητε και καρπόν φέρητε*» (Ίωάννου ιε' 16).

‘Ο απόστολος Παύλος διευκρινίζει:

«*Ούχ έαυτῶ τις λαμβάνει την τιμήν αλλά καλούμενος υπό του Θεού*» (Έβραίους ε' 4) και «*ού του θέλοντος, ούδέ του τρέχοντος αλλά του έλεούντος Θεού*», (Ρωμαίους θ' 16) τό δῶρον δηλαδή, τό έλεος του Θεού δέν εξαρτάται τελείως και αποκλειστικά από τό θέλοντα ούτε από τόν επιδιώκοντα αυτό άνθρωπο, αλλά από τόν έλεούντα Θεό..

- «Ότι προσφέρουμε την θεία λατρεία για τόν λαό του Θεού ανάξιοι όντες, όπως αναφέρουν οί ευχές της θείας Λειτουργίας, ή α' τών πιστών, «*Εύχαριστοῦμεν σοι Κύριε, ό Θεός τών Δυνάμεων*», του Χερουβικου ύμνου, «*Ουδείς άξιος τών συνδεδεμένων ταίς σαρκικαίς επιθυμίαις και ήδοναίς*», ή ευχή μετά την απόθεση τών τιμίων δώρων στην άγια Τράπεζα «*Κύριε ό Θεός ό Παντοκράτωρ*» και ή προπαρασκευαστική για τόν ιερέα του Μυστηρίου του άγιου Βαπτίσματος «*‘Ο εϋσπλαγχνος και έλεήμων Κύριος*».

2. Μέ την τέλεση Ίερών Ακολουθιών

‘Ο λειτουργός, όπως τό δηλώνει τό όνομά του, είναι αυτός πού προσφέρει στον Έπουράνιο Θεό και Πατέρα την θεία Λειτουργία. Τελει τά Ίερά Μυστήρια και όλες τίς Ίερές Ακολουθίες του Τυπικού της θείας λατρίας της Έκκλησίας μας. Γι' αυτή την διακονία χειροτονήθηκε και δέν μπορεί να την παραβλέψει ή να την εγκαταλείψει.

Έξ άλλου για να επιτελοῦν άνεμπόδιστα οί άγιοι Απόστολοι την λατρεία του Θεού, εξέλεξαν τούς έπτά Διακόνους κατά τόν λόγον τών Πράξεων «*ούκ άρεστόν έστιν ήμās καταλείψαντας τόν λόγον του Θεού διακονείν τραπέζαις. ... ήμεις δε τη προσευχή και τη διακονία του λόγου προσκαρτερήσομεν*» (Πράξεων ς' 2, 4).

‘Ο Κύριός μας Ίησούς Χριστός τέλεσε στην ζωή Του όλα όσα προέβλεπε ό νόμος του Θεού για την λατρεία (Ματθαίου γ' 15 και ε' 13-18).

Περιετμήθηκε (Λουκά β' 21-24). Προσήχθη στον ναό βρέφος τεσσαρακονθήμερο (Λουκά β' 25-40). Προσέφερε την ώρισμένη θυσία (Λουκά β' 24). Βαπτίσθηκε στον Ίορδάνη ποταμό από τόν Ίωάννη τόν Πρόδρομο (Μάρκου α' 9-11). Ανέβηκε στον ναό τών Ίεροσολύμων κατά την έορτή του Πάσχα (Λουκά β' 41-52). Κάθε Σάββατο πήγαινε στην Ίουδαϊκή Συναγωγή (Ματθαίου δ' 23· ιβ' 9· ιγ' 54· Λουκά ιγ' 10-11). Έπλήρωσε στην Καπερναούμ τούς φόρους (τά δίδραχμα) για τόν Ναό (Ματθαίου ις' 24-27). Συμμετείχε στις ιουδαϊκές έορτές. Συνεβούλευσε τούς δέκα λεπρούς να τηρήσουν όσα προέβλεπε ό Μωσαϊκός νόμος για την θεραπεία τους (Λουκά ις' 14). Δίδαξε πώς να προσεύχονται οί μαθητές Του (Ματθαίου στ' 5-13) και πώς να προσφέρουν τό δῶρο τους για θυσία στο ναό (Ματθαίου ε' 23-24).

Τήν αλλοίωση της άγνης και άληθινής λατρίας του Θεού στηλίτευσε ό Κύριος μέ τούς λόγους Του (Ματθαίου κγ' 16-22), έλέγξας την πνευματική ήγεσία επειδή δίδασκε, ότι αν κάποιος όρκισθεί στον ναό δέν είναι τίποτε αυτό. Έκείνος όμως πού θα όρκισθεί στο χρυσό του ναού είναι υποχρεωμένος να τηρήσει τόν όρκο του.

Έγινε έτσι ό Κύριος και σ' αυτό πρότυπο και παράδειγμα τόσο για τούς πιστούς όσο και για τούς ιερείς.

‘Ο Ίερέας είναι ό προεξάρχων της προσευχής της κοινότητας. Η τέλεση τών Ίερών Ακολουθιών είναι ή κύρια διακονία του, δέν είναι πάρεργο. Δέν πρέπει να γίνεται μέ βιασύνη, έστω κι αν στον ναό δέν εύρίσκονται πιστοί. Η θεία λατρεία πρέπει να γίνεται μέ ευλάβεια.

Στην θεία λατρεία άπευθυνόμαστε στον Θεό. Προς τόν Θεό είναι στραμμένα ό νοῦς και ή καρδιά μας. Αυτό επιβάλλει ευλάβεια και συστολή.

Προσευχόμαστε και υπέρ και αντί του λαού.

3. Μέ την μελέτη τών κειμένων της θείας λατρίας και τών σχετικῶν τών πατέρων της Έκκλησίας πού έρμηνεύουν και σχολιάζουν τά λειτουργικά κείμενα.

Η λατρεία της Έκκλησίας είναι λογική και για να είναι ευάρεστη στον Θεό, δέν πρέπει να είναι

βαπτολογία, κατά τόν λόγο τοῦ Κυρίου (Ματθαίου στ' 7). Οἱ ἅγιοι πατέρες μας Βασίλειος καί Χρυσόστομος ἔγραψαν τίς εὐχές τῆς θείας Λειτουργίας καί ἄλλοι ἅγιοι πατέρες τίς εὐχές τῶν ἁγίων Μυστηρίων καί τῶν λοιπῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν. Μέ αὐτές διαμόρφωσαν τήν συνείδηση τοῦ λειτουργοῦ ἱερέως.

Οἱ εὐχές ἔχουν νόημα, σύνταξη. Εἶναι λόγος καί ὡς λόγος εἶναι κατανοητός καί ἀνεπανάληπτος. Γι' αὐτό πρέπει νά διαβάζουμε σωστά μέ εὐκρίνεια ἀποδίδοντας τό νόημα τῶν εὐχῶν, τῶν ὕμνων καί τῶν ἀναγνωσμάτων.

Ἄν ἐμεῖς δέν τόν κατανοοῦμε ἐμποδίζουμε καί τούς πιστούς νά τόν κατανοήσουν μέ τήν διαστρεβλωτική τῶν νοημάτων ἀπό ἄγνοια ἀνάγνωση τῶν ἱερῶν κειμένων.

Γιά νά τόν κατανοήσουμε ὀφείλουμε νά τόν σπουδάσουμε.

Ὅταν ἐμεῖς μνηθοῦμε τότε καί τούς πιστούς θά μνήσουμε.

Θά ἀναφέρουμε σημαντικά κείμενα ἁγίων πατέρων, τά ὁποῖα βοηθοῦν τόσο τούς λειτουργοῦς ὅσο καί τούς πιστούς νά ἐμβαθύνουν στά τελούμενα τῆς θείας λατρείας.

- Τά Ἀραιοπαγιτικά συγγράμματα «Περί τῆς οὐρανιας Ἱεραρχίας», «Περί Ἐκκλησιαστικῆς Ἱεραρχίας», «Περί θείων Ὄνομάτων», «Περί Μυστικῆς Θεολογίας» (P.G. τ. 3, 120-1065).
- Τοῦ ἁγίου Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ, 7οῦ αἰῶνα (περί τό 662) «Μυσταγωγία περί τοῦ τίνων σύμβολα τά κατά τήν ἁγίαν Ἐκκλησίαν ἐπί τῆς Συνάξεως τελούμενα καθέστηκε» (P.G. 91 657-717).
- Τοῦ ἁγίου Γερμανοῦ Α' Κωνσταντινουπόλεως (†773) «Ἱστορία ἐκκλησιαστική καί μυστική θεωρία» (P.G. 98,384-453). Ἀπευθύνεται σέ ὅλους τούς πιστούς καί ἐκτός ἀπό τά σχόλια στήν θεία λειτουργία, εἰδικά ἀναφέρεται τόσο στό ναό ὅσο καί στά ἄμφια.
- Τοῦ Θεοδώρου ἐπισκόπου Ἀνδιδῶν (11οῦ αἰῶνα) «Προθεωρία κεφαλαιώδης περί τῶν ἐν τῇ θείᾳ λειτουργίᾳ γινομένων συμβόλων καί μυστηρίων» (P.G. 140, 417-468). Ἀπευθύνεται στούς κληρικούς καί τούς βοηθεῖ νά τελοῦν τήν θεία λειτουργία σωστότερα.

- Τοῦ ἁγίου Σωφρονίου Ἱεροσολύμων (12οῦ αἰῶνα) «Λόγος περιέχων τήν ἐκκλησιαστικήν ἱστορίαν καί λεπτομερῆ ἀφήγησιν πάντων τῶν ἐν τῇ θείᾳ λειτουργίᾳ τελουμένων» (P.G. 87Γ', 3981-4001).
- Τοῦ ἁγίου Νικολάου τοῦ Καβάσιλα 14οῦ αἰῶνα (περί τό 1350).
α'. «Ἐρμηνεία τῆς θείας Λειτουργίας ἐν κεφαλαίοις πενήκοντα καί τρισί».
β'. «Περί τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς». Λόγοι ἑπτὰ «ἦτοι περί μυστηρίων» (P.G. 150 368-728).
- Ἁγίου Συμεῶν Θεσσαλονίκης, 15οῦ αἰῶνα (περί τό 1450 μ.Χ.).

Τά εὐρισκόμενα ἅπαντα. Ἐν οἷς:

Περί τῶν ἱερῶν τελετῶν.

Περί τῆς ἱερᾶς τελετῆς τοῦ ἁγίου Μύρου.

Περί τῆς ἱερᾶς λειτουργίας.

Περί τοῦ ἁγίου ναοῦ καί τῆς τούτου καθιερώσεως.

Περί τῶν ἱερῶν χειροτονιῶν.

Περί τῆς ἱερᾶς προσευχῆς.

Περί τῆς ἱερᾶς τελετῆς τοῦ ἁγίου ἐλαίου ἦτοι τοῦ εὐχελαίου.

Περί τοῦ τέλους ἡμῶν καί τῆς ἱερᾶς τάξεως τῆς κηδεῖας καί τῶν κατ' ἔθος ὑπέρ μνήμης γινομένων.

Ἐρμηνεία περί τε τοῦ θείου ναοῦ, τῶν ἱερῶν ἀμφίων καί περί τῆς θείας μυσταγωγίας (P.G. 155).

4. Μέ τά πρότυπα λειτουργῶν

Τό λειτουργικό ἦθος μας διαμορφώνεται, ὅταν μελετᾶμε, σπουδάσουμε καί ἔχουμε πάντοτε πρό τῶν ὀφθαλμῶν μας λειτουργικά πρότυπα, ὅπως ἀναφέρονται στήν ἁγία Γραφή καί στήν παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας.

Πρότυπα ἀπό τήν ἁγία Γραφή

Ἐπάρχουν σαφεῖς ἀναφορές τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ στήν Παλαιά καί Καινή Διαθήκη γιά καλοῦς καί κακοῦς ἱερεῖς.

α'. Παραδείγματα καλῶν ἱερέων ἐνδεικτικῶς:

Ὁ Ἀαρών

Ὁ Ἀαρών κλήθηκε στό ἱερατικό ἀξίωμα ἀπό τόν ἴδιο τόν Θεό. Χρίσθηκε δέ καί ὁ πρῶτος ἀρχιερέας. Διάδοχοί του ἦσαν οἱ γιοί του. (Ἐξόδου κθ' 29).

Τό ἀξίωμα του ἐπικυρώθηκε μέ τά ἐξῆς τρία θαύματα. Ἦτοι·

Πρῶτον μέ τήν καταστροφή τοῦ Κορέ καί τῶν ὀπαδῶν του πού ἐπιβουλεύτηκαν τόν Ἀαρών καί τιμωρήθηκαν ἀπό τόν Θεό. (Ἀριθμῶν ιστ' 31-32).

Δεύτερον μέ τήν κατάπαυση τῆς πληγῆς κατά τῶν Ἰσραηλιτῶν, πού ἐπετέθησαν στόν Μωυσῆ καί στόν Ἀαρών (Ἀριθμῶν ιζ' 7-15).

Τρίτον μέ τήν ἀναβλάστηση τῆς ράβδου του (Ἀριθμῶν ιζ' 16-28).

Ὁ Ἀαρών ἦταν ἄνθρωπος εὐσεβῆς καί πλήρης αὐταπαρνήσεως. Γι' αὐτό ὅταν ὁ Θεός κατέκαυσε τούς γιούς του Ναδάβ καί Ἀβιουδ, ἐπειδή παρανόμησαν, λυπήθηκε μέν, ἀλλά σιώπησε. Οἱ γιοί του ἦσαν ἱερεῖς. Τόλμησαν νά προσφέρουν στόν Θεό θυσία θυμιάματος ἀνάβοντας τό θυμιατό (πυρεῖο) μέ κοινή φωτιά ἀντί τῆς ὀρισμένης ἱερῆς φωτιᾶς πού ἔκαιγε στό θυσιαστήριο. Καί ὁ Θεός τούς τιμώρησε γιά τήν ἀσέβειά τους.

Ἐλεάζαρ καί Φινεές οἱ δίκαιοι

Ὁ Ἐλεάζαρ ἦταν ἱερέας, γιός τοῦ Ἀαρών. Ὁ δέ Φινεές γιός τοῦ Ἐλεάζαρ, ἐγγονός τοῦ Ἀαρών.

Γι' αὐτούς διαβάζουμε στό βιβλίο τῶν Ἀριθμῶν, ὅτι ὁ μέν Ἐλεάζαρ φρόντιζε ἐπιμελῶς τά τῆς Σκηνῆς τοῦ Μαρτυρίου «Ἐπίσκοπος Ἐλεάζαρ υἱός Ἀαρών τοῦ ἱερέως· τό ἔλαιον τοῦ φωτός καί τό θυμιάμα τῆς συνθέσεως καί ἡ θυσία ἡ καθ' ἡμέραν καί τό ἔλαιον τῆς χρίσεως, ἡ ἐπισκοπή ὅλης τῆς σκηνῆς» (δ' 16).

Ὁ δέ γιός τοῦ Ἐλεάζαρ Φινεές, ἐπειδή ἦταν ζηλωτής λίαν τοῦ θείου νόμου, ἔλαβε ἀπό τόν Θεό διαθήκη αἰώνιας ἀρχιερωσύνης.

«Καί ἐλάλησε Κύριος πρός Μωϋσῆν λέγων· Φινεές υἱός Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρών τοῦ ἱερέως κατέπαυσε τόν θυμόν μου ἀπό υἱῶν Ἰσραήλ ἐν τῷ ζηλῶσαι μου τόν ζῆλον ἐν αὐτοῖς, καί οὐκ ἐξηνάλωσα τούς υἱούς Ἰσραήλ ἐν τῷ ζῆλῳ μου. Οὕτως εἶπον· ἰδοῦ ἐγώ δίδωμι αὐτῷ διαθήκην εἰρήνης, καί ἔσται αὐτῷ καί τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν διαθήκη ἱερατείας αἰωνία, ἀνθ' ὧν ἐξήλωσε τῷ Θεῷ αὐτοῦ καί ἐξιλίασατο περὶ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ» (Ἀριθμῶν κε' 10-13).

Ὁ Ἀβιμέλεχ

Ἦταν εὐσεβῆς καί δίκαιος ἀρχιερέας. Κατά τήν διάρκεια τῆς ἀρχιερωσύνης του ἐπί βασιλείας Σα-

οὐλ πρόσφερε στόν Δαβίδ καί στούς συντρόφους του νά φᾶνε τούς ἄρτους τῆς προθέσεως. Ὁ Σαοὺλ θεώρησε τήν ἐνέργειά του αὐτή προδοσία καί κατέσφαξε τόν ἀρχιερέα καί μαζί μέ αὐτόν ἄλλους ὀγδόντα πέντε ἱερεῖς.

Γι' αὐτό ὁ Σαοὺλ ἔχασε τήν εὐνοια τοῦ Θεοῦ καί τόν θρόνο του. (Α' Βασιλειῶν κβ').

Ὁ προφήτης Ἰερεμίας

Ἔνας ἀπό τούς μεγάλους προφῆτες τοῦ Ἰσραήλ. Προφήτεψε ἐπί τῶν βασιλείων Ἰωσία, Ἰωάχαζ, Ἰωακείμ, Ἰωαχείν καί Σεδεκία καί μετὰ τήν αἰχμαλωσία, 605 π.Χ., τῶν Ἰουδαίων στούς Βαβυλώνιους.

Γεννήθηκε στήν πόλι Ἀναθώθ ἀπό τήν γενεά τῶν ἱερέων. Προωρισμένος ἀπό τόν Θεό νά γίνει προφήτης. Καθιερώθηκε καί ἀγιάσθηκε πρὶν γεννηθεῖ. Τήν προφητική του δράση ἄρχισε τό 628 π.Χ. Βοηθούμενος ἀπό τόν ἀγαθό καί εὐσεβῆ βασιλέα Ἰωσία ἐργάστηκε γιά τήν καταπολέμηση τῆς εἰδωλολατρίας καί τήν πνευματική ἀνόρθωση τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ.

Ὁ Ἰερεμίας 42 ὀλόκληρα ἔτη ὑποστήριξε ἐνώπιον τοῦ στασιαστικοῦ ἰουδαϊκοῦ λαοῦ τήν θεία ἀλήθεια μέ καρτερία, ἐπιμονή καί ὑπομονή ἀπαράμιλλο. Ὑπηρέτησε τόν Θεό μέ κίνδυνο πολλάκις τῆς ζωῆς του. Οὔτε ἀπειλές ὅμως ἴσχυσαν νά τοῦ ἐπιβάλουν σιωπή, οὔτε παθήματα καί διωγμοί ἀποθάρρυναν τόν ἐνθερμο καί διακαῆ ζῆλο του. Τρυφερός καί ἥρεμος, εὐαίσθητος καί ἀμνησίκκος συμμεριζόταν τίς συμφορές καί τά δεινά τῶν Ἰουδαίων, ἄν καί ἀδυνατοῦσε νά τούς πείσει νά ἔλθουν σέ μετάνοια γιά νά ἀποτινάξουν ἀπό τίς κεφαλές τους τίς συμφορές πού τούς ἀπειλοῦσαν.

Ὁ Δαβίδ ἀναφέρεται στούς λειτουργούς τοῦ Θεοῦ πού εἶναι «πυρός φλόγα» (Ψαλμός ργ' (ρδ') 103, 4).

Ὁ Ζαχαρίας

Ἦταν γιός τοῦ ἀρχιερέως Ἰωδαέ. Λιθοβολήθηκε στήν αὐλή τοῦ ἰουδαϊκοῦ ναοῦ (στά Ἱεροσόλυμα), ἐπειδή ἔλεγξε τόν λαό πού λάτρευε τά εἰδῶλα (Ε' Παραλειπομένων κδ' 20-22).

Γι' αὐτόν μίλησε ὁ Κύριος (Ματθαίου κγ' 35), ὅτι εἶναι ὁ τελευταῖος μάρτυρας τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ὁ Κύριος τόν ἀναφέρει ὡς υἱό Βαραχίου,

ἐνῶ ὁ πατέρας του ἦταν ὁ Ἰωδαέ. Ἡ ἀντίφαση αὐτή λύεται, ἐάν λάβουμε ὑπ' ὄψη ὅτι ἡ λέξη υἱός ἔχει τὴν ἔννοια καὶ τοῦ ἀπογόνου. Ὁ Βαραχίας ἦταν πρόγονος τοῦ Ζαχαρία καὶ ὄχι πατέρας του.

Ὁ Ζαχαρίας ὁ πατέρας τοῦ προφήτου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

Ἦταν ἱερέας ἀπὸ τὸν οἶκο Ἀβιά. Ὁ οἶκος - ἡ φυλὴ αὐτὴ ἦταν ἡ ὄγδοη ἀπὸ τὶς εἰκοσιτέσσερες οἴκους - φυλές τῶν ἱερέων (Α΄ Παραλειπομένων κδ΄ 10).

Ἡ διαίρεση τῶν ἱερέων τῶν Ἰουδαίων σέ εἰκοσιτέσσερες οἴκους - φυλές ἔγινε ἀπὸ τὸν Δαβίδ ὡς ἑξῆς:

Ὁ Ἀαρών, πού καταστάθηκε Ἀρχιερέας ἀπὸ τὸν Θεό, εἶχε 4 γιούς, οἱ ὁποῖοι καὶ αὐτοὶ ἦσαν ἀρχιερεῖς καὶ διάδοχοί του. Ἀπὸ τοὺς τέσσερες οἱ δύο Νάδαβ καὶ Ἀβιούδ κατακάησαν ὡς ἀσεβεῖς ἀπὸ τὸν Κύριο. Ἔμειναν οἱ δύο ἄλλοι Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ.

Ὅλοι ὅσοι κατάγονταν ἀπὸ αὐτὲς τὶς δύο οἰκογένειες τῶν γιῶν Ἀαρών Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ ἦσαν ἱερεῖς, ὁ πρωτότοκος γιός ἦταν Ἀρχιερέας. Κάθε ἓνας ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς λειτουργοῦσε μιά ἐβδομάδα.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Δαβίδ πληθύνθηκαν πολὺ. Γι' αὐτὸ καὶ ὀργάνωσε τοὺς ἱερεῖς σέ εἰκοσιτέσσερες φυλές - οἴκους. Ἡ σειρὰ τους καθορίσθηκε μὲ κλῆρο. Ἀπὸ τὴν οἰκογένεια τοῦ Ἐλεάζαρ δημιουργήθηκαν δέκα ἕξ οἴκοι - φυλές καὶ ἀπὸ αὐτὴ τοῦ Ἰθάμαρ ὀκτώ.

Ἡ ἅγια Γραφή ὁμολογεῖ, ὅτι ὁ Ζαχαρίας καὶ ἡ Ἐλισάβητ ἡ σύζυγός του «ἦσαν δέ δίκαιοι ἀμφοτέρωθεν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιομασι τοῦ Κυρίου ἁμμπτοι» (Λουκᾶ α΄ 6).

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος προτρέπει τοὺς ἱερεῖς νὰ λατρεύουν τὸν Θεό «μετὰ αἰδοῦς καὶ εὐλαβείας» (Ἐβραίους ιβ΄ 28).

Στὰ ὄραματα τῆς ἀποκαλύψεως στό οὐράνιο θυσιαστήριο οἱ 24 πρεσβύτεροι παρίστανται ἐνώπιον τοῦ οὐρανοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ φοροῦντες λευκὲς στολές (Ἀποκαλύψεως δ΄ 4), πού συμβολίζουν τὴν καθαρότητα τῆς ψυχῆς τους.

Παραδείγματα κακῶν ἱερέων ἐνδεικτικῶς:

- Οἱ γιοὶ τοῦ Ἀαρών Ναδάβ καὶ Ἀβιούδ πού κατακάησαν ἀπὸ τὸν Θεό ὡς ἀσεβεῖς (Λευιτικοῦ ι΄ 1-3, ισ΄ 1, 12, Ἀριθμῶν ιζ΄ 11).

- Οἱ Κορέ, Δαθάν, Ἀβειρών καὶ διακόσιοι πενήντα Λευίτες

Ὁ Κορέ ἦταν Λευίτης πού ἀντιστάθηκε κατὰ τοῦ Μωυσέως καὶ τοῦ Ἀαρών (Ἔξοδος στ΄ 16-21).

Ἦταν ἐξάδελφος τοῦ Μωυσέως, ἐπειδὴ οἱ πατέρες τους Ἰσαάρ τοῦ Κορέ καὶ Ἀμράμ τῶν ἀδελφῶν Μωυσέως καὶ Ἀαρών ἦσαν ἀδελφοί. Φθόνησε τοὺς ἐξαδέλφους του πού τιμήθηκαν ἀπὸ τὸν Θεό, ὁ μὲν μὲ ἀρχοντία, ὁ δὲ μὲ ἀρχιερωσύνη, ἐνῶ αὐτὸς ἔμεινε ἀπλῶς λευίτης.

Στασίασε ἐναντίον τους ποθώντας καὶ αὐτὸς ἀρχοντία μαζί μὲ τοὺς Δαθάν καὶ Ἀβειρών καὶ διακόσους πενήντα λευίτες. Ὅλοι κατακάησαν ἀπὸ τὸν Θεό μὲ φωτιά ἀπὸ τὸν οὐρανό. Τοὺς δὲ συστασιαστὲς καὶ συναρχηγούς τῆς στάσεως Δαθάν καὶ Ἀβειρών τοὺς κατέπτε ἡ γῆ (Ἀριθμῶν ιστ΄ 11).

Ὁ Ἡλί

Ἦταν ἀπόγονος τοῦ Ἰθάμαρ, τέταρτου γιοῦ τοῦ Ἀαρών. Ἀρχιερέας καὶ κριτῆς τοῦ Ἰσραὴλ (Α΄ Βασιλειῶν β΄ 11). Ἐπειδὴ ἔχαρίζετο στοὺς γιούς του Ὀφνεί καὶ Φινεές, πού ἦταν ἄπληστοι, βέβηλοι καὶ δὲν ἐσέβοντο τὸν Θεό, τιμωρήθηκε ἀπὸ τὸν Θεό μὲ δύο συμφορές, μὲ τὸν θάνατο τῶν γιῶν του πού σκοτώθηκαν σέ μάχη μὲ τοὺς Φιλισταίους, καὶ μὲ τὴν ἀπαγωγή τῆς Κιβωτοῦ τῆς Διαθήκης ἀπὸ τοὺς Φιλισταίους.

Ὅταν πληροφορήθηκε τὶς δύο αὐτὲς συμφορές, ἔπεσε προφανῶς λιπόθυμος ἀπὸ τὴν λύπη του, ἔσπασε τὸν αὐχένα του καὶ πέθανε 98 ἐτῶν.

Ἡ προειδοποίηση τοῦ Θεοῦ πού διαμαρτύρεται γιὰ τὴν συμπεριφορὰ του ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Καὶ ἦλθεν ὁ ἄνθρωπος Θεοῦ πρὸς Ἡλί καὶ εἶπε· τάδε λέγει Κύριος· ἀποκαλυφθεὶς ἀπεκαλύφθη πρὸς οἶκον τοῦ πατρὸς σου ὄντων αὐτῶν ἐν γῆ Αἰγύπτῳ δούλων τῷ οἴκῳ Φαραώ καὶ ἐξελεξάμην τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς σου ἐκ πάντων τῶν σκήπτρων Ἰσραὴλ ἐμοὶ ἱερατεῦειν καὶ ἀναβαίνειν ἐπὶ θυσιαστήριόν μου καὶ θυμῶν θυμίαμα καὶ αἶρην ἐφούδ καὶ ἔδωκα τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς σου τὰ πάν-

τα τοῦ πυρός υἰῶν Ἰσραήλ εἰς βρῶσιν· ἵνατί ἐπέβλεψας ἐπί τό θυμιάμά μου καί εἰς τήν θυσίαν μου ἀναιδεῖ ὀφθαλμῶ καί ἐδόξασας τούς υἰούς σου ὑπέρ ἐμέ ἐνευλογεῖσθαι ἀπαρχῆς πάσης θυσίας τοῦ Ἰσραήλ ἔμπροσθέν μου; διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεός Ἰσραήλ· εἶπα· ὁ οἶκος σου καί ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς σου διελεύσεται ἐνώπιόν μου ἕως αἰῶνος· καί νῦν φησὶ Κύριος· μηδαμῶς ἐμοί, ὅτι ἀλλ' ἢ τούς δοξάζοντάς με δοξάσω, καί ὁ ἐξουθενῶν με ἀτιμασθήσεται. ἰδοὺ ἔρχονται ἡμέραι καί ἐξολοθρεύσω τό σπέρμα σου καί τό σπέρμα οἴκου πατρὸς σου, καί οὐκ ἔσται σοι πρεσβύτης ἐν οἴκῳ μου πάσας τὰς ἡμέρας· καί ἄνδρα οὐκ ἐξολοθρεύσω σοι ἀπό τοῦ θυσιαστηρίου μου ἐκλείπειν τούς ὀφθαλμούς αὐτοῦ καί καταρρεῖν τήν ψυχὴν αὐτοῦ, καί πᾶς περισσεύων οἴκου σου πεσοῦνται ἐν ρομφαίᾳ ἀνδρῶν. καί τοῦτό σοι τό σημεῖον, ὃ ἦξει ἐπί τούς δύο υἰούς σου, Ἐφνὶ καί Φινεές· ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἀποθανοῦνται ἀμφότεροι. καί ἀναστήσω ἐμαυτῶ ἱερέα πιστόν, ὃς πάντα τά ἐν τῇ καρδίᾳ μου καί τά ἐν τῇ ψυχῇ μου ποιήσει· καί οἰκοδομήσω αὐτῶ οἶκον πιστόν, καί διελεύσεται ἐνώπιον χριστοῦ μου πάσας τὰς ἡμέρας. καί ἔσται ὁ περισσεύων ἐν οἴκῳ σου ἦξει προσκυνεῖν αὐτῶ ὀβολου ἀργυρίου λέγων· παράρρηψόν με ἐπὶ μίαν τῶν ἱερατειῶν σου φαγεῖν ἄρτον (Α' Βασιλειῶν β' 27-36).

Αὐτούς πού καταδικάζει ὁ προφητικός λόγος.

Ὁ Θεός ἀπέιλησε τούς ἱερεῖς τῶν Ἰουδαίων μέ τόν προφήτη Ὡσηέ, ἐπειδὴ ἔγιναν παγίδα καί δίχτυ πού αἰχμαλωτίζει τόν λαό στήν εἰδωλολατρία (Ὡσηέ ε' 1-2).

Τήν ὀργή τοῦ Θεοῦ ἐξαγγέλλει ὁ προφήτης Μιχαίας ἐναντίον τῶν ψευδοπροφητῶν, οἱ ὁποῖοι ἐδωροδοκοῦντο ἀπό τόν λαό καί ἀπαιτοῦσαν χρήματα. Προφήτευαν μόνο ἐπὶ πληρωμῇ.

Ὁ προφήτης Ἰωήλ προτρέπει ὄσους λειτουργοῦν στό θυσιαστήριο «λιμοῦ πιέζοντος» «διαρρήξατε τὰς καρδίας ὑμῶν καί μὴ τὰ ἱμάτια ὑμῶν». (Ἰωήλ β' 13). Ὅταν κτυποῦν οἱ συμφορές τόν λαό τοῦ Θεοῦ, οἱ ἱερεῖς πρέπει νά νηστεύουν, νά κλαῖνε, νά θρηνοῦν, ταπεινωμένοι καί πενθηφοροῦντες. Νά μὴν ὑποκρίνονται.

Πῶς μπορούμε νά παραβλέψουμε ὅσα ὁ Θεός λέγει καί μέ τόν προφήτη Μαλαχία γιά τίς ἀπαρά-

δεκτες θυσίες πού πρόσφεραν οἱ ἱερεῖς τῶν Ἰουδαίων καί Τόν προσέβαλαν.

«Υἱός δοξάζει πατέρα καί δούλος τόν κύριον αὐτοῦ. καί εἰ πατήρ εἰμί ἐγώ, ποῦ ἔστιν ἡ δόξα μου; καί εἰ Κύριος εἰμί ἐγώ, ποῦ ἔστιν ὁ φόβος μου; λέγει Κύριος παντοκράτωρ. ὑμεῖς οἱ ἱερεῖς οἱ φαυλίζοντες τό ὄνομά μου· καί εἶπατε· ἐν τίνι ἐφραλίσαμεν τό ὄνομά σου; προσάγοντες πρὸς τό θυσιαστήριόν μου ἄρτους ἡλισγημένους, καί εἶπατε· ἐν τίνι ἡλισγήσαμεν αὐτούς; ἐν τῷ λέγειν ὑμᾶς· τράπεζα Κυρίου ἡλισγημένη ἔστί καί τά ἐπιτιθέμενα ἐξουδενώσατε. διότι ἐάν προσαγάγητε τυφλόν εἰς θυσίας, οὐ κακόν; καί ἐάν προσαγάγητε χωλόν ἢ ἄρρωστον, οὐ κακόν; προσάγαγε δὴ αὐτό τῷ ἡγουμένῳ σου, εἰ προσδέξεται αὐτό, εἰ λήψεται πρόσωπόν σου, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. καί νῦν ἐξιλάσθεσθε τό πρόσωπον τοῦ Θεοῦ ὑμῶν καί δεθήθητε αὐτοῦ· ἐν χερσίν ὑμῶν γέγονε ταῦτα· εἰ λήψομαι ἐξ ὑμῶν πρόσωπα ὑμῶν; λέγει Κύριος παντοκράτωρ. διότι καί ἐν ὑμῖν συγκλεισθήσονται θύραι, καί οὐκ ἀνάψεται τό θυσιαστήριόν μου δωρεάν· οὐκ ἔστι μου θέλημα ἐν ὑμῖν, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καί θυσίαν οὐ προσδέξομαι ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν» (Μαλαχίου α' 6-10).

Φαίνεται ὅτι ὁ Θεός ἀποστρέφεται τήν λατρεία τους καί δέν δέχεται τίς θυσίες τους ἐξαιτίας τῆς κακίας τους καί τῶν ἁμαρτιῶν τους.

Φοβερές καί οἱ ἀπειλές τοῦ Θεοῦ γιά τούς κακούς ποιμένες, ὅπως τίς ἐξεφώνησε ὁ προφήτης Ἰεζεκιήλ.

«Καί οἱ ἱερεῖς αὐτῆς ἠθέτησαν νόμον μου καί ἐβεβήλουν τά ἅγια μου· ἀναμέσον ἀγίου καί βεβήλου οὐ διέστελλον καί ἀναμέσον ἀκαθάρτου καί τοῦ καθαροῦ οὐ διέστελλον καί ἀπό τῶν σαββάτων μου παρεκάλυπτον τούς ὀφθαλμούς αὐτῶν, καί ἐβεβηλούμην ἐν μέσῳ αὐτῶν» (Ἰεζεκιήλ κβ' 26).

Μέσῳ τοῦ προφήτη Ἰεζεκιήλ ὁ Θεός ἐλέγχει τούς κακούς ποιμένες τοῦ Ἰσραήλ καί προφητεύει γιά τόν καλό Ποιμένα (κεφάλαιον λδ').

Θρηνεῖ καί ὁ προφήτης Ἰερεμίας μέ μεγάλη ἔνταση γιά τούς κακούς ἱερεῖς τοῦ Ἰσραήλ καί εὐχεται:

«Τίς δώσει κεφαλῇ μου ὕδωρ καί ὀφθαλμοῖς μου πηγὴν δακρῶν, καί κλαύσομαι τόν λαόν μου τοῦτον ἡμέρας καί νυκτός» (Ἰερεμίου θ' 1).

Γιατί θρηνεῖ;

Ἐπειδὴ ἀκούει τὸ παράπονο τοῦ Θεοῦ:

«Οἱ ἱερεῖς οὐκ εἶπαν· ποῦ ἐστι Κύριος; καὶ οἱ ἀντεχόμενοι τοῦ νόμου οὐκ ἠπίσταντό με, καὶ οἱ ποιμένες ἠσέβουν εἰς ἐμέ» (Ἰερεμίου β' 8).

«Ὅτι οἱ ποιμένες ἠφρονεύσαντο καὶ τὸν Κύριον οὐκ ἐξεζήτησαν· διὰ τοῦτο οὐκ ἐνόησε πᾶσα νομὴ καὶ διεσκορπίσθησαν» (Ἰερεμίου ι' 21).

«Ποιμένες πολλοὶ διέφθειραν τὸν ἀμπελῶνά μου, ἐμόλυναν τὴν μερίδα μου, ἔδωκαν τὴν μερίδα τὴν ἐπιθυμητὴν μου εἰς ἔρημον ἄβατον» (Ἰερεμίου ιβ' 10).

«ἜΩ οἱ ποιμένες οἱ διασκορπίζοντες καὶ ἀπολλύοντες τὰ πρόβατα τῆς νομῆς μου. διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ἐπὶ τοὺς ποιμαίνοντας τὸν λαόν μου· ὑμεῖς διεσκορπίσατε τὰ πρόβατά μου καὶ ἐξώσατε αὐτά καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθε αὐτά, ἰδοὺ ἐγὼ ἐκδικῶ ἐφ' ὑμᾶς κατὰ τὰ πονηρὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν» (Ἰερεμίου κγ' 1-2).

Ἀπὸ τὴν ἁγία Γραφή ἀναφέρονται μερικοὶ ἱερεῖς ὅτι ἦταν·

- Ἄπληστοι, ὅπως οἱ γιοὶ τοῦ ἀρχιερέως Ἡλί (Α' Βασιλειῶν β' 12-17).
- Μέθυστοι, ὅπως αὐτοὶ τοὺς ὁποίους ἀπειλεῖ ὁ Θεὸς μέσω τοῦ προφήτη Ἡσαΐα (κη' 7).
- Βέβηλοι καὶ ἀσεβεῖς, ὅπως οἱ γιοὶ τοῦ ἀρχιερέως Ἡλί (Α' Βασιλειῶν β' 22-24).
- Ἄδικοι, ὅπως αὐτοὺς τοὺς ὁποίους ἐλέγχει ὁ θυμωμένος Κύριος μέ τὸν προφήτη Ἰερεμία, ἐπειδὴ προσπαθοῦσαν νὰ πλουτήσουν παράνομα, ἐξαπατώντας τὸν λαὸ καὶ ἔμεναν ἀσυγκίνητοι μπροστὰ στίς συμφορὲς τοῦ λαοῦ, τίς ὁποῖες θεωροῦσαν ἀσήμαντες ἀμυχές (Ἰερεμίου ς' 13-14).
- Παραβάτες τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ, ὅπως αὐτοὺς πού ἐλέγχει ὁ Θεὸς μέσω τοῦ προφήτη Μαλαχίου (β' 8).
- Συμμέτοχοι τῆς τιμωρίας τοῦ Θεοῦ· ὅπως αὐτοὶ γιὰ τοὺς ὁποίους θρηνεῖ ὁ προφήτης Ἰερεμίας πού τοὺς θανάτωσαν μέσα στό ἁγιαστήριο (Θρηνοὶ Ἰερεμίου β' 20, ιδ' 18).
- Οἱ χειρότεροι τοῦ λαοῦ, ὅπως αὐτοὺς τοὺς ὁποίους ἀνύψωσε ὁ Ἰεροβοάμ, ὁ ἀσεβὴς βασιλιάς, πού πολέμησε τὴν πίστη στὸν ἀληθινὸ Θεὸ καὶ διέδωσε τὴν εἰδωλολατρία στους Ἰσραηλίτες (Γ' Βασιλειῶν ιβ' 31. Δ' Βασιλειῶν ις' 32).

Ἀπὸ αὐτὰ τὰ κείμενα συνάγεται ὅτι ὁ Θεὸς στηλιτεύει καὶ ἐπιτιμᾷ τοὺς ἱερεῖς ὅταν:

α'. Βεβηλώνουν τὴν λατρεία τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἀναμειγνύοντάς τὴν μέ εἰδωλατρικὲς πρακτικὲς.

β'. Δέν διορθώνουν τὸν λαὸ καὶ γενικῶς δέν τὸν καθοδηγοῦν στὴν ἀλήθεια καὶ τὴν δικαιοσύνη.

γ'. Οἱ ἴδιοι εἶναι ἀσεβεῖς καὶ ἐπιτελοῦν τὰ ἔργα Κυρίου ἀμελῶς.

δ'. Οἱ θυσίαι καὶ οἱ ἐορτές δέν συνοδεύονται ἀπὸ ζωὴ συνειδήσεως πρὸς τίς ἐντολές τοῦ Κυρίου.

ε'. Ἐκμεταλλεύονται γιὰ πλουτισμὸ ἢ πολυτελεῖα διαβίωση τὸ θρησκευτικὸ συναίσθημα τοῦ λαοῦ.

στ'. Δέν ἀγωνίζονται γιὰ τὰ δικαιώματα τοῦ Θεοῦ.

Τοὺς κακοὺς ἀρχιερεῖς ταλάνησε καὶ ὁ Κύριος μέ τὰ στηλιτευτικὰ «οὐαί» (Ματθαίου κγ' 1-36), ὅπως καὶ μέ τὴν παραβολὴ τῶν κακῶν γεωργῶν (Ματθαίου κα' 33-41).

Πρότυπα ἀπὸ τὴν παράδοση τῆς Ἐκκλησίας

Ἐκτός ἀπὸ τὰ παραδείγματα τῆς ἁγίας Γραφῆς ἡ Ἐκκλησία μας ἔχει πλειάδα Ἀρχιερέων, Ἱερέων καὶ Διακόνων πού εὐαρέστησαν στό Θεόν μέ τὴν ἁγία βιοτὴ τους καὶ τὴν ἁγία διακονία τους.

Οἱ ἔξι λόγοι «περὶ ἱεροσύνης» (P.G. 48, 623-692), τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου (344-407 μ.Χ.) καὶ ὁ Ἀπολογητικὸς λόγος «περὶ τῆς εἰς τὸν Πόντον φυγῆς» (P.G. 35, 408-517), τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου περιγράφουν τοὺς κατὰ Θεὸν λειτουργοὺς τοῦ Ἵψίστου καὶ τοὺς διακόνους τοῦ μυστηρίου τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοὺς ἱερουργοὺς τῶν μυστηρίων τοῦ Θεοῦ.

Θεωρῶ χρήσιμο νὰ ἀναφέρω γιὰ τὴν παροῦσα περίσταση μερικά παραδείγματα ἀπὸ τὴν ζωὴ τῶν ἁγίων πατέρων μας.

- Τὸ πρῶτο εἶναι περιστατικὸ πού περιγράφει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος (329-389) καὶ συνέβη, ὅταν ὁ ἀρειανόφρονος αὐτοκράτορας Οὐάλης ἐπισκέφθηκε τὴν Καισάρεια γιὰ νὰ ἐλέγξει τὸν ἅγιο πατέρα Μέγα Βασίλειο (329-379), ἐπειδὴ ὑποστήριζε τὴν ὀρθόδοξη πίστη. Ἦταν ἡ ἐορτὴ τῶν Θεοφανείων τοῦ ἔτους 375. Λειτουργοῦσε ὁ Μέγας Βασίλειος. Ἡ σκηνὴ εἶναι ἐξόχως ἐπιβλητικὴ.

«Εἰς γάρ τὸ ἱερόν εἰσελθὼν μετὰ πάσης τῆς περὶ αὐτὸν δορυφορίας (ἦν δὲ ἡμέρα τῶν Ἐπιφανίων, καὶ ἀθροῖσμος), καὶ τοῦ λαοῦ μέρος γενόμενος,

οὕτως ἀφοσιούται τὴν ἔνωσιν. Ἄξιον δέ μηδέ τοῦτο παραδραμεῖν. Ἐπειδή γάρ ἔνδον ἐγένετο, καί τὴν ἀκοήν προσβαλοῦσα τῇ ψαλμωδία κατεβροντήθη, τοῦ τε λαοῦ τό πέλαγος εἶδε, καί πᾶσαν τὴν εὐκοσμίαν, ὅση τε περὶ τό βῆμα, καί ὅση πλησίον, ἀγγελικὴν μᾶλλον ἢ ἀνθρωπίνην τὸν μὲν τοῦ λαοῦ προτεταγμένον ὄρθιον, οἷον τὸν Σαμουήλ ὁ λόγος γράφει, ἀκλινη καί τό σῶμα καί τὴν ὄψιν καί τὴν διάνοιαν, ὥσπερ οὐδενός καινοῦ γεγονότος, ἀλλ' ἐστηλωμένον, ἴν' οὕτως εἶπω, Θεῶ καί τῷ βήματι· τούς δέ περὶ αὐτόν ἐστηκότας ἐν φόβῳ τινί καί σεβάσματι· ἐπειδή ταῦτα εἶδε, καί πρὸς οὐδέν παράδειγμα ἠδύνατο θεωρεῖν τὰ ὁρώμενα, ἔπαθέ τι ἀνθρώπινον, σκότου καί δίνης πληροῦται τὴν ὄψιν καί τὴν ψυχὴν ἐκ τοῦ θάμβους. Καί τοῦτο ἦν τοῖς πολλοῖς ἄδηλον ἔτι. Ἐπεὶ δέ τὰ δῶρα τῇ θείᾳ τραπέζῃ, προσενεγκεῖν ἔδει, ὧν αὐτουργός ἦν, συνεπελάβετο δ' οὐδεὶς, ὥσπερ ἦν ἔθος, ἄδηλον ὄν, εἰ προσήσεται, τηνικαῦτα τό πάθος γνωρίζεται. Περιτρέπει γάρ, καί εἰ μή τι τῶν ἐκ τοῦ βήματος ὑποσχόν τὴν χεῖρα, τὴν περιτροπὴν ἔστησεν. κἂν κατηνέχθη πτώμα δακρύων ἄξιον. Εἶεν». (Γρηγορίου Θεολόγου· Λόγος ΜΓ' Ἐπιτάφιος εἰς Μέγαν Βασίλειον Ἐπίσκοπον Καισαρείας Καππαδοκίας· Ε.Π.Ε, τ. 6, σελ. 214-215. Ἐκδ. Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, Θεσσαλονίκη 1980.

- Τό δεύτερο εἶναι τοῦ ἁγίου Χρυσοστόμου (344-407) ἀπό τὴν πραγματεία του «Λόγοι περὶ Ἱερωσύνης Γ'»:

«Ἡ γάρ Ἱερωσύνη τελεῖται μὲν ἐπὶ τῆς γῆς, τάξις δέ ἐπουρανίων ἔχει πραγμάτων. Καί μάλα γε εικότως· οὐ γάρ ἄνθρωπος, οὐκ ἄγγελος, οὐκ ἀρχάγγελος, οὐκ ἄλλη τις κτιστή δύναμις, ἀλλ' αὐτός ὁ Παράκλητος ταύτην διετάξατο τὴν ἀκολουθίαν, καί ἔτι μένοντας ἐν σαρκί τὴν ἀγγέλων ἔπεισε φαντάζεσθαι διακονίαν. Διό χρὴ τὸν ἱερωμένον ὥσπερ ἐν αὐτοῖς ἐστῶτα τοῖς οὐρανοῖς, μεταξὺ τῶν δυνάμεων ἐκείνων οὕτως εἶναι καθαρὸν. Φοβερά μὲν γάρ καί φρικωδέστατα καί τὰ πρὸ τῆς χάριτος, οἷον οἱ κώδωνες, οἱ ροῖσκοι, οἱ λίθοι οἱ τοῦ στήθους, οἱ τῆς ἐπωμίδος, ἡ μίτρα, ἡ κίδαρις, ὁ ποδήρης, τό πέταλον τό χρυσοῦν, τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, ἡ πολλή τῶν ἔνδον ἠρεμία· ἀλλ' εἴ τις τὰ τῆς χάριτος ἐξετάσειε, μικρὰ ὄντα εὐρήσει τὰ φοβερά καί φρικωδέστατα ἐκεῖνα, καί τό περὶ τοῦ νόμου λεχθέν κἀνταῦθα ἀληθές ὄν, ὅτι οὐ δεδόξασται τό

δεδοξασμένον ἐν τούτῳ τῷ μέρει, ἔνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης. ὅταν γάρ ἴδῃς τὸν Κύριον τεθυμένον καί κείμενον, καί τὸν ἱερέα ἐφεστῶτα τῷ θύματι καί ἐπενχόμενον, καί πάντας ἐκείνῳ τῷ τιμῷ φοινισσομένους αἵματι, ἄρα ἔτι μετὰ ἀνθρώπων εἶναι νομίζεις καί ἐπὶ γῆς ἐστάναι, ἀλλ' οὐκ εὐθέως ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς μετανίστασαι, καί πᾶσαν σαρκικὴν διάνοιαν τῆς ψυχῆς ἐκβαλὼν γυμνῇ τῇ ψυχῇ καί τῷ νῷ καθαρῷ περιβλέπεις τὰ ἐν οὐρανοῖς;» Ἱωάννου Χρυσοστόμου: Λόγοι περὶ Ἱερωσύνης Γ' Ε.Π.Ε. 28, σελ. 120.

«Ἐστηκε γάρ ὁ ἱερεὺς, οὐ πῦρ καταφέρων, ἀλλὰ τό Πνεῦμα τό Ἅγιον καί τὴν ἱκετηρίαν ἐπὶ πολὺ ποιεῖται, οὐχ ἵνα τις λαμπράς ἄνωθεν ἀφθεῖσα καταναλώσῃ τὰ προκείμενα, ἀλλ' ἵνα ἡ χάρις ἐπιπεσοῦσα τῇ θυσίᾳ, δι' ἐκείνης τὰς ἀπάντων ἀνάψῃ ψυχὰς καί ἀργυρίου λαμπροτέρας ἀποδείξῃ πεπυρωμένον. Ταύτης οὖν τῆς φρικωδεστάτης τελετῆς τίς μὴ σφόδρα μαινόμενος μηδέ ἐξεστηκώς, ὑπερφρονῆσαι δυνήσεται; Ἡ ἀγνοεῖς, ὅτι οὐκ ἂν ποτε ἀνθρωπίνη ψυχὴ τό πῦρ ἐκεῖνο τῆς θυσίας ἐβάστασεν, ἀλλ' ἄρδην ἂν ἅπαντες ἠφανίσθησαν, εἰ μὴ πολλή τῆς τοῦ Θεοῦ χάριτος ἦν ἡ βοήθεια;» (Ἱωάννου Χρυσοστόμου: Λόγοι περὶ Ἱερωσύνης Γ' Ε.Π.Ε. 28, σελ. 122).

- Τό τρίτο εἶναι τό παράγγελμα τοῦ μεγάλου Βασιλείου πρὸς Ἱερέα.

«Πρόσεχε σεαυτόν, ὦ Ἱερεῦ, καί βλέπε τὴν διακονίαν, ἣν παρέλαβες, ἵνα ἀναπληρώσῃς αὐτὴν μετὰ φόβου Θεοῦ. Βλέπε λοιπόν· οὐ γάρ ἐπίγειον διακονίαν ἐνεχειρίσθης ἀλλὰ οὐράνιον, οὐκ ἀνθρωπίνην ἀλλ' ἀγγελικὴν· σπουδάσον σεαυτόν παραστήσαι ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας·

Πρόσεχε, μὴ στής εἰς συναξιν ἔχων ἔχθραν μετὰ τινος, ἵνα μὴ φυγαδεύῃς τὸν Παράκλητον.

Ἡμέρα συνάξεως μὴ δικάζου, μηδέ φιλονεικεῖ τό καθόλου· ἀλλὰ κρυπτόμενος εὐχου, ἀναγινώσκων μέχρι ταύτης τῆς ὥρας· καί οὕτω παράστα ἐν κατανύξει τῷ ἁγίῳ θυσιαστηρίῳ· μηδέ περιβλεπόμενος ὧδε κάκεισε· μὴ ἐν σπουδῇ τὰς εὐχὰς συντέμνεις· ἀλλὰ παρακαλῶν, μὴ λάμβανε πρόσωπόν τινος, ἀλλ' ὄρα τὸν προκείμενον Βασιλέα, καί τὰς παρεστῶσας Δυνάμεις κύκλωθεν· καί μὴ ὑποκρίνου, μηδέ μεταδίδως τό θεῖον σῶμα ὅπου οὐ χρῆ.

Σεαυτόν ἄξιον ποιήσον τῶν ἱερῶν Κανόνων, καί συλλειτουργεῖ ὡς οἱ κανόνες ἀπόθενται.

Ὅρα οὖν πῶς παρίστασαι τῇ ἀγίᾳ τραπέζῃ, καί πῶς ἱερουργεῖς, καί τίνος μεταδίδως, καί πῶς καταστέλλεις· ὄρα οὖν, μή ἐπιλάβῃ τὰς Δεσποτικάς ἐντολάς καί τῶν ἀγίων αὐτοῦ μαθητῶν τὰς παραδόσεις· φησὶ γάρ· «Μὴ δότε τὰ ἅγια τοῖς κυσί, μηδέ ρίπτετε τοὺς μαργαρίτας μου ἔμπροσθεν τῶν χοίρων».

Ὅρα οὖν καί σύ, μή φόβῳ ὑπαχθῆς ἀνθρωπίνῳ, καί παραδώσῃς τόν Υἱόν τοῦ Θεοῦ εἰς χεῖρας ἀναξίων· ἀλλά μή ἐντραπῆς τινα τῶν ἐνδόξων τῆς γῆς, ἀλλά μηδέ αὐτῶν τῶν τό διάδημα φορούντων ποτηθῆς ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ ὅτε ἱερουργήσῃς. Βλέπε τοὺς βουλομένους τὰ δῶρα μεταλαμβάνειν ἐν τοῖς οἴκοις· σὺ ὄψει, ὅτι καί ὑπὸ γυναικῶν χαρίζονται, ἀλλά καί ἀναξίων. Ὅρα οὖν, ὡς οἱ θεῖοι Κανόνες καί αἱ σύνοδοι τῶν ἀγίων Πατέρων ἐπεκύρωσαν· οὕτω πράττε, καί μή μεταδίδως ἀναξίοις ἢ λαϊκοῖς, παρὰ ἐπιστρέψαι αὐτούς τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει. Οὐαὶ δέ τοῖς μεταδιδούσιν αὐτοῖς! Ὅρα οὖν μή μυταί ἐμπέσωσι εἰς τό ἅγιον ποτήριον, ἢ ἐξ ἀμελείας σου νοτισθῇ, ἢ μοχλιάσῃ, ἢ κονοπισθῇ, ἢ ἐγγχειρισθῇ ὑπὸ αἰρετικῶν· ἀλλά βλέπε πῶς καταστέλλεις μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς θείας λειτουργίας, μή σπεύδων μαργαρίτης ἀποπέση, ἢ ἀπομείνῃ ἐν τῷ ποτηρίῳ· ἢ ἔχον νόμα τό ἅγιον ποτήριον, καί κονοπισθῇ· ἀλλά ἀμφοτέρα καταστείλας, πορεύου ἐν εἰρήνῃ. Ταύτην τὴν παράδοσιν ἐάν φυλάξῃς, ὃ ἱερεῦ, σώσεις σεαυτόν, καί οὖς μέλλεις διδάσκειν· εὐχόμενος καί ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ τάλανος πρὸς Κύριον, ᾧ πρέπει δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν» (P.G. τ. 31, σ. 1685 -1688).

Ἀπό τὴν γραμματεία τῶν νηπτικῶν πατέρων

Ἀπό τὴν γραμματεία τῶν νηπτικῶν ὁσίων πατέρων ἀναφέρω:

- Τὰ 75 κεφάλαια τοῦ Ὁσίου Θεογνώστου «περὶ πράξεως καί θεωρίας καί περὶ ἱερωσύνης». (Φιλοκαλία τῶν Ἱερῶν Νηπτικῶν τ. β' σελ. 324-344 Ἐκδόσεις «τό Περιβόλι τῆς Παναγίας»).

Ὁ ἴδιος ἱερωμένος στά κεφάλαια αὐτά δείχνει τίς διαστάσεις τοῦ ἱερατικοῦ ἀξιώματος πού ὀδηγοῦν σέ προβληματισμό ἐκείνους πού ἐπιθυμοῦν τὴν ἱερωσύνη καί τοὺς ἤδη ἱερωμένους, ἀναφέροντας καί σχετικὰ παραδείγματα.

- Τόν λόγο σέ 100 κεφάλαια «Εἰς τόν Ποιμένα» τοῦ ὁσίου πατρὸς Ἰωάννου τοῦ Σιναΐτου (580-640), συγγραφέως τῆς Κλίμακος (Ἐκδοσὴ ὀγδόη «Ἱερά Μονή Παρακλήτου», Ὁρωπὸς Ἀττικῆς 1999 σελ. 381-408).

- Τὴν γ' Ἐπιστολή τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Νικαίας Θεοφάνους (1348) «Διδασκαλική πρὸς τοὺς ἱερεῖς καί τοὺς λοιπούς κληρικούς τῆς κατ' αὐτόν Ἐκκλησίας, δεικνύουσα τί ἐστὶ τό τῆς ἱερωσύνης χρῆμα καί ὅποιον δεῖ εἶναι τόν ταύτης ἡξιωμένον» (P.G. 150, 320-352).

Στούς λόγους αὐτούς τονίζεται ἡ ψυχικὴ καθαρότητα τοῦ λειτουργοῦ, ὅταν ἐπιτελεῖ τὴν ἀναίμακτη ἱεουργία καί εὐρίσκεται πρὸ τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου.

- Τοῦ Γερμανοῦ Β' Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ἐν Νικαίᾳ (1222-1240) «Ὁμιλία κατὰ τινῶν Κληρικῶν ἀτακτησάντων ἐντὸς τοῦ θείου βήματος διὰ φιλοκέρδειαν ἐν τῇ τῶν Γενεθλίων τοῦ Χριστοῦ ἑορτῇ καί παραίνεσις πρὸς τοὺς Πατέρας ἵνα καλῶς ἀνάγωσι τοὺς οἰκείους παῖδας» (Σπ. Λαγοπάτα, Τρίπολις 1913).

- Στοῦ ἁγίου Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου († 450) τίς 2012 ἐπιστολές· πλεῖστες ὅσες ἀναφέρονται στοὺς Ἐπισκόπους, τοὺς Πρεσβυτέρους καί Διακόνους, στήν ἱερωτάτην ἱερωσύνην καί τό ἱερατικόν ἦθος (P.G. Migne 78).

- Σέ θέματα ἱερωσύνης καί στοὺς παντός βαθμοῦ κληρικούς ἀναφέρονται πολλὲς ἐπιστολές τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας. (Ἴδτετε στό ἔργο Βασιλείου Δεντάκη: «Συναγωγή Πατέρων ἦτοι Συστηματικοὶ πίνακες τῆς ἑλληνικῆς Πατρολογίας τοῦ P.G. Migne 78». Ἀθῆναι 1968, τόμος 1ος, στό λῆμμα Ἀρχιερέυς, σελ. 190· στό λῆμμα Ἱερεῦς, σελ. 1834· στό λῆμμα Ἱερωσύνη, σελ. 1844.

Κλείνουμε τό πρῶτο μέρος τῆς Εἰσηγήσεώς μας μέ τὴν γνώμη τοῦ ἁγίου Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου γιὰ τό ποιὸς εἶναι ἄξιος ἱερεῦς.

«Μὴ μόνον μέμψεως κρείττονα οἶου δεῖν εἶναι σαυτόν, ἀλλά καί ἐπαίνων ἔμπλεων. Τό μὲν γάρ καί τῶν τυχόντων ἐστὶ, τό δέ τῶν ἄκρων εἰς ἀρετὴν» (Ἱσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου Ἐπιστολή λθ' τοῦ 2ου Βιβλίου. Ἀραβιανῶ Ἐπισκόπῳ. [Περὶ τοῦ ὁποῖο ἄν ἦ ἄριστος ἱερεῦς]) P.G. Migne 78, σ. 481.

Β'. Στο δεύτερο μέρος θά αναπτύξουμε, τό πώς θά καλλιιεργήσουμε τούς πιστούς· τήν ποιμαντική μας λειτουργική άγωγή τών πιστών.

Σκοπός αὐτῆς τῆς διακονίας εἶναι οἱ πιστοί νά μετέχουν συνειδητά στή θεία λειτουργία, στά Ἱερά Μυστήρια, στίς Ἱερές Ἀκολουθίες.

Αὐτονόητα δέν ὑπάρχουν. Πολύ περισσότερο ὅταν γνωρίζουμε ὅτι οἱ τρεῖς «γίγαντες τῆς κακίας» πολεμοῦν τόν ἄνθρωπο· ἡ ἄγνοια, ἡ λήθη, ἡ ραθυμία. Ὅλα πρέπει νά τά διδαχθοῦμε καί νά τά διδάξουμε.

1. Μέ τήν εὐτακτη τέλεση τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν

Ὁ ἱερέας πρῶτα ἀπό ὅλα τελεῖ ἀνελλιπῶς τήν θεία Λειτουργία, τά ἱερά καί ἅγια Μυστήρια καί ὅλες τίς ἱερές Ἀκολουθίες πρὸς ἁγιασμό τῶν πιστῶν.

α'. Ἡ θεία Λειτουργία, κατά τήν ὀρθόδοξη ἐκκλησιολογία, εἶναι τό κέντρο τῆς θείας λατρείας καί ἡ βάση τῆς πνευματικῆς ζωῆς τῶν πιστῶν.

Ὁ Κύριός μας ὅταν τέλεσε τήν πρώτη θεία Λειτουργία τό βράδυ τῆς Μεγάλης Πέμπτης στό ὑπερῶο τῆς Ἱερουσαλήμ καί μετέδωσε μέ τά ἄχρονα χέρια Του στούς ἁγίους Μαθητές καί Ἀποστόλους τό ἅγιο Σῶμα Του καί τό τίμιο Αἷμα Του, τούς ἔδωσε ἐντολή «τοῦτο ποιεῖτε εἰς τήν ἐμήν ἀνάμνησιν» (Λουκᾶ κβ' 19).

Κατά τήν ἐντολή τοῦ Κυρίου κάθε ἱερέας ὀφείλει νά λειτουργεῖ καί νά τελεῖ τήν ἀναίμακτη ἱεουργία γιά τόν ἐξίλασμό τῶν ἁμαρτιῶν τῶν πιστῶν.

Ὅταν λειτουργοῦμε ὁ Χριστός θυσιάζεται ἀπό τά χοϊκά καί ἀνάξια χέρια τοῦ ἱερέα γιά τούς συγκεκριμένους πιστούς πού συμμετέχουν στήν θεία Λειτουργία καί μεταλαμβάνουν τοῦ ἁγίου Σώματος καί Αἵματος τοῦ Χριστοῦ «εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καί εἰς ζῶν ἁιώνιον».

Ὅταν μεταλαμβάνουμε κι ἐμεῖς καί οἱ πιστοί τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, ὁ Χριστός μεταδίδει σ' ἐμᾶς τούς ἁμαρτωλοὺς τήν ἀγιότητά Του κατά τό «εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν» καί τήν ἄφθαρτη αἰώνια ζωή κατά τό «εἰς ζῶν ἁιώνιον». Μέ τήν θεία Κοινωνία ὑπερβαίνουμε τά ἔσχατα ὅρια τῆς κτιστῆς καί φθαρτῆς ὑπαρξῆς μας, πού εἶναι ἡ ἁμαρτία καί ὁ θάνατος.

Πρέπει νά θυμόμαστε, ὅτι λειτουργοῦμε γιά ζῶντες καί κεκοιμημένους. Στήν εὐχή τῆς ἁγίας

ἀναφορᾶς λέμε: «Ἐπι προσφερόμέν σοι τήν λογική ταύτην λατρείαν ὑπέρ τῶν ἐν πίστει ἀναπαυσμένων προπατόρων, πατέρων, πατριαρχῶν, προφητῶν, ἀποστόλων, κηρύκων, εὐαγγελιστῶν, μαρτύρων, ὁμολογητῶν, ἐγκρατευτῶν καί παντός πνεύματος δικαίου ἐν πίστει τετελειωμένου, ἐξαιρέτως τῆς παναγίας ἀχράντου ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καί ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου προφήτου, Προδρομοῦ καί βαπτιστοῦ...» Ἱερατικόν Ἐκδοσις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος 1981, σελ. 96).

β'. Διαβάζουμε στίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων γιά τήν ζωή τῆς κοινότητος τῶν Μαθητῶν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στά Ἱεροσόλυμα «οὗτοι πάντες ἦσαν προσκατεροῦντες ὁμοθυμαδόν τῇ προσευχῇ καί τῇ δεήσει» (Πράξεων α' 14).

Οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι ἀνέμεναν τήν δωρεά τοῦ Ἁγίου Πνεύματος προσευχόμενοι ὅλοι μαζί. Αὐτή ἡ πράξη τῆς κοινῆς προσευχῆς σηματοδότησε τήν λατρεία τοῦ Ζωντανοῦ καί Ἀληθινοῦ Θεοῦ μέχρι σήμερα.

Μετά τήν κάθοδο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος οἱ Ἀπόστολοι καί οἱ πρῶτοι χριστιανοί συναθροίζονταν στά Ἱεροσόλυμα «καθ' ἡμέραν τε προσκατεροῦντες ὁμοθυμαδόν ἐν τῷ ἱερῷ, κλῶντές τε κατ' οἶκον ἄρτον, μετελάμβανον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καί ἀφελότητι καρδίας, αἰνοῦντες τόν Θεόν καί ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τόν λαόν» (Πράξεων β' 46-47).

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος εὐχεται στούς Ρωμαίους χριστιανούς νά ἔχουν ὁμόνοια μεταξύ τους καί κοινό φρόνημα, δηλαδή κοινή πίστη, γιά νά μποροῦν «ὁμοθυμαδόν ἐν ἐνὶ στόματι δοξάζωσι τόν Θεόν καί πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Ρωμαίους ιε' 6).

γ'. Μέ τά ἱερά Μυστήρια ἀγιάζονται οἱ πιστοί, ἀγιάζεται ὁλόκληρη ἡ ζωή τῶν πιστῶν. Ὁ πιστός γεννιέται πνευματικά μέ τό μυστήριο τοῦ Βαπτίσματος (Ἰωάννου γ' 5), τρέφεται ἀπό τήν Τράπεζα τοῦ Κυρίου πού εἶναι ἡ μετάληψη τοῦ Σώματος καί Αἵματός Του (Ἰωάννου στ' 33-35, 48-59) καί λαμβάνει τήν δύναμη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος (Πράξεων α' 8) γιά νά ἀγωνισθεῖ καί ἀῤῥθῆι ἐνωμένος μυστικά καί μυστηριακά μέ τόν Ἰησοῦ Χριστό.

Ἐπομένως ὁ λειτουργὸς ὀφείλει νά λαμβάνει ιδιαίτερη μέριμνα γιά νά διευκολύνει τούς πιστούς νά συμμετέχουν στήν θεία λατρεία.

Ἡ θεία λατρεία ἔχει κανόνες, τό λεγόμενο Τυπικό. Αὐτοί οἱ κανόνες θεσπίσθησαν καί ἔχουν θεολογική, ἐκκλησιολογική, κανονική, καί σωτηριολογική βάση καί σκοπό. Δέν πρέπει νά καταργοῦνται ἄκριτα, διότι προκαλεῖται ζημία πνευματική.

Ὁ ἱερέας στό πλαίσιο τῆς διακονίας του ὀφείλει νά φροντίζει γιά νά ἐξασφαλίσει καί νά ἐκπαιδεύσει τόν ψάλλη, τόν ἀναγνώστη, τόν νεωκόρο, τούς ἐπιτρόπους, γιά νά τελεῖται ἡ θεία λατρεία εὐτάκτως. Ὅλοι αὐτοί εἶναι συντελεστές τῆς θείας λατρείας, θά λέγαμε ὅτι συνιεργοῦν καί πρέπει νά ἐκπαιδευθοῦν γιά τά καθήκοντά τους.

2. Μέ τήν συνειδητή συμμετοχή μας στήν θεία λατρεία μέ γνώση καί εὐλάβεια

Ὁ ἱερέας δέν τελεῖ μαγικά, μηχανιστικά τήν θεία λειτουργία καί τήν θεία λατρεία. Ἀγωνίζεται ὁ νοῦς του νά εἶναι προσηλωμένος στά νοήματα τῶν εὐχῶν καί τῶν ὕμνων, νά μή διαχέεται σέ πρῶσωπα καί ὑποθέσεις βιοτικές, ὅπως ψάλλουμε στόν χειρουβικό ὕμνο:

«Οἱ τά Χερουβεῖμ μυστικῶς εἰκονίζοντες, καί τῆ ζωοποιῶ Τριάδι τόν Τρισάγιον Ὑμνον προσάδοντες πᾶσαν τήν βιωτικήν ἀποθώμεθα μέριμναν. Ὡς τόν Βασιλέα τῶν ὅλων ὑποδεξόμενοι ταῖς ἀγγελικαῖς ἀοράτως δορυφορούμενον τάξειςιν. Ἀλληλούια».

Τήν ὥρα τῆς θείας λατρείας δέν ἀσχολούμεθα μέ ἄλλα ἔργα. Ὅλα παραμερίζονται.

3. Μέ τήν ἐμβάθυνση στά ἱερά κείμενα ἐρμηνευτικά καί ἐξηγητικά-μυσταγωγικά πού ἔγραψαν οἱ Πατέρες

Γιά νά βοηθήσουμε τούς πιστούς μπορούμε νά χρησιμοποιήσουμε εἴτε τά πατερικά κείμενα πού σχολιάζουν τήν θεία Λειτουργία, τά ἅγια Μυστήρια καί τίς λοιπές τελούμενες ἱερές τελετές, εἴτε τά νεώτερα.

Μέ ἐσπερινά κηρύγματα, κύκλους ἁγίας Γραφῆς καί μέ ἄλλες πρωτοβουλίες ὁ λειτουργὸς μυεῖ τούς πιστούς καί κατά τόν λόγο τοῦ ἀναστάντος Κυρίου (Ματθαίου κη' 7), τούς ὀδηγεῖ στήν Γαλιλαία

γιά νά Τόν δοῦν, «κἀκεῖ μέ ὄψονται» (Ματθαίου κη' 10).

Ὁ λειτουργὸς ὀδηγεῖ τούς πιστούς στήν θεωρία τοῦ ἀναστάντος Κυρίου. Γι' αὐτό στήν θεία λειτουργία πανηγυρικά καί μέ ἐνθουσιασμό ψάλλουμε: «Εἶδομεν τό φῶς τό ἀληθινόν, ἐλάβομεν πνεῦμα ἐπουράνιον. Εὗρομεν πίστιν ἀληθῆ, ἀδιαιρετον Τριάδα προσκυνοῦντες. Αὕτη γάρ ἡμᾶς ἔσωσεν» ὅπως καί τήν περίοδο τοῦ Πάσχα «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι».

4. Μέ τήν κατάρτιση τῶν πιστῶν ὥστε νά συμμετέχουν συνειδητά στήν θεία λατρεία

Οἱ πιστοί πρέπει νά ἐκπαιδευτοῦν γιά νά μάθουν:

- * Τί εἶναι ἡ θεία Λειτουργία
  - * Γιατί κοινωνοῦμε καί πῶς κοινωνοῦμε τό Σῶμα καί τό Αἶμα τοῦ Χριστοῦ
  - * Μέ ποιές προϋποθέσεις τελεῖται ὁ Γάμος, ἡ ποιμαντική προετοιμασία τῶν μελλονύμφων
  - * Ποιά σημασία ἔχουν οἱ εὐχές γιά τήν ἀπόκτηση τέκνων
  - * Πῶς κηδεύουμε τούς νεκρούς, ὅπως συμφέρει αὐτούς καί ἐμᾶς κατά τήν χρυσοστομική προτροπή «Κηδεύσωμεν τούς ἀπελθόντας ὡς καί ἡμῖν καί ἐκεῖνοις συμφέρει πρὸς δόξαν Θεοῦ» (Ε.Π.Ε. 24 692-694, P.G. 59, 467).
  - * Τό νόημα τῶν ἑορτῶν τῶν Δεσποτικῶν, τῆς Κυριακῆς, τῶν Θεομητορικῶν, τῶν Ἀγίων.
  - * Τό νόημα τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καί πολλά ἄλλα.
- Αὐτό ἔπρατταν καί οἱ ἅγιοι πατέρες μας μέ τά ἱερά κείμενα πού μᾶς ἄφησαν.

5. Μέ τήν ἐκτύπωση φυλλαδίων καί ὀδηγιῶν

Ὅλη αὐτή ἡ πνευματική οἰκοδομή γίνεται μέ τήν ἔκδοση φυλλαδίων καί ἐντύπων γιά ὅλα αὐτά τά θέματα.

6. Μέ τήν δημιουργία καί τήν ἐκπαίδευση τῶν συνεργατῶν μας

Γιά νά τελεσθεῖ ἡ θεία λατρεία ἐκτός ἀπό τόν λειτουργό-ἱερέα εἶναι ἀπαραίτητοι καί οἱ λοιποὶ παράγοντες, ὅπως ὁ ἱεροψάλλης, ὁ ἀναγνώστης, ὁ νεωκόρος καί οἱ ἐκκλησιαστικοὶ Ἐπίτροποι.

Ὁ ἱερέας λειτουργὸς ὀφείλει νά δημιουργήσει, νά ἐξεύρει αὐτούς τούς συνεργάτες κι ἔπειτα νά

τούς εκπαιδεύσει σύμφωνα με τό ἦθος τῆς λατρείας τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ὅλοι πρέπει νά συνεργάζονται μέ ἀμοιβαῖο σεβασμό καί μέ τό πνεῦμα ὅτι ὅλοι μαζί ὑπηρετοῦν τόν Θεό γνωρίζοντας ὁ καθένας τά ὄρια τῆς ἀρμοδιότητας καί ὑπευθυνότητάς του.

Θά κλείσω τήν εἰσηγήσή μου μέ ὅσα ὁ Κύριος καί Θεός διαμήνυσε μέ τόν προφήτη Μαλαχία στους ἀσεβεῖς ἱερεῖς κάθε ἐποχῆς.

«Καί νῦν ἡ ἐντολή αὕτη πρὸς ὑμᾶς, οἱ ἱερεῖς· ἐάν μή ἀκούσητε, καί ἐάν μή θῆσθε εἰς τήν καρδίαν ὑμῶν τοῦ δοῦναι δόξαν τῷ ὀνόματί μου, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καί ἐξαποστελῶ ἐφ' ὑμᾶς τήν κατάραν καί ἐπικαταράσομαι τήν εὐλογίαν ὑμῶν καί καταράσομαι αὐτήν· καί διασκεδάσω τήν εὐλογίαν ὑμῶν, καί οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν, ὅτι ὑμεῖς οὐ τίθεσθε εἰς τήν καρδίαν ὑμῶν. ἰδοῦ ἐγὼ ἀφορίζω ὑμῖν τόν ὄμιον καί σκορπιῶ ἔνυστρον ἐπὶ τά πρόσωπα ὑμῶν, ἔνυστρον ἑορτῶν ὑμῶν, καί λήψομαι ὑμᾶς εἰς τό αὐτό· καί ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ ἐξέπεσταλκα πρὸς ὑμᾶς τήν ἐντολήν ταύτην τοῦ εἶναι τήν διαθήκην μου πρὸς τούς Λευίτας, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. ἡ διαθήκη μου ἦν μετ' αὐτοῦ τῆς

ζωῆς καί τῆς εἰρήνης, καί ἔδωκα αὐτῷ ἐν φόβῳ φοβεῖσθαι με καί ἀπό προσώπου ὀνόματός μου στέλλεσθαι αὐτόν. νόμος ἀληθείας ἦν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καί ἀδικία οὐχ εὐρέθη ἐν χεῖλεσιν αὐτοῦ· ἐν εἰρήνῃ κατευθύνων ἐπορεύθη μετ' ἐμοῦ καί πολλοὺς ἐπέστρεψεν ἀπὸ ἀδικίας, ὅτι χεῖλη ἱερέως φυλάσσεται γνῶσιν, καί νόμον ἐκζητήσουσιν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, διότι ἄγγελος Κυρίου παντοκράτορός ἐστιν. ὑμεῖς δέ ἐξεκλίνατε ἐκ τῆς ὁδοῦ καί ἡσθενήσατε πολλοὺς ἐν νόμῳ, διεφθείρατε τήν διαθήκην τοῦ Λευί, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. καὶ γὰρ δέδωκα ὑμᾶς ἐξουδενομένους καί ἀπερριμένους εἰς πάντα τά ἔθνη, ἀνθ' ὧν ὑμεῖς οὐκ ἐφυλάξασθε τὰς ὁδοὺς μου, ἀλλὰ ἐλαμβάνετε πρόσωπα ἐν νόμῳ» (Μαλαχίου β' 1-9).

Ἡ προτροπή τοῦ ἀποστόλου Παύλου γιά νά ἐορτάζουμε μέ καθαρή συνείδηση τό Πάσχα Κυρίου ἰσχύει καί ἀφορᾶ πρωτίστως στους ἱερεῖς.

«Ἐκκαθάρατε οὖν τήν παλαιάν ζύμην, ἵνα ἦτε νέον φύραμα, καθὼς ἐστε ἄζυμοι, καί γὰρ τό Πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη Χριστός» (πρὸς Κορινθίους Α' ε' 7).

(συνεχίζεται)

Άσκει «έποπτεία» τό Κράτος επί τής Έκκλησίας;

Τοῦ Θεοδώρου Δ. Παπαγεωργίου, Εἰδικοῦ Νομικοῦ Συμβούλου
τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἡ ἀπρονόητη ἢ καί ἀνυπονόητη χρήση ὄρων, οἱ ὅποιοι ἔχουν εἴτε ἐκ τοῦ νόμου εἴτε ἐκ τῆς ἐπιστήμης μίαν ἐντελῶς ὀριοθετημένη ἔννοια θέτει τίς βάσεις γιά τετελεσμένα γεγονότα ἢ μελλοντικές, δυσμενῆς καταστάσεις, ἐκ τῶν προτέρων ἀνεπίγνωστες. Ἡ «ἀληθεστάτη πρόφασις» γιά τήν συγγραφή τοῦ παρόντος ἦταν ἡ παρατήρηση τῆς κρατούσας συνήθειας τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καί Θρησκευμάτων (παραλείπω τίς κατά καιρούς περιπέτειες τῆς ἐπωνυμίας του) νά κοινοποιῆ ἔγγραφα του πρὸς τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος (μεταχειρίζομαι τόν ὄρο ἐν εὐρείᾳ ἔννοια γιά ἀπαξάπαντα τά ἐκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα) ἢ νά τῆς διαβιβάζῃ ἔγγραφα ἄλλων φορέων, ὅπου στά διαβιβαζόμενα ἔγγραφα, ἀντί ρητῆς ἀναφορᾶς τῆς Ἐκκλησίας ὡς παραλήπτη, ὑπάρχει ἡ ἔνδειξις «Κοινοποίηση: Ἐποπτευόμενος φορεῖς τοῦ Ὑπουργείου» ἢ «Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ἀρμοδιότητας τοῦ Ὑπουργείου», ὑπονοούμενου μέ τήν φράση αὐτή ὅτι «έποπτεύονται» ἀπό τό Ὑπουργεῖο. Ἐξίσου παγιωμένη, προκειμένου περὶ τῶν Κανονισμῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πού προωθοῦνται στό Ἐθνικό Τυπογραφεῖο γιά δημοσίευση, δείχνει ἡ ἐμμονή τῶν ὑπηρετούντων δικηγόρων τοῦ Νομικοῦ Γραφείου τῆς Γενικῆς Γραμματείας τῆς Κυβερνήσεως νά προβαίνουν σέ «ἐλεγχό νομιμότητας» καί διορθωτικές ὑποδείξεις ἐπί τῶν σχεδίων τῶν δημοσιευτέων κανονιστικῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐκκλησίας σέ ἔκταση, βάθος καί πρωτοτυπία, οἱ ὅποιοι κυμαίνονται κατά τόν λόγον τῆς ψυχροσυνθέσεως ἐκάστου.

Ἄς δοῦμε, δι' ὀλίγων, τί σημαίνει «έποπτεία» ἢ ὀρθότερα «διοικητική έποπτεία». Ἡ διοικητική έποπτεία εἶναι ὄρος τοῦ διοικητικοῦ δικαίου καί χρησιμοποιεῖται, ὅπου ἔχουμε αὐτοδιοικούμενα κρατικά νομικά πρόσωπα, δηλαδή συνεστημένα ἀπό τόν νο-

μοθέτη νομικά πρόσωπα μέ διοικητική καί οικονομική αὐτοτέλεια ἔναντι τοῦ νομικοῦ προσώπου τοῦ Δημοσίου. Πρόκειται γιά φορεῖς μέ αὐτοτελεῖ διοίκηση, περιουσία καί προϋπολογισμό καί μέ διακριτή ἔναντι τοῦ Δημοσίου νομική προσωπικότητα εἴτε δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ., στενός δημόσιος τομέας) εἴτε ιδιωτικοῦ δικαίου (ν.π.ι.δ., ὅποτε ἀνήκουν σέ αὐτό, πού ὁ νομοθέτης ἔννοεῖ ὡς εὐρύτερο δημόσιο τομέα, π.χ. οἱ ΔΕΚΟ)¹. Ἡ έποπτεία τοῦ Δημοσίου σέ αὐτά τά νομικά πρόσωπα καί στά ὄργανά τους ἀποτελεῖ λογικό ἐπακόλουθο τοῦ παραπάνω φαινομένου τῆς αὐτοδιοικήσεως, μέ τό ἐπιχείρημα ὅτι τό Δημόσιο προβαίνει μέν στήν ἀποκέντρωση τῶν κρατικῶν ἀρμοδιοτήτων καί στήν μεταφορά τους σέ θυγατρικά νομικά πρόσωπα, εἴτε μέ τήν μορφή τῆς κατά τόπον² εἴτε τῆς καθ' ὕλην αὐτοδιοικήσεως³, δέν μπορεῖ ὡστόσο νά ἀπεμπολήσει τήν ἀρμοδιότητα ἐλέγχου ἐπί τῆς ἐκτελέσεως τῶν κρατικῶν ἀρμοδιοτήτων, πού παραχωρήθηκαν.

Ὁ ὄρος «έποπτεία» χρησιμοποιεῖται συνεπῶς γιά νά δηλώσῃ τήν ἄσκηση ἐλέγχου ἀπό ὄργανα τοῦ νομικοῦ προσώπου τοῦ Κράτους (π.χ. τούς Ὑπουργούς) εἴτε ἐπί τῶν ὀργάνων εἴτε ἐπί τῶν διοικητικῶν πράξεων τῶν έποπτευόμενων νομικῶν προσώπων⁴ καί μπορεῖ νά λαμβάνει διάφορες μορφές ἀναλόγως πρὸς τίς προβλέψεις τῶν οἰκείων νομοθετικῶν διατάξεων, πού τήν θεσπίζουν: διορισμός τῶν ὀργάνων διοικήσεως ἢ ἔγκριση τῶν ἀποφάσεων τοῦ έποπτευόμενου φορέα ἀπό τόν έποπτεύοντα Ὑπουργό, ἄσκηση πειθαρχικῆς ἐξουσίας ἀπό τόν έποπτεύοντα Ὑπουργό, ἐξέταση ἀπό τόν έποπτεύοντα Ὑπουργό προσφυγῶν κατά τῶν ἀποφάσεων τοῦ έποπτευόμενου φορέα, αὐτεπάγγελτος ἔλεγχος νομιμότητας ἢ καί σκοπιμότητας, προληπτικός ἢ κατασταλτικός ἔλεγχος τῶν ἀποφάσεων τοῦ έποπτευόμενου φορέα κ.λπ.

Ἡ διοικητική ἐποπτεία καί τό περιεχόμενό της (ποιός τήν ἀσκεῖ, ἐπί ποίων ὀργάνων ἢ πράξεων, σέ τί συνίσταται) δέν τεκμαίρεται, ἀλλά, προκειμένου νά ἀσκηθῆ, πρέπει ρητῶς νά προβλέπεται σέ νομοθετική διάταξη σέ ἀντίθεση μέ τόν «ἱεραρχικό ἔλεγχο», ὁ ὁποῖος συνίσταται στήν ἐξουσία ἐλέγχου κατώτερου ἀπό ἀνώτερο ὄργανο ἐντός τοῦ αὐτοῦ νομικοῦ προσώπου καί τεκμαίρεται, ἀκόμη καί ἐάν δέν προβλέπεται διαρρήδη στόν νόμο⁵.

Ἡ ὑπαρξη «κρατικῆς ἐποπτείας», συνεπῶς, προϋποθέτει στήν περίπτωση τῆς Ἐκκλησίας ὡς δεδομένες δύο παραμέτρους: α) τήν ιδιότητά της ὡς κρατικοῦ νομικοῦ προσώπου, πού ἀσκεῖ καθ' ἑαυτήν αὐτοδιοίκηση, καί β) ὅτι τυπικός νόμος (ἢ κανονιστική πράξη τῆς διοικήσεως βασιζόμενη σέ σχετική ρητή νομοθετική ἐξουσιοδότηση) προβλέπει ρητῶς τήν ἀσκηση κρατικῆς ἐποπτείας καί τό περιεχόμενό της.

Ἐν πρώτοις ὡς πρός τήν νομική φύση τῶν ἐκκλησιαστικῶν ν.π.δ.δ., ἔχει ὑποστηριχθεῖ στήν ἐλληνική βιβλιογραφία⁶ καί ἤδη στήν νομολογία τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Δικαστηρίου τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου, ὅτι σέ ὅσες χώρες οἱ Ἐκκλησίες εἶναι ν.π.δ.δ., πάντως παραμένουν «μὴ κυβερνητικοί ὀργανισμοί», καί μολονότι δέν εἶναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικοῦ δικαίου ἔχουν, ὅπως καί οἱ ἰδιῶτες, ἀτομικές ἐλευθερίες, ἀμυντικά δικαιώματα ἐναντι τοῦ Κράτους (π.χ. σεβασμοῦ καί μὴ ἀφαιρέσεως τῆς ιδιοκτησίας τους χωρὶς νόμιμη ἀπαλλοτρίωση καί προηγούμενη ἀποζημίωση τῆς ἀξίας της). Καί τό Νομικό Συμβούλιο τοῦ Κράτους δέχεται στίς γνωμοδοτήσεις του ὅτι τά νομικά πρόσωπα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὡς ν.π.δ.δ. διαρθρώνονται «σέ ἰδιαίτερη ἐνότητα, διακρινόμενα ἀπό τή Δημόσια Διοίκηση λόγω τῆς αὐτονομίας τους ἐναντι αὐτῆς, στά ὁποῖα, κατά κανόνα, τά ὄργανα τοῦ Κράτους δέν ἀσκοῦν ἐποπτεία, ἀφοῦ ἡ ἀσκηση τῆς ἐκκλησιαστικῆς δραστηριότητος δέν περιλαμβάνεται στούς σκοπούς της»⁷.

Τό ἀγιαστικό (καί τό λοιπό ποιμαντικό) ἔργο τῆς Ἐκκλησίας μέ βάση τόν συγκεκριμένο συνταγματικό σχεδιασμό τοῦ Κράτους (τήν ἀπαρίθμηση δηλ. τῶν ἐξουσιῶν του στό ἰσχύον Σύνταγμα) δέν εἶναι τμήμα τῆς κρατικῆς ἀποστολῆς καί ἀρμοδιότητος (ἔργο δηλ. πού ἐάν δέν ὑπῆρχε ἡ Ἐκκλησία θά τό προσέφερε, ἀντ' αὐτῆς τό Κράτος στούς πολῖτες του μέ βάση τό ἰσχύον Σύνταγμα), ἀντίθετα ἡ Ἐκκλησία ἀποτελεῖ συλλογικό φορέα, ὁ ὁποῖος δημιουργήθηκε ὡς

ἀποτέλεσμα καί συνισταμένη τῆς ἀσκήσεως ἀτομικοῦ δικαιώματος (τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας) τῶν μελῶν της (πού εἶναι ὑποκείμενα τοῦ δικαιώματος νά ἔχουν καί νά συναποτελοῦν «Ἐκκλησία»). Ὁ νομοθέτης, σέ ὅσες χώρες ἔχει προσδώσει στίς Ἐκκλησίες νομική μορφή νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου (π.χ. Ἑλλάδα, Γερμανία), ἀπέβλεψε ὥστε νά ἔχουν τήν ἴδια νομική ὑπεροχή καί προστασία μέ τά ἀμιγῶς κρατικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τά ὁποῖα πράγματι ἀσκοῦν δάνειες ἀπό τό Κράτος ἀρμοδιότητες.

Ἡ περιβολή τῆς νομικῆς μορφῆς τοῦ ν.π.δ.δ. γιά τίς Ἐκκλησίες δέν συνέπεται ὁμως καί τή δυνατότητα ἀναμείξεως τοῦ Κράτους (καί τῶν τριῶν ἐξουσιῶν του, νομοθετικῆς, ἐκτελεστικῆς καί δικαστικῆς) στά ἐσωτερικά τους ζητήματα διοικήσεως, διαχειρίσεως κ.λπ. Ἡ ἀποψη αὐτή εἶχε γίνει ἀρχικά δεκτή στήν Γερμανία, ἤδη ἀπό τό 1985 σέ ἀπόφαση τοῦ Γερμανικοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου ἐπί δύο ἐργατικῶν ὑποθέσεων διαφορῶν μεταξύ ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων καί Ἐκκλησιῶν καί μεταλαμπαδεύθηκε στήν νομολογία τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Δικαστηρίου τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου (ΕΔΔΑ) καί τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων τοῦ Δικαστηρίου (προπαρασκευαστικό ὄργανο τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Δικαστηρίου, πού ἔχει πλέον καταργηθεῖ)⁹.

Μάλιστα ἡ ἀπαγόρευση ἀναμείξεως τοῦ Κράτους στά ἐσωτερικά ζητήματα διοικήσεως καί διαχειρίσεως τῶν Ἐκκλησιῶν ἐρμηνεύεται στήν νομολογία τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Δικαστηρίου καί ὡς ἀπαγόρευση ἀναμείξεως εἰδικῶς τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας τοῦ κράτους σέ περιπτώσεις προσφυγῶν ἐνώπιόν της ἀπό κληρικούς, οἱ ὁποῖοι ζητοῦν τήν ἀκύρωση βλαπτικῶν γι' αὐτούς ἀποφάσεων Ἐπισκόπων, ὅταν λαμβάνονται μέ πνευματικά κριτήρια. Ἔτσι στήν πρόσφατη καί σημαντική ἀπόφαση τοῦ Ε.Δ.Δ.Α. τῆς 15.5.2012 Fernández Martínez κατά Ἰσπανίας¹⁰ κρίθηκε ὅτι δέν ἐλέγχεται δικαστικῶς ἡ διακριτική εὐχέρεια τοῦ Ἐπισκόπου νά μὴν συναινέσει στήν ἀνανέωση τοῦ διορισμοῦ κληρικοῦ, ὁ ὁποῖος νυμφεύθηκε καί δημιούργησε οἰκογένεια καταπατώντας τούς κανόνες τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας. Ὁμοῖα συμπεράσματα υἱοθέτησε καί τό Ἀμερικανικό Ὁμοσπονδιακό Συνταγματικό Δικαστήριο φέτος (11.1.2012) σέ ἐργατική διαφορά μεταξύ τοπικῆς Ἐνορίας, ἡ ὁποῖα

άνηκε στην Ευαγγελική Λουθηρανική Έκκλησία της Πολιτείας του Μίτζούρι (Ένορία «Ώσαννά - Θαβώρ») και μίας εργαζόμενης ως κατηγήτριας και θρησκευτικής λειτουργού με βαθμό διακόνου, ή οποία απολύθηκε από την θέση της. Τό Συνταγματικό Δικαστήριο έκρινε ομόφωνα ότι, αν και η αμερικανική εργατική νομοθεσία προστάτευε τους εργαζόμενους, πού είχαν μειωμένη ικανότητα για εργασία (π.χ. τούς Α.Μ.Ε.Α.), όπως ήταν η απολυμένη διακόνισσα, τό συνταγματικό δικαίωμα μίας Έκκλησίας νά αυτοδιοικείται και επομένως νά επιλέγει τούς θρησκευτικούς λειτουργούς Της χωρίς ανάμειξη του Κράτους (συμπεριλαμβανομένων και τών δικαστών) ήταν ισχυρότερο από την προστασία της διακόνισσας σέ επίπεδο τυπικού νόμου (κατά τό εργατικό δίκαιο) λόγω της μειωμένης εργασιακής της ικανότητας¹¹.

Αξιίζει νά προσεχθεί ότι η παραπάνω νομολογία διεθνών και άλλοδαπών δικαστηρίων συσχηματίζεται γύρω από τό κοινό συμπέρασμα του σεβασμού της αυτοδιοικητικής έξουσίας τών Έκκλησιών και της ελλείψεως έποπτείας του Κράτους επί τών αποφάσεών τους, παρότι τό νομοθετικό πλαίσιο, πού κλήθηκαν νά εφαρμόσουν (τό Αμερικανικό και τό Γερμανικό Σύνταγμα, ή Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων), δέν ήταν, σέ επίπεδο διατυπώσεως, απολύτως όμοιο στίς παραπάνω ένδικες διαφορές.

Κατά τό ισχύον Σύνταγμα ή έλευθερία αυτοδιοικήσεως της Έκκλησίας ερείδεται τόσο στην συνταγματική κατοχύρωση του Πατριαρχικού Τόμου του 1850 («έλευθέρως και άκωλύτως από πάσης κοσμικής επεμβάσεως»), όσο και στην θρησκευτική έλευθερία υπό την μορφή της έλευθερίας αυτοδιοικήσεως (άρθρα 3 και 13 παρ. 1)¹². Η έλληνική νομολογία, μολοντί ακόμη απέχει από την παραπάνω πρόοδο τών αμερικανικών, γερμανικών δικαστηρίων και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, έχει διαμορφώσει την μείζονα πρόταση, ότι σέ περιπτώσεις «πνευματικών πράξεων» της Έκκλησίας της Ελλάδος δέν χωρεί δικαστικός έλεγχος· ώστόσο έχει παγίώσει μία αρκετά συστατική έννοια του όρου «πνευματική πράξη», την συνδρομή της οποίας άρνεϊται σέ περιπτώσεις Μητροπολιτών ή κληρικών ή μοναχών με θέση Ήγουμενοσυμβούλου ή Ήγουμένου, με τό επιχείρημα ότι συνδέονται με τό νομικό πρόσωπο της Έκκλη-

σίας όχι μόνο πνευματικώς, αλλά και με έννομη σχέση διοικητικού δικαίου, όταν κατέχουν οργανική θέση (έφημέριοι, διάκονοι, ιεροκήρυκες) ή όταν διοικούν έκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ι. Μητροπόλεις, Ι. Μονές). Κάποια ψήγματα διαφοροποιήσεως από αυτήν την νομολογία έντοπίζονται σέ πρόσφατη απόφαση του Δ' Τμήματος του Συμβουλίου της Έπικρατείας, τό όποιο έκρινε ότι, παρότι οί Ι. Μονές είναι κατά νόμον ν.π.δ.δ., ό διορισμός Διαχειριστικής Έπιτροπής σέ Ι. Μονή από Μητροπολίτη δέν έγείρει διοικητική διαφορά, διότι οί Ίερες Μονές είναι «ιδιαίτερης φύσεως» νομικά πρόσωπα και «δέν συνιστούν φορείς άσκήσεως της δημόσιας έξουσίας» και έχουν προεχόντως χαρακτηριστικά «θρησκευτικών καθιδρυμάτων»¹³. Η ύπόθεση παραπέμφθηκε στην Όλομέλεια του Δικαστηρίου, αλλά ό αίτων παραιτήθηκε του δικογράφου πρό της συζητήσεως, ή δίκη καταργήθηκε και έτσι χάθηκε ή εύκαιρία νά έκδοθή απόφαση της Όλομέλειας σέ αυτό τό λεπτό νομικό ζήτημα.

Δεύτερον και επομένως, προκύπτει τό ερώτημα εάν έχει νομοθετηθεί ή διοικητική έποπτεία του Ύπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων επί της Έκκλησίας της Ελλάδος. Άς προσεχθεί εδώ ότι δέν συζητείται εάν τό Ύπουργείο έχει άρμοδιότητα για την χάραξη της έκκλησιαστικής πολιτικής του Κράτους, αλλά τό διαφορετικό ζήτημα εάν προβλέπεται ή άσκηση διοικητικής έποπτείας του επί της Έκκλησίας της Ελλάδος. Η άπάντηση, όπως προκύπτει από την άνάγνωση του ν. 590/1977 και τών λοιπών τυπικών νόμων, είναι ότι δέν επιφυλάσσεται στό Κράτος γενική άρμοδιότητα προς άσκηση έποπτείας επί της Έκκλησίας της Ελλάδος. Ούτε στην έκκλησιαστική νομοθεσία γενικώς, ούτε στον Καταστατικό Χάρτη της Έκκλησίας της Ελλάδος (ν. 590/1977) ειδικώς αναφέρεται ότι τά έκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου υπόκεινται σέ καθεστώς γενικής «διοικητικής έποπτείας» εκ μέρους του Ύπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων¹⁴. Υφίσταται αντίθετη ρήτρα στό άρθρο 1 παρ. 2 του ν. 590/1977, πού προβλέπει πλήρη αυτοδιοίκηση της Έκκλησίας της Ελλάδος, την όποια ό νομοθέτης χαρακτηρίζει ως άπόρροια της θρησκευτικής Της έλευθερίας, και χωρίς παράλληλη θέσπιση γενικής έποπτείας του Κράτους: «2. Η Έκκλησία της Ελλάδος είναι αυτοκέφαλος, αυτοδιοικείται δέ, εν τῷ πλαι-

σίω των περί θρησκείας άρθρων του Συντάγματος, διά των έν ενεργεία Μητροπολιτών αυτής». Πράγματι, κατά τό ισχύον Σύνταγμα τό Κράτος άσκει έποπτεία μόνον επί των θρησκευτικών λειτουργών ώς φυσικών προσώπων, χωρίς πουθενά νά προβλέπεται ότι άσκει έποπτεία επί των θρησκευτικών νομικών προσώπων¹⁷, όπως ή Έκκλησία της Ελλάδος.

Αντιθέτως, ή κατοχύρωση διά σχετικής ρητής διατάξεως τυπικού νόμου της πλήρους αυτοδιοικήσεως της Έκκλησίας και ή έλλειψη διατάξεως για την άσκηση κρατικής έποπτείας συνεπάγεται ότι έχουν όπωσδήποτε απωλέσει την ισχύ τούς όλες οι διατάξεις αντίθετου περιεχομένου, οι όποιες υπάρχουν σε κανονιστικές διοικητικές πράξεις, πού άφορούν στην έσωτερική οργάνωση του Ύπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, όπως λ.χ. του άρθρου 5 παρ. 2 περ. α) έδαφ. 2 του π.δ. 147/1976 («Περί του Όργανισμού της Κεντρικής Ύπηρεσίας του Ύπουργείου Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων», ΦΕΚ Α΄ 56). Στή διάταξη αυτή του π.δ/τος 147/1976 μνημονεύεται ότι στην Δ/ση Έκκλησιαστικής Διοικήσεως¹⁸ άνήκει ή: «Έποπτεία επί της εφαρμογής του Συντάγματος και της νομοθεσίας της άφορώσης εις την οργάνωσιν και την διοίκωσιν των Έκκλησιών Ελλάδος και Κρήτης, των Ίερών Μητροπόλεων Δωδεκανήσου και των Θρησκευτικών Σωματείων και Ίδρυμάτων, ως και ό κατά νόμον έλεγχος και έγκρισις πράξεως αυτών». Έπιπλέον στή διάταξη του άρθρου μόνου του π.δ/τος 353/1997 (ΦΕΚ Α΄ 239) ορίζεται ότι τό «...Ύπουργείο Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων διατηρεί την έποπτεία των παρακάτω Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) πού υπάγονται στην άρμοδιότητά του: ... Έκκλησία της Ελλάδος (...), Ίερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών (...), Ίερες Μητροπόλεις του Κράτους (...), Ένορίες μέ τούς Ένοριακούς τους Ίερούς Ναούς (...), Ίερες Μονές (...), Άποστολική Διακονία της Έκκλησίας της Ελλάδος (...), Διορθόδοξο Κέντρο της Έκκλησίας της Ελλάδος (...), ...». Είναι πάντως, έξόχως ένδεικτική, ή άνωτέρω λιτή έκφραση της Διοικήσεως στό π.δ. 353/1997: οι «Ίερες Μητροπόλεις του Κράτους».

Ειδικά ως πρός τό π.δ. 147/1976 άξίζει νά ειπωθεί ότι στίς έξουσιοδοτικές διατάξεις των ν. 51/1975, ν. 186/1975, δυνάμει των όποιων εκδόθηκε, δέν υπήρχε κάποια σχετική πρόβλεψη περί έν γένει διοικητικής έποπτείας του Ύπουργείου επί της Έκκλησίας ούτε

και περαιτέρω έξουσιοδότηση, ώστε νά ρυθμισθεί μέ προεδρικό διάταγμα ή άσκηση της έποπτείας επί της Έκκλησίας. Μόνον στον Καταστατικό Χάρτη της Έκκλησίας της Ελλάδος του έτους 1943, στον ν. 671/1943 (ΦΕΚ Α΄ 324), ό όποιος είχε επανέλθει έν ισχύ κατά τον χρόνο εκδόσεως του π.δ/τος 147/1976, προεβλέπετο ή παρουσία Έπιτρόπου της Έπικρατείας κατά τίς συνεδρίες της Ίεράς Συνόδου (άρθρο 11). Άκόμα και εάν ή πρόβλεψη αυτή μπορούσε έν έτει 1976 νά οδηγήσθ τή Δημόσια Διοίκηση στην αντίληψη περί υπάρξεως γενικής έποπτείας του Ύπουργείου Παιδείας, είναι γνωστό ότι οι διατάξεις κανονιστικών πράξεων, όπως των π.δ/των, δέν διατηρούν την ισχύ τους, όταν προσκρούουν στίς διατάξεις νεότερου και αντίθετου νόμου, ό όποιος απαγγέλλει την κατάργησή τους¹⁹. Και πράγματι κατά την πρόβλεψη του νεότερου Καταστατικού Χάρτη της Έκκλησίας της Ελλάδος (άρθρο 67 παρ. 1 του ν. 590/1977): «έξακολουθούν εφαρμοζόμενα αι μέχρι τουδε κείμενα διατάξεις, έφ' όσον δέν αντίκεινται εις τάς διατάξεις του παρόντος», συνεπώς έχει παύσει ή ισχύς της παραπάνω προγενέστερης ρυθμίσεως του π.δ/τος 147/1976. Επί πλέον και ή πρόβλεψη του π.δ/τος 353/1997 περί διατηρήσεως της «κρατικής έποπτείας» επί της Έκκλησίας δέν έχει άπολύτως κανένα έρεισμα σε ειδική έξουσιοδοτική διάταξη τυπικού νόμου, όπως επιβάλλει για τίς κανονιστικές πράξεις τό Σύνταγμα (άρθρο 43 παρ. 2) και, έτι δέ μάλλον, καταφανώς προσκρούει στό άρθρο 1 παρ. 2 του νόμου 590/1977, πού κατοχυρώνει μέ γενική πρόβλεψη την αρχή της αυτοδιοικήσεως της Έκκλησίας χωρίς γενική έποπτεία του Κράτους.

Ό ν. 590/1977 απαριθμεί ώρισμένες ειδικές περιπτώσεις «έποπτείας» του Κράτους, οι όποιες πόρρω απέχουν από την ύπαρξη γενικής έποπτείας του Κράτους επί της Έκκλησίας. Πρόκειται συγκεκριμένως για μόνον δέκα (10) περιπτώσεις άναμείξεως του Κράτους στή διοίκηση της Έκκλησίας, κατά κύριο λόγο υπό την μορφή κρατικής εκτελέσεως συγκεκριμένων αποφάσεων εκκλησιαστικών οργάνων μέσω της εκδόσεως προεδρικών διαταγμάτων, σε μία μόνο από τίς όποιες περιπτώσεις συγχωρείται ρητώς ή άσκηση έλέγχου νομιμότητας πρό της εκδόσεως του διατάγματος²⁰: 1) άρθρα 14 παρ. 2: δυνητική και όχι υποχρεωτική παρουσία του Ύπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων κατά την εκλογή του

Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος, 2) 15 παρ. 5 καί 6: διάταγμα ἀναγνώρισεως καί καταστάσεως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, 3) 26 παρ. 1, 2: διάταγμα ἀναγνώρισεως καί καταστάσεως Μητροπολίτου, 4) 34 παρ. 2: διάταγμα περί παραιτήσεως Μητροπολίτου, 5) 34 παρ. 4 καί 6: ἀνάμειξη τοῦ Ὑπουργείου στή διαδικασία διαπιστώσεως τῆς ἀνικανότητας Μητροπολίτου καί διάταγμα ἀπαλλαγῆς Μητροπολίτου ἐκ τῶν καθηκόντων του, 6) 36 παρ. 2 καί 5: διάταγμα ἰδρύσεως, συγχωνεύσεως, καταργήσεως Ἐνορίας, 7) 39 παρ. 3 καί 7: διάταγμα ἰδρύσεως Ἰ. Μονῆς καί Κ.Υ.Α. ἰδρύσεως μετοχίου Ἰ. Μονῆς ἐτέρου κλίματος, 8) 40 παρ. 2: διάταγμα ὀργανισμοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, 9) 57 παρ. 5: διάταγμα ἰδρύσεως ἐιδικοῦ διά κληρικούς σωφρονιστηρίου. Παράλληλα ὅμως, ἀπό τό Συμβούλιο τῆς Ἐπικρατείας²¹ κρίνεται ὅτι ἡ Πολιτεία ἔχει δεσμία ἀρμοδιότητα (καί ὄχι διακριτική εὐχέρεια) νά ἐκτελεῖ τίς ἀποφάσεις τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὀργάνων, ὅποταν νομοθετικῶς προβλέπεται ἡ ἀνάμειξή τῆς στή διαδικασία ἐκτελέσεως τους²². Τέλος, ὡς δέκατη περίπτωση «ἐποπτείας» πρέπει νά συγκαταριθμηθῆ καί ἡ δυνατότητα κατασταλτικῆς ἐποπτείας ὑπό τήν μορφή τοῦ κατασταλτικοῦ (καί ὄχι προληπτικοῦ) ἐλέγχου τοῦ Δημοσίου ἐπί τῆς διαχειρίσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας μέσῳ τῶν Ἐπιθεωρητῶν Δημοσίων Διαχειρίσεων, οἱ ὁποιοί ὀρίζονται μέ κοινή ἀπόφαση (Κ.Υ.Α.) τῶν Ὑπουργῶν καί Οἰκονομικῶν καί Ἐθν. Παιδείας καί Θρησκευμάτων (ἄρθρο 46 παρ. 4 ν. 590/1977).

Σέ ὅ,τι ἀφορᾷ στήν ἀνάμειξη τῆς Γενικῆς Γραμματείας τῆς Κυβερνήσεως (Γ.Γ.Κ.) στή διαδικασία δημοσιεύσεως τῶν Κανονισμῶν, πού ἐγκρίνει ἡ Δ.Ι.Σ. ἢ ἡ Ι.Σ.Ι., ὁ Κώδικας νομοθεσίας γιά τήν κυβέρνηση καί τά κυβερνητικά ὄργανα (π.δ/μα 63/2005, ΦΕΚ Α' 98) προβλέπει μόνον ὅτι τό Νομικό Γραφεῖο τῆς Γ.Γ.Κ. «μεριμνᾷ γιά τή θεώρηση τῶν δοκιμίων τῶν φύλλων τῆς Ἐφημερίδας τῆς Κυβερνήσεως καί τήν ἀποστολή τους στό Ἐθνικό Τυπογραφεῖο» (ἄρθρο 76 παρ. γ'). Μολονότι ἡ ἐν λόγῳ διάταξη τοῦ ἄρθρου 76 σέ ἄλλα ἐδάφια τῆς κάνει ρητῶς λόγο γιά «ἐλεγχο νομιμότητας» διενεργούμενο ἀπό τό Νομικό Γραφεῖο²³, ἐντούτοις στήν παραπάνω περίπτωση, πού ἀφορᾷ καί στίς δημοσιευτέες κανονιστικές πράξεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, οὐδένα λόγο γιά ἐλεγχο νομιμότητας πραγματοποιεῖ.

Συμπερασματικῶς, ἀπό τίς δυνατές ἐκδοχές τῆς διοικητικῆς ἐποπτείας ἐπί ὀργάνων καί πράξεων τῆς Ἐκκλησίας (π.χ. προληπτικός ἢ κατασταλτικός ἔλεγχος νομιμότητας ἢ σκοπιμότητας σέ ἀποφάσεις τοῦ ἐποπτευομένου, ἔγκριση καί ἀκύρωση πράξεων τοῦ ἐποπτευομένου, παροχή ὀδηγιῶν, ἄσκηση πειθαρχικῆς ἐξουσίας ἢ ἐξουσία διορισμοῦ ὀργάνου τοῦ ἐποπτευομένου φορέα) ὁ νομοθέτης προέβλεψε σέ ὀρισμένες περιπτώσεις μόνον τήν –κατά δέσμια ἀρμοδιότητα– ἐκτέλεση ἀποφάσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, συνήθως μέσῳ ἐκδόσεως προεδρικῶν διαταγμάτων, καθῶς καί τή δυνατότητα διενέργειας κατασταλτικοῦ ἐλέγχου τοῦ κράτους στίς ἐκκλησιαστικές διαχειρίσεις καί τίποτε παραπάνω.

Ἐπιλογικῶς, ἀξίζει λίγη προσοχή στά κατωτέρω (μεταξύ πολλῶν) πρόσφατα περιστατικά ἀπολύτως ἐνδεικτικά τῶν συνεπειῶν τῆς «ἐποπτικῆς» νοσοτροπίας τοῦ Κράτους ἐναντι τῆς Ἐκκλησίας.

α. Πρὸ καιροῦ, τόν Αὐγουστο τοῦ 2011, τό ἐπί τῶν Θρησκευμάτων Ὑπουργεῖο διέπραξε μία πρωτοτυπία στά δικαστικά χρονικά: ἄσκησε παρέμβαση ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τασσόμενο ὑπέρ τῶν ἀντιδίκων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, σέ δίκη πού ἀφοροῦσε στήν προσβολή τοῦ κύρους Κανονισμοῦ περὶ τήν διοίκηση Ἱεροῦ Προσκυνήματος, ὁ ὁποῖος εἶχε ἐγκριθεῖ ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας. Ἡ οἰκεία δικονομική νομοθεσία (π.δ/μα' 18/1989, ΦΕΚ Α' 8) ἐπιτρέπει στίς ἀκυρωτικές δίκες τήν ἄσκηση παρεμβάσεως μόνον ὑπέρ τοῦ καθ' οὗ ἡ αἴτηση ἀκυρώσεως καί ὄχι ὑπέρ τοῦ ἀντιδίκου του, πού ἄσκησε τήν αἴτηση ἀκυρώσεως· κατ' ἐξαιρέση, ὅταν προσβάλεται διοικητική πράξη νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, ἐπιτρέπεται «στόν ὑπουργό πού τό ἐποπτεύει, ... νά παρέμβει ..., εἴτε ὑπέρ εἴτε κατὰ τοῦ κύρους τῆς προσβαλλόμενης πράξης»²⁴. Τό Ὑπουργεῖο προφανῶς λοιπόν στοιχούμενο πρὸς τήν ἄποψη ὅτι δῆθεν «ἐποπτεύει» τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, θεώρησε ὅτι δύναται νά παρεμβαίνει ὄχι μόνον ὑπέρ, ἀλλά ἀκόμη καί κατὰ τοῦ κύρους τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας.

β. Πρὸ ὀλίγων μηνῶν ἐπίσης, ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος ἔγινε δέκτης ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου, μέ τό ὁποῖο ἐκαλεῖτο νά ἐκθέσει τήν «ἐμπεριστατωμένη καί νομικά τεκμηριωμένη θέση» Τῆς ἐπί «ἀναφορᾶς», δηλαδή ἐπί διοικητικῆς προσφυγῆς²⁵, τήν ὁποία εἶχε ἀσκήσει μοναστική ἀδελφότητα ἐνώπιον

του Υπουργού κατά αποφάσεως της Ίερας Συνόδου. Η προσβληθείσα Συνοδική Απόφαση είχε σταλεί στο Υπουργείο για την κατά νόμον 590/1977 εκτέλεσή της μέσω εκδόσεως προεδρικού διατάγματος. Τό Υπουργείο ἐδήλωσε στην Δ.Ι.Σ. ότι ἐκζητούσε τὴν ἔγγραφη τοποθέτησή Της ἐπὶ τῆς προσφυγῆς, προκειμένου νὰ προχωρήσει σὴν ἐξέτασή Της, ὃ ἔστιν μεθερμηνευόμενον, σέ κρίση ἐπὶ τοῦ κύρους τῆς ἀποφάσεως τῆς Δ.Ι.Σ. καὶ σέ ἐνδεχόμενη ἐπιστροφή Της σὴν Δ.Ι.Σ. ὡς παράνομης, ἴσως καὶ σέ ἀκύρωσή Της.

Καθ' ὅσον περιεχόμενο τῆς «διοικητικῆς ἐποπτείας» δύναται νὰ εἶναι καὶ ἡ ἀρμοδιότητα τοῦ ἐποπτευόντος νὰ ἐξετάζει τὴν νομιμότητα τῶν ἀποφάσεων τοῦ ἐποπτευομένου καὶ νὰ τὶς ἀκυρώνει αὐτεπάγγελτα²⁶ ἢ μετὰ ἀπὸ προσφυγὴ ὁποιουδήποτε θεωρεῖ ἑαυ-

τὸν θιγόμενο, οἱ παραπάνω πρόσφατες συγκυρίες μποροῦν νὰ ἀποβοῦν εὐεργετικῆς, ὥστε νὰ ἀναθεωρηθεῖ ἡ ἐλαφρότητα, μὲ τὴν ὁποία χρησιμοποιεῖται ἡ ὑπονοεῖται, ἐκασταχόθεν, ὁ ὅρος «ἐποπτεία» σὶς σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ Κράτους.

Πάντως, ἐνεκὸν τῶν ἀνωτέρω, ἀναλογίζεται κανεὶς ποιῆς εἶναι οἱ ἀποστάσεις πού χωρίζουν ἐν ἔτει 2012 τὴν νοοτροπία τοῦ ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων Υπουργείου ἀφ' ἑνός ἀπὸ τὸν πλήρη σεβασμὸ τοῦ Πατριαρχικοῦ Τόμου τοῦ 1850 καὶ τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος τοῦ 1975 (ἄρθρα 3, 13), καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀπὸ τοὺς προδρόμους του, τὸ «Μινιστέριον τῆς Θρησκείας καὶ τῆς Παιδείας» καὶ τὴν «Ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Βασιλικὴν Γραμματείαν τῆς Ἐπικρατείας».

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Βλ. ὄρισμό τοῦ (εὐρύτερου) δημόσιου τομέα σὸ ἀρθρο 44 τοῦ ν. 1892/1990. Βλ. ἐπίσης Π.Δ. Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, 6η ἔκδοση ἐνημερωμένη ἀπὸ Π.Μ. Εὐστρατίου - Θ. Παπαγεωργίου, 2012, ἀρ. 988 ἐπομ., Ε.Π. Σπηλιωτόπουλος, Ἐγχειρίδιο Διοικητικοῦ Δικαίου, Τόμος Ἰ, 13η ἔκδοση, 2010, ἀρ. 253. Γιά τὴν θέση τῆς Ἐκκλησίας σὸ δημόσιο τομέα βλ. Γ.Ι. Δελλῆς - Κ. Θ. Γιαννακόπουλος, Οἱ σχέσεις Ἐκκλησίας - Κράτους ὑπὸ τὸ πρῶμα τῆς ὑπαγωγῆς τῆς πρώτης σὴν ἔννοια τοῦ «εὐρύτερου δημόσιου τομέα» καὶ στοὺς κανόνες τῆς «διαπλοκῆς». ΕΔΔΔΔ 2001, σέλ. 656-676.
2. Π.χ. οἱ Ο.Τ.Α. διοικοῦν κατὰ τὸ Σύνταγμα τὶς «τοπικῆς ὑποθέσεις», ἀρθρο 102 παρ. 1 ἔδ. 1 Σύντ.
3. Ἀνά κλάδο κρατικῶν ὑποθέσεων π.χ. τὰ Α.Ε.Ι. καὶ Τ.Ε.Ι. εἶναι ξεχωριστὰ –ἐναντι τοῦ Κράτους– ν.π.δ.δ., πού ἐπιφορτίσθηκαν νὰ παρέχουν τὴν ἀνώτατη παιδεία, τὰ ἀσφαλιστικά ταμεία εἶναι ἐπίσης αὐτοτελεῖ ν.π.δ.δ. ἢ ν.π.ι.δ., πού παρέχουν κοινωνικὴ ἀσφάλιση.

4. Π.Δ. Δαγτόγλου, *δ.π.*, *άρ.* 988.
5. Ε.Π. Σπηλιωτόπουλος, *δ.π.*, *άρ.* 254.
6. Ά. Ν. Μαρινός, *Σχέσεις Έκκλησίας και Πολιτείας*, 1984, *σελ.* 35 *έπόμε.*, Π.Δ. Δαγτόγλου, *δ.π.*, *άρ.* 1136α, Ε.Π. Σπηλιωτόπουλος, *δ.π.*, *άρ.* 372.
7. Γνμδ ΝΣΚ 233/2011 *παρ.* ΙΙΙ (βλ. *σέ* www.valsamon.com και www.nsk.gov.gr), *όμοίως* ή γνμδ. ΝΣΚ 796/1991.
8. Bundesverfassungsgericht [BVerfG] [‘Όμοσπονδιακό Συνταγματικό Δικαστήριο] June 4, 1985, Entscheidungen des Bundesverfassungsgerichts [Bverfge] 70 (138). Στόν ισχύοντα «Θεμελιώδη Νόμο» (Σύνταγμα) τής Γερμανίας τοῦ 1949 ἔχουν ἐνωματωθεῖ οἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 137 τοῦ Συντάγματος τής Βαϊμάρης (18.1.1919), οἱ ὁποῖες ἀναφέρουν: «*Jede Religionsgesellschaft ordnet und verwaltet ihre Angelegenheiten selbständig innerhalb der Schranken des für alle geltenden Gesetzes. Sie verleiht ihre Ämter ohne Mittwirkung des Staates oder der bürgerlichen Gemeinde oder der bürgerlichen Gemeinde*» («Όλες οἱ θρησκευτικές κοινότητες διοικοῦν καί διαχειρίζονται ἀνεξαρτήτως τίς ὑποθέσεις τοῦς ἐντός τῶν ὁρίων τῶν γενικῶς ἰσχυόντων νόμων. Παρέχουν τίς ὑπηρεσίες τοῦς χωρὶς ἀνάμειξη τοῦ κράτους ἢ τῶν πολιτικῶν κοινοτήτων»).
9. Βλ. καί τίς ἀποφάσεις τοῦ ΕΔΔΑ στίς ὑποθέσεις Schüth c. Allemagne *σελ.* 23 (*σπ.* 54) καί Obst c. Allemagne (*σπ.* 40) καί τής Εὐρ. Ἐπιτροπῆς τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἄνθρώπου στίς ὑποθέσεις Rommelfänger c. Allemagne, *άρ.* 12242/1986, τῆς 6.9.1989, Finska Församlingen i Stockholm et Teuvo Hautaniemi c. Suède, *άρ.* 24019/94, τῆς 11.4.1996 καί Predota c. Autriche, *άρ.* 28962/95, τῆς 18.1.2000, ὅπου κρίθηκε ὅτι ἂν καί σέ διάφορα κράτη οἱ Ἐκκλησίες εἶναι *ν.π.δ.δ.* δέν ἀσκοῦν «προνομιακή δημόσια ἐξουσία».
10. ΕΔΔΑ Fernández Martínez v. Spain, ἀπόφαση τῆς 15.5.2012 (προσφυγή No. 56030/07)
11. Supreme Court of the United States, ὑπόθεση «Hosanna-Tabor Evangelical Lutheran Church and School, Petitioner v. Equal Employment Opportunity Commission», (ἀπόφαση τῆς 11.1.2012).
12. Βλ. Ἰω. Κονιδάρη, Ἐγχειρίδιο Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου, 2011, *σελ.* 86 *έπόμε.*
13. Πρβλ. Γνμδ ΝΣΚ 319/2008, *παρ.* ΙΙβ, *σελ.* 7 (βλ. *εἰς* www.nsk.gov.org, www.valsamon.com).
14. Γιά παραπομπές στήν νομολογία βλ. ἀντί ἄλλων τό σχόλιό μου στό Δελτίο «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», τ. 4 Ἀπριλίου 2009, *σελ.* 235.
15. Ἀπόφαση ΣτΕ (Δ΄ Τμ.) 502/2011, σκέψη 7 (παραπεμπτική στήν Ὀλομέλεια), (βλ. τήν ἀπόφαση στήν ἰστοσελίδα τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου www.valsamon.com καί σέ «Θεωρία καί Πράξη Διοικητικοῦ Δικαίου» (περιοδ.), 2011, *σελ.* 543).
16. Γιά «πολιτειακό ἔλεγχο» στίς πράξεις αὐτοδιοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας κάνουν λόγο οἱ Σπ. Τρωιάνος-Γ. Πουλῆς (Ἐκκλησιαστικό Δίκαιο, 2003, *σελ.* 118-119), ὅπως καί γιά «ἐποπτεῦσες κρατικές ὑπηρεσίες» ὁ Χ. Παπαστάθης (Ἐκκλησιαστικό Δίκαιο, τ. 1ο, 2007, *σελ.* 71 *έπόμε.*), ἂν καί χωρὶς ἀναλύσεις τῆς ἔννοιας τῆς «ἐποπτείας» ἀπό πλευρᾶς διοικητικοῦ δικαίου.
17. Ἡ ὁποία «ἔχει ὡς μόνο περιεχόμενο τήν τήρηση τοῦ Συντάγματος καί τῶν νόμων» (Π.Δ. Δαγτόγλου, Συνταγματικό Δίκαιο, Ἀτομικά Δικαιώματα, 4η *ἐκδ.* 2012, *άρ.* 599).
18. Ὑπάγεται πλέον στήν Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων κατά τό ἄρθρο 1 *παρ.* 2 *περ.* β΄ τοῦ π.δ/τος 417/1987 (ΦΕΚ Α΄ 186).
19. Σ.τ.Ε. 1222/2009, ΣτΕ 377, 794/1932, 53/1934, 110/1947, 159/1949, 911/1961, 1552/1964, 793/1968, (Όλομ.) 2149/1986, 3023/1990, 2412/1992, 462/2001, 3206/2002.
20. Κατά τό ἄρθρο 26 *παρ.* 1 *ν.* 590/1977, βλ. *κατωτ.* ὑπόσημ. 19.
21. ΣτΕ 2979/1996, σκέψης 4 (βλ. *εἰς* www.valsamon.com).
22. Ὡς πρός τό περιθώριο ἀσκήσεως ἐλέγχου τοῦ Ὑπουργοῦ ἐνδεικτική εἶναι ἡ πρόβλεψη ὅτι τό π.δ. *περὶ* ἀναγνωρίσεως καί καταστάσεως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἐκδίδεται «πρωτᾶσει τοῦ ἀσκοῦντος μόνον ἔλεγχον νομιμότητος Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων» (ἄρθρο 26 *παρ.* 1 *ν.* 590/1977).
23. Π.χ. ἄρθρο 76 *παρ.* β) *αα΄* καί β) *εε΄* (γιά τά σχέδια π.δ/των, πράξεις ὑπουργικοῦ συμβουλίου).
24. Ἄρθρο 21 *παρ.* 2 *περ.* β΄ π.δ. 18/1989 (ΦΕΚ Α΄ 8).
25. Τό δικαίωμα ἀναφορᾶς προβλέπεται κατά τό ἄρθρο 10 *παρ.* 1 τοῦ Συντάγματος γιά κάθε διοικούμενο ὡς δικαίωμα προσφυγῆς του κατά ἀποφάσεων τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, καί δίδεται (χωρὶς νά προβλέπεται προθεσμία γιά τήν ἄσκησή του) σέ κάθε διοικούμενο ἐκ τοῦ Συντάγματος, ἀκόμα καί δέν προβλέπεται σέ εἰδικές νομοθετικές διατάξεις. Βλ. ἀντί ἄλλων Σπ. Βλαχόπουλο, Τό δικαίωμα τῆς ἀναφορᾶς κατά τό Ἑλληνικό καί Εὐρωπαϊκό Κοινοτικό Δίκαιο, 1998, *passim*.
26. ΣτΕ (Όλομ.) 76/1933.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Κανονισμός υπ' αριθμ. 236/2012

Περί ανακηρύξεως ως προσκυνηματικού, λειτουργίας, διοικήσεως και διαχειρίσεως του Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Βατάτζη τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Διδυμοτείχου, Ὁρεστιάδος καὶ Σουφλίου

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐχουσα υπ' ὄψει:

1. Τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 1 παρ. 4 καὶ 59 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (Φ.Ε.Κ. Α' 146/1977).
2. Τὴν υπ' ἀριθμ. 3/22.6.2012 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Διδυμοτείχου, Ὁρεστιάδος καὶ Σουφλίου.
3. Τὴν υπ' ἀριθμ. XIV/22.6.2012 Πράξιν καὶ τὴν υπ' ἀριθμ. πρωτ. 744/28.6.2012 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Διδυμοτείχου, Ὁρεστιάδος καὶ Σουφλίου κ. Δαμασκηνοῦ.
4. Τὴν ἀπό 3.9.2012 Γνωμοδότησιν τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.
5. Τὴν ἀπό 6.9.2012 Ἐγκριτικὴν Ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου.

ΨΗΦΙΖΕΙ

Τὸν υπ' ἀριθμ. 236/2012 Κανονισμόν ἔχοντα οὕτω:

Κανονισμός υπ' ἀριθμ. 236/2012
«Περί ανακηρύξεως ὡς προσκυνηματικοῦ, λειτουργίας, διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Βατάτζη τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Διδυμοτείχου, Ὁρεστιάδος καὶ Σουφλίου».

Ἄρθρον 1

Ὁ ἐν Διδυμοτείχῳ Ἱερός Ναός Ἁγίου Ἰωάννου Βατάτζη τοῦ Ἐλεήμονος ἀνακηρύσσεται Προσκυνηματικὸς καὶ ἀποτελεῖ Νομικὸν Πρόσωπον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.). Ἔχει ἰδικὴν του κυκλικὴν σφραγίδα, φέρουσιν εἰς τὸ κέντρον προσωπογραφίαν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Βατάτζη καὶ κυκλικῶς «Ἱερός Προσκυνηματικὸς Ναός Ἁγίου Ἰωάννου Βατάτζη ἐν Διδυμοτείχῳ».

Ἄρθρον 2

Ἡ διοίκησις καὶ διαχείρισις τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος ἀσκεῖται ὑπὸ πενταμελοῦς Διοικητικῆς καὶ Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς (Δ.Δ.Ε.), ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸν Μητροπολίτην Διδυμοτείχου, Ὁρεστιάδος καὶ Σουφλίου ὡς

Πρόεδρον, μὲ ἀναπληρωτὴν αὐτοῦ τὸν ἐκάστοτε ὀριζόμενον ὑπ' αὐτοῦ κληρικόν, καὶ τέσσαρα λαϊκὰ μέλη, ἄνδρας ἢ γυναῖκας, ἐκ τῶν εὐποημένων κατοίκων Διδυμοτείχου.

Ὁ διορισμὸς τῶν λαϊκῶν μελῶν γίνεται ὑπὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, μετὰ ἀπὸ σχετικὴν πρότασιν τοῦ Μητροπολίτου. Ἡ θτεία τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι τριετής, δυναμένη νὰ ἀνανεοῦται.

Ἡ Δ.Δ.Ε. τοῦ Προσκυνηματος διέπεται ἀπὸ τὰς διατάξεις, αἱ ὁποῖαι ἰσχύουσι διὰ τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Ἐνοριακὰ Συμβούλια, αἱ δὲ Πράξεις αὐτῆς ὑπόκεινται εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου.

Τὸ ἀξίωμα τοῦ Προέδρου καὶ τῶν μελῶν τῆς Δ.Δ.Ε. εἶναι τιμητικόν καὶ ἄμισθον.

Ἄρθρον 3

Ἡ Διοικητικὴ καὶ Διαχειριστικὴ Ἐπιτροπὴ ἀσκεῖ τὰς ἐξῆς ἀρμοδιότητας:

α. Μεριμνᾷ διὰ τὴν νόμιμον διαχείρισιν τῶν Ἐσόδων καὶ τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος.

β. Συντάσσει τὸν Προϋπολογισμόν Ἐσόδων καὶ Ἐξόδων ἐκάστου ἔτους, καθὼς καὶ τὸν οικονομικὸν Ἀπολογισμόν.

γ. Τηρεῖ καὶ ἐνημερώνει τὰ ἐξῆς βιβλία, θεωρημένα ἀρμοδίως ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως: 1) Πρωτοκόλλου, 2) Πρακτικῶν Συνεδριάσεων Δ.Δ.Ε., 3) Ἐσόδων καὶ Ἐξόδων μετὰ τῶν ἀντιστοίχων διηλοτύπων ἀποδείξεων, ἥτοι Γραμματίων Εἰσπράξεων καὶ Ἐνταλμάτων Πληρωμῶν, 4) Περιουσιακῶν στοιχείων, 5) Ἀφιερωμάτων καὶ τιμαλφῶν καὶ 6) Τελέσεως ἱερῶν Μυστηρίων γάμων καὶ βαπτίσεων.

δ. Ἀποφασίζει διὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ προσωπικοῦ, ἥτοι δύο (2) ἱεροψαλτῶν καὶ ἐνός (1) νεωκόρου.

ε. Ἀποφασίζει διὰ ὁποιοδήποτε θέμα ἀφορῶν εἰς τὴν ἐπέκτασιν, ἐξωραϊσμόν, ἀγιογράφησιν, συντήρησιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, καθὼς καὶ δι' ὁποιοδήποτε ἕτερον θέμα τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος, τὸ ὁποῖον ἠθελε παρουσιασθῆ.

Ἄρθρον 4

Πόροι τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος εἶναι:

α) Αἱ εἰσπράξεις ἀπὸ τὴν κηροπωλησίαν, τὴν περιφο-

ράν δίσκων, τὰς τελούμενας ιεροπραξίας καί τήν κατά νόμον έκποίησην ἀφιερωμάτων.

β) Δωρεαί, κληρονομίαι καί κάθε εἴδους προσφοραί τῶν πιστῶν.

γ) Τά ἔσοδα ἀπό τήν κινητήν καί ἀκίνητον περιουσίαν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος.

δ) Κάθε ἔσοδον προερχόμενον ἀπό ἐπιμέρους δραστηριότητος ἢ ἐκδηλώσεως τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος, καθῶς καί ἀπό κάθε νόμιμον πηγῆν.

ἄρθρον 5

Τά ἔσοδα τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος διατίθενται:

α) Διά τήν ἐπέκτασιν, συντήρησιν καί τόν ἐξωραϊσμόν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ καί τῶν λοιπῶν χώρων.

β) Διά τήν κάλυψιν τῶν δαπανῶν λειτουργίας τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος καί διά τήν μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ.

γ) Διά τήν καταβολήν τῶν ἐκάστοτε νομίμων εἰσφορῶν ὑπέρ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Γραφείου, τοῦ Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε. καί τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

δ) Διά τήν ἐνίσχυσιν τοῦ Γενικοῦ Φιλοπτώχου Ταμείου, τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Γηροκομείου, τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Κατασκηνώσεων καί τοῦ ἐν γένει πνευματικοῦ καί κοινωνικοῦ ἔργου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Διδυμοτείχου, Ὁρεσιτιάδος καί Σουφλίου.

ἄρθρον 6

Ὅποιοιδήποτε ἕτερον διοικητικόν ἢ διαχειριστικόν θέμα ἀφορῶν εἰς τό Ἱερόν Προσκύνημα, τό ὁποῖον δέν

ρυθμίζεται ὑπό τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἀντιμετωπίζεται κατά τὰς ἰσχυούσας ἐκκλησιαστικές διατάξεις καί εἰδικῶς κατά τὰ ὀριζόμενα ὑπό τῶν Κανονισμῶν ἀριθμ. 8/1979 «Περί Ἱερῶν Ναῶν καί Ἐνοριῶν» καί 5/1978 «Περί Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων», ὅπως ἐκάστοτε ἰσχύουν.

ἄρθρον 7

Ὁ παρῶν Κανονισμός τροποποιεῖται ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μετὰ ἀπό πρότασιν τῆς Διοικητικῆς καί Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς καί ἔγκρισιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου.

ἄρθρον 8

Ὁ παρῶν Κανονισμός ἰσχύει ἀπό τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. Ὁ Κανονισμός ἐπίσης δημοσιεύεται καί διά τοῦ ἐπισήμου Δελτίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

ἄρθρον 9

Ἐκ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ οὐδεμία δαπάνη εἰς βάρος τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Διδυμοτείχου, Ὁρεσιτιάδος καί Σουφλίου προκαλεῖται.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5ῃ Ὀκτωβρίου 2012

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεῦς

Ὁ Διαυθείας Γαβριήλ

Περί Καταργήσεως τῶν Κανονισμῶν
ὑπ' ἀριθμ. 72/1995 (Φ.Ε.Κ. 103/τ.Α' /1995) καί ὑπ' ἀριθμ. 145/2000
(Φ.Ε.Κ. 249/τ. Α' /2000), περί διοικήσεως καί διαχειρίσεως
τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματικοῦ Ναοῦ Ἁγίου Παύλου,
ἰδιοκτησίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

πολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς
Ἀθηνῶν.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Ἐχουσα ὑπ' ὄψει:

1. Τάς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 59 παρ. 1 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

2. Τάς ὑποχρεώσεις τῆς Ποιμανούσης Ἐκκλησίας, αἱ ὁποῖαι ἀπορρέουν ἀπό τās Εὐαγγελικᾶς Ἐπιταγᾶς, τούς Ἱεροῦς Κανόνas καί τούς Νόμους τοῦ Κράτους πρὸς τό Χριστεπώνυμον Πλήρωμα.

3. Τάς ὑφισταμένες κοινωνικᾶς καί πνευματικᾶς ἀνάγκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ.

4. Τήν ἀπό 8.6.2012 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, περί μεταβιβάσεως τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματικοῦ Ναοῦ Ἁγίου Παύλου, ἰδιοκτησίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, εἰς τήν Ἱεράν Μητρόπολιν Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ.

5. Τήν ὑπ' ἀριθμ. Γ1/28.6.2012 Ἀπόφασιν τοῦ Μητρο-

1. Καταργεῖ τούς Κανονισμούς ὑπ' ἀριθμ. 72/1995 (Φ.Ε.Κ. 103/τ.Α' /1995) καί ὑπ' ἀριθμ. 145/2000 (Φ.Ε.Κ. 249/τ.Α' /2000), περί διοικήσεως καί διαχειρίσεως τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματικοῦ Ναοῦ Ἁγίου Παύλου, ἰδιοκτησίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

2. Ἐκ τῆς παρούσης Ἀποφάσεως οὐδεμία δαπάνη προκαλεῖται εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

3. Ἡ Ἀπόφασις αὕτη νά δημοσιευθῆ εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καί εἰς τό Ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἐν Ἀθήναις, τῆ 5ῃ Ὀκτωβρίου 2012

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

Ὁ Διαυθείας Γαβριήλ

Κανονισμός 237/2012
«Περί συστάσεως και λειτουργίας Ἐκκλησιαστικοῦ Μουσείου
Λαϊκῆς Τέχνης καὶ Πολιτισμοῦ
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαγκαδᾶ, Λητῆς καὶ Ρεντίνης»

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ
 ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'
 ΣΥΣΤΑΣΙΣ - ΔΙΑΚΡΙΤΗ ΕΠΩΝΥΜΙΑ - ΕΔΡΑ -
 ΣΦΡΑΓΙΣ - ΣΚΟΠΟΙ

Ἔχουσα ὑπ' ὄψει:

1. Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 45 παρ. 5 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

2. Τὰς ὑποχρεώσεις τῆς Ποιμαινούσης Ἐκκλησίας πρὸς τὸ Χριστεπώνυμον Πλήρωμα, αἱ ὁποῖαι ἀπορρέουν ἀπὸ τὰς Εὐαγγελικὰς Ἐπιταγὰς, τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας καὶ τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους.

3. Τὴν μέριμναν τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν διάσωση καὶ τὴν προστασίαν πάσης φύσεως ἀντικειμένων τοῦ ἑλληνορθόδοξου πολιτισμοῦ καθὼς καὶ τὴν ἀνάδειξιν τοῦ τρόπου ζωῆς, τῆς τέχνης, τῶν ἠθῶν καὶ τῶν ἐθίμων, τῶν συνιστῶντων αὐτόν.

4. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 9/21.6.2012 Πρᾶξιν καὶ τὴν ὑπ' ἀριθμ. 409/6.7.2012 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Λαγκαδᾶ, Λητῆς καὶ Ρεντίνης κ. Ἰωάννου.

5. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 11/22.6.2012 Πρᾶξιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαγκαδᾶ, Λητῆς καὶ Ρεντίνης.

6. Τὴν ἀπὸ 6.7.2012 Γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Γραφείου τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

7. Τὴν ἀπὸ 6.7.2012 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου,

Ἀποφασίζει

Συνιστᾷ εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Λαγκαδᾶ, Λητῆς καὶ Ρεντίνης Ἐκκλησιαστικὸν Μουσεῖον Λαϊκῆς Τέχνης καὶ Πολιτισμοῦ, τὸ ὁποῖον θὰ λειτουργῇ ὡς ἐξηρητημένη Ὑπηρεσία αὐτῆς καὶ θὰ διέπεται ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ ἐπομένου Κανονισμοῦ:

Κανονισμός ὑπ' ἀριθμ. 237/2012

«Περί συστάσεως καὶ λειτουργίας Ἐκκλησιαστικοῦ
 Μουσείου Λαϊκῆς Τέχνης καὶ Πολιτισμοῦ τῆς
 Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαγκαδᾶ, Λητῆς καὶ Ρεντίνης»

Ἄρθρον 1

1. Παρά τῆ Ἱερᾶ Μητροπόλεως Λαγκαδᾶ, Λητῆς καὶ Ρεντίνης, συνιστᾶται ὑπηρεσία ὑπὸ τὴν διακριτὴν ἐπωνυμίαν: «Ἐκκλησιαστικὸν Μουσεῖον Λαϊκῆς Τέχνης καὶ Πολιτισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαγκαδᾶ, Λητῆς καὶ Ρεντίνης», ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ οἰκείου Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Ὄργανοῦται ἡ Ὑπηρεσία αὕτη τοῦ Μουσείου καὶ λειτουργεῖ κατὰ τὸν παρόντα Κανονισμόν καὶ στεγάζεται καὶ λειτουργεῖ εἰς ἰδιαιτέρον αὐτοτελεῖν χώρον, κατάλληλον διὰ τὰς δραστηριότητάς της.

2. Ἡ ὡς εἴρηται Ὑπηρεσία (εἰς τὸ ἐξῆς «Μουσεῖον»), ἀποτελοῦσα κλάδον τοῦ ἐνιαίου διοικητικοῦ φορέως τῆς Μητροπόλεως ὑπάγεται, ὡς εἰκός, εἰς τὸ νομικὸν πρόσωπον αὐτῆς, ἡ δὲ πάσης φύσεως περιουσία του, ἥτις διακρίνεται μόνον κατὰ χρῆσιν, ἀνήκει κατὰ πλήρη κυριότητα, νομὴν καὶ κατοχὴν εἰς τὸ Νομικὸν Πρόσωπον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

3. Ἡ Ἔδρα τῆς Ὑπηρεσίας εἶναι ἡ Ἔδρα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

4. Τὸ Μουσεῖον δύναται νὰ λειτουργῇ παραρτήματα καὶ εἰς Ἱεροὺς Ναοὺς καὶ Μονὰς ἢ ἄλλοιους χώρους τῆς πόλεως τοῦ Λαγκαδᾶ ἢ τῆς Μητροπολιτικῆς Περιφερείας.

5. Τὸ Μουσεῖον ἔχει ἰδίαν σφραγίδα μὲ δύο ἐπάλληλους κύκλους, ἡ ὁποία φέρει εἰς τὸ κέντρον τὴν εἰκόνα τῆς Πολιούχου τῆς Πόλεως τοῦ Λαγκαδᾶ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ. Εἰς μὲν τὸν ἐξωτερικὸν κύκλον ἀναγράφονται αἱ λέξεις: «ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΛΑΓΚΑΔΑ, ΛΗΤΗΣ ΚΑΙ ΡΕΝΤΙΝΗΣ», εἰς δὲ τὸν ἐσωτερικὸν κύκλον αἱ λέξεις: «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΛΑΪΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ».

Ἄρθρον 2

1. Σκοπὸί τοῦ Μουσείου εἶναι:

α) Ἡ εἰς ἐνιαῖον χώρον ἢ χώρους συγκέντρωσις καὶ διαφύλαξις τῶν, ἀποκλειστικῆς κυριότητος, νομῆς καὶ

κατοχής της Ίερᾶς Μητροπόλεως, πάσης φύσεως ἀντικειμένων λαϊκῆς τέχνης καὶ πολιτισμοῦ προγενεστέρως περιόδου, τὰ ὅποια μαρτυροῦν τὸν τρόπον ζωῆς, τέχνης, ἠθῶν, ἐθίμων καὶ πολιτισμοῦ τῆς περιοχῆς καὶ τὰ ὅποια ἔχουν σήμερον ἱστορικὴν καὶ πολιτιστικὴν ἀξίαν καὶ συνιστοῦν στοιχεῖα τῆς ἐθνικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς κληρονομίας.

β) Ἡ συγκέντρωσις καὶ διαφύλαξις παρομοίων ὡς ἄνω ἀντικειμένων, τὰ ὅποια ἠθέληον νομίμως δωρηθῆ, παραχωρηθῆ, ἀγορασθῆ ἢ καθ' οἰονδήποτε ἄλλῃον νόμιμον τρόπον περιέλθῃ εἰς τὴν κυριότητα, νομὴν καὶ κατοχὴν τῆς Ίερᾶς Μητροπόλεως.

γ) Ἡ ἐκθεσις, ἀνάδειξις, παρουσιάσις καὶ προβολὴ τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων εἰς πάντα ἐνδιαφερόμενον.

δ) Ἡ συντήρησις καὶ διαφύλαξις τῶν ἄνω ἀντικειμένων κατὰ τὸν καταλλήλοτερον τρόπον, ἰδίως δι' ἐπιστημονικῶν μεθόδων καὶ μέσων, παρὰ ἐξειδικευμένων προσώπων.

ε) Ἡ ὀργάνωσις ἐκδηλώσεων, πραγματοποιήσεως ἐκδόσεων, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη δραστηριότης σχετιζόμενη πρὸς τὴν λαϊκὴν πολιτιστικὴν κληρονομίαν τῆς περιοχῆς.

στ) Ἡ ἀνάδειξις τοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ τῆς Ίερᾶς Μητροπόλεως καὶ εἰδικότερα ἡ περισυλλογὴ, καταγραφή, διατήρησις, μελέτη, προβολὴ καὶ δημοσιεύσεις γλωσσικοῦ, ἱστορικοῦ, ἀρχαιολογικοῦ ὑλικοῦ καὶ λαϊκῆς τέχνης.

ζ) Ἡ προβολὴ, μελέτη καὶ ἐκτέλεσις κάθε πνευματικοῦ, ἐπιστημονικοῦ καὶ ἐπιμορφωτικοῦ προγράμματος πού μπορεῖ νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν πολιτιστικὴν ἀνάπτυξιν τῶν κατοίκων.

η) Ἡ ἀξιοποίησις τῶν ἱστορικῶν χώρων τῆς περιοχῆς, σέ συνεργασία μετὰ τῶν ἐκάστοτε ἀρμοδίων.

2. Τρόποι ἐπιτεύξεως τῶν σκοπῶν:

α) Ἡ ἀνεύρεσις, περισυλλογὴ καὶ μελέτη προϊστορικοῦ, ἱστορικοῦ, λαογραφικοῦ καὶ γλωσσικοῦ ὑλικοῦ εἰς τὴν εὐρύτερον περιοχὴν.

β) Ἡ ἐκδοσις βιβλίων, περιοδικῶν ἐντύπων.

γ) Ἡ παρουσιάσις τοῦ ὑλικοῦ αὐτοῦ μέ κάθε πρόσφορον μέσον (ὀργάνωσις ἐκθέσεων κ.λπ.).

δ) Ἡ προκήρυξις γλωσσικῶν, λαογραφικῶν καὶ ἱστορικῶν διαγωνισμῶν καὶ ἡ ἐνίσχυσις σχετικῶν ἐρευνῶν.

ε) Ἡ ὀργάνωσις τῶν κάθε μορφῆς δημοσίων ἐκδηλώσεων.

στ) Ἡ πληροφόρησις τοῦ λαοῦ τοῦ Δήμου Λαγκαδᾶ διὰ τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς ἐν γένει δραστηριότητας τοῦ Λαογραφικοῦ Μουσείου.

ζ) Ἡ συνεργασία μέ ὅλας τὰς τοπικὰς ὀργανώσεις, τὰς ἀρμοδίας κρατικὰς ὑπηρεσίας, τὰ νομικὰ πρόσωπα πού ἔχουν παρεμφερεῖς σκοποὺς, τὰ Λαογραφικὰ Μουσεῖα ὀλοκληροῦ τῆς χώρας, τοὺς ἰδιώτας πού ἔχουν ἀρμοδιότητα ἢ σχέσιν μέ τοὺς ἐπιδιωκόμενους σκοποὺς, καὶ γενικὰ ἡ συνεργασία μέ κάθε ἄτομον ἢ ὀργανισμόν τοῦ ἐσωτερικοῦ ἢ ἐξωτερικοῦ πού ἔχει παρόμοιους σκοποὺς ἢ μπορεῖ νὰ βοηθήσῃ εἰς τὴν ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν τοῦ Λαογραφικοῦ Μουσείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β' ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Ἄρθρον 3

1. Τὸ Μουσεῖον διοικεῖται ἀπὸ πενταμελῆ Διοικητικὴν Ἐπιτροπὴν (Δ.Ε.), διοριζομένην ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου διὰ Πράξεως αὐτοῦ, ἐπὶ τριετεί θητεία, δυναμένη νὰ ἀνανεωθῆ. Τὸ ἀξίωμα εἶναι τιμητικόν καὶ ἀμισθόν.

2. Μέλη τῆς Δ.Ε. διορίζονται κληρικοί καὶ λαϊκοὶ ἐξ εὐνοπήτων πολιτῶν τῆς πόλεως τοῦ Λαγκαδᾶ ἢ τῆς Μητροπολιτικῆς Περιφερείας Λαγκαδᾶ, Λητῆς καὶ Ρεντίνης, διακρινόμενοι διὰ τὴν χριστιανικὴν τῶν εὐσέβειαν, πνευματικὸν τρόπον ζωῆς καὶ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ εὐαισθησίαν τῶν διὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ ὡς ἄνω ἔργου.

3. Ἡ Δ.Ε. τελεῖ ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτεῖαν, τὰς ὁδηγίας καὶ συμβουλάς τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου ἢ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του, εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου τῆς.

4. Πρόεδρος τῆς Δ.Ε. τυγχάνει ὁ ἐκάστοτε Μητροπολίτης Λαγκαδᾶ, Λητῆς καὶ Ρεντίνης ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ ἐκάστοτε ὀριζομένου ἀναπληρωτοῦ του κληρικοῦ. Κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίαν διορίζονται παρὰ τοῦ Προέδρου ὁ Γραμματεὺς καὶ ὁ Ταμίας τῆς Δ.Ε.

5. Ἡ ιδιότητα τοῦ μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς δὲν ἀποτελεῖ κώλυμα διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς ἄλλην Ἐπιτροπὴν, ἢ διὰ τὴν προσφορὰν ἄλλως πως ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ίεράν Μητρόπολιν.

6. Ὁ Μητροπολίτης δύναται νὰ παύῃ καὶ νὰ ἀντικαθιστᾷ τὰ μέλη τῆς Δ.Ε. κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας των κατὰ τὴν κρίσιν του καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἐξυπηρετοῦν τὰ συμφέροντα καὶ τοὺς σκοποὺς τῆς εὐρύθμου καὶ κατὰ νόμον λειτουργίας τοῦ ἰδρύματος.

Ἄρθρον 4

1. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης, ὡς Πρόεδρος τῆς Δ.Ε., ἔχει τὴν εὐθύνην ὅλης τῆς λειτουργίας τοῦ Μουσείου καὶ συντονίζει τὰ μέλη τῆς Δ.Ε. πρὸς ὑλοποίησιν τῶν σκοπῶν αὐτοῦ. Ἐκπροσωπεῖ τὸ Μουσεῖον ἐνώπιον πάσης Διοικητικῆς, Δικαστικῆς καὶ Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς καὶ ἐνώπιον παντός τρίτου. Συγκαλεῖ τὴν Δ.Ε. εἰς συνεδριάσιν, ὀρίζων τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῶν θεμάτων, διευθύνει τὰς κατ' αὐτὰς συζητήσεις καὶ ὑπογράφει μετὰ τοῦ Γραμματέως τὰ ἔγγραφα καὶ τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων καὶ ἀποφάσεων τῆς Δ.Ε. Λαμβάνει γνῶσιν ὅλων τῶν εἰσερχομένων ἐγγράφων τοῦ Μουσείου, ὑπογράφει μετὰ τοῦ ταμίου τὰ οικονομικῆς φύσεως ἔγγραφα καὶ ἐν γένει μεριμνᾷ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ τούτου καὶ τῶν ἀποφάσεων τῆς Δ.Ε.

2. Ἡ Δ.Ε. συνέρχεται τακτικῶς μὲν ἅπαξ τοῦ μηνός, ἐκτάκτως δὲ ὡσάκις παρίσταται ἀνάγκη, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ ἀναπληροῦντος αὐτόν ἢ κατόπιν κοινῆς αἰτήσεως τριῶν ἐκ τῶν λοιπῶν μελῶν αὐτῆς πρὸς τὸν Πρόεδρον, ὁ ὁποῖος καὶ ἀποφασίζει σχετικῶς.

3. Ἡ κατά τήν πρώτην παράγραφον ἐκπροσώπησης τοῦ Μουσείου δύναται νά ἀνατεθῆ καί εἰς οἰονδήποτε ἄλλο μέλος τῆς Δ.Ε. δι' ἀποφάσεως αὐτῆς, κατόπιν σχετικῆς προτάσεως τοῦ Προέδρου.

4. Ἡ Δ.Ε. εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ καί ἀποφασίζει ἐγκύρως, ὅταν παρίστανται ὁπωσδήποτε ὁ Πρόεδρος (καί κωλυομένου τούτου ὁ ἀναπληρωτής του) καί δύο ἐκ τῶν ἐτέρων μελῶν της. Αἱ ἀποφάσεις καί αἱ προσήκουσαι λύσεις τῶν ἐκάστοτε ζητημάτων, εἰ δυνατόν, λαμβάνονται ὁμοφώνως, ἀλλῶς κατά πλειοψηφίαν τῶν παρόντων μελῶν. Εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας τό θέμα ἐπανερχεται εἰς συζήτησιν τήν ἀμέσως ἐπομένην τακτικήν ἢ ἑκτακτον συνεδρίαν τῆς Δ.Ε. καί εἰς περίπτωσιν ἐκ νέου ἰσοψηφίας ὑπερισχέει ἡ ψήφος τοῦ Προέδρου. Διά τās ἀποφάσεις τηροῦνται τὰ σχετικά πρακτικά, ἡ δέ γνώμη τῆς μειοψηφίας καταχωρίζεται ὑποχρεωτικῶς ἐν συνόψει.

5. Ὁ οἰκεῖος Μητροπολίτης δύναται, ἰδιαίτερως εἰς δύσκολα ἐπιστημονικά ἢ τεχνικά θέματα, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦν εἰδικάς γνώσεις, ν' ἀναθέτῃ, κατά τήν κρίσιν του, εἰς ἕτερον πρόσωπον τήν ἐκφοράν γνώμης καί προτάσεων ἐπί τοῦ ζητήματος πρὸς ὑποβοήθησιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

ἄρθρον 5

1. Ὁ Ἀντιπρόεδρος, ὃν ὀρίζει ἐκ τῶν μελῶν τῆς Δ.Ε. ὁ Πρόεδρος, ἀναπληροῖ τόν Πρόεδρον ἀπόντα ἢ κωλυόμενον, εἰς ὅλας τās ὡς ἄνω ἀρμοδιότητας καί ἐνεργεῖ κατόπιν ἐντολῆς του.

2. Ὁ Γραμματεὺς προΐσταται τῆς Γραμματείας τοῦ Μουσείου καί διασφαλίζει τήν καλήν λειτουργίαν αὐτοῦ. Τηρεῖ τό βιβλίον Πρωτοκόλλου καί συντάσσει ὅλα τὰ ἔγγραφα καί ὅλην τήν ἀλληλογραφίαν αὐτοῦ, περὶ τῆς ὁποίας ἐνημερώνει τόν Πρόεδρον καί τήν ὁποῖαν ὑπογράφει μετ' αὐτοῦ. Ἐπίσης τηρεῖ τό βιβλίον Μητρώου Κειμηλίων καί τό βιβλίον τῶν Πρακτικῶν τῶν Συνεδριάσεων καί ἀποφάσεων τῆς Δ.Ε., ὑπογράφει δέ μετὰ τοῦ Προέδρου τὰ ἐν λόγῳ πρακτικά, τὰ ὁποῖα συντάσσει, καί φυλάσσει τήν σφραγίδα τοῦ Μουσείου.

3. Ὁ Ταμίας ἐνεργεῖ διά λογαριασμόν τῆς Δ.Ε. τās διαχειριστικὰς πράξεις ἀναφορικῶς μέ τήν κατά χρῆσιν ἀνήκουσαν εἰς τό Μοσεῖον περιουσίαν καί εἶναι ὑπόλογος ἐναντι τῆς Δ.Ε. Τηρεῖ τό βιβλίον Ταμείου, καθὼς καί τὰ διπλότυπα Γραμμάτια ἢ Ἀποδείξεις Εἰσπράξεων καί Ἐντάληματα ἢ ἀποδείξεις πληρωμῶν. Εἰσπράττει μέ διπλότυπα γραμμάτια ἢ ἀποδείξεις εἰσπράξεων, τὰ ὁποῖα ὑπογράφει μετὰ τοῦ Προέδρου, πᾶν ἔσοδον τοῦ Μουσείου, διενεργεῖ τās πληρωμὰς πού ἀπεφάσισεν ἡ Δ.Ε. βάσει διπλοτύπων ἐνταλημάτων ἢ ἀποδείξεων πληρωμῆς, τὰ ὁποῖα ἐπίσης ὑπογράφει, ὅπως ἀλλῶστε καί ὅλα τὰ οικονομικῆς φύσεως ἔγγραφα, μετὰ τοῦ Προέδρου, καί εὐθύνεται διά τήν φύλαξιν τῶν χρημάτων τοῦ Μουσείου, τὰ ὁποῖα κατατίθενται σέ φερέγγυα καί ἀξιόπιστα τραπεζικά καί πιστωτικά ἰδρύματα ἐπ' ὄνοματι τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαγκαδᾶ, Λητῆς καί Ρεντίνης, μέ

τήν ἐνδειξιν «Διά τό Ἐκκλησιαστικόν Μοσεῖον Λαϊκῆς Τέχνης καί Πολιτισμοῦ». Διενεργεῖ, τέλος, ἀναλήψεις χρημάτων κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε. Ἐπίσης τηρεῖ τό βιβλίον Καταχωρήσεως κινητῆς καί ἀκινήτου Περιουσίας.

ἄρθρον 6

Ἡ Δ.Ε. διοικεῖ τήν Ὑπηρεσίαν καί διαχειρίζεται τās ὑποθέσεις αὐτοῦ. Εἰδικώτερον:

1. Ὀρίζει τήν χρῆσιν καί τήν διαμόρφωσιν τῶν χώρων τοῦ Μουσείου. Καθορίζει τόν τρόπον καί τόν ἀριθμόν ἐκθέσεως τῶν κειμηλίων καί τās προθήκας. Μεριμνᾷ διά τήν ἀσφάλειαν τῶν πάσης φύσεως ἀντικειμένων.

2. Παρακολουθεῖ τήν ὑπό ἐπιστημονικῆς καί διοικητικῆς ἀπόψεως καλήν λειτουργίαν αὐτοῦ.

3. Καθορίζει, κατά τήν κρίσιν της, τās ἡμέρας καί ὥρας ἐπισκέψεως τοῦ Μουσείου, τόν τρόπον προσελεύσεως καί εἰσόδου τῶν ἐνδιαφερομένων προσώπων, λαμβάνουσα πάντοτε τὰ κατάλληλα μέτρα διά τήν διασφάλισιν τῶν ἀντικειμένων καί τήν καλλιτέραν λειτουργίαν τοῦ Μουσείου.

4. Ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ δύναται, κατά τήν ἀπόλυτον καί ἀνεξέλεγκτον κρίσιν της, ν' ἀπαγορεύῃ τήν εἴσοδον τινός εἰς τό Μοσεῖον καί νά διατάσῃ τήν ἀποχώρησιν τῶν ἐπισκεπτῶν. Δύναται νά ἐκδίδῃ ὁδηγίαν διά τούς ἐπισκέπτας τοῦ Μουσείου. Δύναται νά καθιερώσῃ ἀνάλογον εἰσιτήριον.

5. Κάθε ἐπισκέπτης τοῦ Μουσείου ὀφείλει ἀναντιρρήτως πλήρη σεβασμόν καί συμμόρφωσιν πρὸς τās ὁδηγίας καί συστάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς καί τῶν ὑπ' αὐτῆς ὀριζομένων προσώπων.

ἄρθρον 7

Δέν ἐπιτρέπεται γενικῶς ἡ ἔξοδος ἐκ τοῦ Μουσείου οἰουδήποτε κειμηλίου ἢ ἄλλου ἀντικειμένου. Ἐπιτρέπεται κατ' ἐξαιρέσιν τοιαύτη ἔξοδος εἰς ὅλας εἰδικάς περιπτώσεις καί κατόπιν ἡτιολογημένης ὁμοφώνου ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε. καί ἔγκρισιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως δι' ὀρισμένον σκοπόν, ὁ ὁποῖος θά ἀποβῆλῃ (ὡς ἀπαραίτητον μεταξύ τῶν ἀλλῶν προϋποθέσιν) εἰς ἰδιαίτεραν χριστιανικήν καί πνευματικήν ὠφέλειαν. Ἡ ἔξοδος τοῦ κειμηλίου εἶναι δυνατὴ διά προκαθορισμένον μόνον χρόνον καί λαμβάνονται πάντοτε τὰ ἀναγκαῖα ἐξασφαλιστικά μέτρα καί ἐγγυήσεις ἐπιστροφῆς τοῦ ἀντικειμένου ἀθίκτου καί ἀκεραίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ' ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ, ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ

ἄρθρον 8

1. Ἡ διοίκησις καί διαχείρισις τῆς περιουσίας τοῦ Μουσείου ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς Δ.Ε.

2. Πρὸς εἰσπραξιν παντός ἐσόδου παρά τοῦ Ταμίου ἐκδίδεται διπλότυπη ὑπὸ τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητρο-

πόλεως μέ τήν ένδειξιν: «*Ἱερά Μητρόπολις Λαγκαδά, Λητῆς καί Ρεντίνης: Ἐκκλησιαστικόν Μουσεῖον Λαϊκῆς Τέχνης καί Πολιτισμοῦ*». Τό γραμμάτιον ἢ ἡ απόδειξις ὑπογράφεται δεόντως ὑπό τοῦ Προέδρου καί τοῦ Ταμίου καί καταχωρίζεται εἰς τό βιβλίον Ταμείου.

3. Ἡ περιέλευσις οἰουδήποτε κινητοῦ ἢ ἀκινήτου πράγματος εἰς τήν περιουσίαν τοῦ Μουσείου γίνεται πάντοτε κατά τās νομίμους διατυπώσεις τών Νόμων τῆς Πολιτείας καί τών Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ περιέλευσις αὕτη γίνεται πάντοτε εἰς τό Νομικόν Πρόσωπον τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως, εἰς τήν ὁποίαν μεταβιβάζεται ἡ κυριότης, νομή καί κατοχή τοῦ πράγματος. Ἐν τῇ πράξει δέ τῆς μεταβιβάσεως γίνεται εἰδικωτέρα μνεῖα καί ἀναφορά μέ τήν ένδειξιν διά τό «Ἐκκλησιαστικόν Μουσεῖον Λαϊκῆς Τέχνης καί Πολιτισμοῦ», τό ὁποῖον θά ἔχη τήν χρήσιν, διά τοὺς ὡς ἄνω σκοπούς.

4. Διά πᾶσαν παραλαβὴν οἰουδήποτε ἀντικειμένου καί πράγματος κινητοῦ ἢ ἀκινήτου προερχομένου ἐξ οἰασδήποτε αἰτίας (ἀφιέρωσις, παραχώρησις, δωρεά, ἀγορά, κληρονομία, κληροδοσία κ.λπ.), μετὰ ἀπό τήν πράξιν μεταβιβάσεως, συντάσσεται ὑπό τῆς Δ.Ε. πρωτόκολλον περιελεύσεως εἰς τήν περιουσίαν τοῦ Μουσείου καί παραλαβῆς, καταχωριζόμενον εἰς τό εἰδικόν βιβλίον τών περιουσιακῶν στοιχείων αὐτοῦ.

5. Πᾶσα πληρωμὴ γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει διπλοτύπου ἐντάληματος ἢ ἀποδείξεως πληρωμῆς θεωρουμένων ὑπό τῆς οἰκείας Μητροπόλεως καί ὑπογραφομένων ὑπό τοῦ Προέδρου καί Ταμίου, καί καταχωρουμένων εἰς τό βιβλίον Ταμείου.

6. Ἡ λογιστικὴ ἐργασία γίνεται κατά τό ἀπλογραφικόν σύστημα (βιβλίον Ταμείου, βιβλίον Ἐσόδων καί Ἐξόδων). Βιβλία ἕτερα καί βοηθητικά στοιχεία δέν ἀποκλῆονται.

7. Καταθέσεις χρημάτων γίνονται πάντοτε εἰς φερέγγυα καί ἀξιόπιστα τραπεζικά καί πιστωτικά ἰδρύματα ἐπὶ ὀνόματι τῆς: «Ἱερά Μητρόπολις Λαγκαδά, Λητῆς καί Ρεντίνης» μέ τήν ένδειξιν «Διά τό Ἐκκλησιαστικόν Μουσεῖον Λαϊκῆς Τέχνης καί Πολιτισμοῦ». Ἡ ἀνάληψις τών χρημάτων γίνεται μέ πρακτικόν τῆς Δ.Ε. ὑπό τοῦ Ταμίου, μετὰ βεβαίωσιν τών μελῶν τῆς Δ.Ε. ἐπὶ ὀνόματι τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

8. Ἡ οἰκεία Ἱερά Μητρόπολις κατόπιν προτάσεως τῆς Δ.Ε. ἐγκρινομένης ὑπό τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου δύναται νά ἀγοράζη παρ' οἰουδήποτε τρίτου ιδιώτου ἢ νομικοῦ προσώπου δημοσίου ἢ ιδιωτικοῦ δικαίου, ἀντικείμενα καί κειμήλια λαϊκῆς τέχνης, πρὸς ἐμπλουτισμόν τοῦ Μουσείου.

9. Ἡ Δ.Ε. συντάσσει τόν προϋπολογισμόν καί ἀπολογισμόν τών ἐσόδων καί ἐξόδων τοῦ Μουσείου, τοὺς ὁποίους ὑποβάλλει πρὸς ἔγκρισιν εἰς τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον.

10. Ἡ οἰκεία Ἱερά Μητρόπολις ἀποδέχεται τās ὑπὲρ τοῦ Μουσείου κληρονομίας, κληροδοσίας καί δωρεᾶς κινήτων καί ἀκινήτων.

11. Πᾶσα περιουσία κινητὴ ἢ ἀκίνητος τοῦ Μουσείου εἶναι αὐτοδικαίως περιουσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαγκαδά, Λητῆς καί Ρεντίνης.

12. Ἡ Δ.Ε. ὑποβάλλει κατ' ἔτος ἔκθεσιν πεπραγμένων εἰς τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

ἄρθρον 9

Πόροι τοῦ Μουσείου εἶναι:

1. Ἐπιχορηγήσεις τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως καί εἰσφοραὶ τών Ἱερῶν Ἐνοριακῶν Ναῶν, τών Ἱερῶν Προσκυνημάτων καί Ἱερῶν Μονῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

2. Τό προϊόν ἐκ δισκοφοριῶν, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

3. Αἱ εἰσφοραὶ εἰς εἶδος ἢ χρήμα τών πιστῶν.

4. Κρατικαὶ ἐπιχορηγήσεις, ἐπιχορηγήσεις ἐκ μέρους τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως, Δήμων, Κοινοτήτων, Ὄργανισμῶν, Ἰδρυμάτων καί Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ δικαίου καί πᾶσα ἐν γένει νόμιμος ἐπιχορηγίσις.

5. Αἱ καταληπόμεναι ὑπὲρ τούτου δωρεαί, κληρονομίαι, κληροδοσίαι ὡς καί πᾶσα ὑπὲρ αὐτοῦ διάθεσις.

6. Αἱ πάσης φύσεως εἰσπράξεις ἀπὸ δραστηριότητος τοῦ Μουσείου (π.χ. πωλήσεις βιβλίων, καρτῶν, διαφανειῶν κ.λπ.) ἢ ἐξ εἰσιτηρίου ἢ ἐκ πάσης φύσεως ἐκδηλώσεων διοργανουμένων ὑπό τούτου.

ἄρθρον 10

Οἱ πόροι τοῦ Μουσείου διατίθενται ἡλελογισμένως κατὰ τήν ἔμφρονα κρίσιν τῆς Δ.Ε. ὑπὲρ τών πάσης φύσεως ἀναγκυρῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ καί τών ἐκ πάσης φύσεως ἀναφυομένων δαπανῶν (π.χ. δαπανῶν συντηρήσεως, βελτιώσεως αἰθουσῶν καί τών χώρων τοῦ Μουσείου, δαπανῶν ἐκτελέσεως ἔργων ἐξωραϊσμοῦ, κατασκευῆς ἐπιπέλων, προθηκῶν, κατασκευῆς ἔργων ἀκινήτων, οἰκοδομῶν, ἐγκαταστάσεων, τρεχουσῶν δαπανῶν καθαρισμοῦ, κλιματισμοῦ, ὑδρεύσεως, φωτισμοῦ, τηλεφώνου κ.λπ.), ὑπὲρ λοιπῶν δαπανῶν προβλεπομένων ὑπό τοῦ ἐγκεκριμένου προϋπολογισμοῦ, καθὼς καί δαπανῶν μισθοδοσίας ἢ ἀποζημιώσεων προσωπικοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ, ΒΙΒΛΙΑ, ἈΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ἄρθρον 11

1. Ἡ οἰκεία Ἱερά Μητρόπολις δύναται, κατόπιν ὁμοφώνου προτάσεως τῆς Δ.Ε. καί ἐγκρίσεως τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, νά προσλαμβάνη ἔμμισθον προσωπικόν διά τήν ἀντιμετώπισιν τών ἀναγκῶν λειτουργίας του. Τό προσωπικόν τοῦτο ἀνήκει εἰς τό προσωπικόν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἀπασχολούμενον εἰδικῶς εἰς τό Μουσεῖον, ἐκ τών πόρων τοῦ ὁποίου μισθοδοτεῖται.

2. Διά του παρόντος συνιστώνται αι ως κάτωθι θέσεις:
- Μία (1) θέσις ΠΕ Έπιστημονικού Συνεργάτου, κекτημένου πτυχίου Φιλοσοφικής Σχολής.
  - Μία (1) θέσις ΠΕ Διοικητικού - Γραμματέως.
  - Μία (1) θέσις ΔΕ Θυρωρού - προσωπικού ασφαλείας.
  - Μία (1) θέσις ΥΕ βοηθητικού προσωπικού.

Αι ως άνω θέσεις δύναται νά πληρωθοῦν καί διά κληρικῶν - μετακλητῶν ὑπαλλήλων κекτημένων τά οὐσιαστικά καί τυπικά προσόντα τῆς θέσεως κατά τās διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 5/1978 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων».

3. Ὅμοιως κατά τά άνωτέρω ἡ Ἱερά Μητρόπολις δύναται νά προσλαμβάνη συμφώνως πρὸς τās διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας πρόσθετον ὑπηρετικόν ἢ ἐργατικόν προσωπικόν ἐπί παγία μνηαία άντιμισθία, ἡμερομισθίῳ ἢ ὠρομισθίῳ.

4. Ἡ Δ.Ε. ἀποδέχεται, κατά τήν κρίσιν τῆς, τās ὑπηρεσίας προσώπων, τά ὁποία ἐπιθυμοῦν νά προσφέρουν δωρεάν ταύτας. Ἡ τοιαύτη, ὅμως, ἀποδοχή τελεῖ ὑπὸ τόν ὅρον ὅτι τά πρόσωπα αὐτά ἔχουσιν ἤδη βιοποριστικόν ἐπάγγελμα.

ἄρθρον 12

1. Τό Μουσεῖον τηρεῖ μερίμνη τοῦ Γραμματέως καί τοῦ Ταμίου τά άναγκαῖα διά τήν λειτουργίαν αὐτοῦ βιβλία. Εἰδικώτερον τηρεῖ τά ἐξῆς βιβλία, θεωρημένα παρὰ τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως:

- Βιβλίον Πρωτοκόλλου εἰσερχομένων καί ἐξερχομένων ἐγγράφων.
- Βιβλίον Πρακτικῶν συνεδριάσεων καί ἀποφάσεων τῆς Δ.Ε.
- Βιβλίον Μητρώου Κειμηλίων, ἔνθα καταχωρεῖται ὑπὸ πλήρη περιγραφὴν καί ἀριθμόν ἕκαστον κειμηλίου ἢ ἀντικείμενον.
- Βιβλίον Ταμείου καί διπλότυπα Γραμμάτια ἢ Ἀποδείξεις Εἰσπράξεων καί Διπλότυπα Ἐντάγματα ἢ Ἀποδείξεις Πληρωμῶν.
- Βιβλίον καταχωρίσεως ἀκινήτου περιουσίας.
- Βιβλίον καταχωρίσεως κινητῆς περιουσίας, εἰς τό ὁποῖον περιλαμβάνονται τά ἀνήκοντα εἰς τό Μουσεῖον πάσης φύσεως κινητά πράγματα, πλὴν τῶν ἀντικειμένων λαϊκῆς τέχνης καί πολιτισμοῦ ἢ παρομοίων ἀντικειμένων.

2. Τά στοιχεῖα τά περιλαμβανόμενα εἰς τά ως άνω βιβλία δύναται νά καταχωρίζωνται καί εἰς ἠλεκτρονικόν ὑπολογιστήν, πρὸς διευκόλυσιν τῆς λειτουργίας τοῦ Μουσείου. Εἰς τήν περίπτωσιν ὅμως αὐτήν τά ως άνω βιβλία τηροῦνται ὑποχρεωτικῶς, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς καταργήσεώς των.

ἄρθρον 13

1. Τό παρόν Μουσεῖον ὑπὸ τήν ως άνω μορφήν καί ὀργάνωσιν καταργεῖται δι' ἀποφάσεως τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου ἐγκρινομένης ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, κατόπιν ἡτιοιογημένης ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε.,

λαμβάνομένης διά τεσσάρων, τουλάχιστον, ψήφων καί ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου. Εἰς τήν περίπτωσιν ταύτην τά πάσης φύσεως περιουσιακά στοιχεῖα, κινητά ἢ ἀκίνητα, κατά τήν ἔννοια τῶν νόμων τῆς πολιτείας, τά ὁποῖα διοικοῦσε, διεχειρίζετο καί ἐχρησιμοποῖε τό Μουσεῖον, περιέρχονται αὐτοδικαίως εἰς τό νομικόν πρόσωπον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, εἰς τήν ὁποῖαν ἀνήκουν ἀλλῶστε κατά πλήρη κυριότητα, νομὴν καί κατοχήν.

2. Εἰς τήν περίπτωσιν τῆς καταργήσεως τοῦ Μουσείου ἡ Ἱερά Μητρόπολις ὑπεισέρχεται, αὐτοδικαίως, καί δύναται νά ἀναλαμβάνη τās εἰς οἰονδήποτε πιστωτικόν ἴδρυμα ἢ Τράπεζαν τυχόν καταθέσεις χρημάτων, τιμηλῶν, κειμηλίων, ἀξιογράφων, μετοχῶν, ὁμολόγων, ὡς καί πάσης φύσεως περιουσιακῶν ἀντικειμένων φερομένων ἐπ' ὀνόματι τοῦ Μουσείου. Τās αὐτάς ἐνεργείας καί δικαιώματα ἔχει ἡ Ἱερά Μητρόπολις καί ἔναντι οἰονδήποτε τρίτου ἢ νομικοῦ προσώπου δημοσίου ἢ ιδιωτικοῦ δικαίου διά τήν ἀπόδοσιν πάσης φύσεως περιουσιακῶν ἀντικειμένων ἢ ἀπαιτήσεως.

ἄρθρον 14

Ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ εἶναι ἀρμοδία νά ἀποφασίσῃ διά πᾶν θέμα μὴ προβλεπόμενον εἰδικῶς ὑπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄

ἄρθρον 15

Ἡ ἰσχὺς τοῦ Κανονισμοῦ τούτου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καί τοῦ Περιοδικοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Μετά τήν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ διορίζονται ἐντὸς εὐλόγου χρόνου τά μέλη τῆς Δ.Ε.

Ὁ παρῶν Κανονισμὸς τροποποιεῖται δι' ἀποφάσεως τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου ἐγκρινομένης παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας κατόπιν ἡτιοιογημένης ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε. τοῦ Μουσείου λαμβανομένης διά πλειοψηφίας 4/5 τουλάχιστον ψήφων καί ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

ἄρθρον 16

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ δέν προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαγκαδᾶ, Λητῆς καί Ρεντίνης. Τυχόν μελλοδικὴ δαπάνη θά προβλεφθεῖ στὸν οἰκείον προϋπολογισμόν.

Ἐν Ἀθήναις, τῆ 5ῃ Ὀκτωβρίου 2012

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
Ὁ Διαυλείας Γαβριήλ

Κανονισμός υπ' αριθμ. 235/2012
Περί διοικήσεως, διαχειρίσεως καί λειτουργίας τοῦ ἐν Προκοπίῳ
Εὐβοίας Ἱεροῦ Προσκυνημάτων τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἔχουσα ὑπ' ὄψει:

1. Τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 29 παρ. 2, καί 59 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».
2. Τὰς ὑποχρεώσεις τῆς Ποιμανούσης Ἐκκλησίας, αἱ ὁποῖαι ἀπορρέουν ἀπό τὰς Εὐαγγελικὰς Ἐπιταγὰς, τοὺς Ἱεροῦς Κανόνας καί τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους πρὸς τὸ Χριστεπώνυμον τῆς Ἐκκλησίας πλήρωμα.
3. Τὰς ὑφισταμένας κοινωνικὰς καί πνευματικὰς ἀνάγκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος.
4. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 425/11.8.2011 Πράξιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνημάτων τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου.
5. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 26/11.1.2012 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Χαλκίδος κ. Χρυσοστόμου.
6. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 15/5.3.2012 Γνωμοδότησιν τοῦ Εἰδικοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.
7. Τὴν ἀπὸ 6.3.2012 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου,

Ἀποφασίζει

Τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ Κανονισμοῦ λειτουργίας τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνημάτων τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος, σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ἐπομένου Κανονισμοῦ:

Κανονισμός ὑπ' ἀριθμ. 235/2012
«Περί διοικήσεως, διαχειρίσεως καί λειτουργίας
τοῦ ἐν Προκοπίῳ Εὐβοίας Ἱεροῦ Προσκυνημάτων
τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος»

Ἄρθρον 1

1. Ὁ δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 140 τοῦ Ν. 4149/1961 (Φ.Ε.Κ. 41/Α' / 1961), λειτουργῶν ἐν Προκοπίῳ Εὐβοίας Προσκυνηματικὸς Ναὸς τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου, μετὰ τοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκειμένου ἱεροῦ λειψάνου αὐτοῦ, ἀποτελεῖ Ἐκκλησιαστικὸν Νομικὸν Πρόσωπον

Δημοσίου Δικαίου, κατὰ τὴν ἐννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 1, παραγρ. 4, τοῦ Ν. 590/1977 (Φ.Ε.Κ. 146/Α'/1977), ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἱερὸν Προσκύνημα Ὁσίου Ἰωάννου ὁ Ρώσος».

2. Τὸ Ἱερὸν Προσκύνημα τοῦτο τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος.

3. Τὸ Ἱερὸν Προσκύνημα ἔχει ἰδίαν σφραγίδα, ἐφ' ἧς εἶναι ἐγκεκαραγμένα εἰς τὸ μέσον ἡ εἰκὼν τοῦ Ὁσίου καί γύρωθεν αἱ λέξεις «Ἱερὸν Προσκύνημα Ὁσίου Ἰωάννου ὁ Ρώσος Ν.Π.Δ.Δ.».

4. Ἔδρα τῆς Διοικήσεως τοῦ ὡς ἄνω Προσκυνημάτων εἶναι ἡ πόλις τῆς Χαλκίδος.

Ἄρθρον 2

Σκοπὸί τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνημάτων εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

1. Ἡ προώθησις καί διάδοσις τῆς ὀρθοδόξου χριστιανικῆς Πίστεως καί τῆς Ἑλληνορθοδόξου Παραδόσεως, καί ἡ καλλιέργεια τοῦ λειτουργικοῦ καί λατρευτικοῦ βίου, ἰδιαιτέρως δὲ τῆς τιμῆς καί προσκυνήσεως τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου.

2. Ἡ συμφώνως πρὸς τὰς παραδόσεις τῆς Ὀρθοδοξίας συντήρησις, ἀνακαίνισις καί ἐπέκτασις τοῦ ὑπάρχοντος ἐν Προκοπίῳ Εὐβοίας Ἱεροῦ Ναοῦ, ὁ ὁποῖος τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου καί ἐν τῷ ὁποίῳ φυλάσσεται τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον.

3. Ὁ προγραμματισμὸς καί ἡ ἐκτέλεσις ὄλων τῶν ἔργων ἐκείνων, ἅτινα θέλουσι συμβάλῃ εἰς τὴν ἀνάδειξιν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνημάτων εἰς πνευματικὸν καί θρησκευτικὸν κέντρον πανελληνίου ἀκτινοβολίας τοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ μας.

4. Ἡ ἐκτέλεσις τουριστικῶν καί ἄλλων ἔργων οικονομικῆς κυρίως ἀποδόσεως διὰ τὴν ἀνάπτυξιν ἀπὸ πάσης πλευρᾶς τῆς περιοχῆς τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνημάτων γενικώτερον καί τῶν οικονομικῶν πόρων τούτου εἰδικώτερον.

5. Ἡ ἐν τῷ πνεύματι τῆς Χριστιανικῆς ἀγάπης ἀνάληψις καί ἐκτέλεσις πρωτοβουλιῶν προνοιακοῦ χαρακτῆρος, ἡ ἠθικὴ συμπαράστασις καί ὑλικὴ περιθαλψις τῶν ἐχόντων ἀνάγκην τῶν αὐτῶν καί ἀνηκόντων κυρίως εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Χαλκίδος. Πρὸς τοῦτο δύνανται νά χορηγοῦνται, μετ' ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, βοηθήματα καί ὑποτροφίαι εἰς σπουδαστάς, φοιτητάς, μεταπτυχιακοὺς καί ὑποψηφίους διδάκτορας, εἰς ἀπό-

ρους, υπερήλικας και άσθενείς, έχοντας άμεσον ανάγκην νοσοκομειακής ή φαρμακευτικής περιθάλψεως.

6. Η έκτέλεσις έργων έξυπηρετούντων προνοιακού, φιλανθρωπικού και κοινωφελούς σκοπούς.

7. Η λειτουργία έκθέσεως, προκειμένου, διά τής προβολής και διαδόσεως χριστιανικών βιβλίων, ιερών εικόνων, ψηφιακών δίσκων και άλλων ειδών εύλαβείας, νά καλλιηρηγηθῆ ή πνευματική ζωή και νά τονωθῆ τό λατρευτικόν ήθος τών προσκυνητών, ύποκειμένης εις τās διατάξεις τών άρθρων 2 και 3 του Ν. 2859/2000 (ΦΕΚ 248/Α' / 2000).

Άρθρον 3

Πόροι του Ίεροϋ Προσκυνηματος:

α) Προσφοραί έκ τής προσκυνήσεως του έν τῷ Ίερῷ Ναῷ άποκειμένου Ίεροϋ Λειψάνου του Όσίου Ίωάννου του Ρώσσου και έκ τής διαθέσεως κηρίων εισπράξεις.

β) Αί έκ τής διαθέσεως του ύπό τών πιστών προσφερομένου έλαιου, ως και τών λοιπών άφιερωμάτων εισπράξεις.

γ) Τυχόν δωρεαί και εισφοραί άπό τήν λειτουργίαν Έκθέσεως-προβολής ώφελίμων χριστιανικών βιβλίων, Ίερών Εικόνων κ.λπ. χειροτεχνημάτων, άναμνηστικών κ.ά., άπό τήν λειτουργίαν τών ξενώνων, μή κερδοσκοπικού χαρακτήρος, του έργαστηρίου έπεξεργασίας κηροϋ και παρασκευής διαφόρων ειδών εύλαβείας και του μουσείου.

δ) Αί έκ τών έν τῷ Ίερῷ Ναῷ τελουμένων ιεροπραξιών εισπράξεις.

ε) Αί ύπέρ του Ίεροϋ Ναοϋ και του Ίεροϋ Προσκυνηματος δωρεαί, κληρονομία, κληροδοσία και πάσης φύσεως έτεροι χορηγία τών πιστών, ως και αί εισφοραί και τά παντός είδους χρηματικά έμβάσματα τών άπανταχοϋ χριστιανών και διαφόρων Νομικών Προσώπων Ίδιωτικού ή Δημοσίου Δικαίου.

στ) Πάσαι αί λοιπαί πρόσοδοι έκ τής άξιοποίησεως τής κινητής και άκινήτου περιουσίας του Ίεροϋ Προσκυνηματος.

ζ) Έκ του κυτίου διά τήν ένίσχυσι τών έργων του Ίεροϋ Ναοϋ (άγιογραφία, έξωραϊσμός Ίεροϋ Ναοϋ).

η) Έκ τής τυχόν έκποιήσεως τιμητῶν άφιερωμάτων και ειδών του έργαστηρίου του Ίεροϋ Προσκυνηματος και

θ) Κάθε νόμιμον έσοδον, συνάδον πρὸς τόν χαρακτήρα και τούς σκοπούς του Ίεροϋ Προσκυνηματος.

Άρθρον 4

1. Οι πόροι του Ίεροϋ Προσκυνηματος διατίθενται:

α) Διά τήν χρηματοδότησι και έκτέλεσι τών άναγκαιουσών εκάστοτε εργασιών, διά τήν άνάπτυξι και εξέλιξι του Προσκυνηματος, ως πνευματικού θρησκευτικού και έθνικοϋ κέντρου πανελληνίου άκτινοβολίας.

β) Διά τήν έν γένει έκτέλεσι πάσης φύσεως έργων έξυπηρετήσεως τών σκοπών του Ίεροϋ Προσκυνηματος,

κατά κύριον λόγον, ως και τουριστικών έργων και έγκαταστάσεων, άπάντων επί ώφελεία του Ίεροϋ Προσκυνηματος και τής έν γένει άναπτύξεως τούτου άπό θρησκευτικής, κοινωνικής και τουριστικής άπόψεως, ήτοι άνεγέρσεως, συντηρήσεως και λειτουργίας διαφόρων κτιρίων πρὸς έξυπνρήτησι εκκλησιαστικών, διοικητικών και οικονομικών ύπηρεσιών του Ίεροϋ Προσκυνηματος (ως λ.χ. ξενώνων, μουσείου, έργαστηρίων κηροπλάστείου και κατασκευής ειδών εύλαβείας κ.λπ.), ως και τοιούτων έξυπηρετούντων εκκλησιαστικούς, έθνικούς και κοινωφελούς σκοπούς.

γ) Διά τήν πραγματοποίησι τών κοινωνικών σκοπών του Ίεροϋ Προσκυνηματος (ένίσχυσι μαθητῶν, φοιτητῶν, άσθενών και άπόρων).

δ) Διά τήν κάλυψιν τών λειτουργικών έξόδων του Ίεροϋ Προσκυνηματος.

ε) Διά τήν ένίσχυσι τών κοινωφελών εκκλησιαστικών, προνοιακών και φιλανθρωπικών ίδρυμάτων τής Ίερῆς Μητροπόλεως Χαλκίδος έκ ποσοστοϋ 25% επί τών εισπράξεων.

στ) Διά τήν ένίσχυσι τής λειτουργίας τών Γραφείων τής Ίερῆς Μητροπόλεως Χαλκίδος έκ ποσοστοϋ 3% επί τών άκαθαρίστων έσόδων τών περιπτώσεων α' και δ' του άρθρου 3 του παρόντος Κανονισμοϋ.

ζ) Διά τήν ένίσχυσι του Ίεραποστολικού έργου τής Έκκλησίας, τής Άποστολικής Διακονίας, του Άσφαλιστικού Όργανισμοϋ τής Έκκλησίας (Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε.) και τών λοιπών εκκλησιαστικών οργανισμών, κατά τās εκάστοτε ισχυούσας διατάξεις.

η) Διά τήν προμήθειαν τών ειδών τής έκθέσεως και τών ειδών έξοπλισμοϋ του μουσείου, καθως και τής εκάστοτε άπαιτουμένης ύλης του έργαστηρίου κηροπλάστείου και λοιπών ειδών εύλαβείας.

θ) Διά τήν ένίσχυσι πολιτιστικών εκδηλώσεων τής Ίερῆς Μητροπόλεως, αλλά και Τοπικών Φορέων, οι όποιοι έχουν ιδιαίτερον κοινωφελή σκοπόν και έθελοντικόν -άφιλοκερδῆ- χαρακτήρα και συντελοϋν εις τήν διατήρησι και διάδοσι τής Έλληνορθόδοξου Παραδόσεως.

ι) Διά τήν συντήρησι και λειτουργίαν τών Ίερών Παρεκκλησιών του Ίεροϋ Προσκυνηματος, όπου δεί.

ια) Διά εκδόσεις βιβλίων, CD, DVD κ.λπ., άτινα προάγουν τόν πολιτισμόν και τόν άνθρωπον.

2. Προσφέρονται, κατά τήν κρίσι τού Διοικητικού Συμβουλίου, εις άπόρους και εις Ίδρύματα ή και Ίεροϋς Ναοϋς και πτωχάς Ίερῆς Μονάς τής Ίερῆς Μητροπόλεως, τό πλεονάζον έλαιον και κηρία, διά τās άνάγκας των, έφ' όσον ύπάρχει δυνατότης έκ του ύπάρχοντος έργαστηρίου κηροπλάστείου.

Άρθρον 5

1. Ό χώρος του περιβόλου του Ίεροϋ Ναοϋ και του συγκροτήματος του Ίεροϋ Προσκυνηματος εις άκτίνα 500 μέτρων μέ κέντρον τόν Ίερόν Ναόν θεωρείται ιερός

καί ἀπαρβίαστος, διό καί ἀπαγορεύεται ἡ πώλησις ἀναμνηστικῶν, εἰδῶν τροφίμων καί πάσης φύσεως ἐμπορευμάτων ἐντός περιοχῆς ἀκτίνος 500 μέτρων, ὡς καί ἡ ἐγκατάστασις κέντρων ψυχαγωγίας, κινηματοθεάτρων καί λοιπῶν κτισμάτων, ἅτινα ἀλλοιώνουν τόν ἱερόν χαρακτήρα τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος, εἰς ὁλόκληρον τήν ὡς ἄνω ἔκτασιν.

2. Ἀπαγορεύεται ἡ χρῆσις μουσικῶν ὀργάνων καί λοιπῶν ἠχητικῶν μέσων εἰς ἀκτίνα 500 μέτρων, ὡς ἐπίσης ἀπαγορεύεται ἡ πώλησις κηρίων ἐντός τοῦ συγκροτήματος τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος καί περίξ αὐτοῦ εἰς ἀκτίνα 500 μέτρων. Οἱ παραβάται ὑπόκεινται εἰς τὰς ποινάς τῶν ἀρθρῶν 411, 417, 419 καί τῶν ἀρθρῶν 458 καί 459 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος.

ἄρθρον 6

1. Ἡ Διοίκσις τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος καί ἡ διαχείρισις ἐν γένει τῆς περιουσίας αὐτοῦ ἐνεργοῦνται ὑπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Προσκυνηματος.

2. Τό Διοικητικόν Συμβούλιον ἔχει τήν ἔδραν τοῦ ἐν τῇ πόλει τῆς Χαλκίδος καί συνεδριάζει ἐν τῇ ἔδρα του ἅπαξ τοῦ μηνός τουλάχιστον, καθ' ἡμέραν καί ὥραν ὀριζομένην ὑπό τοῦ Προέδρου αὐτοῦ. Τῶν Συνεδριάσεων τοῦ Συμβουλίου μετέχει ὁ Γραμματεὺς τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος τηρῶν τὰ πρακτικά τῶν εἰσηγήσεων γενομένων ὑπό τῶν ἐντεταλημένων δι' ἕκαστον θέμα μελῶν τοῦ Συμβουλίου. Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν μελῶν, ἐν ἰσοψηφίᾳ νικῶσης τῆς ψήφου τοῦ Προέδρου.

ἄρθρον 7

1. Τό Διοικητικόν Συμβούλιον (Δ.Σ.) ἀποτελεῖται ἀπό πέντε (5) μέλη, ἥτοι:

- α) Τοῦ ἐκάστοτε Μητροπολίτου Χαλκίδος ὡς Προέδρου.
- β) Τοῦ Πρωτοσυγκέλλου ἢ Γενικοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου ἢ Ἱεροκήρυκος ἢ ἀλλοῦ προσοντούχου Κληρικοῦ, ὡς Ἀντιπροέδρου, ὁ ὁποῖος, κατόπιν γραπτῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Προέδρου, ἀναπληροῖ τοῦτον καί προεδρεῖ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, εἰς περίπτωσιν ἀπουσίας ἢ κωλύματος Αὐτοῦ, καί
- γ) ἕκ τριῶν (3) ἐγκρίτων Ἑλλήνων πολιτῶν, ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν, δυναμένων καί προθυμοποιουμένων νά συμβάλουν εἰς τήν ἐπίτευξιν καί εὐόδωσιν τῶν σκοπῶν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος.

2. Τό λειτούργημα τοῦ μέλους τοῦ Δ.Σ. εἶναι τιμητικόν καί ἄμισθον. Δύνανται ὅμως νά καταβάλλωνται παραστατικά ἔξοδα, προτάσει τοῦ Μητροπολίτου Χαλκίδος καί ἐγκρίσει τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου.

3. Τά μέλη τοῦ Δ.Σ. (ἥτοι ὁ κληρικός καί τὰ τρία ἄλλα λαϊκά μέλη) διορίζονται, ἐπί τριετεί θητεία, παρά τοῦ Μητροπολίτου, δι' ἀποφάσεως του δημοσιευομένης εἰς τὸ

περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ». Εἰς τήν κρίσιν τοῦ Μητροπολίτου ἐναπόκειται ὁ ἐπαναδιορισμός μέλους ἢ μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

4. Τά μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐντός 10ημέρου ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ των, συνέρχονται καί ἐκλέγουσι μεταξύ αὐτῶν τόν Γενικόν Γραμματέα καί τόν ὑπεύθυνον ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν.

5. Τό Διοικητικόν Συμβούλιον εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ, ἐφ' ὅσον παρίστανται τουλάχιστον τρία μέλη συμπεριλαμβανομένου τοῦ Προέδρου, αἱ δέ ἀποφάσεις αὐτοῦ λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν, ἐν περιπτώσει δέ ἰσοψηφίας νικᾷ ἡ ψήφος τοῦ Προέδρου.

6. Μετὰ τήν συγκρότησιν εἰς σῶμα, τὸ Συμβούλιον ἀναλαμβάνει τὰ καθήκοντά του καί ὀρίζει διὰ τήν ἐπίτελῆσιν τούτων τακτὴν κατὰ μῆνα ἡμέραν συνεδριάσεως ἐν τοῖς ἐν Χαλκίδι Γραφείοις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἢ τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου δύναται νά συγκαλέσῃ τοῦτο καί ἐκτάκτως, κοινοποιῶν τήν πρόσκλησιν πρὸς τοὺς συμβούλους πρὸ τριῶν ἡμερῶν, ὑποχρεοῦται δέ εἰς τοῦτο καί ὡσάκις ἤθελε ζητηθῆ ὑπὸ τριῶν συμβούλων.

7. Ἐν περιπτώσει οἰασδήποτε παραβάσεως τῶν καθηκόντων τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ. ἢ ἐν ὀλιγορίᾳ ἢ ἐν συνδρομῇ λόγου ἐκ τῶν ἐν τῷ ἐπομένῳ ἀρθρῷ ἀναφερομένων, ὁ Μητροπολίτης δέον νά ἀπομακρύνῃ τοῦτο, ὀρίζων ἅμα τὸν ἀντικαταστάτην αὐτοῦ.

ἄρθρον 8

1. Μέλος τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος διορίζεται ὁ ἔχων συμπληρώσει τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας του καί διακρινόμενος διὰ τὸ ἐκκλησιαστικόν του ἥθος, τήν ἐπιστημονικὴν ἢ ἐπαγγελματικὴν καί ἐν γένει κοινωνικὴν του δρᾶσιν, ἐκπίπτει δέ τοῦ λειτουργήματος ἐάν ἀπουσίασῃ ἀδικαιολογητῶς ἐπὶ τρεῖς κατὰ συνέχειαν συνεδριάσεις τοῦ Συμβουλίου.

2. Κατὰ τὰ λοιπά, τὰ ἐν ἀρθροῖς 7, 8, παραγρ. 1 καί 2, 9, 10, 11 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 5/1978 Κανονισμοῦ «περὶ Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων», κωλύματα διορισμοῦ Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων καί οἱ ἐν ἀρθροῖς 131, 132 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ λόγοι ἐκπτώσεως αὐτῶν, ἀποτελοῦσι κωλύματα διορισμοῦ καί λόγους ἐκπτώσεως τῶν συμβούλων.

ἄρθρον 9

Ἐν περιπτώσει μὴ ἀποδοχῆς τῆς θέσεως τοῦ Συμβουλίου, δηλουμένης εἰς τόν Μητροπολίτην Χαλκίδος καί Πρόεδρον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος, ἐντός ἀποκλειστικῆς προθεσμίας 10 ἡμερῶν, ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ διορισμοῦ, ὡς καί ἐν περιπτώσει παραιτήσεως, ἐκπτώσεως ἢ θανάτου αὐτοῦ, οὗτος ἀντικαθίσταται διὰ τόν ὑπολειπόμενον χρόνον τῆς θητείας του ὑφ' ἐτέρου διοριζομένου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος.

Άρθρον 10

1. Τό Συμβούλιον διοικεί τό Ίερόν Προσκύνημα καί διαχειρίζεται τήν περιουσίαν αὐτοῦ συμφώνως τοῖς κειμένοις Νόμοις καί τῷ παρόντι Κανονισμῷ.

2. Τό Συμβούλιον ειδικώτερον:

α) Ἄσκει καθήκοντα πειθαρχικοῦ καί ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου, κατά τās διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 5/1978 Κανονισμοῦ (ΚΕΥ), τῶν ὑπηρεσιακῶν φακέλων τῶν ὑπαλλήλων τηρουμένων ὑπό τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Συμβουλίου.

β) Προσλαμβάνει τό ἐκάστοτε ἀναγκαιοῦν ὑπαλλήλικόν (κληρικοθαϊκόν) καί ὑπηρετικόν προσωπικόν (ἐμισθον ἢ καί ἐθελοντικόν), διά τās ἀνάγκας τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ καί τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος καί προσδιορίζει τά καθήκοντα καί τήν ἀντιμισθίαν αὐτοῦ, κατά τās διατάξεις τοῦ Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων.

γ) Καταρτίζει καί ψηφίζει τόν Προϋπολογισμόν καί τόν Ἀπολογισμόν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος καί ὑποβάλλει τούτους πρὸς ἔγκρισιν εἰς τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον· τόν μὲν Προϋπολογισμόν ἐντός του Α' 15νθημέρου τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου ἐκάστου ἔτους, τόν δέ Ἀπολογισμόν, ὡσαύτως, κατά μήνα Φεβρουάριον ἐκάστου ἔτους.

δ) Ἀποφασίζει περὶ τῆς ἐπενδύσεως (π.χ. ἀγοραὶ ἀκινήτων) ἢ τῆς ἐπωφελεστέρας τοποθετήσεως τῶν χρηματικῶν ἀποθεμάτων τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος, τῆς ἐκποιήσεως ἢ ὑποθηκεύσεως περιουσιακῶν αὐτοῦ στοιχείων καί τῶν τιμηφῶν, τῆς ἐκμισθώσεως ἀκινήτων του, ἀγορᾶς μετοχῶν ἢ ἀλλῶν ἐπενδυτικῶν πακέτων, δέχεται δωρεάς, κληρονομίας κ.λπ., ἐγείρει ἀγωγὰς καί συμβιβάζεται ἢ παραιτεῖται ἀπὸ ἀγωγᾶς.

ε) Ἐκπροσωπεῖ τό Ἱερόν Προσκύνημα ἐνώπιον πάσης Ἀρχῆς καί τῶν Δικαστηρίων, διά τοῦ Προέδρου αὐτοῦ ἢ τοῦ νομίμως ἐξουσιοδοτουμένου παρὰ τούτου καί διορίζει, ἐπ' ἀμοιβῇ, τοὺς διά τήν διεξαγωγὴν δικαστικῶν ὑποθέσεων καί διά τήν μελέτην θεμάτων τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος ἀναγκαιοῦντας ἐκάστοτε πληρεξουσίου δικηγόρους.

στ) Ἀποφασίζει καί ἐνεργεῖ πᾶσαν διά λογαριασμόν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος προμήθειαν, ὡς καί τήν ἐκτέλεσιν παντός ἔργου, συμφώνως πρὸς τās κειμένας διά τά ἐκκλησιαστικά Ν.Π.Δ.Δ. διατάξεις.

ζ) Ἀποφασίζει περὶ τῆς διαθέσεως τῶν πόρων τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος, κατά τās διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

η) Μελετᾷ, ὑποδεικνύει καί λαμβάνει μέτρα πρὸς βελτίωσιν καί ἀρτιωτέραν ἐκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος καί αὔξησιν τῶν πόρων αὐτοῦ, ὡς ἀρμόδιον ἐπὶ παντός ζητήματος, ὅπερ ἀφορᾷ εἰς τό Ἱερόν Προσκύνημα.

θ) Δύναται νά διορίζη ἐπιτροπὰς ἐπὶ ἐιδικῶν περιπτώσεων καθορίζον καί τόν κύκλον τῶν ἀρμοδιοτήτων των, δι' εἰδικοῦ Κανονισμοῦ, ἐκδοθησομένου κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, καί προσδιορίζον καί τυχόν ἀμοιβὰς τούτων κατά τήν κρίσιν του.

ι) Ἀνακηρύσσει μεγάλους εὐεργέτας, εὐεργέτας καί δωρητάς.

ια) Ἀποφασίζει διά κάθε θέμα ἢ πρόβλημα, τό ὁποῖον ἀφορᾷ εἰς τήν λειτουργίαν καί τήν ἀναβάθμισιν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος.

Άρθρον 11

Ἀρμοδιότητες Προέδρου, Ἀντιπροέδρου, Γενικοῦ Γραμματέως καί ὑπευθύνου ἐπὶ τῶν οικονομικῶν.

1. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου ἄσκει τās κάτωθι ἀρμοδιότητες:

α) Καταρτίζει τήν ἡμερησίαν διάταξιν τῶν Συνεδριάσεων τοῦ Συμβουλίου, τή εἰσηγήσει τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, καί καλεῖ τοῦτο καί ἐκτάκτως, κατά τοὺς ὅρους τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 4 τῆς παρούσης.

β) Ἐπιμελεῖται, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου λαμβανόμενων ἀποφάσεων.

γ) Ἐκπροσωπεῖ τό Ἱερόν Προσκύνημα, κατά τὰ ὀριζόμενα ἐν τῷ ἄρθρῳ 10, παρ. ε', τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

δ) Ὑπογράφει ἅπαντα τὰ ἐξερχόμενα ἔγγραφα καί ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, καθὼς καί πάντα τὰ γραμμάτια εἰσπράξεων καί τὰ ἐντάλματα πληρωμῶν, ὡς καί τās ἐπιταγὰς καί πᾶν ἄλλο ἔγγραφο, ἀποβλέπον εἰς τήν διαχείρισιν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος καί διακινεῖ, διά τοῦ ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπευθύνου του Γραφείου τῆς Χαλκίδος, τοὺς παρὰ Τραπεζαῖς λογαριασμούς. Τά ἐν τῇ παρουσίᾳ παραγράφῳ ἀναφερόμενα καί ἀφορώντα τήν οικονομικὴν διαχείρισιν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος παραστατικά συνυπογράφονται καί ὑπὸ τοῦ ὑπευθύνου ἐπὶ τῶν οικονομικῶν.

ε) Προσκαλεῖ εἰς τās συνεδριάσεις τὰ Μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καί διευθύνει τās συζητήσεις.

στ) Τόν Πρόεδρον ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῦ ὁ δεόντως παρ' αὐτοῦ ἐξουσιοδοτηθεὶς νόμιμος ἀναπληρωτῆς του, κατά τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 7, παρ. 1 καί ὑπὸ στοιχείον β τοῦ παρόντος προβλεπόμενα, ἔχων τās αὐτὰς ἀρμοδιότητας ἢ τās εἰδικάς, ἐν τῷ ἐξουσιοδοτικῷ ἔγγραφῳ ἀναφερομένας, πλὴν τῆς ἰσχύος τῆς ψήφου τοῦ ἐν ἰσοψηφίᾳ.

2. Ὁ Ἀντιπρόεδρος βοηθεῖ τόν Πρόεδρον εἰς τό ἔργον του καί ἀναπληροῦ αὐτόν εἰς τὰ καθήκοντά του, εἰς περίπτωσιν κωλύματος ἢ ἀδυναμίας, νομίμως ἐξουσιοδοτηθεὶς, καί ἄσκει καί οἰανδήποτε ἀνατιθεμένην αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Προέδρου ὑπηρεσίαν, ἐξυπηρετικὴν τῶν σκοπῶν καί τῆς εὐρύθμου λειτουργίας τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος.

3. Ἀρμοδιότητες Γενικοῦ Γραμματέως.

Ὁ Γενικός Γραμματεὺς:

α) Εἰσηγείται εἰς τόν Σεβασμιωτάτον Πρόεδρον θέματα διά τήν κατάρτισιν τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῶν συνεδριάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

β) Έποπτεύει την υπό του Γραμματέως τήρησιν τών βιβλίων τών πρακτικῶν του Διοικητικοῦ Συμβουλίου καί τήν ἐγκαιρον καί ὀρθήν ἐνημέρωσιν αὐτῶν καί τήν ὑπογραφήν τών πρακτικῶν, τά ὁποῖα καί ἀναγινώσκει εἰς κάθε συνεδρίασιν.

γ) Παρακολουθεῖ τήν διεκπεραίωσιν ὅλης τῆς ἀλληλογραφίας καί τῆς γραφικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνημάτων.

Τόν Γενικόν Γραμματέα προσωρινῶς ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀντικαθιστᾷ ἕτερον μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὑπό τοῦ Προέδρου ὀριζόμενον.

4. Ἀρμοδιότητες τοῦ ὑπευθύνου ἐπί τών οικονομικῶν, ὁ ὁποῖος πρέπει, κατά προτίμησιν, νά διαθέτῃ ἀποδεδειγμένην γνῶσιν ἢ ἐμπειρίαν τοῦ ἀντικειμένου:

α) Ἴχει τήν εὐθύνην καί τήν ἐποπτεῖαν ἐπί ὄλων τῶν ἀφορώντων εἰς τό Ἱερόν Προσκύνημα οικονομικῶν καί διαχειριστικῶν θεμάτων.

β) Προσυπογράφει μετά τοῦ Σεβασμιωτάτου Προέδρου τά γραμμάτια εἰσπράξεων, τά ἐντάγματα πληρωμῶν καί τās ἐπιταγās.

γ) Έποπτεύει τήν τήρησιν τῶν διαχειριστικῶν βιβλίων (ταμείου κ.λπ.), τά ὁποῖα μετά μεγίστης προσοχῆς τηρεῖ ὁ ὑπεύθυνος Λογιστής-Ταμίας τοῦ ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνημάτων Γραφείου, ἐν συνεργασίᾳ μετά τῶν ὑπαλλήλων τοῦ παραρτήματος λογιστηρίου ἐν Νέῳ Προκοπίῳ.

δ) Συνεργάζεται μετά τῶν ἐν Χαλκίδι ὑπαλλήλων τοῦ Γραφείου τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνημάτων διά τήν σύνταξιν Προϋπολογισμῶν, Ἀπολογισμῶν καί Ἰσολογισμῶν, τούς ὁποῖους ὑποβάλλει ἐγκαίρως καί εἰσηγεῖται εἰς τό Διοικητικόν Συμβούλιον.

ε) Εἰσηγεῖται ὅσα ἀφοροῦν εἰς τήν ἀσφαλεστέραν καί ἀποδοτικτέραν ἀξιοποίησιν τῶν ἀποθεματικῶν τοῦ Προσκυνηματος, καθῶς καί τήν ἐκμετάλληυσιν τῆς κινήτης καί ἀκινήτου περιουσίας αὐτοῦ.

στ) Ἐνεργεῖ προχείρους διαγωνισμούς διά τήν προμήθειαν τῶν ἀπαραιτήτων ὑλικῶν καί τῶν εἰδῶν τῆς Ἐκθέσεως, φροντίζων διά τήν ἐξασφάλισιν τῆς καλύτερας ποιότητος καί μικροτέρου κόστους, καί ἐπιβλέπει τήν τήρησιν τῶν κατά Νόμον προβλεπομένων προϋποθέσεων διά πᾶσαν εἰσπραξιν καί πληρωμῆν καί τήν ἐξασφάλισιν καί διαφύλαξιν τῶν ἀπαραιτήτων παραστατικῶν στοιχείων.

ζ) Εἰς περίπτωσιν προσωρινῆς ἀπουσίας ἢ ἀδυναμίας, τόν ἀντικαθιστᾷ ἕτερον μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὑπό τοῦ Προέδρου ὀριζόμενον.

ἄρθρον 12

Προσωπικόν του Ἱεροῦ Προσκυνηματος

1. Αἱ ὀργανικαί θέσεις προσωπικοῦ τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος εἶναι:

Α ΘΕΣΕΙΣ ΚΛΗΡΙΚΩΝ:

Μία (1) θέσις ΠΕ Ἱεροκήρυκος.

Μία (1) θέσις ΠΕ Πρωθιερέως.

Μία (1) θέσις ΠΕ Ἐφημερίου.

Μία (1) θέσις ΠΕ Διακόνου.

Β ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ:

Μία (1) θέσις ΠΕ Διευθυντοῦ.

Μία (1) θέσις ΠΕ Γραμματέως.

Μία (1) θέσις ΠΕ Ἐπιμελητοῦ - Ξεναγοῦ.

Μία (1) θέσις ΠΕ Οικονομικοῦ ἢ ΤΕ Λογιστῶν.

Μία (1) θέσις ΠΕ Κοινωνικοῦ Λειτουργοῦ.

Δύο (2) θέσεις ΔΕ Γραφῶν.

Μία (1) θέσις ΔΕ Κλητήρος - Ὁδηγοῦ.

Μία (1) θέσις ΔΕ Φροντιστοῦ - Διαχειριστοῦ.

Γ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ:

Δύο (2) θέσεις Ἱεροψαλτῶν, κατά τά ὑπό τοῦ Κανονισμοῦ περὶ Ἱεροψαλτῶν ὀριζόμενα.

Μία (1) θέσις ΔΕ Τεχνικοῦ - Συντηρητοῦ.

Μία (1) θέσις ΔΕ Βοηθοῦ Λογιστοῦ (διά τό Ν. Προκόπιον).

Δύο (2) θέσεις ΥΕ Νεωκόρων.

Τρεῖς (3) θέσεις ΥΕ Κηροδοτῶν.

Δύο (2) θέσεις ΥΕ Φυλάκων.

Μία (1) θέσις ΥΕ Κηπουροῦ.

Ἐξί (6) θέσεις ΥΕ Καθαριστριῶν.

2. Ἡ κάλυψις τῶν ὡς ἄνω θέσεων διενεργεῖται συμφῶνως ταῖς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ 5/1978 «Περὶ Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων». Οἱ διοριζόμενοι εἰς ὀργανικὰς θέσεις ἐντάσσονται εἰς βαθμόν καί Κατηγορίαν ἀνάλογον πρὸς τά τυπικά καί οὐσιαστικά προσόντα τῶν, κατά τās διατάξεις τοῦ Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων.

3. Εἰς τās θέσεις τῶν Κληρικῶν δύναται νά διορίζονται καί μετακλητοί Ἐφημέριοι, κατά τās διατάξεις τοῦ Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων.

4. Εἰς τās ὡς ἄνω θέσεις δύναται νά προσλαμβάνωνται, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ., ὑπάλληλοι μέ συμβάσεις ἔργου ἢ ἐργασίας ὠρισμένου χρόνου, τηρουμένων ὡς πρὸς τήν μισθοδοσίαν αὐτῶν τῶν κειμένων διατάξεων περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων.

5. Εἰς περιπτώσεις ἐπείγουσῶν ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν ἢ καί διά τās ἀνάγκας τοῦ ἐργαστηρίου, τό Δ.Σ. τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος δύναται νά προσλάβῃ, κατόπιν ἀποφάσεώς του, ἔκτακτον καί δι' ὠρισμένον χρόνον λαϊκόν ἐργατοτεχνικόν προσωπικόν.

6. Δύναται νά προσλαμβάνηται καί ἐθελοντικόν προσωπικόν, τά καθήκοντα τοῦ ὁποῖου θά καθορίζονται ὑπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

7. Εἰς τήν θέσιν Δ.Ε. Βοηθοῦ Λογιστοῦ προτιμᾶται νά διορίζεται ὁ ἀποδεδειγμένως διαθέτων πολυετῆ ἐμπειρίαν καί ἐνασχόλησιν μέ τά οικονομικά.

8. Δύναται τό Συμβούλιον δι' ἀποφάσεώς του νά πληροῖ ἐκάστοτε ὅσας ἐκ τῶν ἀνωτέρω θέσεων θεωρεῖ ἀναγκαίας, μὴ ὑποχρεομένου εἰς πλήρωσιν ἀπάντων τῶν θέσεων, οὐδέ τῶν δι' οἰονδήποτε λόγον κενουμένων τοιούτων.

9. Τό προσωπικόν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνημάτων, τό ὁποῖον ἤδη ὑπηρετεῖ κατά τήν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ τοποθετεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. εἰς θέσεις τῆς παρ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἀκόμη καί ἐάν δέν συντρέχουν οἱ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρ. 14 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, καί πάντως μή μεταβαλλομένης τῆς ἐργασιακῆς αὐτῶν σχέσεως.

ἄρθρον 13

1. Τό ὑπό τήν ἄμεσον ἐποπτεῖαν καί διοίκησιν ὑπό τοῦ Σεβασμιωτάτου Προέδρου Κληρικόν προσωπικόν ἐντάσσεται καί ἐξελιίσεται βαθμολογικῶς καί μισθολογικῶς, συμφώνως πρός τάς κειμένας διατάξεις, διεπόμενον ἀναλόγως ὑπό τῶν διατάξεων τοῦ Ν. 590/77 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων».

2. Προκειμένου περί τοῦ ἱαϊκοῦ προσωπικοῦ, ὡς πρός τήν πρόσληψιν, τήν ἔνταξιν καί τήν ἐξέλιξιν, βαθμολογικήν καί μισθολογικήν, τά δικαιώματα καί ὑποχρεώσεις αὐτοῦ, τήν ἀποχώρησιν, τήν πειθαρχικήν δικαιοδοσίαν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καί τήν ἐν γένει ὑπηρεσιακὴν αὐτοῦ κατάστασιν, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 5/1978 Κανονισμοῦ «Περί Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων».

3. Τά εἰδικώτερα καθήκοντα τοῦ Κληρικοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ἱδρύματος καθορίζονται εἰδικότερον δι' Ἑσωτερικοῦ Κανονισμοῦ συντασσομένου ὑπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, καί ἐγκρινομένου ὑπό τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου.

ἄρθρον 14

Προσόντα διορισμοῦ:

1. Ἱεροκῆρυξ διορίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Μητροπολίτου, μετά γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἄγαμος Κληρικός, ἐπί τριετῆ θητεία, δυναμένη νά ἀνανεωθῆ, ὁ ἔχων πτυχίον Θεολογικῆς Σχολῆς, ἢ ἄλλης ἰσοτίμου, καί σχετικὴν ἐμπειρίαν.

2. Πρωθιερεὺς διορίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Μητροπολίτου Χαλκίδος, μετά γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐπί τριετῆ θητεία, δυναμένη νά ἀνανεωθῆ, ὁ ἔχων πτυχίον Θεολογικῆς Σχολῆς ἡμεδαποῦ Πανεπιστημίου ἢ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης ἢ Ἀνωτάτης Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκαδημίας καί γνωρίζων ἐπαρκῶς τουλάχιστον μίαν ξένην γλῶσσαν.

3. Ἐφημέριος καί Ἱεροδιάκονος διορίζονται οἱ κεκτημένοι πτυχίον Θεολογικῆς Σχολῆς ἢ Ἀνωτέρου Ἐκκλησιαστικοῦ Φροντιστηρίου ἢ ἄλλης ἰσοτίμου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, διὰ πράξεως τοῦ Μητροπολίτου Χαλκίδος, μετά γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καί ἐπί τριετῆ θητεία δυναμένη νά ἀνανεωθῆ. Προτιμῶνται οἱ γλωσσομαθεῖς.

4. Ἱεροψάλται διορίζονται οἱ κεκτημένοι πτυχίον τῆς Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

Χαλκίδος ἢ τοῦ Ὡδείου Ἀθηνῶν ἢ ἄλλου τύπου Μουσικοῦ Σχολείου ἀνεγνωρισμένου, καλλιφώνοι δεδοκιμασμένους πείρας, μετά γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καί δι' ἀποφάσεως τοῦ Μητροπολίτου Χαλκίδος.

5. Νεωκῆροι διορίζονται οἱ κεκτημένοι ἀπολυτήριον Δημοτικοῦ Σχολείου, δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, μετά πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

6. Γραμματεὺς διορίζεται ὁ κεκτημένος πτυχίον Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Ἰδρύματος. Εἰς περίπτωσιν ὅμως, κατά τήν ὁποίαν οὗτος ἐκτελεῖ καί οἰκονομικήν - λογιστικήν ὑπηρεσίαν, προτιμᾶται ὁ πτυχιούχος Οἰκονομικοῦ Πανεπιστημίου ἢ τῆς Α.Σ.Σ.Ο.Ε. ἢ Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς ἢ ἄλλης ἰσοτίμου Σχολῆς ἢ ὁ ἔχων πτυχίον Ι.Ε.Κ. κλάδου λογιστῶν.

7. Διευθυντῆς καί Ἐπιμελητῆς - ξεναγός διορίζονται οἱ κεκτημένοι πτυχίον Ἀνωτάτης Σχολῆς, κατά προτίμησιν Θεολογικῆς.

8. Φροντιστῆς - Διαχειριστῆς καί Γραφεὺς τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνημάτων διορίζονται οἱ κεκτημένοι Ἀπολυτήριον Γενικοῦ Λυκείου ἢ ἄλλης ἰσοτίμου Σχολῆς.

9. Τεχνικός διορίζεται ὁ κεκτημένος πτυχίον Τεχνικῆς Σχολῆς.

10. Κηπουρός, Κλητήρας - Ὁδηγός καί Καθαρίστρια διορίζονται οἱ κεκτημένοι Ἀπολυτήριον στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως. Ὁ Ὁδηγός εὐνόητος εἶναι ὅτι πρέπει νά διαθέτῃ καί δίπλωμα ὁδηγήσεως - ἐπαγγελματικόν δίπλωμα.

11. Φύλλακες, Καθαρίστρια καί Κηροδόται δύνανται νά διορίζονται καί οἱ κεκτημένοι ἀπολυτήριον Δημοτικοῦ Σχολείου.

12. Κοινωνικός Λειτουργός τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνημάτων διορίζεται ὁ κεκτημένος πτυχίον τῆς Σχολῆς Κοινωνικῶν Λειτουργῶν ἢ ἄλλης ἰσοτίμου Σχολῆς.

ἄρθρον 15

1. Τά εἰς τόν Ἱερόν Ναόν τιμαλφῆ καί πάσης φύσεως ἕτερα ἀφιερῶματα ὑλικῆς ἀξίας ἐκποιοῦνται, μετά προηγουμένην ἐκτίμησιν τῆς ἀξίας αὐτῶν παρ' εἰδικῶν, κατά προτίμησιν διὰ προφορικοῦ πλειοδοτικοῦ διαγωνισμοῦ, ἐνώπιον Τριμελοῦς Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐξ ἑνός μέλους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἑνός κληρικοῦ καί ἑνός ἱαϊκοῦ, διοριζομένων ὑπό τοῦ Μητροπολίτου Χαλκίδος ἢ κατ' ἄλλον τρόπον, ὃν τό Διοικητικόν Συμβούλιον τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνημάτων ἐκάστοτε δι' ἀποφάσεώς του προκρίνει ἐπωφελεύτερον διὰ τά συμφέροντα τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνημάτων.

2. Τά πρακτικά τοῦ ἀνωτέρω διαγωνισμοῦ ἐγκρίνονται παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐκτός ἐάν ἀποφάσῃ τοῦτου δέν χρῆζον ἐγκρίσεώς του, τό δέ εἰσπραττόμενον ποσόν ἀπαλλοττόμενον πάσης κρατήσεως εἰσάγεται εἰς τό Ταμεῖον τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνημάτων, ἐκδιδομένου σχετικοῦ Γραμματίου εἰσπράξεως εἰς εἰδικὴν στήλην,

προορίζεται δέ διά τήν εκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυήματος καί κυρίως διά τά ἔργα του.

ἄρθρον 16

Προϋπολογισμός - Ἀπολογισμός - Λογιστικά Βιβλία

1. Τό οικονομικόν ἔτος τοῦ Ἱεροῦ Προσκυήματος συμπίπτει μέ τό ἐκάστοτε ἰσχύον διά τό Δημόσιον καί τά Ν.Π.Δ.Δ.

2. Δύο μῆνας πρό τῆς λήξεως τοῦ οικονομικοῦ ἔτους τό Δ.Σ. καταρτίζει τόν Προϋπολογισμόν διά τήν χρῆσιν τοῦ ἐπομένου οικονομικοῦ ἔτους καί ὑποβάλλει τοῦτον ἀρμοδίως εἰς τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον πρός ἔγκρισιν.

3. Ἐντός δύο μηνῶν ἀπό τῆς λήξεως τοῦ οικονομικοῦ ἔτους τό Δ.Σ. συντάσσει τόν Ἀπολογισμόν τοῦ λήξαντος οικονομικοῦ ἔτους καί ὑποβάλλει τοῦτον εἰς τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον πρός ἔλεγχον καί ἔγκρισιν.

4. Διά πᾶσαν εἴσηραξιν ἐκδίδεται γραμμάτιον εἰσπράξεως, διά πᾶσαν δέ πληρωμὴν ἔνταγμα πληρωμῆς. Τά γραμμάτια εἰσπράξεων καί τὰ ἐντάγματα πληρωμῆς, εἰς ἃ ἐπισυνάπτονται ἅπαντα τὰ νόμιμα παραστατικά, φέρουν τήν ὑπογραφήν τοῦ Προέδρου καί τοῦ ὑπευθύνου ἐπί τῶν οικονομικῶν.

5. Οἱ πόροι τοῦ Ἱεροῦ Προσκυήματος κατατίθενται παρ' οἰαδήποτε Τραπεζῆν, μέλει τῆς Ἑνώσεως Ἑλληνικῶν Τραπεζῶν, μέσω τῆς ὁποίας ἐνεργεῖται ἡ ταμειακή διαχείρισις αὐτοῦ. Κατά τήν καταμέτρησιν τῶν χρημάτων τοῦ παγκαρίου δύνανται νά κρατῆται εἰς τό χρηματοκιβώτιον τοῦ Ἱεροῦ Προσκυήματος ποσόν, καθοριζόμενον ἐκάστοτε ὑπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, διά τήν κάλυψιν τῶν τρεχουσῶν ἀναγκῶν (π.χ. τρεχόντων λογαριασμῶν ἢ προμηθειῶν, αἱ ὁποῖαι ἀφοροῦν εἰς τήν ἐν Νέῳ Προκοπίῳ κίνησιν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυήματος), ὡς καί διά τήν μετά τῶν προσκυνητῶν συναλλαγὴν ἀπό τήν διάθεσιν λαμπάδων κ.λπ. εἰδῶν τοῦ ἐργαστηρίου καί τῆς ἐκθέσεως, φυσικά ἐπί ἀποδώσει λογαριασμοῦ. Ἡ διαχείρισις - διακίνησις τοῦ ποσοῦ τούτου καί ἡ σχετικὴ λογοδοσία θά γίνηται ὑπό τοῦ ὑπευθύνου ἐπί τῶν οικονομικῶν ἢ ἁλλοῦ προσώπου ἐξουσιοδοτημένου ὑπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

6. Παρά τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τηροῦνται τὰ ἑξῆς βιβλία:

- α) Βιβλίον Βαπτίσεων.
- β) Βιβλίον Γάμων.
- γ) Βιβλίον πρακτικῶν Διοικητικοῦ Συμβουλίου.
- δ) Βιβλίον ταμείου καί ἀναλυτικοῦ καθολικοῦ.
- ε) Βιβλίον Πρωτοκόλλου εἰσερχομένων καί ἐξερχομένων ἐγγράφων.
- στ) Βιβλίον προσωπικοῦ.
- ζ) Βιβλίον μισθοδοσίας προσωπικοῦ.
- η) Βιβλίον ἀδειῶν προσωπικοῦ.
- θ) Βιβλίον εἰδῶν καί ὑλικῶν ἢ ἀποθήκης.
- ι) Γραμμάτια εἰσπράξεων.
- ια) Ἐντάγματα πληρωμῶν.

ιβ) Μηλόκ εἰσπράξεων ἐκ τελέσεως μυστηρίων διά τόν Ἱερόν Ναόν καί τήν ἀμοιβήν τοῦ προσωπικοῦ.

ιγ) Κτηματολόγιον εἰς ὃ καταχωρεῖται ἡ ἀκίνητος περιουσία τοῦ Ἱεροῦ Προσκυήματος.

ιδ) Βιβλίον κινητῆς περιουσίας.

ιε) Βιβλίον τιμαλφῶν.

ιστ) Βιβλίον Πρακτικῶν Καταμετρήσεως Παγκαρίων.

ιζ) Δελτίον παραγγελίας διαφόρων εἰδῶν.

Τόν τύπον καί τὰς λεπτομερείας τηρήσεως τῶν ἀνωτέρω βιβλίων καθορίζει δι' ἀποφάσεώς του τό Διοικητικόν Συμβούλιον (χειρογράφως ἢ ἠλεκτρονικῶς), συμφώνως πρός τὰς ἰσχυούσας κατά περίπτωσιν διατάξεις, ἧτοι τηρουμένου τοῦ ὅρου τῆς θεωρήσεως τῶν χειρογράφων βιβλίων ὑπό τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος, καί τῆς κειμένης νομοθεσίας περί τῆς τηρήσεως ἠλεκτρονικῶν ἀρχείων, βιβλίων καί βάσεων δεδομένων.

ἄρθρον 17

Ἐπιτρέπεται ἡ συγκέντρωσις παιδιῶν εἰκόνων καί ἱερῶν ἐν γένει σκευῶν ἐκ τῶν εὐρισκομένων εἰς τοὺς Ἱερούς Ναοὺς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος καί δὴ καί τῶν προερχομένων ἐκ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κατόπιν ἀδείας τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, πρός προστασίαν καί διαφύλαξιν αὐτῶν καί ἐμπλουτισμόν τοῦ ὑπό ἴδρυσιν Μουσείου τοῦ Ἱεροῦ Προσκυήματος, Μικρασιατικοῦ, κυρίως, Πολιτισμοῦ. Ἡ εὐθύνη διαφυλάξεως καί συντηρήσεως τούτων βαρύνει τό Ἱερόν Προσκύνημα.

ἄρθρον 18

Ἀπαγορεύεται ἡ παραμονὴ προσκυνητῶν καί ἀπόρων ἐν γένει εἰς ξενῶνας ἢ ἕτερα κτίσματα τοῦ Ἱεροῦ Προσκυήματος πέραν τῶν 48 ὥρῶν, ἐκτός καί ἐάν ἔχουν τήν εὐλογίαν τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

ἄρθρον 19

Τό Ἱερόν Προσκύνημα «Ἵσος Ἰωάννης ὁ Ρῶσος» ἀπολαμβάνει πάντων τῶν προνομίων, ὡς καί φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν καί λοιπῶν ἀτελειῶν, τῶν ὁποίων ἀπολαμβάνουν καί τὰ λοιπά Ἐκκλησιαστικά Νομικά Πρόσωπα, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 1, παράγρ. 4, τοῦ Ν. 590/1977 καί εἶναι θρησκευτικόν νομικόν πρόσωπον αὐτοχρηματοδοτούμενον ὑπό τήν ἐννοίαν τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ Ν. 1591/1986 (Α' 50).

ἄρθρον 20

Εἰδικῶς, πρός διευκόλυνσιν τῶν παρά τοῦ Ἱεροῦ Προσκυήματος ἐκτελουμένων ἐργασιῶν, ὀρίζονται τὰ ἑξῆς:

1. Τό Διοικητικόν Συμβούλιον δύναται:

α) Νά διενεργῇ ἐλευθέρως προχείρους μειοδοτικούς διαγωνισμούς διά τήν προμήθειαν τῶν πάσης φύσεως ἀναγκαίων ὑλικῶν.

β) Νά ζητῇ καί νά ἐγκρίνη προσφοράς κατασκευῆς ἔργων, ἀφορώντων εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις αὐτοῦ, μέχρι

ποσοῦ, τό ὁποῖον ἰσχύει ἐκάστοτε διά τά Ἐκκλησιαστικά Ν.Π.Δ.Δ., δι' αὐτεπιστασίας ἢ δι' ἀναθέσεως εἰς ἐργολήβους. Εἰς ἐπείγουσας περιπτώσεις, ὅπως καί διά τήν ἐκτέλεσιν καλλιτεχνικῶν ἔργων, ἐπιτρέπεται ἡ ἀπ' εὐθείας ἀνάθεσις, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου.

2. Τό Διοικητικόν Συμβούλιον δύναται ὡσαύτως νά διενεργῇ ἐλευθέρως δημοπρασίας ἐκποιήσεως κινητῶν ἀνεξαρτήτως ποσοῦ, κατακυροῦν ταῦτα εἰς τόν τελευταῖον πλειοδότην.

3. Ὁ Πρόεδρος δύναται νά διενεργῇ ἐλευθέρως τήν διαχείρησιν τῶν οικονομικῶν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος, ἐπί τῇ βάσει τῶν κονδυλίων τοῦ προϋπολογισμοῦ, τηρῶν τούς ὅρους τοῦ παρόντος.

ἄρθρον 21

Πᾶν θέμα μή προβλεπόμενον εἰς τόν παρόντα Κανονισμόν διευθετεῖται δι' ὁμοφώνου ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καί τῇ ἐγκρίσει τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου.

ἄρθρον 22

1. Ὁ παρών Κανονισμός δύναται νά τροποποιηθῇ δι' Ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλ-

λάδος, δημοσιευομένῃς εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καί εἰς τό Περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ἔπειτα ἀπό ὁμόφωνον πρότασιν τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος καί ἐγκρίσιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου.

2. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἄρχεται ἀπό τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καί εἰς τό Περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

3. Ἀπό τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καταργεῖται πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς αὐτόν καί δῆ καί ὁ Κανονισμός 131/1999 (Φ.Ε.Κ. 228/Α/1999) καί ἡ Κανονιστική Διάταξις 46/1973 (Φ.Ε.Κ. 56/Α/1973).

ἄρθρον 23

Ὁ παρών Κανονισμός δέν προκαλεῖ δαπάνην εἰς βάρος τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 5ῃ Ὀκτωβρίου 2012

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
Ὁ Διαυλείας Γαβριήλ

Κανονισμός Περί συστάσεως, διοικήσεως και λειτουργίας
Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπό τήν ἐπωνυμίαν:
«Ἐρευνητικόν Ἴνστιτούτον διά τήν Νόσον τοῦ Ἀλτσχάιμερ,
λοιπῶν ἐκφυλιστικῶν παθήσεων τοῦ ἐγκεφάλου
καί μελέτης τοῦ γήρατος “Ἅγιος Ἀγαθάγγελος”»,
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φλωρίνης, Πρεσπῶν καί Ἑορδαίας

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἔχουσα ὑπ' ὄψει:

1. Τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 29 παρ. 2 καί 59 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

2. Τάς ὑποχρεώσεις τῆς Ποιμανούσης Ἐκκλησίας, αἱ ὁποῖαι ἀπορρέουν ἀπό τās Εὐαγγελικᾶς Ἐπιταγᾶς, τοῦ Ἱεροῦ Κανόνα καί τοῦς Νόμους τοῦ Κράτους πρός τό Χριστεπώνυμον τῆς Ἐκκλησίας πλήρῳμα ἰδιαιτέρως δέ πρός τήν «τρίτην ἡλικίαν».

3. Τάς ὑφισταμένες κοινωνικά καί πνευματικάς ἀνάγκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φλωρίνης, Πρεσπῶν καί Ἑορδαίας.

4. Τήν ὑπ' ἀριθμ. 139/20.5.2012 Ἀπόφασιν καί τήν ὑπ' ἀριθμ. 779/20.8.2012 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φλωρίνης, Πρεσπῶν καί Ἑορδαίας κ. Θεοκλήτου.

5. Τήν ἀπό 1.10.2012 Γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Γραφείου τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Συνιστᾷ εἰς τήν Ἱεράν Μητρόπολιν Φλωρίνης, Πρεσπῶν καί Ἑορδαίας Ἐκκλησιαστικόν Ἰδρυμα ὑπό τήν ἐπωνυμίαν: «Ἐρευνητικόν Ἴνστιτούτον διά τήν Νόσον τοῦ Ἀλτσχάιμερ, λοιπῶν ἐκφυλιστικῶν παθήσεων τοῦ ἐγκεφάλου καί μελέτης τοῦ γήρατος “Ἅγιος Ἀγαθάγγελος”», τό ὁποῖο θά λειτουργεῖ ὡς ἀποκεντρωμένη καί ἐξηρητημένη ὑπηρεσία τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἰδίας διαχειρίσεως καί μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρος. Ἡ ὀργάνωσις, διοικήσις, διαχείρισις καί λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος τούτου θά διέπεται ἀπό τās διατάξεις τοῦ ἐπομένου Κανονισμοῦ:

Κανονισμός

Περί συστάσεως, διοικήσεως καί λειτουργίας
Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπό τήν ἐπωνυμίαν
«Ἐρευνητικόν Ἴνστιτούτον διά τήν Νόσον τοῦ

Ἀλτσχάιμερ, λοιπῶν ἐκφυλιστικῶν παθήσεων
τοῦ ἐγκεφάλου καί μελέτης τοῦ γήρατος
“Ἅγιος Ἀγαθάγγελος”»,
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φλωρίνης,
Πρεσπῶν καί Ἑορδαίας

Ἄρθρον 1
Ἐπωνυμία - ἔδρα

Εἰς τήν Ἱεράν Μητρόπολιν Φλωρίνης, Πρεσπῶν καί Ἑορδαίας, συνιστᾷται Ἐκκλησιαστικόν Ἰδρυμα ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «Ἐρευνητικόν Ἴνστιτούτον διά τήν Νόσον τοῦ Ἀλτσχάιμερ, λοιπῶν ἐκφυλιστικῶν παθήσεων τοῦ ἐγκεφάλου καί μελέτης τοῦ γήρατος “Ἅγιος Ἀγαθάγγελος”», τό ὁποῖο θά λειτουργεῖ ὡς ἀποκεντρωμένη καί ἐξηρητημένη ὑπηρεσία τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἰδίας διαχειρίσεως καί μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρος. Ἐδρα τοῦ Ἰδρύματος ὀρίζεται ἡ Φλώρινα.

Ἄρθρον 2
Σφραγίς

Τό Ἴνστιτούτον ἔχει δική του κυκλική σφραγίδα, στήν ὁποία θά εἶναι γραμμένες οἱ φράσεις: «Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ, ΠΡΕΣΠΩΝ & ΕΟΡΔΑΙΑΣ - ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ ΝΟΣΟΥ ΑΛΤΣΧΑΪΜΕΡ ΚΑΙ ΓΗΡΑΤΟΣ ΑΓΙΟΣ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ» καί μέσα στόν ἐσωτερικό κύκλον θά φέρεῖ τήν εἰκόνα τοῦ Ἀγίου.

Ἄρθρον 3
Σκοποί

Σκοποί τοῦ Ἰνστιτούτου εἶναι:

α) Ἡ ὑποστήριξη τῆς ἔρευνας πάνω στίς αἰτίες, στήν βελτίωση τῆς διάγνωσις, στήν θεραπεία καί φροντίδα γιά τήν νόσον Alzheimer καί συγγενεῖς διαταραχές.

β) Ἡ κατανόηση τῶν παθήσεων τοῦ γήρατος καί ἡ ἐν συνεχείᾳ ἰκνηθίαση τῆς καταλήθου ὁδοῦ γιά τήν βελτίωση τῆς ποιότητος τῆς ζωῆς τῶν πασχόντων.

γ) Ἡ ἐνταξη τῆς μέριμνας γιά τήν νόσον τοῦ Ἀλτσχάιμερ καί τίς λοιπές ἐκφυλιστικές παθήσεις τοῦ ἐγκεφάλου, ἐντός του ποιμαντικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας, σύμφωνα

μέ τις θεμελιώδεις αρχές της Ιατρικής και της Βιοηθικής, υπό το πρίσμα της Ορθόδοξης πνευματικότητας.

δ) Η παροχή συμβουλών για την φροντίδα των ασθενών και ενημερώσεως των οικογενειών αυτών.

ε) Η παροχή άμοιβαίας βοήθειας των μελών των οικογενειών των ασθενών προκειμένου να μειωθεί το κοινωνικό, το οικονομικό και συναισθηματικό κόστος από την μακρόχρονη φροντίδα των ατόμων που πάσχουν από άνοια.

στ) Η δημοσιοποίηση των κοινωνικών αναγκών του προσβληθέντος πληθυσμού και η επιμόρφωση του κοινού ώστε να εξοικειωθεί με το πρόβλημα.

ζ) Η επιμόρφωση και εξειδίκευση των ιατρών στην νόσο του Alzheimer και τις έκφυλιστικές παθήσεις του έγκεφάλου.

η) Η ανάπτυξη συγγραφικής δραστηριότητας επί των ιατρικών, κοινωνικών, νομικών και ήθικων προβλημάτων των πασχόντων εκ της νόσου του Alzheimer και εκ των νευροεκφυλιστικών παθήσεων του έγκεφάλου.

θ) Η ανάπτυξη προγραμμάτων ψυχολογικής, ήθικης και κοινωνικής υποστήριξης των ασθενών των πασχόντων από τη νόσο του Alzheimer και των λοιπών συγγενών παθήσεων.

Άρθρον 4

Μέσα διά την πραγματοποίηση των Σκοπών του Ίνστιτούτου είναι:

α) Η διεξαγωγή έρευνητικών ή ενημερωτικών προγραμμάτων και εκδηλώσεων (ημερίδων, διαλέξεων, εκθέσεων, προβολών όπτικοακουστικών μέσων κ.λπ.), με αντικείμενο την ενημέρωση και κατανόηση της νόσου του Άλτσχάιμερ και των λοιπών συγγενών παθήσεων, των μεθόδων προλήψεως, των προβλημάτων που προκαλούνται από την εμφάνιση των ασθενειών αυτών και των τρόπων αντιμετώπισεως αυτών.

β) Η ευρύτερη ενημέρωση του κοινού, διά παντός προσφόρου μέσου επικοινωνίας (τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές, άρθρογραφία στον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο, έκδοσις ενημερωτικών εντύπων κ.λπ.).

γ) Η συνεργασία με κρατικούς ή ευρωπαϊκούς φορείς και με ομάδες πολιτών, όπως μη κυβερνητικές οργανώσεις, σύλλογοι ή ενώσεις κοινωφελούς σκοπού κ.λπ., με μοναδικόν γνώμονα την προώθηση των σκοπών του Ίνστιτούτου.

δ) Η δημιουργία Γραφείου παροχής χρησίμων πληροφοριών και συμβουλών, με προοπτική λειτουργίας τηλεφωνικής γραμμής, ει δυνατόν επί 24ωρου βάσεως, για την άμεση αντιμετώπιση κάθε συναφούς συμβουλευτικής ανάγκης ή διασυνδέσεως των ενδιαφερομένων με τους ένδεδειγμένους φορείς.

ε) Η δημιουργία ενός κατάλληλου χώρου, όπου τα προσβληθέντα άτομα θα δύνανται να διαμένουν για μικρό χρονικό διάστημα, προκειμένου να ξεκουράζονται οί συγγενείς τους.

στ) Η καλλιέργεια του Έθελοντισμού και η συγκρότηση:

i. Έθελοντικών Ομάδων ύποστηρίξεως συγγενών, που θα άσχολοῦνται με τά προβλήματα που δημιουργούνται στις οικογένειες των ασθενών και θα αποτελοῦνται από ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς και άλλους λειτουργούς ψυχικής υγείας.

ii. Έθελοντικών Ομάδων έρευνας, που θα αποτελοῦνται από ιατρούς, ψυχολόγους και θα έχουν σκοπό την ζωντανή ανταλλαγή πληροφοριών και ιδεών για τις εξέλιξεις στην έρευνα, την θεραπεία και την φροντίδα των προσβληθέντων.

iii. Έθελοντικών Ομάδων φροντίδας ασθενών, αποτελούμενες από ιατρούς, νοσηλευτές και έθελοντές μη ειδικευμένους πολίτες, έπειτα από σχετική επιμόρφωση και με την καθοδήγηση των ειδικών.

iv. Έθελοντικών Ομάδων συζητήσεων, στις οποίες δύνανται να συμμετέχουν έπιστήμονες ιατροί, ασθενείς και συγγενείς αυτών, έθελοντές παροχής φροντίδας σέ ασθενείς και συγγενείς αυτών και πās τις ενδιαφερόμενος να συμμετάσχει έθελοντικά και να συνεισφέρει στους σκοπούς του Ίνστιτούτου.

ζ) Η δημιουργία προτύπου διαγνωστικής και νοσηλευτικής μονάδος, διά την νόσον του Άλτσχάιμερ και τις συναφείς έγκεφαλικές παθήσεις.

Άρθρον 5

Πόροι του Ίνστιτούτου είναι:

α) Οί προαιρετικές συνδρομές, οί δωρεές, οί κληρονομίες και οί κληροδοσίες.

β) Τά έσοδα από διάφορες έπιστημονικές και κοινωνικές εκδηλώσεις του Ίνστιτούτου και την έν γενεί ανάπτυξη των δράσεων αυτού.

γ) Οί κρατικές ή άλλες έπιχορηγήσεις από ευρωπαϊκά προγράμματα, από φορείς του ευρύτερου δημοσίου (Ο.Τ.Α. κ.λπ.), από ευαγή ιδρύματα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, και οί δωρεές από δημόσιους ή ιδιωτικούς οργανισμούς και έπιχειρήσεις.

δ) Έπιχορηγήσεις εκ της Έρας Μητροπόλεως Φλωρίνης, Πρεσπών και Έορδαίας, και λοιπών Έκκλησιαστικών Ν.Π.Δ.Δ.

ε) Έσοδα από την άξιοποίηση της κινητής και άκίνητης περιουσίας του Ίνστιτούτου (τόκοι εκ του αποθεματικού, ένοίκια κ.λπ.).

Άρθρον 6

1. Όργανα του Ίνστιτούτου είναι: α) τό Διοικητικόν Συμβούλιον, έχον διαχειριστικές και διοικητικές αρμοδιότητες, και β) τό Έπιστημονικόν Συμβούλιον, έχον έπιστημονικές και έρευνητικές αρμοδιότητες.

2. Τά δύο Συμβούλια συνεργάζονται άρμονικά και δραστηριοποιούνται ισότημωσ και από κοινού για την πραγματοποίηση των σκοπών του Ίνστιτούτου, ως όρίζεται από τις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού.

Άρθρον 7 Διοικητικό Συμβούλιο

1. Τό Ίνστιτούτον διοικείται από έπταμελές (7) Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.), άποτελούμενο από:

α) τόν Πρόεδρο, τόν έκάστοτε Μητροπολίτη Φλωρίνης, Πρεσπών και Έορδαίας,

β) τόν Διευθυντή του Ίνστιτούτου ως Άντιπρόεδρο, ό όποίος πρέπει νά είναι έν ένεργεία ή όμότιμος Καθηγητής τής Ίατρικής Σχολής Έλληνικού Πανεπιστημίου, έχων ειδικότητα επί τών συγκεκριμένων νόσων,

γ) τόν Νομικόν Σύμβουλον του Ίνστιτούτου, ό όποίος πρέπει νά είναι Δικηγόρος καταξιωμένος και μέ ικανή έμπειρία, και

δ) τέσσερα Μέλη (λαϊκούς ή και Κληρικούς), τά όποία νά διακρίνονται γιά τό φιλανθρωπικό και κοινωνικό τους έργο, διοριζόμενα επί τριετή θητεία, ή όποία δύναται νά νά ανανεώνεται.

2. Η ιδιότητα του Μέλους του Δ.Σ. είναι τιμητική και άμισθος, και ως έκ τούτου ουδείς δύναται νά έγείρει άξίωση άμέσου ή έμμέσου άντιμισθίας, άποζημιώσεως, ή κέρδους από τό Ίνστιτούτο.

3. Ό Διευθυντής του Ίνστιτούτου, ό Νομικός Σύμβουλος και τά Μέλη του ως άνω Δ.Σ. επιλέγονται και διορίζονται μέ Άπόφαση του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φλωρίνης, Πρεσπών και Έορδαίας. Ό Μητροπολίτης ώσαύτως δύναται μέ νέα Άπόφαση, και γιά εύλογη αίτία, νά παύση έκ τών καθκόντων αυτού μέλος του Δ.Σ., διορίζων νέο μέλος γιά τό ύπόλοιπο διάστημα τής θητείας του Δ.Σ.

4. Τό Δ.Σ. κατά τήν πρώτη εβδομάδα μετά τόν διορισμό του συνέρχεται και συγκροτείται σέ σώμα, επιλέγον έκ τών τεσσάρων μελών αυτού (έξαιρουμένων του Προέδρου, του Διευθυντού και του Νομικού Συμβούλου) τόν Γραμματέα και τόν Ταμία, και επιμερίζον τās άρμοδιότητας και ύποχρεώσεις τών μελών αυτού.

5. Καθήκοντα του Δ.Σ. είναι ή χρηστή διοίκηση του Ίνστιτούτου, ή επίβλεψη τής καλής λειτουργίας του, τών έγκαταστάσεών του, και ή πιστή έφαρμογή του παρόντος Κανονισμού. Τά Μέλη του Δ.Σ. μετέχουν άνελλιπώς στίς συνεδριάσεις αυτού και έκτελούν τά καθήκοντα που τούς αναθέτει αυτό.

6. Τό Δ.Σ. συνέρχεται σέ Συνεδρίαση τακτικά μία φορά τόν μήνα, έκτάκτως δέ όποτε χρειασθῆ, κατόπιν προσκλήσεως του Προέδρου. Εύρίσκεται σέ άπαρτία, όταν είναι παρόντα τέσσερα (4) από τά μέλη του και ό άποφάσεις του είναι έγκυρες, όταν λαμβάνονται μέ τήν πλειοψηφία τών παρόντων μελών. Σέ περίπτωση ίσοψηφίας επικρατεί ή άποψη μέ τήν όποία τάχθηκε ή ψηφος του Προέδρου.

7. Τό Δ.Σ. άποφαίνεται αυτετελώς επί παντός θέματος άφορόντος εις τήν έν γένει λειτουργία του Ίνστιτούτου και τόν προγραμματισμό τών δράσεων αυτού. Όσαύτως κατ' έτος ψηφίζει και ύποβάλλει προς έγκριση στό Μη-

τροπολιτικό Συμβούλιο τόν Προϋπολογισμό και τόν Άπολογισμό τής οικονομικής διαχειρίσεως του Ίνστιτούτου. Ειδικώς επί σοβαρών θεμάτων, επί έκποιήσεως άκινήτων, άποδοχής ή άποποιήσεως δωρεών - κληρονομιών ή κληροδοσιών, συνάψεως δανείων, ως και ή άσκηση ένδίκων μέσων, ύποβάλλονται γιά έγκριση στό Μητροπολιτικό Συμβούλιο.

Άρθρον 8 Καθήκοντα Προέδρου

Ό Σεβασμιωτάτος Πρόεδρος του Δ.Σ.:

α) Έκπροσωπεί τό Ίνστιτούτο ένώπιον πάσης Άρχῆς σέ όλλες τίς σχέσεις αυτού, δικαστικά και έξώδικα, γιά τήν διεκπεραίωση τών ύποθέσεων του Ίνστιτούτου. Μέ άπόφαση του Δ.Σ. και γιά συγκεκριμένη κάθε φορά περίπτωση δύναται νά ανατίθεται ή έκπροσώπηση του Ίνστιτούτου εις έτερόν τι μέλος του Δ.Σ. ή σέ πληρεξουσίου δικηγόρους, όταν αυτό είναι αναγκαίο.

β) Διευθύνει τίς συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, επιβλέπει τήν διαχείριση του ταμείου, ύπογράφει μέ τόν Γραμματέα κάθε έγγραφο που άφορά στό Ίνστιτούτο και επιβλέπει τήν έκτέλεση τών άποφάσεών του.

γ) Όταν άπουσιάζει ή κωλύεται τόν αναπληρώνει γιά τρέχοντα ζητήματα ό Άντιπρόεδρος, και σέ περίπτωση άπουσίας και αυτού ό Γραμματέας.

Άρθρον 9 Καθήκοντα Άντιπροέδρου

Ό Άντιπρόεδρος - Διευθυντής του Ίνστιτούτου, πέραν τών κοινών καθκόντων τών μελών του Δ.Σ., α) αναλαμβάνει τήν σύνθεση του Έπιστημονικού Συμβουλίου και προτείνει τά μέλη αυτού στό Δ.Σ., β) φροντίζει γιά τήν ύλοποίηση και έφαρμογή τών άποφάσεων του Δ.Σ. και γ) άποτελεί τόν σύνδεσμο μεταξύ του Δ.Σ. και του Έπιστημονικού Συμβουλίου.

Άρθρον 10 Καθήκοντα Γραμματέως

Ό Γραμματέας:

α) Κρατεί τήν άλληλογραφία του Ίνστιτούτου σέ συνεργασία μέ τόν Πρόεδρο, φυλάσσει τήν σφραγίδα αυτού, κρατεί τό πρωτόκολλο εισερχομένων και έξερχομένων έγγράφων, τό βιβλίο Πρακτικών τών συνεδριάσεων του Δ.Σ..

β) Καταρτίζει τήν ήμερησία διάταξη τών συνεδριάσεων του Δ.Σ., άποστέλλει στά Μέλη αυτού έγκαιρως τίς σχετικές Προσκήσεις και τηρεί τά πρακτικά τών συνεδριάσεων του Δ.Σ.

γ) Μεριμνά, σέ συνεργασία μέ τόν Διευθυντή, γιά τήν έγκαιρη διοργάνωση τών πάσης φύσεως δράσεων και έκδηλώσεων του Ίνστιτούτου.

Άρθρον 11 Καθήκοντα Ταμίου

Ο Ταμίας:

α) Ένεργεί τις εισπράξεις του Ίνστιτούτου με διπλότυπες άριθμημένες αποδείξεις, οι οποίες υπογράφονται από αυτόν, καθώς επίσης και τις πληρωμές των οφειλών αυτού, οι οποίες υπογράφονται από τον ίδιο, τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο. Τά διπλότυπα εισπράξεων και πληρωμών φέρουν την σφραγίδα του Ίνστιτούτου και είναι άριθμημένα κατ' αύξοντα άριθμό και θεωρημένα κατά Νόμον υπό του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φλωρίνης, Πρεσπών και Έορδαίας.

β) Τηρεί και ένημερώνει άνελλιπώς τό Βιβλίον Ταμείου, στό όποίο καταχωρίζονται όλες οι εισπράξεις και οι πληρωμές του Ίνστιτούτου.

γ) Άναλαμβάνει χρήματα από τους τραπεζικούς λογαριαμούς του Ίνστιτούτου κατόπιν Άποφάσεως του Δ.Σ., ή όποία έκδίδεται κάθε φορά γιά συγκεκριμένο χρηματικό ποσό. Χρήματα μπορεί νά αναλαμβάνει και ό Πρόεδρος ή ό Διευθυντής, εάν ή προαναφερθείσα Άπόφαση του Δ.Σ. ούτως όρίζει.

δ) Θέτει στην διάθεση του Δ.Σ. τό ταμείο γιά έλεγχο όποτεδήποτε θεωρηθεί αυτό άναγκαίο.

ε) Τηρεί όλα τά σχετικά μέ την οικονομική διαχείριση του Ίνστιτούτου έγγραφα και βιβλία.

Τόν Ταμία κωλυόμενο ή άπόντα άναπληρώνει μετά από άπόφαση του Δ.Σ. ένα έκ των μελών του, πλην του Προέδρου.

Άρθρον 12 Έπιστημονικό Συμβούλιο

1. Τό Έπιστημονικό Συμβούλιο (Επ.Σ.) άποτελείται από πέντε (5) μέλη: ένα (1) Καθηγητή ή διατελέσαντα Καθηγητή της Ιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ. ή άλλου Πανεπιστημίου, έξειδικευμένο επί της μελέτης και αντιμετώπισης συναφών νόσων, ως Πρόεδρο, και τέσσερις (4) έρευνητές ιατρούς παρομοίων ή συναφών ειδικοτήτων, όπως ψυχολόγοι, κ.λπ.

2. Πρόεδρος του Έπ.Σ. είναι ό εκάστοτε Διευθυντής του Ίνστιτούτου, ό όποιος διορίζεται σύμφωνα μέ τά όσα όρίζονται στό άρθρο 7 του παρόντος Κανονισμού. Έπειτα από σχετική εισήγηση του Διευθυντού, τό Δ.Σ. επιλέγει και διορίζει τά υπόλοιπα μέλη του Έπ.Σ. γιά τριετή θητεία, ή όποία δύναται νά άνανεώνεται.

3. Η συμμετοχή των μελών του Έπιστημονικού Συμβουλίου είναι έθελοντική, τιμητική και άμισθος, όμοίως και ή δραστηριοποίησή τους στις διάφορες δράσεις του Ίνστιτούτου. Ός έκ τούτου δέν δικαιούνται νά λαμβάνουν ή νά άπαιτήσουν μισθό, άποζημίωση ή άλλη παροχή, αλλά προσφέρουν την γνώση τους και τις υπηρεσίες τους άφιλοκερδώς, έμφορούμενοι από γνήσια χριστιανική αγάπη.

4. Τό Επ.Σ. συνεδριάζει μέ πρωτοβουλία του Προέδρου αυτού όσάκις κρίνεται άπαραίτητο, και πάντως του-

λάχιστον μία φορά ανά δίμηνο, θεωρείται δέ έν άπαιτητά όταν είναι παρόντα τρία (3) από τά μέλη του.

5. Έργο του Έπ.Σ. είναι ή ανάπτυξη του έρευνητικού έργου προς την κατεύθυνση των σκοπών του Ίνστιτούτου, ή υποβολή προτάσεων προς τό Δ.Σ. και ή επιστημονική συνδρομή στην πραγματοποίηση αυτών. Επίσης, ή ενεργός δραστηριοποίηση στις περιγραφόμενες στό άρθρο 4 του παρόντος Κανονισμού δράσεις.

Άρθρον 13 Έρευνητικό έργο

Τό έρευνητικό έργο του Ίνστιτούτου διεξάγεται μέ την εύθύνη του Προέδρου και των μελών του Έπιστημονικού Συμβουλίου, και μπορούν νά συμμετέχουν έθελοντικά και άφιλοκερδώς και έτεροι ίατροί και επιστήμονες συναφών γνωστικών άντικειμένων, σύμφωνα μέ όσα όρίζονται στό άρθρο 4 του παρόντος Κανονισμού. Τό έρευνητικό έργο, γιά την νόσο του Alzheimer και τις νευροεκφυλιστικές παθήσεις του έγκεφάλου, θά άναπτύξει τους κάτωθι επί μέρους τομείς:

Α. Έρευνα επί της γενετικής της νόσου του Alzheimer και των άλλων έκφυλιστικών παθήσεων του έγκεφάλου και συσχέτιση αυτών μέ παράγοντες κληρονομικούς, ψυχολογικούς, κοινωνικούς, συνθηκών περιβάλλοντος κ.λπ.

Β. Έρευνα επί της νευροπαθολογίας και των νευροχημικών διεργασιών της νόσου του Alzheimer.

Γ. Έρευνα επί της θεραπευτικής αντιμετώπισης της νόσου του Alzheimer κ.λπ., της βελτιώσεως της ποιότητας ζωής των άσθενών και των οικογενειών αυτών.

Δ. Διαγνωστική και θεραπευτική προσέγγιση των άσθενών. Αυτή θά πραγματοποιείται άφ' ενός μέν έντός προτύπου νοσηλευτικής μονάδος, στην όποία οι πάσχοντες θά αντιμετωπίζονται μέ τις κατάλληλες θεραπευτικές μεθόδους και μέ τον άρτίότερο ύλικοτεχνικό έξοπλισμό, έντός των άρχών της ιατρικής επιστήμης και της όρθοδόξου βιοηθικής, και άφ' έτέρου μέ την λειτουργία έξειδικευμένης μονάδος έξωτερικών άσθενών, ή όποία δύναται νά είναι άνεξάρτητη ή τμήμα της προηγούμενης, λειτουργούσα ως νοσοκομείον ήμέρας και καλύπτουσα τις ιατρικές και θεραπευτικές άνάγκες των άσθενών των εύρισκόμενων στά άρχικά στάδια της νόσου.

Άρθρον 14 Τροποποίηση Κανονισμού - Κατάργηση του Ίδρύματος

1. Ο παρών Κανονισμός δύναται νά τροποποιηθεί μέ άπόφαση Διοικητικού Συμβουλίου, τό όποίο συγκαλείται ειδικά γιά τον σκοπό αυτό, άπαιτείται δέ ή παρουσία τουλάχιστον πέντε έκ των έπτά μελών αυτού και πλειοψηφία τριών τετάρτων (3/4) των παρόντων μελών.

2. Τό Ίνστιτούτο καταργείται και διαλύεται όταν δέν εκπληρώνει τις επιστημονικές και έκκλησιολογικές αυτού προϋποθέσεις και την άποστολή του ή όταν πα-

ρεκκλίνει τῶν σκοπῶν του ἢ καθίσταται ἀνέφικτη. Στὴν περίπτωση αὐτή, ἡ περιουσία αὐτοῦ ἀνήκει αὐτοδικαίως στὴν Ἱερά Μητρόπολη Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας, καὶ διατίθεται γιὰ τὴν περίθαλψη ὑπερηλίκων ἀναξιοπαθούντων ἀσθενῶν.

3. Καὶ στὶς δύο ὡς ἀνωτέρω περιπτώσεις, ἀπαιτεῖται ἡ ἔκδοση σχετικῆς Ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ δημοσίευση αὐτῆς στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ στὸ Ἐπίσημο Δελτίο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

ἄρθρον 15
Μεταβατικὴ διάταξη

Χρὴν πρώτου Διευθυντοῦ τοῦ Ἰνστιτούτου ἀναλαμβάνει ὁ Ὁμότιμος Καθηγητὴς τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ. κ. Σταῦρος Μπαλογιάννης.

ἄρθρον 16
Ἐναρξη ἰσχύος

1. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἀρχίζει ἀπὸ τὴν δημοσίευσή του στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

2. Ὁ παρῶν Κανονισμὸς δημοσιεύεται ἐπίσης στὸ Ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

ἄρθρον 17
Κάλυψη Δαπάνης

Ἡ σύσταση Ἰδρύματος μὲ τὸν παρόντα Κανονισμό, τὸ ὁποῖο θὰ στεγάζεται στὶς ἐγκαταστάσεις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ θὰ λειτουργεῖ μὲ τὴν συνδρομὴ ἐθελοντῶν συνεργατῶν, οὐδεμία δαπάνη προκαλεῖ σὲ βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἡ δὲ δαπάνη μισθοδοσίας τοῦ μελλοντικοῦ ἐμμίσθου προσωπικοῦ θὰ προέλθει καὶ θὰ προσδιοριστεῖ ἀπὸ τίς κανονιστικὲς πράξεις τῆς διαδικασίας προσλήψεως τοῦ ἀναγκαίου προσωπικοῦ.

Ἀθῆναι 8.10.2012

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
Ὁ Διαυλείας Γαβριήλ

Ἀπόφασις περὶ Διορισμοῦ τῆς Διοικήσεως
τοῦ ἐν Προκοπίῳ Εὐβοίας Ἱεροῦ Προσκυνημάτων
«Εὐαγὲς Ἱδρυμα ὁ Ὅσιος Ἰωάννης ὁ Ρώσσο»
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐχουσα ὑπ' ὄψει:

1. Τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 235/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ διοικήσεως, διαχειρίσεως καὶ λειτουργίας τοῦ ἐν Προκοπίῳ Εὐβοίας Ἱεροῦ Προσκυνημάτων τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσσου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος», ἀρθρ. 7, παρ. 1 καὶ 3 (ΦΕΚ 207/30.10.2012, τ. Α').
2. Τὸ γεγονός ὅτι τὴν 30ὴν Ὀκτωβρίου 2012 ἔπαυσε ἡ ἰσχὺς τῆς ὑπ' ἀριθμ. 46 Κανονιστικῆς Διατάξεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ Διοικήσεως, διαχειρίσεως καὶ λειτουργίας τοῦ ἐν Προκοπίῳ Εὐβοίας Ἱεροῦ Προσκυνημάτων «Εὐαγὲς Ἱδρυμα ὁ Ὅσιος Ἰωάννης ὁ Ρώσσο».

Ἀποφασίζομεν

Διορίζομεν τακτικά μέλη τοῦ ὑπὸ τὴν προεδρίαν μας τελοῦντος Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ὡς ἄνω Προσκυνημάτων, τοὺς:

1. Ἀρχιμ. Νικόδημον Εὐσταθίου - Πρωτοσύγκελλον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως,
2. κ. Σπυρίδωνα Ἀγγελῆ - Δικηγόρον
3. κ. Χρῆστον Γιακομίδη καὶ
4. κ. Χρῆστον Φεφέκον.
5. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχειται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς εἰς τὸ Περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἐν Χαλκίδι, τῆ 2ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Χαλκίδος Χρυσόστομος

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ - ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ

Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἀγίου Γερασίμου Ἰλισίων,
Ὁσίου Μελετίου Σεπολίων,
Προφήτου Ἠλίου Ριζουπόλεως,
Ἀγίου Εὐθυμίου Κυψέλης,
Ἀγίας Μαύρας Ἠλιουπόλεως,
Θεοτόκου Ν. Φιλοθέης,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσίευσως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Ἀλεξανδρουπόλεως

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πληρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Ἀγίου Ἐλευθερίου Ἀλεξανδρουπόλεως,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσίευσως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἀλεξανδρουπόλει τῇ 10ῃ Ὀκτωβρίου 2012

† Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως ΑΝΘΙΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Παροναξίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἐφημε-

ρίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἀγίου Θαλλελαίου ὁμωνύμου χωρίου Νάξου,
Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἐγγαρῶν Νάξου,
Ἀγίας Τριάδος Καλοξυλίου Νάξου,
Ἑπαπαντῆς τοῦ Σωτῆρος (Παντανάσσης)
Ναούσης Πάρου,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσίευσως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Νάξῳ τῇ 12ῃ Ὀκτωβρίου 2012

† Ὁ Παροναξίας ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Νέας Κρήνης καὶ Καθαμαριάς

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πληρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Παναγίας Φανερωμένης Νέας Μηχανιώνας,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσίευσως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Καθαμαριά τῇ 19ῃ Ὀκτωβρίου 2012

† Ὁ Νέας Κρήνης καὶ Καθαμαριάς ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Διδυμοτείχου, Ὁρεσιτιάδος καὶ Σουφλίου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Κορνοφωλέας,

καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Διδυμοτείχῳ τῇ 24ῃ Ὀκτωβρίου 2012

† Ὁ Διδυμοτείχου, Ὁρεσιτάδος καὶ Σουφλίου
ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Πολυανῆς καὶ Κιλικισίου

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) καὶ τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς Ἱ. Ναοῖς

Ζωοδόχου Πηγῆς Ἁγίου Ἀθανασίου Θεσσαλονίκης,

Πεντεκαίδεκα Ἱερομαρτύρων Κιλικίς,

καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους ἵνα καταλάβωσι τὰς Διακονικὰς ταύτας θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Κιλικίᾳ τῇ 29ῃ Ὀκτωβρίου 2012

† Ὁ Πολυανῆς καὶ Κιλικισίου EMMANOYHΛ

Ἱερά Μητρόπολις Πολυανῆς καὶ Κιλικισίου

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἁγίου Δημητρίου Δαφνοχωρίου,

Ἁγίου Φανουρίου Κοιλίδος,

Ἁγίου Δημητρίου Κρητικῶν,

Ἁγίου Γεωργίου Ἀντιγόνης,

Ἁγίων Πέτρου καὶ Παύλου Γάβρας,

Ἁγίου Γεωργίου Ἐνω Θεοδωρακίου,

Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Μαυροπηλαγιάς,

Ἐψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ Χειμαδιοῦ,

Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Παλατιανοῦ,

Ἁγίας Βαρβάρας Πετράδων,

Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Σπουργίτη,

Ἐψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ Μονοηθίου,

Ἐψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ Περίνθου,

Ἁγίου Ἀθανασίου Χρυσόπετρας,

Ἁγίου Γεωργίου Λαοδικηνοῦ,
Ἁγίου Γεωργίου Ἡλιόλουστου,
Γεννήσεως τῆς Θεοτόκου Βαφειοχωρίου,
Τιμίου Προδρόμου Ἐλευθεροχωρίου,
Ἐπαπαντῆς τοῦ Κυρίου Θεοδοσίων,
Ἁγίου Γεωργίου Καρτεραί,
Ἐψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ Κορωνοῦδας,
Προφήτη Ἡλία Ριζανῶν,
Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Ἁγίου Μάρκου,
Τιμίου Προδρόμου Παροχθίου,

Ἁγίων Πέτρου καὶ Παύλου Κάτω Ποταμιᾶς,

καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Κιλικίᾳ τῇ 29ῃ Ὀκτωβρίου 2012

† Ὁ Πολυανῆς καὶ Κιλικισίου EMMANOYHΛ

Ἱερά Μητρόπολις Παραμυθίας, Φιλιππῶν, Γηρομερίου καὶ Πάργας

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Ἁγίας Τριάδος Φιλιππῶν,

καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Παραμυθίᾳ τῇ 5ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Παραμυθίας, Φιλιππῶν, Γηρομερίου
καὶ Πάργας ΤΙΤΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Φιλιππῶν, Νεαπόλεως καὶ Θάσου

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Ραχωνίου Θάσου,

καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμε-

να δικαιολογητικά διά τήν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Καβάλα τῇ 30ῃ Ὀκτωβρίου 2012

† Ὁ Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου
ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Κερκύρας, Παξῶν καί Διαποντίων Νήσων

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἀρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τήν κενήν ὀργανικήν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἁγίων Ἀποστόλων Ἀρμενάδων,
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διά τήν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Κερκύρα τῇ 7ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Κερκύρας, Παξῶν καί Διαποντίων Νήσων
ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Μεσσηνίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἀρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τήν κενήν ὀργανικήν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου Κυνηγοῦ Πυλίας,
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διά τήν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Καλαμάτα τῇ 9ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Μεσσηνίας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Πειραιῶς

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἀρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τήν κενήν ὀργανικήν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Θείας Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος
Παλαιᾶς Κοκκινιάς,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διά τήν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Πειραιεὶ τῇ 9ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Πειραιῶς ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ἱερά Μητρόπολις Ζιχνῶν καί Νευροκοπίου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἀρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τήν κενήν ὀργανικήν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Κοιμήσεως Θεοτόκου Θεολοῦ,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διά τήν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Ζίχνη τῇ 8ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Ζιχνῶν καί Νευροκοπίου ΙΕΡΟΘΕΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Θηβῶν καί Λεβαδείας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἀρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τήν κενήν ὀργανικήν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἁγίου Νικολάου Κορωνείας,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διά τήν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Λεβαδεία τῇ 7ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Θηβῶν καί Λεβαδείας ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Σερβίων καί Κοζάνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἀρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τήν κενήν ὀργανικήν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Μεταμορφώσεως Σωτῆρος Ἀκρινῆς,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Κοζάνη τῆ 9ῆ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Σερβίων καὶ Κοζάνης ΠΑΥΛΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Νικαίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Εὐγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Αἰγάλεω,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Νικαίᾳ τῆ 8ῆ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Νικαίας ΑΛΕΞΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Καστορίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἁγίου Νικολάου Βυσινιάς,

Ἁγίου Γεωργίου Ὁμορφοκκλησιᾶς,

Ἁγίων Ἀναργύρων Κρυοχωρίου,

Ἁγίου Δημητρίου Πτελίας,

Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Βαϊτωνέρων,

Ἁγίου Χαραλάμπους Ἀγραπιδέας,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Καστορίᾳ τῆ 7ῆ Ὀκτωβρίου 2012

† Ὁ Καστορίας ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ἱερά Μητρόπολις ἹΑρτης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ

Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πληρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Ἁγίου Νικολάου ἹΑρτης,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν ἹΑρτῇ τῆ 9ῆ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ ἹΑρτης ΙΓΝΑΤΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Νέας Κρήνης καὶ Καθαμαριάς

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πληρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Παναγίας Φανερωμένης Νέας Μηχανιώνας,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Καθαμαριά τῆ 19ῆ Ὀκτωβρίου 2012

† Ὁ Νέας Κρήνης καὶ Καθαμαριάς ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πληρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Ἁγίου Χαραλάμπους Πρεβέζης,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Πρεβέζῃ τῆ 7ῆ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Τοποτηρητὴς Μητροπολίτης ἹΑρτης ΙΓΝΑΤΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Πατρῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἀρθρῶν 38 παρ. 2 καί 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἀρθρῶν 4-7 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καί προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Εὐαγγελιστρίας Πατρῶν,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καί ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Πάτραις τῇ 9ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Πατρῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Ζακύνθου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἀρθρῶν 38 παρ. 2 καί 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἀρθρῶν 4-7 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καί προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Ἀγίου Λαζάρου Πόλεως Ζακύνθου,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καί ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ζακύνθῳ τῇ 1ῃ Ὀκτωβρίου 2012

† Ὁ Ζακύνθου ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Ἀργοῦδος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἀρθρῶν 38 παρ. 2 καί 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἀρθρῶν 4-7 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καί προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Ἀγίου Γεωργίου Ναυπλίου,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καί ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 9ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Ἀργοῦδος ΙΑΚΩΒΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Ἀργοῦδος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 673/1977 (ἀρθρον 1 ἐδ. β. καί 3), β) τοῦ ἀρθρου 25 τοῦ 817/1978, γ) τοῦ Προεδρικοῦ Διατάγματος 582/2.7.1980 «Περὶ κατανομῆς θέσεων Ἱεροκλήρυκος εἰς Ἱεράς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί δ) τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» (Φ.Ε.Κ. Α' 73/9.4.2012), προκειμένου νά προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς Β' θέσεως Ἱεροκλήρυκος τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ Νόμων προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς Προκηρύξεως ταύτης, ὑποβάλλωσιν ἡμῖν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτούμενων δικαιολογητικῶν διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 6ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Ἀργοῦδος ΙΑΚΩΒΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἀγίου Βασιλείου τοῦ Μεγάλου

περιοχῆς Πυλαιώτικα τοῦ Δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 9ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Θεσσαλονίκης ΑΝΘΙΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Σιδηροκάστρου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἀρθρῶν 38 παρ. 2 καί 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἀρθρῶν 4-7 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καί προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἐνω Ποροῖων,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καί ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Σιδηροκάστρῳ τῇ 7ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Σιδηροκάστρου ΜΑΚΑΡΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Τρίκκης καὶ Σταγῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἁγίου Οἰκουμενίου Χαϊδεμένους,
Ἁγίου Νικολάου Πύλης,
Ἁγίων Θεοδώρων Κρήνης,
Ἁγίων Πάντων Πρίνου,
Ἁγίου Νικολάου Λεπτοκαρυᾶ,
Κοιμήσεως Θεοτόκου Μεσοχώρας,
Κοιμήσεως Θεοτόκου Γαρδικίου,
Προφήτου Ἡλίου Δέσης,
Ἁγίου Γεωργίου Γριζάνου,
Ἁγίας Παρασκευῆς Ἄετοῦ,
Ἁγίας Παρασκευῆς Ἀθαμανίας,
Ἁγίων Ἀποστόλων Δροσοχωρίου,
Ἁγίας Παρασκευῆς Πύρρας,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσίευσως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Τρικᾶλοισι τῆ 28ῃ Ὀκτωβρίου 2012

† Ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν ΑΛΕΞΙΟΣ

**Ἱερά Μητρόπολις
Ν. Ἰωνίας καὶ Φιλαδηφείας**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Νέας Ἰωνίας,
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσίευσως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Νέᾳ Ἰωνίᾳ τῆ 12ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Νέας Ἰωνίας καὶ Φιλαδηφείας
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Σταγῶν καὶ Μετεώρων

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ

Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Ἁγίου Βησσαρίωνος Καθαμπάκας,
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσίευσως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Καθαμπάκῃ τῆ 12ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Σταγῶν καὶ Μετεώρων ΣΕΡΑΦΕΙΜ

**Ἱερά Μητρόπολις
Ἰάνθης καὶ Περιθεωρίου**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἁγίων Δώδεκα Ἀποστόλων Ἰάνθης,
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσίευσως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Ἰάνθῃ τῆ 12ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Ἰάνθης καὶ Περιθεωρίου ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

**Ἱερά Μητρόπολις Γουμένισσης,
Ἀξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἁγίας Παρασκευῆς Εἰρηνικοῦ,
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσίευσως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Γουμένισσῃ τῆ 9ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Γουμένισσης ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

**Ἱερά Μητρόπολις
Δημητριάδος καὶ Ἀθμυροῦ**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τήν κενήν ὀργανικήν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἁγίου Γεωργίου Κεραμιδίου,
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τήν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Βόλῳ τῆ 12ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Δημητριάδος ΙΓΝΑΤΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Κορίνθου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικάς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἁγίου Γεωργίου Ἐνω Διμνιοῦ,
Ἁγίου Νικολάου Ἐνω Τρικάλων,
Ἁγίου Δημητρίου Βελίνας,
Ἁγίου Θεοδώρων Ἑλληνικοῦ,
Ἁγίου Νικολάου Ζευγολατιοῦ,
Κοιμήσεως Θεοτόκου Θαληροῦ,
Ἁγίου Σπυρίδωνος Θροφαρίου,
Κοιμήσεως Θεοτόκου Καστρακίου,
Κοιμήσεως Θεοτόκου Καστανέας,
Ἁγίου Νικολάου Κάτω Λουτροῦ,
Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κάτω Ταρσοῦ,
Ἁγίας Τριάδος Κουταλά,
Ἁγίου Γεωργίου Κοτυσομαδίου,
Ἁγίου Γεωργίου Κλημεντίου,
Ἁγίας Τριάδος Λαγκαδεϊκῶν,
Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Λαλιωτίου,
Ἁγίου Νικολάου Λυκοπορίας,
Ἁγίου Παντελεήμονος Μαύρων Λιθαρίων,
Ἁγίου Ἰωάννου Μαψοῦ,
Ἁγίου Δημητρίου Μελισσίου,,
Μεταμορφώσεως Σωτήρος Μεσ. Τρικάλων,
Μεταμορφώσεως Σωτήρος Πιτσαδεϊκῶν,
Ἁγίου Ἰωάννου Θεολόγου Παναριτίου,
Ἁγίου Σπυρίδωνος Πελλήνης,
Ἁγίου Ἀθανασίου Πύργου,
Ἐνωπαντῆς τοῦ Κυρίου Ροζενῶν,
Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Σαρανταπήκου,
Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Σουηίου,

Ἁγίου Γεωργίου Σοφιανῶν,
Ἁγίου Ἀθανασίου Στυλίων,
Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Συκέας,
Ἁγίου Ἀθανασίου Τιτάνης,
Ἁγίου Σπυρίδωνος Φενεοῦ,
Ἁγίου Νικολάου Χαλκείου,

Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος Χελυδορέου,
Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Ψαρίου,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τήν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Κορίνθῳ τῆ 12ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Κορίνθου ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

**Ἱερά Μητρόπολις
Θήρας, Ἀμοργοῦ καὶ Νήσων**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Ἐνωπαντῆς τοῦ Κυρίου Φηρῶν Θήρας,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσιν τήν Διακοκικήν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περί Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Θήρῃ τῆ 9ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Θήρας, Ἀμοργοῦ καὶ Νήσων ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ

**Ἱερά Μητρόπολις
Λήμνου καὶ Ἁγίου Εὐστρατίου**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Ἁγίας Τριάδος Μυρίνης,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσιν τήν Διακοκικήν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περί Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Λήμνῳ τῆ 13ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Λήμνου καὶ Ἁγίου Εὐστρατίου ΙΕΡΟΘΕΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Ἐλευθερουπόλεως

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καί 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καί προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Ἀγίου Νικολάου Ἐλευθερουπόλεως, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καί ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἐλευθερουπόλει τῆ 9ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Ἐλευθερουπόλεως ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Κασσανδρείας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καί 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καί προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Παναγίας Παντοβασίλισσης Νέας Τριγλίας, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καί ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Πολλυγύρῳ τῆ 12ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Κασσανδρείας ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις**Ἰλίου, Ἀχαρνῶν καὶ Πετρουπόλεως**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νά πληρῶσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Γεννήσεως Χριστοῦ Καματεροῦ, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Ἰλίῳ τῆ 2ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Ἰλίου, Ἀχαρνῶν καὶ Πετρουπόλεως ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

Ἱερά Μητρόπολις**Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νά πληρῶσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἀγίου Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης Γεφυρίων, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Καρδίτῃ τῆ 8ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων ΚΥΡΙΑΛΛΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις**Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νά πληρῶσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ζωοδόχου Πηγῆς Κάτω Κανδήλας, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Πόλει Μεσολογγίου τῆ 12ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ΚΟΣΜΑΣ

Ἱερά Μητρόπολις**Σάμου, Ἰκαρίας καὶ Κορσεῶν**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νά πληρῶσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Τιμίου Σταυροῦ Καρλοβάσου Σάμου,
Ἀγίου Δημητρίου Πανδρόσου Σάμου,
Ζωοδόχου Πηγῆς Μεσογείου Σάμου,
Ἀποστόλου Παύλου Ἡραίου Σάμου,
Ἀγίου Νικολάου Ἀγίου Κηρύκου Ἰκαρίας,
Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Γληρέδων Ἰκαρίας,
Ζωοδόχου Πηγῆς, Χρυσομυλῆας Φούρνων,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τήν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Σάμῳ τῇ 12ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Σάμου, Ἰκαρίας καί Κορσεῶν ΕΥΣΕΒΙΟΣ

**Ἱερά Μητρόπολις
Σάμου, Ἰκαρίας καί Κορσεῶν**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἀρθρῶν 38 παρ. 2 καί 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἀρθρῶν 4-7 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καί προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Ἀγίου Νικολάου Σάμου (Μητροπολιτικός),

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τήν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καί ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καί Διακόνων», προβλεπόμενα κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Σάμῳ τῇ 12ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Σάμου, Ἰκαρίας καί Κορσεῶν ΕΥΣΕΒΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Κεφαλληνίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἀρθρῶν 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρῶσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἐπεραγίας Θεοτόκου Γεννεσίου Θεοτόκου Μηνῶν,
Εὐαγγελισμοῦ Πεσσάδος,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τήν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Ἀργοστολίῳ τῇ 10ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Κεφαλληνίας ΣΠΥΡΙΔΩΝ

**Ἱερά Μητρόπολις
Γλυφάδας, Ἑλληνικοῦ, Βούλας,
Βουλιαγμένης καί Βάρης**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἀρθρῶν 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρῶσωμεν τήν

κενήν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἀγίου Ἰωάννου Βούλας,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τήν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Γλυφάδῃ τῇ 11ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Γλυφάδας, Ἑλληνικοῦ, Βούλας,
Βουλιαγμένης καί Βάρης ΠΑΥΛΟΣ

**Ἱερά Μητρόπολις
Λαρίσης καί Τυρνάβου**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἀρθρῶν 38 παρ. 2 καί 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἀρθρῶν 4-7 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καί προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Ἀγίου Νικολάου Λαρίσης,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τήν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καί ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Λαρίσῃ τῇ 7ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Λαρίσης καί Τυρνάβου ΙΓΝΑΤΙΟΣ

**Ἱερά Μητρόπολις
Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καί Κονίτης**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἀρθρῶν 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρῶσωμεν τήν κενήν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Κοιμήσεως Θεοτόκου Κερασόβου,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τήν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Δεθλίβινῳ τῇ 12ῃ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καί Κονίτης
ΑΝΔΡΕΑΣ

**Ἱερά Μητρόπολις
Λαγκαδᾶ, Λιτῆς καί Ρεντίνης**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἀρθρῶν 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρῶσωμεν τήν

σίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τās κενάς ὀργανικές θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Κοιμήσεως Θεοστόκου Δρυμοῦ,
Ἁγίου Νικολάου Λαγυνῶν,
Ἁγίου Γεωργίου Σοχοῦ,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διά τήν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Λαγκαδᾷ τῆ 9ῆ Ὀκτωβρίου 2012

† Ὁ Λαγκαδᾶ, Λητῆς καί Ρεντίνης ΙΩΑΝΝΗΣ

Ἱερά Μητρόπολις Φλωρίνης, Πρεσπῶν καί Ἑορδαίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τās διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καί 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καί προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Ἁγίας Παρασκευῆς Φλωρίνης,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τήν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καί ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 230/2012 Κανονισμοῦ Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διά τὰ περαιτέρω.

Ἐν Φλωρίνῃ τῆ 7ῆ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Φλωρίνης, Πρεσπῶν καί Ἑορδαίας
ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Σερρῶν καί Νιγρίτης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τās διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καί 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καί προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Εὐαγγελιστρίας Σερρῶν,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τήν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καί ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διά τὰ περαιτέρω.

Ἐν Σέρραις τῆ 15ῆ Ὀκτωβρίου 2012

† Ὁ Σερρῶν καί Νιγρίτης ΘΕΟΛΟΓΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Φωκίδος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τās διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τήν κενήν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἁγίου Νικολάου Μαυρολιθαρίου,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διά τήν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Ἀμφίση τῆ 9ῆ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Φωκίδος ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

Ἱερά Μητρόπολις Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τās διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τās κενάς ὀργανικές θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἁγίου Γεωργίου Κρουονερῶν,

Ἁγίας Παρασκευῆς Μηλιάς,

Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Στύλλιας,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διά τήν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Ναυπάκτῳ τῆ 2ῆ Νοεμβρίου 2012

† Ὁ Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου ΙΕΡΟΘΕΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΙΔΟΣ ΚΑΙ ΦΑΝΑΡΙΟΦΕΡΣΑΛΩΝ

ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΠΙΚΡΙΜΑ

Πρὸς

Τόν Πρεσβύτερον

Γεώργιον Καναρίδην

πρῶν Ἐφημερίων Ἱ. Ν. Ἁγ. Γεωργίου Καλλιθέας

Φαρσάλων

(νῦν ἀγνώστου διαμονῆς).

Καλεῖσαι ὅπως ἐμφανισθῆς ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ Οἰκονόμου Ἀθανασίου Τζιώρα, ἐνεργοῦντος ὡς ἀνακριτοῦ, συνφωδᾷ τῆ ὑπ' ἀριθ. 890/26.9.2012 ἐντολῆ τοῦ Σεβ-

σμιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος καί Φαναριοφερσάλων κ. Κυρίλλου καί δυνάμει τοῦ ἄρθρου 110 τοῦ Ν. 5383/1932 ἐν Καρδίτῃ καί ἐν τῷ Γραφείῳ τοῦ Ἐνοριακοῦ Ναοῦ τῆς Εὐαγγελιστρίας τῆ 19ῃ Νοεμβρίου 2012, ἡμέραν Δευτέραν καί ὥραν 10.00 π.μ. προκειμένου νά ἀπολογηθῆς δι' ἐγκατάλειψιν τῶν Ἐφημεριακῶν σου καθηκόντων ἄνευ ἀδείας.

Προσεπιδηλοῦμεν σοι ὅτι ἐν περιπτώσει μὴ ἐφανίσεώς σου θέλει ἐνεργηθῶσι κατὰ σοῦ τὰ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 62 καί 112 τοῦ Ν. 5383/1932 ὡς ταῦτα ἰσχύουσι κατὰ τὰ σαφῶς ὀριζόμενα ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 44 παρ. 1 τοῦ Ν. 590/1977 διατασσόμενα.

Ἐν Καρδίτῃ τῆ 10ῃ Ὀκτωβρίου 2012

Ὁ Ἀνακριτῆς
Ἀθανάσιος Τζιώρας, Οἰκονόμος
Ὁ Γραμματεὺς
Λάζαρος Ἀλιβάνογλου, Οἰκονόμος

**ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΤΡΙΦΥΛΙΑΣ ΚΑΙ ΟΛΥΜΠΙΑΣ**

ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΠΙΚΡΙΜΑ

Πρὸς
Τόν Διάκονον
Ἀνδρέαν Κολλῆαν
Κληρικόν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Τριφυλίας καί Ὀλυμπίας
(νῦν ἀγνώστου διαμονῆς).

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τριφυλίας καί Ὀλυμπίας δυνάμει τῶν ἄρθρων 55 καί 110 τοῦ Ν. 5383/1932 «περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καί τῆς ἐνώπιον αὐτῶν διαδικασίας» ὡς οὗτος ἰσχύει κατὰ τὰ σαφῶς ὀριζόμενα ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 44 παρ. 1 τοῦ Ν.590/1977 «περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ἐν Κυπαρισσίᾳ καί ἐν τοῖς Γραφείοις

τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τριφυλίας καί Ὀλυμπίας, τὴν 27ῃ Φεβρουαρίου 2013 ἡμέραν Τετάρτην καί ὥραν 11:00 π.μ. ἵνα δικασθῆς ἐπὶ ἀποδιομένων σοι κατηγοριῶν, αἵτινες κρίνεται σκόπιμον, ὅπως μὴ ἀναγραφῶσιν εἰς τὸ παρὸν κλητήριον ἐπίκριμα.

Ἐν Κυπαρισσίᾳ 24ῃ Ὀκτωβρίου 2012

Ὁ Μητροπολίτης
καί Πρόεδρος τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου
Ὁ Τριφυλίας καί Ὀλυμπίας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ὁ Γραμματεὺς
Πρωτ. Δημήτριος Καραϊσκος

**ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΣΑΜΟΥ ΚΑΙ ΙΚΑΡΙΑΣ**

ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΠΙΚΡΙΜΑ

Πρὸς
Τόν Αἰδεσιμώτατον
Πρεσβύτερον Μάξιμον Ἀντωνίου
Ἐφημέριον ἱ. Ν. Συλλήψεως Τιμίου Προδρόμου
Ἀμπέλιου Σάμου
(νῦν ἀγνώστου διαμονῆς).

Καλεῖσαι ὅπως ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σάμου καί Ἰκαρίας, τῆ 12ῃ Νοεμβρίου 2012, ἡμέρα Δευτέρα καί ὥρα 10.00 π.μ. ἐν Σάμῳ καί ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὁδός 28ης Ὀκτωβρίου καί ἀριθμός 4, ἵνα δικασθῆς ἐπὶ τῶν ἀποδιομένων σοι κατηγοριῶν.

Προσεπιδηλοῦμεν σοί, ὅτι ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῆ ὡς ἄνω ἡμέρᾳ τε καί ὥρᾳ θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου

† Ὁ Σάμου καί Ἰκαρίας Εὐσέβιος

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ίερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Οἱ ἐργασίες τῆς ΔΙΣ τῆς 5.11.2012

Συνῆλθε τὴν Δευτέρα, 5 Νοεμβρίου 2012, στὴν πρώτη Συνεδρία Της γιὰ τὸν μῆνα Νοέμβριο ἢ Διαρκῆς Ίερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατὰ τὴν σημερινή Συνεδρία:

Ἡ Διαρκῆς Ίερά Σύνοδος ἐπικύρωσε τὰ Πρακτικά τῆς Ἐξουσιοδοτήσεως.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος ἀνέγνωσε Εἰσήγηση σχετικὴ πρὸς τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν. Συνοψίζοντας ἀνέφερε ὅτι:

«Τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν πρέπει νὰ διατηρῆ τὸν γνωστικὸν καὶ παιδαγωγικὸν του χαρακτῆρα. Θὰ ἐκφράζεται μέσα ἀπὸ μίαν ἐνιαίαν δομὴν, μὲ τρόπον ἐπαγωγικόν, συμφώνως καὶ μὲ τὰ σύγχρονα παιδαγωγικὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἡλικίας καὶ τῶν μορφωτικῶν ἀναγκῶν. Δέν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποτελῆ ἀπλὴν συσσώρευσιν γνώσεων, οὔτε νὰ ἐπιδιώκῃ προβολὴ μεταφυσικῶν καὶ ἰδεολογικῶν προεκτάσεων, ἐρμηνευτικῶν προσεγγίσεων ἢ ἀκροβατισμῶν, ἀλλὰ διὰ τῆς διδασκαλίας θὰ ἐπιδιώκεται ἡ προβολὴ καὶ αἱ συνέπειαι διαμορφώσεως ἑνὸς προτύπου ζωῆς, δηλαδὴ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς κοινωνίας. Ἐπὶ τῆ βάσει τῶν συντεταγμένων αὐτῶν πρέπει νὰ διαμορφωθῆ ἓν πρόγραμμα, τὸ ὁποῖον θὰ ξεκινᾷ καὶ θὰ ἔχῃ ὡς ἐπίκεντρον τὴν ἑλληνορθόδοξον παράδοσιν τοῦ τόπου, ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ ὁποῖου ἐξεφράσθη ὡς ἦθος καὶ διεμορφώθη ὡς ζωὴ, καὶ ὡς αὕτη ἡ παράδοσις ἀπετυπώθη εἰς τὰ μνημεῖα τοῦ πολιτισμοῦ μας.

Ἐκαστος μαθητὴς ἢ μαθήτρια, ἀνεξαρτήτως τῆς θρησκευτικῆς του ἰδιοπροσωπείας, εἶναι ἀπαραίτητον καὶ πολὺτιμον νὰ γνωρίζῃ τὴν θρησκευτικὴν παράδοσιν τοῦ τόπου, ὡς πίστιν, λατρείαν,

ζωὴν, τέχνην καὶ πολιτισμόν. Τοῦτος πρέπει νὰ εἶναι ὁ πρῶτος καὶ βασικὸς κύκλος τοῦ μαθήματος. Ὁ δεῦτερος κύκλος θὰ ἀφορᾷ τὰς μεγάλας χριστιανικὰς παραδόσεις ἐκτὸς τῆς Ὁρθοδοξίας, αἱ ὁποῖαι συναντῶνται εἰς τὸν ἑλλαδικὸν χῶρον καὶ γενικώτερον εἰς τὸν κόσμον, ὅπως στοιχεῖα τοῦ Ρωμαιοκαθολικισμοῦ καὶ τοῦ Προτεσταντισμοῦ. Ὁ τρίτος κύκλος πρέπει νὰ περιλαμβάνῃ ὀρισμένα στοιχεῖα ἀπὸ τὰ μεγάλα Θρησκευτὰ καὶ ἰδίως ὅσα ἐνδιαφέρουν τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν περισσότερον, δηλαδὴ, τὰς μονοθεϊστικὰς παραδόσεις τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ καὶ τοῦ Ἰσλάμ, τὸν Ἰνδουϊσμόν καὶ τὸν Βουδισμόν, προκειμένου εἰς ἐπίπεδον γνωσιακόν οἱ διδασκόμενοι νὰ ἀποκτήσουν “πεῖραν”».

Κατόπιν τῆς ἀνωτέρω εἰσηγήσεως καὶ τῆς συζητήσεως ποῦ ἀκολούθησε, ἡ Διαρκῆς Ίερά Σύνοδος ἀποφάσισε:

1. Νὰ ζητήσῃ νὰ τῆς ἀποσταλεῖ τὸ ὑπὸ διαμόρφωσιν νέου Ἀναλυτικοῦ Προγράμματος Σπουδῶν.

2. Νὰ ζητήσῃ τὸ μάθημα νὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ ὀνομάζεται «Μάθημα Θρησκευτικῶν» καὶ νὰ εἶναι ὑποχρεωτικόν.

3. Στὶς τάξεις τῆς Β' καὶ Γ' Λυκείου νὰ ὑπάρχει δίωρη διδασκαλία τοῦ μαθήματος.

4. Γιὰ τὸν διορισμὸν τῶν Καθηγητῶν τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν στὴν Ἐκπαίδευση, νὰ προϋποθέτῃ καὶ τὴν «Συμμετοχὴν» τοῦ Ἐπισκόπου τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας.

Τέλος ἡ Διαρκῆς Ίερά Σύνοδος ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικὰ μὲ τρέχοντα ὑπηρεσιακὰ ζητήματα.

Ἐκ τῆς Διαρκοῦς Ἱεράς Συνόδου.

Οἱ ἐργασίες τῆς ΔΙΣ τῆς 6.11.2012

Συνῆλθε τὴν Τρίτη, 6 Νοεμβρίου 2012, στὴν δευτέρην Συνεδρία Της γιὰ τὸν μῆνα Νοέμβριο ἢ Διαρκῆς Ίερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατά τήν σημερινή Συνεδρία:

Ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος ἐπικύρωσε τά Πρακτικά τῆς προηγούμενης Συνεδρίας.

Ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος πληροφοροηθεῖσα τήν πρὸς Κύριον ἐκδημίαν τοῦ Πατριάρχου Βουλγαρίας κυροῦ Μαξίμου καθὼς καὶ τοῦ Μητροπολίτου Μαρωονείας καὶ Κομοτηνῆς κυροῦ Δαμασκηνοῦ, ἐτέλεσε σὺν Συνοδικὸ Παρεκκλήσιο Τρισάγιο ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν κεκοιμημένων Ἱεραρχῶν.

Κατόπιν τὰ Μέλη τῆς Διαρκοῦς Ἱεράς Συνόδου ἐνημερώθηκαν ἀπὸ ἔγγραφο τοῦ Ἀρχηγείου τῆς Ἑλληνικῆς Ἀστυνομίας, προκληθέν ἀπὸ προγενέστερη Συνοδική ἀλληλογραφία καὶ ἔκφραση ἀνψυχιῶν, περὶ τοῦ θέματος «Ἐκδοση νέου τύπου δελτίου ταυτότητας Ἑλλήνων πολιτῶν». Τὸ Ἀρχηγεῖο τῆς Ἀστυνομίας καθορῶν τὴν Ἱερά Σύνοδο καὶ τοὺς πολίτες καὶ διαβεβαιώνει, ὅτι σὲ ἐφαρμογὴ τῶν ἐντολῶν τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίας Τάξεως καὶ Προστασίας τοῦ Πολίτη:

«1. ... μέχρι σήμερον ἡ διαδικασία ἔκδοσης τῆς νέας ταυτότητας, δὲν ἔχει ρυθμιστεῖ νομοθετικά καὶ κατὰ συνέπεια δὲν ἔχει ληφθεῖ ὀριστική ἀπόφαση, γιὰ τὸν τύπο καὶ τὰ βιομετρικά στοιχεῖα πού θὰ περιλαμβάνει.

2. Σὲ κάθε περίπτωση, τὸ νέου τύπου δελτίο ταυτότητας, πρέπει νὰ πληροῖ τὰ ἐλάχιστα χαρακτηριστικά ἀσφαλείας, σύμφωνα μὲ τὸν κανονισμὸ 2252/2004 τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως, ὥστε νὰ ἀναγνωρίζεται καὶ σὰν ταξιδιωτικὸ ἔγγραφο, πλὴν ὁμως δὲν θὰ περιλαμβάνει ἠλεκτρονικὸ καὶ δακτυλικὸ ἀποτύπωμα καὶ δὲν θὰ ταυτίζεται μὲ τὴν κάρτα τοῦ πολίτη».

Ἐπίσης ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικὰ μὲ τρέχοντα ὑπηρεσιακὰ ζητήματα καὶ ἐνέκρινε ἀποσπάσεις Κληρικῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος σὲ Ἱερές Μητροπόλεις τοῦ ἔξωτεροῦ.

Ἐκ τῆς Διαρκοῦς Ἱεράς Συνόδου.

Οἱ ἐργασίες τῆς ΔΙΣ τῆς 7.11.2012

Συνῆλθε τὴν Τετάρτη, 7 Νοεμβρίου 2012, στὴν τρίτη Συνεδρία τῆς γιὰ τὸν μῆνα Νοέμβριο ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατά τήν σημερινή Συνεδρία:

Ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος ἐπικύρωσε τά Πρακτικά τῆς προηγούμενης Συνεδρίας καὶ ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικὰ μὲ τρέχοντα ὑπηρεσιακὰ ζητήματα.

Ἐκ τῆς Διαρκοῦς Ἱεράς Συνόδου.

Τὸ Α΄ Διεθνὲς Ἐπιστημονικὸ Συνέδριον γιὰ τὸ 1821

Πραγματοποιήθηκε μὲ ἐπιτυχία σὺν Διορθόδοξο Κέντρο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὴν Ἱερά Μονὴ Πεντέλης τὴν Παρασκευὴ 12 Ὀκτωβρίου καὶ τὸ Σάββατο 13 Ὀκτωβρίου 2012 τὸ Α΄ Διεθνὲς Ἐπιστημονικὸ Συνέδριον τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μὲ φορέα διοργανώσεως τὴν Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Πολιτιστικῆς Ταυτότητος καὶ θέμα: «Ἱστοριογραφία καὶ Πηγές γιὰ τὴν ἐρμηνεία τοῦ 1821». Τὸ Συνέδριον αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτον ἀπὸ τὰ δέκα (10) Ἐπιστημονικὰ Συνέδρια, τὰ ὁποῖα διοργανώνονται ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἕως καὶ τὸ ἔτος 2021, γιὰ τὸν ἑορτασμὸ τῆς συμπληρώσεως διακοσίων ἐτῶν ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση τοῦ 1821.

Τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμο, ὁ ὁποῖος εὕρισκον στὴν Θεσσαλονίκη γιὰ τίς ἐκεῖ ἐπετειακὰς ἐκδηλώσεις τῶν 100 χρόνων τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Μακεδονίας, ἐκπροσώπησε ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Μαραθῶνος κ. Μελίτων.

Χαιρετισμοὺς σὺν Συνέδριον ἀπύθουναν ὁ Πρόεδρος τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνάτιος καὶ ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, Πολιτισμοῦ καὶ Ἀθλητισμοῦ ὁ Γενικὸς Γραμματέας Θρησκευμάτων κ. Γεώργιος Καλαντζῆς.

Στὸ Συνέδριον πραγματοποιήθηκαν τρεῖς (3) Συνεδρίες ὑπὸ τὴν Προεδρία τῶν: α. Ἐλλογιμωτάτης κ. Ὀλγας Κατσιαροῦ - Ηering, Καθηγήτριας Ἱστορίας τοῦ Νέου Ἑλληνισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, β. Ἐλλογιμωτάτου κ. Κωνσταντίνου Σβολοπούλου, Ἀκαδημαϊκοῦ καὶ γ. Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνατίου, Προέδρου τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁμιλητές τοῦ Συνεδρίου, σύμφωνα μέ τό Πρόγραμμα, ἦσαν οἱ: Κωνσταντῖνος Σβολόπουλος, Γκρέγκορ Ὑρς, Παῦλος Τζεορμιᾶς, Γεράσιμος Ζώρας, Ἰωάννης Τσόλκας, Παρασκευᾶς Κονόρτας, π. Γεώργιος Μεταλλνός, Ἐλένη Ἀγγελομάτη - Τσουγκαράκη, Ἀθανάσιος Καραθανάσης, Μαρία Μαντουβάλου, Ἀχιλλέας Λαζάρου, Μαρία - Ἐλευθερία Γιατράκου, Γεώργιος Γεωργῆς, Μαρία Εὐθυμίου, Ἀπόστολος Διαμαντῆς, Γεώργιος Καραμπελιᾶς καί Χαράλαμπος Μηνάογλου.

Στό Συνέδριο παρέστησαν Ἀρχιερεῖς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Διαυλείας κ. Γαβριήλ, ὁ τέως Πρωθυπουργός κ. Ἰωάννης Γρίβας, Ἐλλογιμώτατοι Καθηγητές τῶν Φιλοσοφικῶν καί Θεολογικῶν Σχολῶν, Ἐκπρόσωποι τοῦ Συλλόγου «Ἀπογόνων τοῦ 1821», τῆς Παγκαλαβρυτινῆς Ἐνώσεως, τοῦ Σωματείου «Ἐνωμένη Ρωμιοσύνη», Κληρικοί Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἱστορικοί καί Καθηγητές Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, Φοιτητές καί πολλοί ἐνασχολούμενοι μέ τίς ἱστορικές πηγές καί τίς σύγχρονες διεθνεῖς ἐξελίξεις.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς, Ἀκαδημαϊκός κ. Κωνσταντῖνος Σβολόπουλος, ἀνακοίνωσε τό θέμα τοῦ ἐπομένου Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου γιά τό Φθινόπωρο τοῦ ἔτους 2013, τό ὁποῖο εἶναι: «Ἡ ζωή τῶν ὑποδοῦλων Ἑλλήνων ἐπί Τουρκοκρατίας».

Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Οἱ πρῶτες εἰσηγήσεις

*ἀπό τήν ΚΔ' Πανορθόδοξο Συνδιάσκεψη
Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί
Ἱερῶν Μητροπόλεων γιά θέματα αἱρέσεων
καί παραθρησκείας*

Ὑπό τήν αἰγίδα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, μέ φορέα διοργανώσεως τήν Συνοδική Ἐπιτροπή ἐπί τῶν Αἱρέσεων, μέ τήν φιλοξενία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Ἀνθίμου καί μέ τή συμμετοχή Ἐντεταλμένων δέκα Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί ἑβδομήντα πέντε Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς Κρήτης καί τῆς Δωδεκανήσου, ἀρχισεχθές, 15η Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ., στό Ἐκπαιδευτικό καί

Πολιτιστικό Ἴδρυμα «Ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς», τίς ἐργασίες τῆς ἡ ΚΔ' Πανορθόδοξο Συνδιάσκεψις Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί Ἱερῶν Μητροπόλεων γιά θέματα αἱρέσεων καί παραθρησκείας», μέ θέμα: «Ἡ ἐλπίδα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας γιά τήν αἰωνιότητα καί οἱ πλάνες τῶν ἐσχατολογικῶν αἱρέσεων», ὑπό τήν Προεδρία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Ἀνθίμου, Προέδρου τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν Αἱρέσεων.

Τόν ἀγιασμό τέλεσε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λαγκαδᾶ κ. Ἰωάννης, ἐκπροσωπῶν τόν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Θεσσαλονίκης κ. Ἀνθίμον καί στή συνέχεια χαιρέτησε τή Συνδιάσκεψη ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Δαβίδ, Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης. Ἀκολούθως ἀναγνώσθηκαν τά μηνύματα τῶν Προκαθημένων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Τέλος, κήρυξε τήν ἑναρξη τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνδιασκέψεως ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Δαβίδ.

Στήν ἑναρκτήρια τελετή παρέστησαν ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Εἰρηναῖος καί οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες: Γλυφάδας κ. Παῦλος, Κυθήρων κ. Σεραφεῖμ, Αἰτωλοακαρνανίας κ. Κοσμᾶς καί Πτολεμαῖδος κ. Προτέριος (Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας).

Στό μήνυμά του πρὸς τήν Συνδιάσκεψη ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος, μεταξύ τῶν ἄλλων, υπογράμμισε καί τά ἑξῆς:

«Ἡ ἄσαρκος παρουσία τοῦ Θεοῦ Λόγου στήν Παλαιά Διαθήκη στίς διάφορες Θεοφάνειες καί ἡ ἔνσαρκος παρουσία Του στήν Καινή Διαθήκη, ταυτοχρόνως μέ τή ζωογόνο παρουσία τοῦ Παναγίου Πνεύματος, αἰσθητοποιοῦν τήν παρουσία τῶν ἐσχάτων ὡς βιούμενη πραγματικότητα στό ἱστορικό ἐνταῦθα ὡς ἀρραβῶνα τοῦ Πνεύματος (Β' Κορ. 1, 22).

Σέ ἀντίθεση πρὸς τόν ὀρθόδοξο ἐκκλησιαστικό τρόπο κατανοήσεως τῶν ἐσχάτων, δέν εἶναι ὑπερβολικό νά ὑποστηρίξουμε, ὅτι ἡ ἐσχατολογία ὑπῆρξε ὁ κατ' ἐξοχήν χώρος, ὅπου ἤδη ἀπό τά χρόνια του ἀρχαίου χιλιασμοῦ ὡς σήμερα ὀδήγησε στή διατύπωση ἀπό διάφορα πρόσωπα καί κινήσεις πλήθους κακοδόξων θεωριῶν».

Ἀκολούθησε ἡ πρώτη εἰσήγηση τοῦ Ἑλλογίμ. Ἀναπλ. Καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ., κ. Βασιλείου Τσίγκου μέ θέμα: «Τά ἔσχατα στή θεολογία καί ζωή τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας». Στήν εἰσήγησή του τόνισε, μεταξύ ἄλλων, τήν χριστοκεντρικότητα τῆς περὶ ἔσχατων Ὁρθόδοξου διδασκαλίας, ἡ ὁποία συνδέει ἄρρηκτα τήν ἱστορία μέ τήν ἔσχατολογία, βάζοντας ὡς γερά θεμέλια τό ἔργο τοῦ Χριστοῦ καί τό ἔργο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Στή συνέχεια ἀναφέρθηκε στά χαρακτηριστικά τῆς χωρῆς ἱστορία Ἀνατολικῆς ἔσχατολογίας, τῆς χωρῆς ἔσχατολογία Δυτικῆς ἱστορίας καί τῆς ὑπερσχατολογίας τοῦ Προτεσταντισμοῦ.

Οἱ ἐργασίες τῆς Συνδιασκέψεως θά συνεχιστοῦν καί σήμερα.

Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

*Οἱ ἐργασίες τῆς ΚΔ' Πανορθόδοξου
Συνδιασκέψεως στίς 16 Ὀκτωβρίου*

Μετά τήν Θεία Λειτουργία, πού τελέστηκε στόν Ἱερό Ναό Ἁγίων Πάντων, συνεχίστηκαν χθές, 16η Ὀκτωβρίου, στό Ἐκπαιδευτικό καί Πολιτιστικό Ἰδρυμα «Ἁγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς», οἱ ἐργασίες τῆς ΚΔ' Πανορθόδοξου Συνδιασκέψεως, ὑπό τήν Προεδρία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Ἀνθίμου, Προέδρου τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Αἱρέσεων.

Ὁ πρῶτος εἰσηγητής, Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος π. Κωνσταντῖνος Παπαθανασίου, ἀνέπτυξε τό θέμα: «Ἐσχατολογία, τά βιβλικά δεδομένα». Ὁ εἰσηγητής ἀναφέρθηκε στήν Ὁρθόδοξη ἔσχατολογία ὅπως αὐτή ἐκτίθεται μέσα στήν Παλαιά καί στήν Καινή Διαθήκη. Ἰδιαίτερα τόνισε τόν Χριστοκεντρικό χαρακτήρα τῆς Ὁρθόδοξης ἔσχατολογίας ὅπως αὐτή παρουσιάζεται στήν ἀρχέγονη Ἐκκλησία, στόν Ἀπόστολο Παῦλο καί τόν Εὐαγγελιστή Ἰωάννη καί κατά τόν 1ο αἰῶνα.

Ὁ δεύτερος εἰσηγητής, Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης π. Αἰγυσιῆς Μύρου ἀνέπτυξε τό θέμα: «Ἐσχατολογικές πλάνες τῶν Πεντηκοστιανῶν στό φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας». Ὁ εἰσηγητής τόνισε τή δυσκολία πού παρουσιάζεται στήν ἔσχατολογία τῶν Πεντηκοστιανῶν, ἰδιαίτερα ἐξ

αἰτίας τῶν μή ἀποκρυσταλλωμένων θέσεων τους. Ἀναφέρθηκε ἰδιαίτερα στήν κατ' αὐτοῦ λεγόμενη «ἀρπαγή», ἀπάντησε σέ διάφορα ἐρωτήματα πού θέτουν οἱ Πεντηκοστιανοί καί κατέληξε συμπερασματικά ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καταδικάζει τήν πεντηκοστιανή ἔσχατολογία ὡς θεραπευτικά λανθασμένη καί ἀντιγραφική.

Ὁ τρίτος εἰσηγητής, Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης π. Γρηγόριος Κωνσταντίνου ἀνέπτυξε τό θέμα: «Οἱ ἔσχατολογικές προσδοκίες τῶν Μορμόνων, θάνατος, κρίση, ἀνάσταση». Ὁ εἰσηγητής ἀναφέρθηκε στίς διδασκαλίες τῶν Μορμόνων περὶ Θεοῦ, Ἁγίας Τριάδος, ἐλεύσεως τοῦ Χριστοῦ καί Δευτέρας Παρουσίας καί στίς διάφορες διαβαθμίσεις πού ἀναμένουν τοὺς ὁπαδούς κατὰ τή λεγόμενη «ἐξόψωσή» τους στόν κόσμον τῶν πνευμάτων.

Ὁ τέταρτος εἰσηγητής, Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος π. Βασίλειος Γεωργόπουλος, Λέκτωρ τῆς Θεολογικῆς Α.Π.Θ. ἀνέπτυξε τό θέμα: «Ἡ ἔσχατολογία τῶν Ἀντιβεντιστῶν τῆς Ἑβδόμης Ἡμέρας». Ὁ εἰσηγητής ἀναφέρθηκε στήν ἱστορική ἀφειρησία τοῦ Ἀντιβεντισμοῦ, πού συνεχίστηκε μέ τόν καθορισμό ἡμερομηνιῶν γιά τήν ἐπικείμενη ἔλευση τοῦ Χριστοῦ, τή διδασκαλία γιά τό Σάββατο. Παρουσίασε ἐπίσης τοὺς βασικούς ἄξονες τῆς διδασκαλίας τῶν Ἀντιβεντιστῶν καί ἀνέδειξε τό ἀσυμβίβαστό της μέ τήν Ὁρθόδοξη πίστη καί τήν ἀντίθεσή της μέ τήν ἔσχατολογία τοῦ Λουθηρανισμοῦ καί τῶν Μεταρρυθμισμένων.

Μετά τό γεῦμα, πραγματοποιήθηκαν οἱ ἀκόλουθες εἰσηγήσεις:

Ὁ Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος π. Κυριακός Τσουρός, Γραμματεὺς τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Αἱρέσεων, ἀνέπτυξε τό θέμα: «Ἡ ἔσχατολογία τῶν μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά». Ὁ εἰσηγητής ἐξέθεσε τή διδασκαλία τῶν «Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά» περὶ τῆς Β' παρουσίας τοῦ Χριστοῦ, τῶν «σημείων τῶν καιρῶν» καί τοῦ Ἀρμαγεδώνα, καθὼς καί περὶ τῆς ἀναστάσεως καί τῆς αἰώνιας ζωῆς. Ἐπίσης ἀνέλυσε τή ἔννοια τῆς «χιλιετοῦς βασιλείας», ὅπως αὐτή παρουσιάζεται ἀπὸ τοὺς «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά» ὡς γήινη πραγματικότητα.

Ὁ τελευταῖος εἰσηγητής Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος π. Κωνσταντῖνος Στρατηγο-

πουλος ανέπτυξε τό θέμα: «Διαστρεβλώσεις τῆς ἑσχατολογίας ἀπό διάφορες ὀμάδες». Ὁ εἰσηγητής ἀφοῦ ἀναφέρθηκε σέ πληθώρα μελλοντολόγων οἱ ὁποῖοι κατά καιροῦς προανήγγειλαν τό τέλος τοῦ κόσμου, παρουσίασε ἐποπτικό ὑλικό σχετικό μέ ἑσχατολογικές προβλέψεις.

Ἀκολούθησε ἐνημέρωση τῶν συνέδρων γιά τίς νεότερες ἐξελίξεις στό διεθνές σκηνικό τῶν αἰρέσεων καί τῆς παραθρησκείας ἀπό τόν Αἰδεσιμολογιώτατο Πρωτοπρεσβύτερο π. Κυριακό Τσουρό καί ἔγιναν παρεμβάσεις Ἐντεταλμένων τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων γιά τήν δραστηριότητά τους στίς κατά τόπους Ἱερές Μητροπόλεις.

Οἱ ἐργασίες τῆς Συνδιασκέψεως θά ὀλοκληρωθοῦν σήμερα μέ τήν ἐπεξεργασία τῶν Πορισμάτων τῆς Συνδιασκέψεως.

Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

*Ὁλοκληρώθηκαν οἱ ἐργασίες
τῆς ΚΔ' Πανορθόδοξου Συνδιασκέψεως
Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν
καί Ἱερῶν Μητροπόλεων
γιά θέματα αἱρέσεων καί παραθρησκείας*

Ὁλοκληρώθηκαν στίς 17.10.2012, οἱ ἐργασίες τῆς ΚΔ' Πανορθόδοξης Συνδιάσκεψης Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί Ἱερῶν Μητροπόλεων γιά θέματα αἱρέσεων καί παραθρησκείας, ἡ ὁποία πραγματοποιήθηκε στό Ἐκπαιδευτικό καί Πολιτιστικό Ἰδρυμα «Ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς», ὑπό τήν αἰγίδα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, μέ τήν φιλοξενία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Ἀνθίμου, καί μέ τή συμμετοχή Ἐντεταλμένων δέκα Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί ἑβδομήντα δύο Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς Κρήτης καί τῆς Δωδεκανήσου, μέ θέμα: «Ἡ ἐλπίδα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας γιά τήν αἰωνιότητα καί οἱ πλάνες τῶν ἑσχατολογικῶν αἱρέσεων», ὑπό τήν Προεδρία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Ἀνθίμου, Προέδρου τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν Αἱρέσεων.

Ἡ Συνδιάσκεψη, μετά τό πέρας τῶν ἐργασιῶν τῆς, συνέταξε καί ἐνέκρινε ὁμοφώνως κείμενο Πορισμάτων, στά ὁποῖα, μεταξύ τῶν ἄλλων τονίζει τά ἑξῆς:

Ἡ Ὁρθόδοξη ἑσχατολογία δέν εἶναι ἀπλῶς ὁ λόγος γιά τήν ἄλλη ζωή, οὔτε τό τελευταῖο κεφάλαιο τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἢ τῆς Δογματικῆς τῆς Ἐκκλησίας. Διαποτίζει τό σύνολο τῆς ἀγιογραφικῆς διδασκαλίας καί, ὡς ἐκ τούτου, τῆς ἐκκλησιαστικῆς καί λειτουργικῆς ζωῆς.

Παρά τή σαφῆ θέση τοῦ Κυρίου, ὅτι εἶναι ἄγνωστος ὁ χρόνος τῆς Δευτέρας Παρουσίας Του (Ματθ. 24,36), πολλές ἀπό τίς ἑσχατολογικές χιλιαστικές αἰρέσεις, παραχριστιανικές κινήσεις καί ἄλλες μελλοντολογικές ὀμάδες (π.χ. τρομολαγνία περὶ τοῦ τέλους τοῦ κόσμου τό 2012, ἡμερολόγιο τῶν Μάγια, τηλεοπτικοί καί διαδικτυακοί ψευδοπροφήτες κ.ἄ.) δέν διστάζουν, μέ διάφορους ἀστήρικτους ἀγιογραφικούς καί χρονολογικούς συσχετισμούς, νά καθορίζουν μέσφ ψευδοπροφητιῶν ἡμερομηνίες, κατά τίς ὁποῖες θά λάβει χώρα ἡ Δευτέρα Παρουσία καί, φυσικά, ἐπανειλημμένως διαφεύδονται.

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μέ τή Θεολογία, τήν δισχιλιετῆ Παράδοση καί ζωή τῆς, ἀποδοκιμάζει τίς δοξασίες τῶν διαφόρων ἑσχατολογικῶν αἱρέσεων καί ἄλλες ποικίλες ἐσφαλμένες μελλοντολογικές ἀντιλήψεις, ὅχι μόνο διότι ἡ συλλογιστική τους εἶναι σαθρή καί ἡ ἐξήγησή τους ἀφελής, ἀλλά πρωτίστως διότι οἱ δοξασίες αὐτές εἶναι θεραπευτικά λανθασμένες. Ἀδυνατοῦν νά θεραπεύσουν τόν ἐσκοτισμένο καί ἀλαζονικό νοῦ τοῦ ἀνθρώπου καί τήν γεμάτη ἰδιοτέλεια καρδιά του, μέ τελικό ἀποτέλεσμα νά ὀδηγοῦν τοὺς ὀπαδοὺς τους, οἱ ὁποῖοι εἶναι κι αὐτοί πλάσματα τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, στόν πνευματικό θάνατο καί νά τοὺς στεροῦν τήν ἀληθινή καί ζωντανή ἐλπίδα γιά τήν αἰωνιότητα.

Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

*Σύμφωνο συνεργασίας
μέ τήν Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας
γιά τόν προσκυνηματικό τουρισμό*

Τό «Σύμφωνο Συνεργασίας» ὑπογράφηκε στίς 24 Ὀκτωβρίου 2012 ἀπό τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κερκύρας καί Παξῶν κ. Νεκτάριο, Ἀντιπρόεδρο τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου ὁ ὁποῖος μετέβη στήν Μόσχα μετά τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Μεσογαίας καί Λαυρεωτικῆς κ. Νικολάου καί Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμου, μέλη τῆς ΔΙΣ τῆς παρελθούσης Συνοδικῆς

Περίοδου καί από τόν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Ποντόσκ κ. Τύκωνα, υπεύθυνου τοῦ Προσκυνηματικοῦ Κέντρου Περιηγήσεων.

Φορεῖς ὑλοποίησής του θά εἶναι γιά μέν τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, τό Συνοδικό Γραφεῖο Προσκυνηματικῶν Περιηγήσεων, γιά δέ τήν Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας τό Προσκυνηματικό Κέντρο τοῦ Πατριαρχείου τῆς Μόσχας.

Τό «Σύμφωνο Συνεργασίας» μεταξύ τῶν δύο Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἀφορᾷ στήν συνεργασία ἐπί θεμάτων ἀναπτύξεως, προβολῆς καί προώθησης τῶν Προσκυνηματικῶν Περιηγήσεων. Τό κείμενο ἐπεξεργάσθηκε τό Συνοδικό Γραφεῖο Προσκυνηματικῶν Περιηγήσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Σπυρίδων Κατραμάδος, Γραμματεὺς τοῦ Συνοδικοῦ Γραφείου Προσκυνηματικῶν Περιηγήσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καί μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς μεταβαίνουν μετά ἀπό σχετική Ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀπό 29 ἕως καί 31 Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. στή Ρώμη, ὅπου θά συνεργαστοῦν μέ τό «Opera Romana Pellegrinaggi», ἐπίσημο Γραφεῖο Προσκυνηματικῶν Περιηγήσεων τοῦ Βατικανοῦ, ἐν ὧφει τῆς ἀφίξεως κατά τούς προσεχεῖς μῆνες στήν Ἑλλάδα μεγάλου ἀριθμοῦ ρωμαιοκαθολικῶν προσκυνητῶν γιά τά βήματα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

Κυκλοφόρησε, τέλος, καί διά τοῦ Συνδέσμου τῶν ἐν Ἑλλάδι Τουριστικῶν καί Ταξιδιωτικῶν Γραφείων (ΗΑΤΤΑ) πρὸς τά μέλη του, ἐρωτηματολόγιο πού ἀφορᾷ στήν καταγραφή τῶν ἕως σήμερα συνθηκῶν, προβλημάτων κ.ἄ. σχετικῶν μέ τόν Προσκυνηματικό Τουρισμό στήν Ἑλλάδα. Τήν κατάρτιση τοῦ Ἐρωτηματολογίου ἐπιμελήθηκε τό Συνοδικό Γραφεῖο, τό ὁποῖο διά τῶν εἰδικῶς καταρτισμένων ἐπιστημονικῶν συμβούλων του καί τῶν λοιπῶν μελῶν του θά ἐπεξεργασεῖ καί θά παρουσιάσει τά ἀποτελέσματα αὐτοῦ στήν Ἱερά Σύνοδο.

Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἀποστολική Διακονία

*Εὐκαιρίες ἀπασχόλησης
γιά εὐάλωτες πληθυσμιακές ομάδες*

Ἡ ἐπαγγελματική κατάρτιση καί ἡ δημιουργία θέσεων ἐργασίας γιά συμπολίτες μας πού ἀνή-

κουν σέ εὐάλωτες πληθυσμιακές ομάδες εἶναι ὁ στόχος τοῦ σχεδίου μέ τίτλο «Ἀποστολή γιά τήν Κοινωνική Ἐνταξη καί Ἀπασχόληση Εὐάλωτων Ὁμάδων» πού ὑλοποιεῖται ἀπό τήν Ἀναπτυξιακή Σύμπραξη «Δίκτυο Ἀλληλεγγύης», στήν ὁποία συμμετέχει καί ἡ Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Τό σχέδιο προβλέπει τήν ἐπαγγελματική κατάρτιση τῶν ὠφελουμένων καί τήν παροχή ὑποστηρικτικῶν ὑπηρεσιῶν (συμβουλευτικές ὑπηρεσίες κ.ἄ.) γιά τή δημιουργία νέων θέσεων ἐργασίας. Τό Σχέδιο ἐντάσσεται στό πλαίσιο τῆς δράσης 3: «Τοπικές δράσεις κοινωνικῆς ἐνταξης γιά εὐάλωτες ομάδες» τῆς Κατηγορίας Παρέμβασης 1: «Πρόληψη καί ἀντιμετώπιση τοῦ κοινωνικοῦ ἀποκλεισμοῦ εὐπαθῶν ομάδων τοῦ πληθυσμοῦ» τοῦ Θεματικοῦ Ἄξονα Προτεραιότητας 4: «Πλήρης ἐνσωμάτωση τοῦ συνόλου τοῦ ἀνθρώπινου δυναμικοῦ σέ μία κοινωνία ἴσων ἐυκαιριῶν», τοῦ Ἐπιχειρησιακοῦ Προγράμματος «Ἀνάπτυξη Ἀνθρώπινου Δυναμικοῦ» 2007-2013».

Ἀπευθύνεται σέ: α) μακροχρόνια ἀνεργους ἄνω τῶν 45 χρόνων μέ χαμπλά τυπικά προσόντα, β) ἀνεργους εὐρισκόμενους σέ κατάσταση φτώχειας ἢ ἀπειλούμενους ἀπό φτώχεια, γ) ἄστεγους συμπολίτες μας.

Οἱ ἐνδιαφερόμενοι πρέπει νά εἶναι κάτοικοι Δήμου Ἀθηναίων ἢ Μοσχάτου - Ταύρου καί μποροῦν νά ὑποβάλουν αἰτήσεις συμμετοχῆς στό πρόγραμμα ὡς τίς 26 Ὀκτωβρίου 2012.

Γιά τήν πλήρη παρουσίαση τοῦ Σχεδίου πρὸς τούς ἐνδιαφερόμενους ἡ Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διοργάνωσε ἡμερίδα τήν Παρασκευή 19 Ὀκτωβρίου καί ὥρα 10:00 π.μ. στό Θεολογικό Οἰκοτροφείο τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας (Ἐλευθερίου Βενιζέλου 42, Ἁγία Βαρβάρα Ἀττικῆς, δίπλα στό Προσκύνημα τῆς Ἁγίας Βαρβάρας).

Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν

«Ἀποστολή» σέ Ἡρακλεῖα καί Δονοῦσα

Κλιμάκιο τοῦ φιλανθρωπικοῦ ὀργανισμοῦ Ἀποστολή τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, μέ ἐπικεφαλῆς τόν Γενικό Διευθυντή κ. Κωνσταντῖνο Δήμητρα, παρέδωσε 80 δέματα ἀγάπης, μέ τροφίμα στερεᾶς τροφῆς στό Πνευματικό Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θήρας Ἀμοργοῦ καί

Νήσων, παρουσία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Θήρας κ. Ἐπιφανίου.

Σκοπός της Ἀποστολής ἡ ἐνίσχυση ἐμπεριστατων συνανθρώπων μας στά νησιά της Μητροπόλεως, τήν Ἡρακλειά καί τή Δονοῦσα, πού πλήττονται ἀπό τήν κρίση καί ἀντιμετωπίζουν τούς δύσκολους μῆνες τοῦ χειμῶνα, σοβαρά προβλήματα ἐπιβίωσης. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκαν ἐμβολιασμοί σέ παιδιά στά Κέντρα Ὑγείας, στή Σαντορίνη καί στή Θηρασιά.

Ὁ Μητροπολίτης κ. Ἐπιφάνιος ἐξῆρε τήν Ἀποστολή γιά τή βοήθεια καί τή στήριξη της στά παιδιά τῶν ἀνασφάλιστων οἰκογενειῶν. «Πολλοί θεωροῦν ὅτι ἡ κρίση δέν ἀκουμπᾷ τούς νησιώτες. Κάνουν λάθος! Ὁ τουρισμός στόν τόπο μας δημιουργεῖ κοινωνικά ἄκρα: τούς πολύ πλούσιους καί τούς πολύ φτωχοῦς. Ὑπάρχουν νησιά ὅπως Ἡρακλειά, ἡ Δονοῦσα, πού οἱ κάτοικοί τους ἀντιμετωπίζουν προβλήματα ἐπιβίωσης. Σέ αὐτούς ἀλλά καί σέ πολλούς ἄλλους ἡ βοήθεια της «Ἀποστολής» ἀποτελεῖ μία μεγάλη ἀνάσα στόν ἀνηφορικό δρόμο πού διαβαίνουν. Ἡ Ἐκκλησία μας, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος στέκονται δίπλα τους».

Γιά τούς ἐμβολιασμούς στό Κέντρο Ὑγείας στή Σαντορίνη καί στή Θηρασιά ὁ κ. Δήμτσας τόνισε: «Εἴμαστε μέ τόν ΙΣΑ ἐδῶ γιά νά προσφέρουμε ὅ,τι καλύτερο μπορούμε γιά τά παιδιά μας. Ἡ Ἐκκλησία μας δέν λογαριάζει χιλιμετρικές ἀποστάσεις καί σύνορα, προκειμένου νά σταθεῖ στό ὕψος τῶν περιστάσεων καί νά φροντίσει τά παιδιά της».

Ἀπάντηση τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς σέ κακόβουλα δημοσιεύματα

Μέ ἀφορμή κυριακάτικες ἀναρτήσεις σέ ἰστολόγια, ὁ Διευθυντής τοῦ Γραφείου Ἐπικοινωνίας, Τύπου καί Ἐνημέρωσης τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν κ. Χάρης Κονιδάκης ἔκανε στίς 22.10.2012 τήν ἀκόλουθη δήλωση:

«Σέ στιγμές τόσο κρίσιμες γιά τό ἔθνος καί τόν λαό μας εἶναι πραγματικά ντροπή νά ἀναπαράγονται μέ τόσο ἀνεύθυνο καί ἐπικίνδυνο τρόπο τέτοιες θλιβερές ἀνακρίβειες. Οὐδείς, ὅποιο κι ἂν εἶναι τό σχέδιό του, δέν μπορεῖ, οὔτε τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος νά διχάσει, οὔτε τίς σχέσεις ἀγάπης, σεβασμοῦ καί ἐκτίμησης πού συνδέουν τόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί Πά-

ος Ἑλλάδος μέ τόν Παναγιώτατο Οἰκουμενικό Πατριάρχη κ. Βαρθολομαῖο νά τραυματίσει».

Ἱερὰ Μητρόπολις Σερρών καί Νιγρίτης

Ἐπίσκεψη τοῦ Μακαριωτάτου

Στήν Ἱερὰ Μητρόπολη Σερρών καί Νιγρίτης βρέθηκε στίς 7 Νοεμβρίου ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος, συνοδευόμενος ἀπό τόν Μητροπολίτη Κιλκισίου κ. Ἐμμανουήλ καί τόν Ἐπίσκοπο Διαυλείας κ. Γαβριήλ, μέ ἀφορμή τήν ἐορτή τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν.

Τόν Ἀρχιεπίσκοπο καί τή συνοδεία του ὑποδέχθηκαν στό ἀεροδρόμιο ὁ Μητροπολίτης Σερρών καί κληρικοί τῆς Μητρόπολης.

Ἡ ἐπίσημη ὑποδοχή πραγματοποιήθηκε στήν πλατεῖα τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν, ὅπου καλωσόρισε τόν Ἀρχιεπίσκοπο ὁ Δήμαρχος τῆς πόλης Πέτρος Ἀγγελίδης.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος στήν ὁμιλία του ἀναφέρθηκε στίς δύσκολες ὥρες πού περνᾷ ὁ τόπος καί στήν ἀνάγκη πού ὑπάρχει γιά συνεργασία ὄλων τῶν φορέων. "Περνάμε δύσκολες ὥρες, ἀλλά οἱ δυσκολίες δέν πρέπει νά μᾶς κάμψουν, πρέπει νά εἴμαστε ἐνωμένοι καί, κυρίως, προσεκτικοί" τόνισε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καί ἀναφέρθηκε καί στά προβλήματα πού ἀντιμετωπίζει ὁ κῶρος τῆς παιδείας, λέγοντας πώς "ἡ παιδεία μας ὑποφέρει καί φταῖμε ὅλοι. Πρέπει ὅλοι νά ἀναλάβουμε τίς εὐθύνες μας».

Στή συνέχεια ὁ Μακαριώτατος, μιλώντας γιά τίς δυσκολίες πού ἀντιμετώπιζε ἡ χώρα ἀνά τούς αἰῶνες, ἐπισήμανε πώς ἡ ἐνότητα καί ἡ ἀποφασιστικότητα βοήθησαν, ὥστε νά ξεπεραστεῖ κάθε δυσκολία.

Ἀμέσως μετά τελέσθηκε Δοξολογία στόν Μητροπολιτικό Ναό, καί λίγο ἀργότερα πραγματοποιήθηκε ἡ ὑποδοχή τῆς ἱερᾶς θαυματουργῆς εἰκόνας τῆς Παναγίας Σουμελά, τελέσθηκε πανηγυρικός ἐσπερινός χοροστατοῦντος τοῦ Μακαριωτάτου καί συγχοροστατούντων τῶν Μητροπολιτῶν Βεροίας, Ναούσης καί Καμπανίας Παντελεήμονος, Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμπτῶν Δανιήλ, Σερρών καί Νιγρίτης Θεολόγου, Σιδηροκάστρου Μακαρίου, Ζιχνῶν καί Νευροκοπίου

Ἱεροθέου, Πολυανῆς καί Κιλκισίου Ἐμμανουήλ, Ἰλίου, Ἀχαρνῶν καί Πειρουπόλεως Ἀθναγόρου, Λαγκαδᾶ, Λητῆς καί Ρεντίνης Ἰωάννου καί τοῦ Ἐπισκόπου Διαυλείας Γαβριήλ.

Μετά τόν ἑσπερινό πραγματοποιήθηκε ἑορταστική ἐκδήλωση πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, μέ θέμα «Ἡ Ἐκκλησία τῶν Σερρών».

Ἱερά Μητρόπολις Καλαβρύτων καί Αἰγιαλείας

*Ὁ Μακαριώτατος θεμελίωσε τό Μουσεῖο
Ἰακώβου Τσοῦνη*

Μέ τήν εὐλογία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος Ἱερωνύμου, πραγματοποιήθηκε τήν Κυριακή 21.10.2012 τό πρῶτό, ἡ τελετή ἐγκαινίων τοῦ νέου Μουσείου «Ἰακώβου Τσοῦνη». Ἐκτός ἀπό τόν οἰκεῖο Μητροπολίτη Καλαβρύτων καί Αἰγιαλείας Ἀμβρόσιο, παρόντες στήν ἐκδήλωση ἦταν οἱ Μητροπολίτες Ναυπάκτου Ἱερόθεος, Κορίνθου Διονύσιος, Βρεσθῆνης Θεόκλητος καί ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, Ἐπίσκοπος Διαυλείας Γαβριήλ, Ἀνάμεσα στούς βουλευτές τῆς περιφέρειας καί τοὺς τοπικούς ἄρχοντες, ἦταν καί ὁ πρῶτος Πρωθυπουργός κ. Ἰωάννης Γρίβας. Τό Μουσεῖο ἐκθέτει τήν πλούσια συλλογή του στό κέντρο τῆς πόλης τοῦ Αἰγίου, στό ἰσόγειο τοῦ Κέντρου Νεότητας τῆς Μητροπόλεως Καλαβρύτων καί Αἰγιαλείας “Νέοι Ὁρίζοντες”. Μέ συγκίνηση παρευρέθηκε καί ὁ δωρητής τῆς συλλογῆς κ. Τσοῦνης, ἀπόγονος ἀγωνιστῶν τοῦ Ὕ21 καί βετεράνος ὁ ἴδιος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου - ἀπέφυγε μάλιστα τή θανατική καταδίκη, μέ τή μεσολάβηση τοῦ τότε Ἀρχιεπισκόπου Δαμασκηνοῦ. Ὁ κ. Ἰάκωβος Τσοῦνης, γεννημένος τό 1925, ἔχει βραβευθεῖ ἐπανειλημμένως γιά τήν στρατιωτική καί τήν πλούσια εὐεργετική του δράση.

«Τό παράδειγμά σας εἶναι κάτι πού λείπει σήμερα ἀπό τόν τόπο καί τώρα, εἰδικά σέ τοῦτες τίς δύσκολες στιγμές, πρέπει νά βρεῖ μιμητές» σημείωσε ὁ Μακαριώτατος κι ἐξομολογήθηκε: «εἶμαι καί συναισθηματικά φορτισμένος, γιατί μέ τόν κ. Τσοῦνη καί τόν Σεβασμιώτατο Ἀμβρόσιο μᾶς συνδέουν πολλά χρόνια συνεργασίας κι ἀλληλοεκτίμησιν. Ὁ Μακαριστός Ἀρχιεπίσκοπος Σεραφείμ μᾶς συνέδεε καί τοὺς τρεῖς, τοῦ ὁποῖου ἡ μορφή ὑπῆρξε καθοριστική στή ζωή μας.

«Παραδίδουμε στήν Αἰγιάλεια ἕναν καινούριο, καλλιτεχνικό θησαυρό ὑψίστης ἱστορικῆς ἀξίας» τόνισε ἀπό τή μεριά του ὁ Μητροπολίτης Καλαβρύτων καί Αἰγιαλείας κ. Ἀμβρόσιος, ἐξαίρνοντας τήν προσωπικότητα τοῦ συλλέκτη καί δίνοντας στή δημοσιότητα στιγμές μεγάλου θάρρους καί ψυχικοῦ μεγαλείου τοῦ εὐεργέτη.

Τό Μουσεῖο «Ἰάκωβος Τσοῦνης» βρίσκεται στήν ὁδὸ Πολυχρονιάδου 8, στό Αἶγιο καί εἶναι πρὸς τό παρόν διαθέσιμο γιά ἐπισκέψεις φορέων καί σχολείων κατόπιν ἐπικοινωνίας, μέ ὑπεύθυνη τήν κα Χρύσα Δημητρίου (τηλ. 26910-21777 καί 6977-842200).

Ἱερά Μητρόπολις Χίου, Ψαρῶν καί Οἰνουσσῶν

Συνεργασία μέ τήν ΜΚΟ «Ἀποστολή»

Τήν προοπτική δημιουργίας κοινωνικοῦ ἰατρείου καί φαρμακείου στή Χίο συζητήσαν σέ συνάντηση πού εἶχαν τήν Κυριακή, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Χίου, Ψαρῶν καί Οἰνουσσῶν κ. Μᾶρκος καί ὁ Γενικός Διευθυντής τοῦ φιλανθρωπικοῦ ὄργανισμοῦ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς κ. Κωνσταντῖνος Δήμτσας.

Τό πρῶτο βῆμα θά γίνει μέ τήν κατάρτιση, σέ συνεργασία μέ τοὺς κοινωνικούς φορεῖς τοῦ νησιοῦ, λίστας ἀνασφάλιστων ἀτόμων, στά ὁποῖα θά παρέχονται σέ μνηιαία βάση ἀπό τό Ἰατρεῖο Κοινωνικῆς Ἀποστολῆς τά ἀπαραίτητα φάρμακα.

Κλιμάκιο τῆς «Ἀποστολῆς» καί τοῦ Ἰατρικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, μέ ἐπικεφαλῆς τοὺς Κ. Δήμτσας καί Γ. Πατούλη ἐπισκέφθηκαν τίς δυσπρόσιτες περιοχές τῆς Χίου, τά Ψαρά καί τίς Οἰνουσες γιά νά ἀντιμετωπίσουν τά ὑγειονομικά προβλήματα τῶν κατοίκων, νά προσφέρουν φαρμακευτικό ὑλικό καί ἀναλώσιμα γιά τίς ἀνάγκες τῶν Πολυδύναμων Περιφερειακῶν Ἰατρείων, τοῦ Κέντρου Ὑγείας Πυργίου καί τοῦ Νοσοκομείου Χίου, στό πλαίσιο τοῦ βου Ἀκριτικοῦ Ὀδοιπορικοῦ Ὑγείας.

Κατά τήν παραλαβή τοῦ ὑγειονομικοῦ ὑλικοῦ ὁ Μητροπολίτης Χίου κ. Μᾶρκος δήλωσε: «Ἐχουμε ξεκινήσει τή διακονία μας ἀπέναντι σέ ἀρρώστους ἀνασφάλιστους καί ἄπορους τῆς Χίου μαζί μέ τόν Ἰατρικό Σύλλογο Χίου ἐδῶ καί καιρό. Σήμερα, στήν προσπάθειά μας, ἔρχεται ἀρωγός τό

Ίατρείο Κοινωνικῆς Ἀποστολῆς. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ι.Σ.Α. κ. Πατούλης καί ὁ Γενικός Διευθυντής τῆς «Ἀποστολῆς» τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν κ. Δήμτσας μετέφεραν στή Χίο, στά Ψαρά καί στίς Οἰνουσσοές ἱκανές ποσότητες φαρμακευτικοῦ καί ὑγειονομικοῦ ὕλικου. Εὐχαριστοῦμε πολύ τήν «Ἀποστολή» τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καί τόν Ἱατρικό Σύλλογο Ἀθηνῶν γιά τήν ἀνθρωπιστική, τή φιλόχρηστη αὐτή προσφορά γιά τούς ἀναξιοπαθοῦντες κατοίκους μας, καθώς καί γιά τούς κατοίκους τῶν Ψαρῶν, τῶν Οἰνουσσῶν καί τῆς Βόρειας Χίου πού κατοικοῦν σέ δυσπρόσιτες περιοχές καί ἔχουν ἀνάγκη φαρμάκων καί ἐξειδικευμένης ἱατρικῆς περίθαλψης. Αὐτή ἡ διακονία εἶναι ἡ πεμπουσία τοῦ μαχόμενου Χριστιανισμοῦ καί σήμερα μᾶς τή ζητάει τό κράτος. Ὅφειλουμε νά τήν παρέχουμε σέ κάθε πολίτη πού μᾶς ἔχει ἀνάγκη».

Παράλληλα μέ τήν παροχή φαρμακευτικοῦ ὕλικου, σέ συνεργασία μέ τίς τοπικές δομές Ὑγείας καί τούς ἀγροτικούς γιατρούς, παιδίατροι ἐμβολίασαν τά παιδιά στίς Οἰνουσσοές καί τά Ψαρά, στό πλαίσιο τῆς Ἐκστρατείας Παιδικοῦ Ἐμβολιασμοῦ πού πραγματοποιεῖ τό Ἱατρεῖο Κοινωνικῆς Ἀποστολῆς τήν περίοδο Σεπτεμβρίου-Νοεμβρίου 2012 γιά παιδιά χωρίς τακτική ἱατρική παρακολούθηση.

Ἀπό τήν πλευρά του ὁ κ. Κ. Δήμτσας τόνισε: «Σέ μία πολύ κρίσιμη περίοδο, τό μήνυμα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου εἶναι νά μή μείνει κανείς χωρίς φαγητό, φάρμακα καί γιατρό. Μέσα ἀπό τό Ἱατρεῖο Κοινωνικῆς Ἀποστολῆς, ἡ «Ἀποστολή» σέ συνεργασία μέ τόν Ἱατρικό Σύλλογο τῆς Ἀθήνας ἔχουν ξεκινήσει νά στηρίζουν τίς ἀκριτικές περιοχές καί τόν πάσχοντα συνάνθρωπο. Ἡ ὑπόσχεσή μας γίνεται δέσμευση... Καί αὐτό θά τό συνεχίσουμε».

Ἱερά Μητρόπολις Ἑδέσσης, Πέλλης καί Ἀλμωπίας

*Ὁ Μακαριώτατος παρέστη
στό Ἐλευθέρια τῆς Ἑδέσσης*

Στίς 18 Ὀκτωβρίου τ.ἔ. στό Δημαρχιακό Μέγαρο τῆς Ἑδεσσας, ἡ πόλη τίμησε τόν Μακαριώτατο, Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμο ἀνακηρύσσοντάς τον σέ ἐπίτιμο δη-

μότι. «Σᾶς δίνω τό κλειδί τῆς πόλης, μέ τό ὁποῖο δέ θά μπορέσετε ν' ἀνοίξετε κάποια πόρτα, ἀλλά μέ τήν παρουσία σας, "ἀνοίξατε" τίς καρδιές μας», εἶπε ὁ Δήμαρχος κ. Δημήτριος Γιάννου, εὐχαριστώντας τόν Ἀρχιεπίσκοπο γιά τήν παρουσία του στίς ἐορταστικές ἐκδηλώσεις γιά τά Ἐλευθέρια τῆς Ἑδεσσας.

Στήν ὁμιλία του ὁ Δήμαρχος μεταξύ ἄλλων ἀνέφερε «Τά 100 αὐτά χρόνια ἦταν ἔντονα γιά τήν ἱστορία τῆς πόλης, πού πέρασε ἀπό διάφορες φάσεις: τή βιομηχανική ἀνάπτυξη πού στηρίχθηκε στή δύναμη τοῦ νεροῦ, τήν κάμψη τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς, τόν Β' Παγκόσμιο καί τόν Ἐμφύλιο, τή μετανάστευση. Σήμερα ὁ τόπος καί ὅλη ἡ χώρα ἀπειλοῦνται ἀπό τήν οἰκονομική κλιμακωμένη πτώση τῆς χώρας καί τήν ἀπώλεια τοῦ βιοτικού ἐπιπέδου πού ἔχει κατακτήσει ὁ λαός μας» καί συμπλήρωσε «πάντα ἡ Ἐκκλησία μας βοηθοῦσε τούς ἔχοντες ἀνάγκη στό πλαίσιο τοῦ ποιμαντικοῦ καί κοινωνικοῦ τῆς ἔργου. Σήμερα, ὁμως, ἡ δραστηριότητα αὐτή ἀποκτᾶ σημαίνοντα ρόλο, καθώς εἶναι ἀπό τούς λίγους θεσμούς πού ἔχουν καταφέρει νά σταθοῦν στό ὕψος τῶν περιστάσεων καί νά παράσχουν πραγματική βοήθεια». Ὁλοκλήρωσε τήν ὁμιλία του λέγοντας «Ὑπό τήν καθοδήγηση ἑνός φωτισμένου ἡγέτη ἡ Ἐκκλησία ἀσκεῖ αὐτό τό ρόλο μέ τή σεμνότητα πού πρέπει καί χωρίς μεγάλη δημοσιότητα. Εἶναι ἐντυπωσιακό ὅτι ὅλοι μας γνωρίζουμε τό φιλανθρωπικό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας, ὅλοι γνωρίζουμε τή σημαντική βοήθεια πού παρέχει στό λαό, χωρίς νά τό ἀναφέρουν τά μεγάλα κανάλια καί τά ὑπόλοιπα μέσα ἐνημέρωσης. Ἴσως αὐτό νά εἶναι ἀπό τά σημαντικότερα στοιχεῖα πού μᾶς κάνουν νά ὑποκλινοῦμαστε στό μεγαλεῖο ἀγάπης πού δείχνει ἡ Ἑλλαδική Ἐκκλησία γιά τόν ἄνθρωπο καί νά τιμοῦμε διπλά τόν προκαθήμενό τῆς».

Ὁ Μακαριώτατος, εὐχαριστώντας μέ τή σειρά του τόν Δήμαρχο καί τό Δημοτικό Συμβούλιο γιά τήν τιμή πού τοῦ ἔγινε, ἐπισήμανε μέ ἔμφαση πῶς ἰδιαίτερα αὐτήν τήν ἐποχή ἡ διοικοῦσα Ἐκκλησία καί οἱ τοπικές ἀρχές ἔχουν μία πορεία κοινή: νά σταθοῦν στόν ἄνθρωπο. «Ἡ Ἐκκλησία πάντα προσέφερε καί πάντα θά προσφέρει ὅσο ὑπάρχει ἀνάγκη. Εἴμαστε σέ μία ἐποχή συνεργασιῶν καί εἴμαστε διατεθειμένοι νά συνεργαστοῦμε μέ ὅποιον τό ζητήσει».

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀναφέρθηκε ἀκόμη στή ση-
μαντική προσπάθεια τῶν πιστῶν νά ἐνισχύσουν
τὴν Ἐκκλησία καί τὸ φιλανθρωπικὸ τῆς ἔργο καί
ὑπογράμμισε: «Κύριο ἔργο τῆς Ἐκκλησίας εἶναι
νά δώσει προορισμό, νά καλλιεργήσει πνευματι-
κὰ τὸν ἄνθρωπο. Ὁ Χριστιανισμὸς δὲν εἶναι ἰδε-
ολογία, δὲν εἶναι θεωρία, εἶναι βίωμα. Μέσα στὴν
πορεία τῆς ζωῆς, τὸ κέντρο εἶναι τὸ ἀνθρώπινο
πρόσωπο, κι ὅποιος τὸ παραβιάζει, εἶναι ἔξω ἀπὸ
τὴ διδασκαλία τοῦ Θεοῦ», Ἀναφερόμενος στὴν
ἀνάγκη συνεργασίας τόνισε: «χρειάζεται νά συ-
νεργαστοῦμε σὲ πολλοὺς τομεῖς, αὐτὴ εἶναι καί ἡ
σύστασή μου στὰ κόμματα, σταματήστε νά τσα-
κώνεστε, βρεθεῖτε ὅλοι σὲ ἓνα τραπέζι ἐνωμένοι
καί συζητήστε γιὰ τὸ κοινὸ καλὸ, γιὰ τὸ πῶς θὰ ξε-
περάσουμε τὴ κρίση μας», κι ὀλοκλήρωσε τὴν
ὁμιλία του λέγοντας: “ὅσοι ὑποφέρουν καί
πεινᾶνε δὲ θὰ μᾶς συγχωρήσουν ἂν δὲν συνεργα-
στοῦμε γιὰ νά τοὺς βοηθήσουμε καί ἂν δὲν μᾶς
συγχωρήσουν αὐτὸ θὰ ἔχει κι ἄλλες ἐπιπτώσεις”.

*Ὁ Μακαριώτατος
ἐπίτιμος Δημότης Γιαννισῶν*

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλά-
δος κ. Ἱερώνυμος, κατὰ τὴν τελετὴ ἀνακήρυξης
του σὲ ἐπίτιμο δημότη Πέλλας στίς 19.10.2012 στὰ
Γιαννισά, κάλεσε γιὰ ἄλλη μία φορά τὴν Πολι-
τεία σὲ κοινὸ ἀγῶνα μὲ τὴν Ἐκκλησία: «Τὸ μονα-
δικὸ φάρμακο πού θὰ μπορούσε νά βοηθήσει
αὐτὴ τὴν ὥρα τοὺς ἀρρωστημένους θεσμούς, τὴν
κρίση ἢ ὅποια μᾶς ταλαιπωρεῖ ὅλους μας εἶναι ἡ
συνεργασία Ἐκκλησίας-Πολιτείας καί ὄλων τῶν
φορέων» .

Ὁ Μακαριώτατος μίλησε ἀκόμη γιὰ ἐπιστροφὴ
στὴν ἑλληνορθόδοξη παράδοση, ἀναφέροντας χα-
ρακτηριστικὰ πὼς ἡ παράδοση αὐτὴ «δὲν πρέπει
νά πάει στὴν ἄκρη, ἀλλὰ νά εἶναι στό κέντρο».

Ἀναφορικά μὲ τὴ σχέση Ἐκκλησίας καί ἐκπαί-
δευσης, ὁ Μακαριώτατος σημείωσε πὼς στίς μέ-
ρες μας, εἶναι φυσικὸ τὸ σχολεῖο καί ἡ ἐκκλησία
ὡς κτίρια ν’ ἀπέχουν γεωγραφικὰ «τὸ δυστύχημα
ὅμως εἶναι ὅτι ἀρχίζουν νά ἀπέχουν καί οὐσια-
στικά». Εἰδικότερα γιὰ τὴ διδασκαλία τοῦ μαθή-
ματος τῶν Θρησκευτικῶν στὰ σχολεῖα, τόνισε:
«Μία ὥρα Θρησκευτικὰ περισσότερο στό scho-
λεῖο, οὔτε ἐμεῖς νομίζουμε ὅτι μὲ αὐτὴ τὴν ἐπιπλέ-
ον ὥρα θὰ σώσουμε τὸν κόσμον καί τὴν Ἐκκλη-

σία, ἀλλὰ οὔτε καί σεῖς μὲ μία ὥρα, ἂν τὴν ἀφαι-
ρέσετε καί προσθέσετε ἀντ’ αὐτῆς μία ὥρα θεά-
τρου ἢ κάτι ἄλλο, θὰ κερδίσετε τὸν πολιτισμὸ. Τὸ
θέμα ὅμως, εἶναι σημειολογικὸ».

*Ἱερά Μητρόπολις
Βεροῖας, Ναούσης καί Καμπανίας*

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος στὴ Νάουσα

Τὴν ἐπίσημη Δοξολογία γιὰ τὸν ἑορτασμὸ τῆς
100ης ἐπετείου τῆς ἀπελευθέρωσης τῆς Νάουσας
ἀπὸ τὸν Τουρκικὸ ζυγὸ τέλεσε στίς 18.10.2012
στὸν Ἱ. Ν. Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος ὁ Ἀρ-
χιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱε-
ρώνυμος. Παρουῖσες ἦσαν, τοπικὲς, πολιτικὲς καί
στρατιωτικὲς ἀρχές.

Στὸν προαύλιον κῶρον τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ πραγμα-
τοποιήθηκε ἐκδήλωση μὲ παραδοσιακοὺς χορούς
ἀπὸ τοπικοὺς συλλόγους. Ἀκολούθησε ἐπιμνη-
μόσυνη δέηση στό ἡρῶο τῆς πόλεως καί κατάθε-
ση στεφάνων ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο καί ἐκπρο-
σώπους τῶν ἀρχῶν. Ὁ ἑορτασμὸς ὀλοκληρώθηκε
μὲ τὰ ἀποκαλυπτήρια προτομῆς τοῦ Μακεδονο-
μάχου Ἀντώνη Μίγγα στὴν Πλατεῖα Ἡρώων.

Τὸ πρωὶ στὸν ὄρθρο χοροστάτησε ὁ Μητροπολί-
της Δράμας κ. Παῦλος. Στὴ συνέχεια τὸ μυστήριον
τῆς Θεῆς Εὐχαριστίας τέλεσε ὁ Μητροπολίτης
Ναζαρέτ κ. Κυριακός, καί συλλειτουργήσαν οἱ
Μητροπολίτες Ἐλασσώνος κ. Βασίλειος, Δράμας
κ. Παῦλος, Κιλκισίου κ. Ἐμμανουήλ, Ἰλίου κ.
Ἀθηναγόρας καί Βεροῖας κ. Παντελεήμων, ὁ
ὁποῖος στὴν ὁμιλία του ἀναφέρθηκε στὴ σημασία
τῆς ἐπετείου τῶν Ἐλευθερίων τῆς πόλης.

*Ὁ Μακαριώτατος στίς ἐκδηλώσεις
γιὰ τοὺς Βαλκανικοὺς Πολέμους*

Τὴν μόνιμη ἐκθεση τῆς συλλογῆς στρατιωτικῶν
στολῶν καί ὑλικῶν τοῦ κ. Κανέλλου Ντόντου
ἐγκαινίασε στὴ Βέροια ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιε-
πίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώ-
νυμος στό Βλαχογιάννειο Μουσεῖο Μακεδονικοῦ
Ἀγῶνα, παρουσία τοῦ οἰκείου Μητροπολίτη καί
ἄλλων Ἀρχιερέων, τοῦ Ὑπ. Μακεδονίας-Θρά-
κης, τῶς Τοπικῶν Ἀρχῶν καί ἐκπροσώπων ἀπὸ
ὄλους τοὺς φορεῖς τῆς πόλης (16.10.2012).

«Οἱ ἥρωες τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνα πολέμη-
σαν σθεναρά» τόνισε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καί πρό-
σθεσε «ἀπὸ τότε ἔχουν περάσει 100 χρόνια, ἀλλὰ

είναι καθήκον μας νά θυμηθούμε τίς δυσκολίες τους καί νά προβληματιστούμε. Νά παραδειγματιστούμε ἀπό αὐτούς τούς ἀνθρώπους, γιά νά ἀντεπεξέλθουμε στίς δύσκολες ὥρες καί στήν Κρίση τοῦ τόπου μας».

Τό Βλαχογιάνναιο Μουσεῖο ἀνήκει στήν Μητρόπολη Βεροίας. Εἶναι δωρεά τῆς οἰκογένειας Βλαχογιάννη, γιά νά ζωντανέψουν καί νά διατηρηθοῦν οἱ μνῆμες τοῦ ἀγῶνα γιά τήν ἀπελευθέρωση τῆς Μακεδονίας.

Ἱερά Μητρόπολις Διδυμοτείχου, ᾽Ορρεσιάδος καί Σουφλίου

*Διήμερο ἐκδηλώσεων
γιά τόν Ἅγιο Ἰωάννη Βατάτζη*

Ἡ βυζαντινή Καστροπολιτεία τοῦ Διδυμοτείχου τίμησε κατά τό διήμερο 3 καί 4 Νοεμβρίου 2012, τόν Βυζαντινὸ Αὐτοκράτορα καί Ἅγιο Ἰωάννη Βατάτζη, τόν Ἐλεήμονα, πού γεννήθηκε τό 1193 ἢ 1194 στό Διδυμοτείχο, μέ σειρά λατρευτικῶν καί πολιτιστικῶν ἐκδηλώσεων, πού φέρουν τόν τίτλο «Βατάτζεια 2012».

Ἐπίκεντρο τῶν ἐκδηλώσεων ἦταν ὁ νεόδμητος Ἱερός Ναός τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βατάτζη, ὁ ὁποῖος πρόσφατα μετά ἀπό πρόταση τοῦ ἐπίσκοπου Μητροπολίτου κ. Δαμασκηνοῦ καί ἀπόφαση τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀνεκκρύχθη σέ Προσκυνηματικό.

Τήν παραμονή τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου ἔγινε ἡ ὑποδοχή τῆς ἱερᾶς εἰκόνας τῆς Παναγίας τῆς Παντανάσσης, πού φιλοτέχνησε ἡ τοπική ἀγιογράφος Σοφία Παπάζογλου, καί στή συνέχεια ἐψάλη ὁ Πανηγυρικός Ἑσπερινός.

Τό πρωί τῆς κυριωνόμου ἡμέρας (4.11.2012) μετά τήν ἀκολουθία τοῦ ᾽Ορθρου ἐτελέσθη ἡ Θεία Λειτουργία καί στή συνέχεια λιτανεύθηκαν οἱ ἱερές εἰκόνες περίξ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

Τό ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς 4ης Νοεμβρίου ἐ.ἔ., στό Δημοτικό Ἀμφιθέατρο Διδυμοτείχου, πραγματοποιήθηκε Ἡμερίδα μέ τίτλο «Ἡ προσφορά τοῦ ἁγίου Βασιλέως Ἰωάννου Βατάτζη εἰς τόν Ἑλληνισμόν καί τήν Ὁρθοδοξίαν» μέ εισηγητές τούς Καθηγητές Παν. Νικολόπουλο καί Κων. Χρήστου, τόν Πολιτικό Ἐπιστήμονα Κων. Χολέβα καί τόν συγγραφέα Ἰωάν. Σαρσάκη.

Ἱερά Μητρόπολις Σιδηροκάστρου

Ἡ ἐπίσκεψη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου

Ὁλοκληρώθηκε στίς 25.10.2012 ἡ ἐπίσημη ἐπίσκεψη τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου στήν ἀκριτική Ἱερά Μητρόπολη Σιδηροκάστρου.

Τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη ἀποχαιρέτησε στά ὄρια τῆς Μητροπόλεως, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σιδηροκάστρου κ. Μακάριος, ὁ Γεν. Ἀρχιερατικός καί ὁ Πρωτοσύγκελλος.

Ὁ κ. Βαρθολομαῖος εὐχαρίστησε τόν κ. Μακάριο γιά τήν ἀβραμιαία φιλοξένια, καί τοῦ ἐδμήθη καλή διακονία.

«Εἶμαι πολύ χαρούμενος, συγκινημένος καί ἐντυπωσιασμένος ἀπό τήν καλοσύνη τοῦ λαοῦ, τίς ἀμέτρητες περιποιήσεις καί τίς ἐκδηλώσεις τιμῆς πού ἔγιναν ἀπό τό Μητροπολίτη Σιδηροκάστρου Μακάριο. Ἀφήνω ἕνα κομμάτι τῆς καρδιάς μου ἐδῶ στό ἥρωικό Ἀκριτοχώρι καί τό Ροῦπελ καί τά χωριά πού ἐπισκέφθηκα. Στέλνω τίς εὐχές μου καί τήν ἀγάπη μου σέ ὅλους τούς κατοίκους καί εὐχαριστῶ τόν συνοδό μου Μητροπολίτη Μακάριο γιά ὅλα ὅσα ζήσαμε καί περάσαμε αὐτές τίς μέρες», πρόσθεσε ὁ κ. Βαρθολομαῖος.

«Δέν θυμᾶμαι νά ἔχω παραμείνει τόσο πολύ καιρό σέ ἄλλο μέρος τῆς Ἑλλάδας. Αὐτό σημαίνει ὅτι σᾶς ἀγαπῶ πιά πολύ ἀπό ἄλλους. Εὐχομαι νά μή ζηλέψουν» ἀνέφερε χαριτολογώντας καί ἀποχωρώντας.

Στή συνέχεια τόν Προκαθήμενο τῆς Ὁρθοδοξίας παρέλαβε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σιατίστης κ. Παῦλος, ὁ ὁποῖος τόν συνόδευσε μέχρι τή Σιάτιστα.

Ἱερά Μητρόπολις Σισανίου καί Σιατίστης

*Ἡ ἐπίσκεψη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου
καί ὁ ἔορτασμός τοῦ Ἁγίου Δημητρίου*

Μέ τιμές ἔγινε δεκτός τό ἀπόγευμα στή Σιάτιστα, ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαῖος στίς 25.10.2012.

Στήν εἴσοδο τῆς πόλεως τόν ὑποδέχθηκαν ὁ τοπικός μητροπολίτης Σισανίου καί Σιατίστης, Παῦλος καί ἄλλοι μητροπολίτες τῆς Δ. Μακεδονίας, ἡ δήμαρχος Βοῖου, Παναγιώτα Ὁρφανίδου, ὁ περιφερειάρχης Δυτικῆς Μακεδονίας,

Γιώργος Δακής, δήμαρχοι τῆς περιοχῆς καί πλῆθος κόσμου. Στρατιωτικό ἄγημα ἀπέδωσε τιμές.

Ὁ κ. Βαρθολομαῖος χαιρέτισε τοὺς πιστοὺς στό προαύλιο τοῦ δημαρχείου καί μεταξύ ἄλλων ἐπλεξε τό ἐγκώμιο τοῦ μητροπολίτη Σισανίου καί Σιατίστης, Παύλου ὑπογραμμίζοντας, ὅτι μέσα σέ αὐτή τὴν περίοδο τῆς «γενικῆς κρίσης» ἐπιτελεῖ «ἔργο παρακλήσεως καί πνευματικῆς καθοδηγήσεως τοῦ λαοῦ» καί «δέ χαϊδεύει τὰ αὐτιά του», ἀλλά τόν «διορθώνει» καί τόν «οἰκοδομεῖ».

«Μέ συγκίνηση πληροφοροῦμεθα τὴν ἀθόρυβον, ἀλλά οὐσιαστική καί θεοφιλῆ ἐργασία σας εἰς τὸν λαόν, μέ τό στιβαρόν καί πατερικόν λόγον σας, ὁ ὁποῖος «δέ χαϊδεύει τὰ αὐτιά του», κατά τῆ λαϊκῆν ἔκφρασιν, ἀλλά τόν στηρίζει, τόν οἰκοδομεῖ, τόν ἐπιτιμᾷ, τόν διορθώνει καί οὕτω γλυκαίνει τὴν καρδιά του» ἐπεσήμανε ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης.

Ὁ κ. Βαρθολομαῖος τόνισε ὅτι ἡ πραγματικὴ αἰτία τῆς κρίσης «εἶναι πρωτίστως πνευματικὴ καί ἠθικὴ καί ὄχι οικονομική», λέγοντας ὅτι «πρὸ τῆς ὑλικῆς χρεοκοπίας προηγήθη ἡ πνευματικὴ» καί «τώρα ὑφιστάμεθα τὰς τραγικὰς συνέπειας αὐτῆς τῆς πορείας, δίχως Θεόν, ἡ ὁποία ὁδηγεῖ πρὸς τὴν καταστροφὴν». Προσέθεσε, ὅτι διέξοδος εἶναι ἡ μετάνοια καί ἡ ἐπιστροφή στὸν Χριστό καί τὴν ἐκκλησίαν του.

«Ἡ ἐπίσκεψή σας στὴν πόλιν τῆς Σιάτιστας καί στὴν Ἑλλάδα γενικότερα, κατά τὴν κρίσιμη περίοδο πού διανύουμε ἀποτελεῖ ἠθικὴ ἐνίσχυση, μᾶς δίνει δύναμη καί κουράγιο, ὥστε νὰ ἀντιμετωπίσουμε μέ ὑπομονὴ τὴν μεγάλη κρίση πού βιώνει ἡ χώρα μας καί κατ' ἐπέκταση διέρχεται ὁ λαός μας» ὑπογράμμισε καλωσορίζοντας καί προσφωνώντας τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη, ἡ δήμαρχος Βοῖου, Παναγιώτα Ὁρφανίδου.

Ἀργότερα τελέστηκε στὸν Μητροπολιτικὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου πανηγυρικός ἐσπερινός, χοροστατοῦντος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, παρουσίᾳ τῶν ἀρχῶν.

Ἡ ἐπίσκεψη τοῦ κ. Βαρθολομαίου στή Σιάτισσα συνέπεσε μέ τὰ 100 χρόνια ἀπὸ τὴν ἀνέγερση τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, πολιοῦχου τῆς πόλεως.

Ὁ κ. Βαρθολομαῖος ἐτέλεσε στίς 26 Ὀκτωβρίου τὸ πρῶτὴ τῆ Θεῖα Λειτουργία στὸν Μητροπολιτικὸ

Ναὸ, παρουσίᾳ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος, κ. Ἱερωνόμου.

Ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης, ἐπισκέφθηκε ἐκκλησιαστικὰ ἱδρύματα, τό παλαιὸ Ἐπισκοπεῖο τοῦ Σισανίου, στίς 27 Ὀκτωβρίου ἐγκαινίασε τό ἀνακαινισμένο κτίριο τῆς μονῆς Ἁγίου Ἀθανασίου Ἐράτυρας καί ἐπισκέφθηκε τὴν Ἱερά Μονὴ Παναγίας Μικροκάστρου.

Ἱερά Μητρόπολις Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καί Κονίτσας

*Ἐκδήλωση γιὰ τὴν ἀξία καί τὴν προσφορὰ
τοῦ Ἱερέως*

Τὴν Κυριακὴ 18 Νοεμβρίου τ.ἔ. τό ἀπόγευμα ἡ Ἱερά Μητρόπολις Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καί Κονίτσας διοργάνωσε ἐκδήλωση γιὰ νὰ ἀναδειχθεῖ ἡ ἀξία καί ἡ διαχρονικὴ προσφορὰ τοῦ Ἱερέως. Ἡ ἐκδήλωση τελοῦσε ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου Σεβασμιωτάτου κ. Ἀνδρέα καί πραγματοποιήθηκε στὴν αἴθουσα Ἐκδηλώσεων τοῦ Γυμνασίου-Λυκείου Κονίτσας. Ὁμίλησε σχετικὰ ὁ Πρωτοπρεσβύτερος καί Ἱεροδιδάσκαλος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Κίτρος καί Κατερίνης π. Ἀθανάσιος Μαρινόπουλος. Σχετικούς ὕμνους καί τραγούδια παρουσίασαν ἡ παιδικὴ καί ἡ ἀνδρική χορωδία τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δρυϊνουπόλεως συνοδευόμενες ὑπὸ παραδοσιακὰ μουσικὰ ὄργανα. Ἡ ἐκδήλωση πλαισιώθηκε μέ ἀπαγγελίες καί παρουσίαση προβολῶν.

Ἱερά Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

*Δηλώσεις τοῦ κ. Ἀνθίμου
γιὰ τίς ἐκδηλώσεις τῶν 100 χρόνων
ἀπὸ τὴν Ἀπελευθέρωση*

«Θεωρῶ χρῆος μου νὰ ἐκφράσω τὴν βαθειὰ εὐγνωμοσύνη μου πρὸς τὸν ἐν Τριάδι Ἅγιο Θεό, πρὸς τὴν Παναγία Μητέρα μας, στὴν ἀπὸ αἰώνων μορφὴ τῆς στὴν ἱερώτατη εἰκόνα «Ἁξιὸν Ἔστι» καί πρὸς τὸν ἔνδοξο μεγαλομάρτυρα ἅγιο Δημήτριο τὸν Μυροβλῦτη, πολιοῦχο τῆς Θεσσαλονίκης μας, γιὰ τὴν ὀλοκλήρωση μέ ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία τῶν ἐορταστικῶν ἐκδηλώσεων πού ἔγιναν στὴ Θεσσαλονικὴ ἀπὸ 13 ἕως 30 Ὀκτωβρίου 2012. Θεομὲς εὐχαριστίες πρὸς ὅλους ὅσοι συνετέλεσαν στὴν ἐπιτυχή διοργάνωση τῶν ἐκδηλώσεων καί

ιδιαίτερες ευχαριστίες και πατρικές εὐχές πρὸς τὸν ὑπέροχο εὐσεβῆ λαό μας, πού ξεπερνώντας τίς δύσκολες οικονομικές δυσχέρειες τῆς παρούσης περιόδου συμμετέχε ἐορταστικά στὶς ἐκδηλώσεις γιὰ τὴν ἐορτὴ τοῦ ἁγίου Δημητρίου καὶ γιὰ τὴν ἐπέτειο τῆς συμπληρώσεως ἑκατὸ (100) χρόνων ἀπὸ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τῆς Μακεδονίας μας.

Ὑπενθυμίζω τοὺς κεντρικούς ἄξονες ἐκδηλώσεων:

1. Ἡ ἔλευση, στὶς 13 Ὀκτωβρίου, τῆς θαυματούργου εἰκόνας «Ἄξιόν Ἔστι» τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὅρος μὲ συνοδεία τοῦ Πρωτεπιστάτου καὶ τριάντα (30) ἀγιορειτῶν μοναχῶν πατέρων. Στὴν ὑποδοχὴ ἦτο καὶ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερώνυμος, ὁ ὁποῖος καὶ ἐλειτούργησε. Χιλιάδες πιστοὶ ἀπὸ τὴν Θεσσαλονικὴ καὶ ὅλη τὴν Ἑλλάδα, ἀπὸ τίς γειτονικές βαλκανικές χώρες καὶ ἀπὸ τὴν Ὀρθόδοξη Ρωσία, ἦλθαν καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ ἔρχονται γιὰ νὰ προσκυνήσουν τὴν Παναγία μας «Ἄξιόν Ἔστι» καὶ συνεχίζουν ἀκόμη καὶ μέχρι τὴν 3^η Νοεμβρίου, ὅποτε ἡ εἰκόνα θὰ ἐπιστραφῆ στὸ Ἅγιον Ὅρος μὲ τὴν συνοδεία τῶν μοναχῶν καὶ ἱερομονάχων πατέρων. Ἡ Θεσσαλονικὴ ἐγένισε ἀπὸ χιλιάδες ἐπισκέπτες πού ἦλθαν γιὰ τὴν Παναγία καὶ τὸν ἅγιο Δημήτριο, δίδοντας μας μεγάλη χαρά.

2. Ἡ ἱερά μνήμη τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Δημητρίου τοῦ Μυροβλύτου, μὲ ἐπίκεντρο τὸν μεγαλοπρεπῆ ἱστορικό Ναό ἐπ' ὀνόματι τοῦ πολιούχου καὶ προστάτου μας, ἕνα ναὸ πού εἶναι ἀληθινὴ δόξα τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας. Ἡ λάρνακα μὲ τὰ ἱερά λείψανα τοῦ ἁγίου Δημητρίου ἐτέθη σὲ προσκύνηση ὑπὸ τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ, καὶ ἐτελέσθησαν ἡ μεγάλη Λιτανεία τῆς εἰκόνας «Ἄξιόν Ἔστι», τῆς εἰκόνας τοῦ ἁγίου Δημητρίου καὶ τῶν ἱερῶν Λειψάνων αὐτοῦ. Τόσο στή μεγάλη Λιτανεία, ὅσο καὶ στὸν ἐσπερινὸ συμμετέσχον δέκα πέντε (15) Σεβ. Μητροπολίται, ἑκατὸ (100) ἱερεῖς, χοροὶ ἱεροψαλτῶν καὶ μέγα πλῆθος πιστῶν. Στὴ Θεία Λειτουργία ἐλειτούργησαν ὁ Παναγ. Μητρο-

πολίτης Θεσσαλονίκης κ. Ἄνθιμος καὶ δέκα ἕξ (16) Σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι. Στὴ συνέχεια ἐτελέσθη ἡ ἐπίσημη Δοξολογία μὲ τὴν συμμετοχὴ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας κ. Καρόλου Παπούλια καὶ τοῦ Πρωθυπουργοῦ κ. Ἀντωνίου Σαμαρά, ὑπουργῶν, βουλευτῶν, ὅλης τῆς ἡγεσίας τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, τῶν περιφερειαρχῶν, δημάρχων, δικαστικῶν, ἐκπαιδευτικῶν καὶ μεγάλου πλήθους λαοῦ. Στὸ πέρασ τῆς Δοξολογίας, ὅπως κάθε χρόνο, ὁ Παν. Μητροπολίτης μας κ. Ἄνθιμος ἐξεφώνησε Χαριστήριο Ὁμιλία, ἐπέδωκε ἐορτάσιμα ἀναμνηστικά μετάλλια στὸν κ. Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας καὶ στὸν κ. Πρωθυπουργό καὶ συνέψαλε μετὰ τῶν ἐπισήμων καὶ τοῦ λαοῦ τὸν Ἐθνικὸ Ὕμνο.

3. Ὁ τρίτος ἄξονας τῶν ἐορταστικῶν ἐκδηλώσεων περιελάμβανε πρωτοβουλία τοῦ Ὑπουργείου Μακεδονίας-Θράκης, τῆς Περιφέρειας καὶ πολλῶν ἄλλων συλλόγων καὶ φορέων γιὰ τὸν ἐτήσιο Ἐορτασμό τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Θεσσαλονίκης κατὰ τοὺς βαλκανικοὺς πολέμους 1912-1913 καὶ τὴν ἐπέτειο τῆς νίκης τῆς 28^{ης} Ὀκτωβρίου τοῦ 1940. Στὸ πλαίσιο αὐτῶν τῶν ἐορτῶν, ἔγιναν, μὲ ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία, ἡ μεγάλη παρέλαση πολιτικῶν τμημάτων καὶ τῶν ἐνόπλων Δυνάμεων ἐνώπιον τοῦ προέδρου τῆς Δημοκρατίας, ἡ παρέλαση τῶν μαθητῶν - μαθητριῶν τῶν Σχολείων, τὰ ἐγκαίνια μουσειακῆς Ἐκθέσεως τῶν πολέμων 1912-1913 καὶ ἡ ἀναπαράσταση τῆς εἰσόδου τῶν Ἑλληνικῶν Δυνάμεων στὴ Θεσσαλονικὴ μὲ τὴν ἐορτὴ τῆς Σημείας, πού εἶχαν ἐξαίρετη ἐπιτυχία.

.....
 Παραμένει πάντοτε, ὡς σημαντικώτατο γεγονός, ἡ παρουσία τῶν χιλιάδων Χριστιανῶν, πού ἦλθαν νὰ προσκυνήσουν τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας «Ἄξιόν Ἔστι» ἀπὸ τὴν 13^η Ὀκτωβρίου, ἡμέρα καὶ νύχτα στὸν ἅγιο Δημήτριο, καὶ σήμερα, καὶ μέχρι τὸ Σάββατο, 3^η Νοεμβρίου.

Μὲ ἐγκάρδιες πατρικές Εὐχές πρὸς ὅλους

Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Θεσσαλονίκης ΑΝΘΙΜΟΣ

(30.10.2012)

ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ

Οικουμενικόν Πατριαρχεῖον

*Ἀπάντησις σέ δημοσιεύματα
τοῦ Τύπου τῶν Σκοπίων*

Εἰς ἀπάντησιν σχετικῆς ἀνταποκρίσεως ἐκ Σόφιας τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον δηλοῖ ὅτι:

1. Τήν Α. Θ. Παναγιότητα τόν Οἰκουμενικόν Πατριάρχη κ. Βαρθολομαῖον ἐπλησίασε καί ἐχαιρέτισεν ἐντός του ἱ. Βήματος τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἀλεξάνδρου Νέφσκυ ὁ φερόμενος ὡς ἐπί κεφαλῆς τῆς Ἐκκλησίας τῶν Σκοπίων κ. Στέφανος, εἰς τόν ὁποῖον ὁ Πατριάρχης νύχθη νά εὔρεθῆ λύσις εἰς τό θέμα των, ἡ ὁποία θά τοῦς εἰσαγάγῃ εἰς τήν κανονικότητα.

2. Ὁ πλῆσιόν του Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἱστάμενος Μακ. Πατριάρχης Σερβίας κ. Εἰρηναῖος συνεμερίσθη τήν εὐχὴν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος.

3. Εἰς οὐδεμίαν σχετικὴν δήλωσιν προέβη ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης πρὸς τὰ ΜΜΕ κατὰ τήν ἐν Σόφια διήμερον παρουσίαν Του.

Ταῦτα πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἀληθείας.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις,
τῆ 12ῃ Νοεμβρίου 2012

Ἐκ τῆς Ἀρχιεραγματείας
τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου

Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον - Ἱερά Κοινότης Ἁγίου Ὑορους

*Ὁ ἐορτασμός γιά τὰ 100 χρόνια
ἀπό τήν ἀπελευθέρωσι τοῦ Ἁγίου Ὑορους
(14-15.11.2012)*

Μέ τήν ὑποδοχή τοῦ Ἀρχηγοῦ Στόλου Ἀντιναύαρχου Κωνσταντίνου Μαζαράκη-Αἰνιάν ξεκίνησε ὁ διήμερος ἐπίσημος ἐορτασμός γιά τήν ἐπέτειο συμπλήρωσις 100 ἐτῶν ἀπό τήν ἀπελευθέρωσι τοῦ Ἁγίου Ὑορους ἀπό τόν Ὄθωμανικό ζυγό, στίς 2 Νοεμβρίου 1912, ἀπό τόν ἑλληνικό στόλο μέ

ἐπικεφαλῆς τόν Ναύαρχο Παῦλο Κουντουριώτη. Ὁ Ἀρχηγός Στόλου, συνοδευόμενος ἀπό τόν Ἀρχιπλοίαρχο Σπυρίδωνα Δημητρίου καί τόν Πλοίαρχο Χρῆστο Παυλοῦδη, Ναυτικό Διοικητή Βορείου Ἑλλάδος, ἐπέβαιναν στήν φρεγάτα «Σαλαμίς» πού κατέπλευσε ἀνοικτά τῆς Δάφνης.

Ὁ Πρωτεπιστάτης Μάξιμος Ἱβηρίτης καί οἱ πατέρες τῆς Ἱερᾶς Ἐπιστασίας ὑποδέχθηκαν τοῦς ἐκπροσώπους τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ ὑπενθυμίζοντας τήν ἔνδοξη στιγμή πού τό θρυλικό θωρηκτό «Ἀβέρωφ» καί ὁ ἑλληνικός στόλος ὑπό τόν Ναύαρχο Κουντουριώτη κατέπλεε στήν θαλάσσια περιοχὴ ἀνοικτά τοῦ Ἁγιωνύμου Ὑορους μεταφέροντας τό μήνυμα τῆς ἐλευθερίας τῆς πατρίδας. «Ἡ συγκίνησις ἡμῶν εἶναι βαθυτάτη», εἶπε ὁ Πρωτεπιστάτης τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, ἐπισημαίνοντας ὅτι οἱ προσευχές καί οἱ εὐχές τῶν Ἀγιορειτῶν πατέρων συνοδεύουν τό ἔθνος.

«Μέ μεγάλη συγκίνησις ἐρχόμαστε ἐδῶ ἐκπροσωποῦ ὅλου τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου γιά νά ἐορτάσουμε καί νά θυμηθοῦμε τίς ἡμέρες τῆς ἀπελευθέρωσις τοῦ Ἁγίου Ὑορους τό ὁποῖο συντέλεσε, ἤδη ἀπό τήν βυζαντινὴ ἐποχὴ, στή διατήρησι τῆς Ὑοροδοξίας καί συνάμα καί τοῦ ἑλληνισμοῦ», εἶπε ὁ Ἀρχηγός Στόλου καί ἐπισήμανε ὅτι ἡ ἀποβίβασι ἀπό τό ἀνιχνευτικό «Θύελλα» τοῦ ἀγῆματος, τήν Παρασκευὴ 2 Νοεμβρίου 1912, ἦταν ἡ ἐπίσημη διακήρυξι ὅτι «ὁ ἑλληνισμός καί ἡ Ὑοροδοξία συμβαδίζουν καί εἶναι ἀδιαίρετα μετὰξὺ τους».

Στήν ὑποδοχή τῶν ἐκπροσώπων τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ παρέστη ὁ Πολιτικός Διοικητής τοῦ Ἁγίου Ὑορους κ. Ἀρίστος Κασμίρογλου. Στή συνέχεια ὁ Ἀρχηγός Στόλου, οἱ Ἀξιωματικοί καί μέλη τοῦ πληρώματος τῆς φρεγάτας «Σαλαμίς» μετέβησαν στίς Καρυές, ὅπου προσκύνησαν τήν Ἱερὴ Εἰκόνα τῆς Παναγίας Ἁξιόν Ἔστιν.

Στίς Καρυές ἐτελέσθη Δοξολογία, στήν ὁποία συμμετεῖχαν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες

Καρπάθου Ἀμβρόσιος, ἐκπρόσωπος τοῦ Οἴκου-μενικοῦ Θρόνου στίς ἐκδηλώσεις, Ἐλασσῶνος Βασιλείος καί Δράμας Παῦλος.

Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας

*Ἐπίσκεψη τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν
τῆς Ἑλλάδος*

Θερμή ὑποδοχή ἐπιφύλαξε στόν ὑπουργό Ἐξωτερικῶν κ. Δημήτρη Ἀβραμόπουλο ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Θεόδωρος. Μάλιστα, ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἀλεξανδρέων τοῦ ἀπένειμε τόν Μεγαλόσταυρο τοῦ Ἀποστόλου Παύλου (14.11.2012).

«Αἰσθάνομαι χαρά, ὅταν κτυπῶ τήν πόρτα σας καί βρῶ κατανόηση καί ἀγάπη ἀπό τήν γλυκιά πατρίδα, τήν Ἑλλάδα» ἐπεσήμανε χαρακτηριστικά ὁ κ. Θεόδωρος, καλωσορίζοντα τόν κ. Ἀβραμόπουλο.

«Στήν Αἴγυπτο ζοῦμε 2.000 χρόνια τόσο ἁρμονικά, τόσο φιλικά καί ὁ αἰγυπτιακός λαός, ἀκούγοντας τήν ἑλληνική λαλιά μας, αἰσθάνεται ὅτι εἴμαστε τά ἀδέλφεια τους» τόνισε ὁ Ἀλεξανδρινός προκαθήμενος.

Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων

*Ἐκοιμήθη ὁ Μητροπολίτης Καισαρείας
κυρός Βασίλειος*

Τό πρωί τῆς Τετάρτης, 20^{ης} Σεπτεμβρίου/3^{ης} Ὀκτωβρίου 2012, ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον σέ ἡλικία ἐνενήκοντα ἐτῶν ὁ μακαριστός Μητροπολίτης Καισαρείας κυρός Βασίλειος.

Τόν ἐπικήδειο ἐξεφώνησε ὁ Γέρον Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντίνης κ. Ἀρίσταρχος.

Ὁ Εἰς Κύριον μεταστάς Ἀρχιερεὺς ἐνεταφιάσθη συμφώνως πρὸς ἐπιθυμία του στό κοιμητήριο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ὁσίου Σάββα τοῦ ἡγιασμένου τό ἀπόγευμα τῆς 20.9.2012.

Ἐκκλησία τῆς Βουλγαρίας

Ἐκοιμήθη ὁ Πατριάρχης Μάξιμος

Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ σέ ἡλικία 98 ἐτῶν ὁ μακαριστός Προκαθήμενος τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλη-

σίας τῆς Βουλγαρίας κυρός Μάξιμος.

Ὁ Πατριάρχης Βουλγαρίας κυρός Μάξιμος τόν τελευταῖο καιρό νοσηλεύεσταν στό Νοσοκομεῖο "Lozenets" τῆς Σόφιας, ἐνῶ πρῖν ἀπό λίγες ἡμέρες ἔκλεισε τά 98 του χρόνια.

Ὁ Πατριάρχης ἄφησε τήν τελευταία του πνοή στίς 03.50 τά ξη-

μερώματα, τῆς Τρίτης, 6 Νοεμβρίου 2012.

Ὁ αἰοίδιμος Πατριάρχης Μάξιμος γεννήθηκε στίς 29 Ὀκτωβρίου τοῦ 1914 στό χωριό Ὁρσεακ τῆς ἐπαρχίας Λόβετς. Ἀποφοίτησε ἀπό τό σχολεῖο τοῦ χωριοῦ του καί σέ ἡλικία 27 ἐτῶν ἐκάθη μοναχός σέ μοναστήρι, πλησίον τῆς γενέτειράς του.

Σπούδασε Θεολογία στή Θεολογική Σχολή τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Σόφιας καί τό 1944 χειροτονήθηκε πρεσβύτερος. Ἀπό τό 1950 μέχρι τό 1955 ὑπηρετήσε στό Μετόχι τοῦ Πατριαρχείου Βουλγαρίας στή Μόσχα.

Στίς 30 Δεκεμβρίου 1956 χειροτονήθηκε Βοηθός Ἐπίσκοπος Βρανίτσης. Στίς 30 Ὀκτωβρίου 1960 ἐξελέγη Μητροπολίτης Λοβτσοῦ. Στίς 4 Ἰουλίου 1971 ἐξελέγη Μητροπολίτης Σόφιας καί Πατριάρχης Βουλγαρίας, διαδεχόμενος τόν προκατόχο του Πατριάρχη Βουλγαρίας Κύριλλο. Ὁ μακαριστός Πατριάρχης Μάξιμος ποίμανε τόν ὀρθόδοξο λαό τῆς Βουλγαρίας γιά 40 ὀλόκληρα χρόνια.

Ἡ Ἐξόδιος Ἀκολουθία ἐτελέσθη στίς 9.11.2012 Προεξάρχοντος τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου. Τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐξεπροσώπησε ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος.

Ἐκκλησία τῆς Κύπρου

*Ἡ συμμετοχή τῆς Κύπρου
στούς Βαλκανικούς Πολέμους*

Τήν Παρασκευή, 19 Ὀκτωβρίου 2012, στίς 7.00, στήν Αἴθουσα Τελετῶν τοῦ Ἰδρύματος Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', στόν περίβολο τῆς Ἱερᾶς

Ἀρχιεπισκοπῆς, στή Λευκωσία ἔγιναν τά ἐγκαί-
νια τῆς ᾽Εκθεσης «Ἡ Κύπρος καί οἱ Βαλκανικοί
πόλεμοι». Ἡ ᾽Εκθεση ὀργανώθηκε ἀπό τό
Τμήμα Ἱστορίας καί Ἀρχαιολογίας τοῦ Πανεπι-
στημίου Κύπρου, μέ ἀφορμή τή συμπλήρωση 100
χρόνων ἀπό τήν ἔναρξη τῶν πολέμων τοῦ 1912-
1913. Ἐπιμελήτῃς τῆς ᾽Εκθεσης ἦταν ὁ Βασίλης
Νικόλτσιος, Διευθυντής τοῦ Ἰδρύματος Μουσεί-
ου Μακεδονικοῦ Ἀγῶνα Θεσσαλονίκης.

Τά ἐγκαίνια τῆς ἔκθεσης τέλεσε ὁ πρόεδρος τῆς
Βουλῆς κ. Γιαννάκης Ὀμήρου. Χαιρετισμούς
ἀπύθουν ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Πανεπιστημίου
Κύπρου κ. Μαυρονικόλας καί ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλ-
λάδος, ἐνῶ προσκλήθηκε νά χαιρετίσει τήν ἐκδή-
λωση ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου
κ. Χρυσόστομος.

Ἀνάμεσα στά κειμήλια καί τά ἀντικείμενα πού
ἐκτίθενται εἶναι τό γραφεῖο τοῦ Δημάρχου Λεμε-
σοῦ Χριστόδουλου Σώζου, βουλευτῆ στό Νομο-
θετικό Συμβούλιο κατά τό 1901-1911, πού σκοτώ-
θηκε πολεμώντας στό Μπιζάνι, στρατιωτικά ἀντι-
κείμενα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου Β΄ καί
τοῦ Ἡγουμένου Κύκκου Χρυσοστόμου, ἐθελον-
τῶν τῶν Βαλκανικῶν πολέμων, παράσημα, φω-
τογραφίες, ἐπιστολές καί χειρόγραφα ἐθελοντῶν,
γκραβούρες, πίνακες ζωγραφικῆς, ἀντικείμενα
τῶν ἐμπολέμων στρατῶν, κ.ο.κ.

Ρωμαιοκαθολικές Κοινότητες

Παρεμβάσεις στήν Ε.Ε.

ὅπερ τῆς οἰκογένειας καί τοῦ παιδιοῦ

Οἱ Ρωμαιοκαθολικές Κοινότητες τῆς Εὐρώπης
θεωροῦν ὅτι ἡ θετική ἀλλά καί περιστασιακά στά-
σιμη πολιτική ἀνάπτυξης τῆς Ε.Ε., κατάφερε στα-
διακά νά δημιουργήσει νέες μορφές διαλόγου μέ
τίς θρησκευτικές κοινότητες. Συγκεκριμένα, τό
ἄρθρο 17 τῆς Συνθήκης τῆς Λισαβόνας ὀρίζει
ἕναν ἀνοικτό, δομημένο καί διαφανῆ διάλογο μέ
τίς Εὐρωπαϊκές Ἐκκλησίες, τοῦ ὁποίου χαρακτη-
ριστικό εἶναι ἡ ἐτήσια συνάντηση μεταξύ τῶν
ἡγετῶν τῆς Ε.Ε. καί θρησκευτικῶν ἀξιωμα-
τοῦχων (χριστιανῶν, μουσουλμάνων, ἑβραίων
καί ἄλλων θρησκευτῶν).

Μιά ἄλλη εὐκαιρία πού κερδίζει ἔδαφος, λόγω
τῆς ἴδιας Συνθήκης, ἡ ὁποία τέθηκε σέ ἰσχὺ στά
τέλη τοῦ 2009, εἶναι ἡ λεγόμενη «πρωτοβουλία
τῶν πολιτῶν», δηλαδή, ἡ δυνατότητα παρουσία-

σης στήν Ἐπιτροπή, αἰτήματος, τό ὁποῖο θά ση-
ρίζεται ἀπό ἕνα ἑκατομῦριο ὑπογραφές γιά νά
προβεῖ ἡ Ἐπιτροπή σέ νομοθετική διαδικασία σέ
τομεῖς πού ἐμπίπτουν στήν Εὐρωπαϊκή Ἐνωση.

Αὐτοί εἶναι:

Ἡ ἔννοια τῆς οἰκογένειας (περιλαμβάνει συναι-
σθηματικές καί ἐκπαιδευτικές σχέσεις ἐντός τοῦ
γάμου, καθώς καί μέτρα γιά τήν προστασία τῆς
οἰκγένειας σέ ὅλα τά κράτη-μέλη, τή βελτίωση τῶν
ὑπηρεσιῶν πρὸς τίς οἰκογένειες μέ παιδιά, τίς φο-
ρολογικές ἀπαλλαγές, τίς συνθήκες γιά τήν ἰσορ-
ροπία ἐργασίας- οἰκογένειας κ.λπ.).

Ἡ προστασία τῆς ζωῆς σέ ὅλα τά στάδια καί τίς
ἐκφράσεις.

Ἡ παρουσία τῶν θρησκευτῶν στή δημόσια σφαί-
ρα (δικαιώματα, καθήκοντα, πολιτιστικός καί πο-
λιτικός διάλογος, ἡ ἐκπαίδευση, ἡ ἀλληλεγγύη, τό
περιβάλλον καί ἡ ὑπεράσπιση τῆς Δημιουργίας, ἡ
ἐκπαίδευση γιά τήν εὐθύνη τῶν πολιτῶν καί τοῦ
ἀμοιβαίου σεβασμοῦ, τό ἀνοιγμα στόν κόσμο...).

Σέ ὅλα αὐτά τά ζητήματα οἱ Χριστιανοί μπο-
ροῦν νά διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο, προσ-
φέροντα ἐποικοδομητικά στοιχεῖα καί μαρτυρίες
τῶν οἰκουμενικῶν ἀξιῶν, ξεπερνώντας τήν ἀτολ-
μία ἢ ἕναν ἀπλῶς καταγγελτικό λόγο, ἔτσι ὥστε νά
ἐνεργοῦν ὡς προφητική φωνή καί νά ἀποτελοῦν
μία ἐποικοδομητική παρουσία στή σύγχρονη
Εὐρώπη.

Ἀγγλικανική Κοινωνία

Ἐξελέγη ὁ νέος Ἀγγλικανός Ἀρχιεπίσκοπος

Ὁ 56χρονος Ἐπίσκοπος τοῦ Ντέραμ Τζάσιν
Οὔέλμπι, ἀνέλαβε καί ἐπίσημα καθήκοντα Ἀρ-
χιεπισκόπου τοῦ Καντερμπέρι, ἐπικεφαλῆς δηλα-
δή ὄλων τῶν Ἀγγλικανῶν καί πνευματικός ἡγέτης
τῶν 80 ἑκατομμυρίων πιστῶν στόν κόσμο
(9.11.2012).

Πρώην στέλεχος τῆς πετρελαϊκῆς βιομηχανίας,
παντρεμένος καί πατέρας πέντε παιδιῶν, ὁ Οὔέλ-
μπι διαδέχεται τόν Ρόουαν Οὐίλιαμς, ὁ ὁποῖος
ἐτοιμάζεται νά ἐγκαταλείψει τὰ καθήκοντά του
ἀφοῦ παρέμεινε στή θέση σχεδόν δέκα χρόνια.

Ὁ Οὔέλμπι ἦταν Ἐπίσκοπος τοῦ Ντέραμ γιά
λίγο περισσότερο ἀπό ἕνα χρόνο. Ἀναλαμβάνει
Προκαθήμενος μίας Χριστιανικῆς Ὁμολογίας
πού εἶναι διηρημένη κυρίως ὅσον ἀφορᾷ στά θέ-
ματα τῆς χειροτονίας γυναικῶν Ἐπισκόπων.